13/5/87

הארץ

0.85 ש"ח יום ד' י"ד אייר תשמ"ז, 13 במאי 1987 MAY 13 1987 VOL. 68/20682

המזרח קרוב!

אגיש מציעה מגוון שרותי תובלה מהמזרח הרחוק
★ תובלה אוירית
★ תובלה ימית
★ תובלה משולבת ים־אויר
נסיוננו הרב מבטיח הגעה מהירה וזולה של מטענך
אגיש הובלה בינלאומית בע"מ רח' ריב"ל 18, ת"א טל' 03-371282

הושלכו שני בקבוקי תבערה — ליד בית לחם וקלקיליה

לא היו נפגעים ● צה"ל ערך סריקות אך לא הטיל עוצר

מאת אורי ניר, סופר "הארץ" בשטחים

שני בקבוקי תבערה נוספים הושלכו אתמול בשטחים.

בקבוק תבערה הושלך אמש על סטנד צבאי ליד העיירה בית־סאחור, ממזרח לבית לחם.

לא היו נפגעים ולא נגרם כל נזק. כוחות הביטחון פתחו בסריקות באיזור לשם איתור משליכי הבקבוק.

עוד בקבוק תבערה הושלך אור ליום אתמול באיזור קלקיליה.

הפעם נזרק הבקבוק סמוך לכפר הערבי עזון, ממזרח לקלקיליה. נהג המכונית, ישראלי תושב הכפר אי־טירה במשולש, לא נפגע, ולמכוניתו לא נגרם נזק. התקרית אירעה מעט אחרי השעה 4 בבוקר. הפעם לא הוטל עוצר על האיזור.

חדשות הארץ

שיחות היום

עם: פרופ' ש.ז. פלר, מומחה למשפט
על: ביזוי ההלכות בבג"ץ ע"י הרב עובדיה יוסף
(עמ' 2)

הליכוד והמערך הצביעו יחד — אי־האמון של השמאל נידחה
(עמ' 3)

★

במשפט בארבי: "הנאשם לא ידע שהוא שולח אנשים למוות", אמר הסניגור
(עמ' 3)

★

אם מבקשת מגנבים להחזיר לה תליון עם תמונות בנה שנפל במלחמת יום כיפור
(עמ' 8)

שרות הארץ

מזג האוויר

התחזית: הטמפרטורות ימשיכו לעלות והלחות תרד.
הטמפרטורות:
- ● ירושלים: 25—10.
- ● תל־אביב: 23—13.
- ● חיפה: 24—14.
- ● באר־שבע: 27—12.
- ● אילת: 33—17.

זכו בלוטו

בהגרלת הלוטו שנערכה אתמול עלו בגורל המספרים הבאים: 2, 5, 8, 15, 21, 41. המספר הנוסף: 22.

שערי הדולר

	שער הדולר	השינוי בש"ח
יציג	1.5876	−0.0011
נוסעים	1.8870	−0.0013
שחור	1.5800	−

שער הסל

יציג	1.6783	−

בגליון זה 16 עמודים

שוק ההון

העליות נמשכות

מאת אריה לביא

העליות בשוק המניות נמשכו גם אתמול זה היום השני ברציפות. המגמה החיובית במהלך המסחר במשתנים הביאה להמשך הביקושים בשוק זה.

קרנות הנאמנות שסבלו במהלך שני ימי המסחר הראשונים מפדיונות של 50 מיליון דולר נהנו מביקושים של כ־12 מיליון דולר בעיקר לקרנות המתמחות במניות. הפעילות בצמודים ובמניות הבנקאיות היתה שולית.

ערך את העמוד: ברוך שפירא

המלך חוסיין והנשיא מובארק אמש בקהיר. (תצלום אי־פי).

אגרת משמיר למובארק: שלום יושג רק במו"מ ישיר

מובארק וחוסיין דנו בייצוג הפלשתיני בשיחות עם ישראל

מלך ירדן בא לשיחות בקהיר עם כל האישים הבכירים במימשלו ● שר האינפורמציה הירדני: רבת עמון תומכת בשיתוף אש"ף וחמש המדינות הקבועות במועצת הביטחון בוועידה בינלאומית על בסיס שווה

מאת סופר "הארץ" לענייני ערביים

הנשיא מובארק והמלך חוסיין קיימו אמש בקהיר הערכת מצב משותפת לגבי סיכויי המאמצים המדיניים בדבר קיומה של הוועידה הבינלאומית, הנושא את הדגשת השנות, לרבות האמריקאיות, בדבר הייצוג הפלשתיני בשיחות שלום עם ישראל.

המלך חוסיין בא אמש לקהיר לדיון ראשון עם הנשיא מובארק, מאז החלטות המועצה הפלשתינית, ובכלל זה ביטול הסכם עמאן בחודש שעבר.

מטעם חשיבות הדיון, הביא עימו המלך חוסיין את האישים הבכירים במימשלו, לרבות ראש הממשלה אל־ריפאעי ומפקד הצבא זיד בן שאקר.

הנשיא מובארק הזמין לדיון, שכלל גם סעודת ערב, את מרבית הצמרת המצרית. יועץ הנשיא המצרי, ד"ר אל־באז, אמר כי מצרים מחייבת את נוסחת המשלחת הירדנית־פלשתינית המשותפת, וכי לדידה יאסר ערפאת רוצה בשלום.

מובארק וחוסיין דנו גם באפשרות של כינוס פיסגה ערבית בהשתתפות מצרים.

שדר משמיר למובארק

גדעון אלון, סופר "הארץ", מוסר כי ראש הממשלה יצחק שמיר, העביר אמש, באמצעות שגריר מצרים בישראל מוחמד בסיוני, איגרת לנשיא מצרים.

באיגרת, המהווה תשובה לאיגרת ששיגר מובארק בראשית השבוע לשמיר, מציין ראש הממשלה כי שלום בין ישראל לירדן יושג רק במו"מ ישיר עם המלך חוסיין. שמיר פירט גם את הסיבות להתנגדותו לוועידה בינלאומית.

באיגרת ששיגר נשיא מצרים לשמיר, הביע את תמיכתו בכינוסה של ועידה בינלאומית. הוא קרא לשמיר לנצל את ההזדמנות שנוצרה לקידום תהליך השלום. גורמים בלשכת ראש הממשלה ציינו אמש כי, תוכנה של איגרת מובארק אינו מפתיע, מאחר שעמדתה של מצרים בנושא הוועידה הבינלאומית ידועה. גורמים אלה האשימו את המערך בהדלפת תוכן האיגרת למטרות פוליטיות.

באווירת משבר מתכנסים הבוקר ב־8.30 שרי הקבינט לישיבה שניה

שרי המערך: נבוא לקבינט, ומיד אחר כך נפעל להקדמת הבחירות

בישיבה בלשכת פרס, שנסתיימה סמוך לחצות, סוכם כי השרים לא ידרשו הצבעה כי התוצאה (תיקו) ידועה מראש ● שר החוץ אמר אתמול: אין עוד טעם בהמשך דיוני הקבינט

מאת אילן שחורי וגדעון אלון סופרי "הארץ"

באווירה של משבר קשה בין הליכוד ומפלגת העבודה יתכנס ב־8.30 הקבינט המדיני להמשך הדיון בתכנית המדינית של מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס. שמיר הקצה לדיון שלוש שעות בלבד.

אמש סמוך לחצות החליט פורום "שרינר" של מפלגת העבודה, שהתכנס בלשכת שר החוץ, להופיע לישיבת הקבינט ולפעול בכל דרך הניתנת כדי לשכנע סיעות נוספות בכנסת להביא ליצירת רוב להקדמת הבחירות.

במהלך הישיבה סוכם כי שרי העבודה לא ידרשו הכרעה בישיבה מאחר ולדבריהם התוצאה ידועה מראש — תיקו.

שר החוץ שמעון פרס התבטא אתמול כי אין טעם למעשה להמשיך בדיוני הקבינט.

גורם בכיר בליכוד העריך אמש שבישיבת הקבינט היום לא צפויה הצבעה, משום שלליכוד ולמערך
(סוף בעמוד 4)

רוב של 63 חברי כנסת מתנגד להקדמת הבחירות

מאת אילן שחורי

למפלגת העבודה חסרים כיום 4 קולות כדי להשיג רוב למען חקיקת חוק בעד פיזורה של הכנסת והקדמת הבחירות. רק 57 חברי כנסת יתמכו כיום בהצבעה בקריאה בעד פיזורה של הכנסת לעומת 63 שיצביעו נגד החוק. עמדתו של הרב עובדיה יוסף, ראש מועצת החכמים של סיעת ש"ס נגד הקדמת הבחירות, ועמדתה המפתיעה של הרשימה המתקדמת העניקה אתמול לליכוד רוב ברור של
(סוף בעמוד 4)

אבו־חצירא סיכם עם הליכוד: אתנגד לבחירות תמורת מקום לכנסת בליכוד

בשיחה עם רוני מילוא במזנון הכנסת, לאחר מגעים עם דוד לוי, גובש הסכם: אבו־חצירא יקבל מקום בכיר ברשימה, וכן את המקום ה־43 לאחד מאנשיו ● אבו־חצירא נעזר במסעדן אלי רונן, יועצו הפוליטי

אהרון אבו־חצירא

מאת אילן שחורי סופר "הארץ" לענייני מפלגות

הליכוד וח"כ אהרון אבו־חצירא הגיעו אתמול לסיכום לפיו יתייצב ח"כ אהרון אבו־חצירא עד הבחירות לימין הליכוד בכל הנושאים שיעלו בכנסת, ובעיקר יתנגד ליוזמת מפלגת העבודה להקדמת הבחירות, ובתמורה ישולב ברשימה הבאה של הליכוד לכנסת. סוכם כי דרך הצבתו ברשימת הליכוד, ומספר המקומות שיקבל, יסוכמו בשבועות הקרובים.

הסיכום בדבר תמיכת אבו חצירא בליכוד הושג אתמול במזנון הכנסת, לאחר שיחה בת מספר שעות שקיים עם סגן השר וח"כ רוני מילוא, ובעקבות סידרה ארוכה של פגישות שהיו לו בשבועיים האחרונים עם סגן ראש הממשלה השר דוד לוי.

נודע כי בין רוני מילוא לאבו חצירא שנעזר במקורבו המסעדן אלי רונן ששב לכהן כיועצו הפוליטי, גובש נוסח בכתב של ההסכם אך טרם נחתם. בשיחה שקיימו אתמול חזר אבו חצירא על דרישתו לקבל שני מקומות ריאליים ברשימת הליכוד לכנסת, אך נוסחת הפשרה המתגבשת היא כי יקבל עבורו מקום בטוח באחד המקומות הבכירים ברשימת הליכוד, ומקום השני לתנועתו יינתן על סף המקום הריאלי, ככל הנראה מקום 43 ברשימת הליכוד. עדיין לא סוכם באיזה אופן יצטרף אבו חצירא לליכוד, בדרך של מערך או איחוד עם תנועת תמ"י.

אבו חצירא, שלפני עשרה ימים הכחיש בפני סופר "הארץ" את דבר המגעים עם הליכוד ודרישתו לשני מקומות ברשימה, סירב אתמול להתייחס להסכם עם הליכוד. רוני מילוא אישר בשיחה ל"הארץ" כי הושג הסדר עם אבו־חצירא המבטיח את תמיכתו בעמדת הליכוד והתנגדותו ליוזמת מפלגת העבודה בדבר הקדמת הבחירות.

רוני מילוא

שמיר: פרס פועל מתוך תאוות שלטון; פרס: גם אבו־נידאל ניסה לחסל אותי

שר החוץ שמעון פרס אמש בכנס המהנדסים בירושלים. (צילום: יוסי אלוני, י.פ.א.)

מאת דן מרגלית, סופר הפרלמנטרי של "הארץ"

התבטאויות חריפות במידה חסרת תקדים זה כנגד זה השמיעו אתמול ראש הממשלה יצחק שמיר וממלא מקומו שמעון פרס.

שמיר, המעודד מהידיעות כי סיעת ש"ס תתנגד להקדמת הבחירות, פתח אתמול בביקורת חסרת תקדים על המערך בראשות ממלא מקומו ושר החוץ שמעון פרס.

בישיבת בוקר של סיעת הליכוד, שנוהלה על ידי ח"כ שרה דורון, הגדיר שמיר את תכנית הוועידה הבינלאומית כ"סכנה הנוצצת מבפנים, ללא אינטרס ממלכתי וללא הצדקה מדינית... בפועל על הוועידה נשרפות כל הנורמות של הגינות ושמירת סודות ממלכתיים וקיום הבטחות לגורמי חוץ". שמיר התכוון להדלפת שדר משר החוץ האמריקאי ג'ורג' שולץ המצדד בוועידה בינלאומית לאכזבת הליכוד.
(סוף בעמוד 4)

ראש הממשלה יצחק שמיר אתמול בפני סיעת הליכוד בכנסת. (צילום: אורי שטיין, "חדשות")

שמיר יצא — ופרס בא לשכנע את ש"ס

נועד עם הרב פרץ וביקשו כי ש"ס לא תקבע סופית את עמדתה לפני שובו מארה"ב ● פרץ לפרס: באופן אישי אני תומך ביוזמתך, אך אני חייב להתיישר לפי עמדת מועצת חכמי התורה ● קריאה לנקוט צעדים משפטיים נגד הרב עובדיה יוסף, המשמש דיין בבית הדין הרבני הגדול, על פעילותו הפוליטית ● העיתון "כפר חב"ד": אורי זוהר יוצב במקום הרביעי ברשימת ש"ס לכנסת

הרב יצחק פרץ

מאת אילן שחורי סופר "הארץ" לענייני מפלגות

אחרי פגישת ראש הממשלה יצחק שמיר עם הרב עובדיה יוסף והרב פרץ, עשה גם מפלגת העבודה מאמץ לרכוש את לב ש"ס. אתמול נועד מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ, שמעון פרס, עם הרב יצחק פרץ, וביקש כי ש"ס לא תקבע סופית את עמדתה לגבי הקדמת הבחירות לפני שובו מארצות הברית.

בפגישה עם השר לשעבר השתתף גם השר משה שחל.

שהציג את תוכנית הפשרה שלו בדבר רישום גרים בתעודות הזהות — נוסח שהוצג שלשום בפני הרב עובדיה יוסף, וקיבל ככל הנראה את ברכתו. במהלך הפגישה אמר פרס כי הוא מקווה שפרץ יחזור מהר ככל האפשר לשולחן הממשלה. עיקר השיחה נסב על עמדת ש"ס בנושא הוועידה הבינלאומית.

פרץ הדגיש בפני פרס כי באופן אישי הוא תומך ביוזמת שר החוץ, אך הוא חייב להתיישר על־פי עמדת מועצת חכמי התורה, שהיא הקובעת הבלעדית את עמדתה המדינית של סיעת ש"ס. פרס ביקש משר הפנים לשעבר כי מועצת חכמי התורה לא תגבש באורח סופי את עמדתה טרם שובו מארה"ב. הוא הדגיש כי יביא עימו מספר הבהרות, שאולי ישנו את עמדת ש"ס.

(ע). בראיון ב"קול ישראל" ציין פרץ כי לאחר שובו של פרס מחו"ל תתכנס מועצת חכמי התורה, כדי לקבל החלטות. ביחס להקדמת הבחירות אמר כי מפלגתו טרם החליטה על כך משום ש"שני הנושאים הם גורליים למדינה, ויש לשקול אותם מתוך רגישות והדרות".
(סוף בעמוד 4)

הרב עובדיה יוסף

טוען שיש לו מידע רב בנושא, תובע הקמת חקירה בראשות שופט ● חברת העובדים: הליכוד פועל בשיטתיות להכפשת הבכירים

מאת יהודית וינקלר סופרת "הארץ"

הליכוד מגייס היום אלפים מפעיליו להפגנה בחזית בית הוועד הפועל של ההסתדרות בתביעה להקים ועדת חקירה ציבורית לחקירת הנוהלים בחברת העובדים. ההפגנה תצא מכיכר מלכי ישראל לעבר הוועד הפועל לאורך רחוב אבן גבירול.

סיעת הליכוד בהסתדרות תובעת שהוועדה, בראשות שופט בדימוס, תחקור את שכרם והטבותיהם של הבכירים בחברת העובדים, ואת החריגות שגילה מבקר ההסתדרות ושכלולות במידע שהגיע לסיעה באחרונה.

סיעת הליכוד בהסתדרות עוסקת בגיוס כללי של פעיליה ואוהדיה ברחבי הארץ כדי להפוך את ההפגנה לאירוע פוליטי. הבולט עתה שבעתיים על רקע ההקצנה ביחסי מערך—ליכוד.

בחברת העובדים טוענים כי הליכוד פועל בשיטתיות להכפשת ראשיה והדרג הניהולי הבכיר, על יסוד מידע מסולף בחלקו, למען גרעיני אמיתות המשווים לפרסומים אופי אמין, כביכול. אך בליכוד חוזרים שהפרסומים עד כה הם רק קצה הקרחון למידע על חריגות בשיטה בחברת העובדים, של מנהלים שלמעשה אין פיקוח עליהם.

ראש סיעת הליכוד בהסתדרות ח"כ יעקב שמאי העביר למבקר ההסתדרות נפתלי בלומנטל מידע על הנושאים שביחס אליהם הוא תובע עתה הקמתה של ועדת חקירה ציבורית. בין הנושאים: הקמתה של חברת "ישר".

ערך את העמוד: ישראל עמרני

שעון זמן אנאלוגי
הרכב המסחרי הנמכר ביותר מסוגו באירופה
מסירה מיידית
בא לנסיעת מבחן.
לא תמצא מכונית כזו, ברמה כזו ובמחיר כזה!

איך תנווט את כל המכוניות שלך בלי לטבוע בים של ניירת?

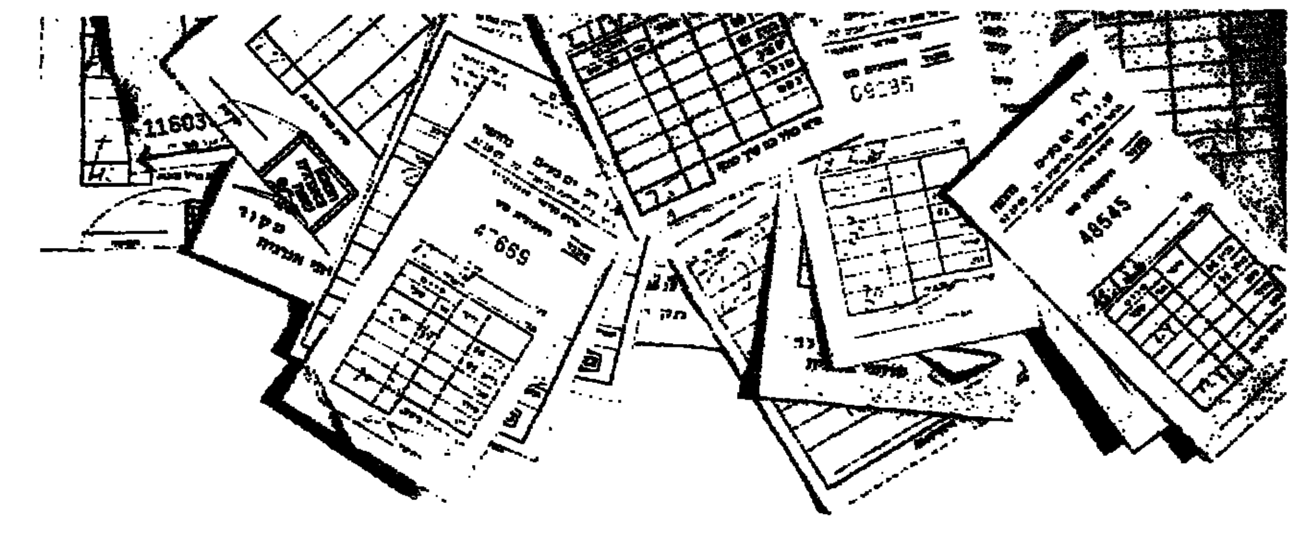

הכרטיס לתדלוק ושרותי רכב למכוניות החברה שלך.

מרבה מכוניות - מרבה דאגה...

דו"חות חודשיים, בדיקות נתונים, ערימות של קבלות, ניירות והרבה כאבי ראש, הם מנת חלקך מדי חודש. אם נמאס לך מכל אלה - יש לנו פתרון בשבילך:

אוטוקארד - כרטיס אחד לכל המכוניות!

אוטוקארד הינו כרטיס פלסטי־מגנטי, המשמש לתשלום עבור תדלוק בכל תחנות "פז" ו"יעוזי" המורשות בישראל.
כרטיס זה, הנמצא ברשותו של כל נהג, או בעל רכב, בחברתך, מאפשר לך שליטה מלאה על כל צי הרכב שלך, ביעילות ובחסכון.

אוטוקארד - שליטה מלאה בלי ניירת!

- ◻ אמצעי תשלום מהימן ואחיד לתדלוק כל רכבי החברה.
- ◻ אפשרות תדלוק בכל תחנות "פז" ו"יעוזי" המורשות בכל רחבי המדינה.
- ◻ דו"חות חודשיים ממוחשבים מעניקים לך בקרה מלאה על כל רכבי החברה.
- ◻ חשבונית מס חודשית אחת, המתאימה לדרישות רשויות מס הכנסה ומע"מ.
- ◻ חסכון גדול ברישומי הנהלת החשבונות בחברתך.
- ◻ אספקת נתונים חודשיים לפי כל חתך שיתבקש (מס' ליטרים, סוגה, מקום רכישה, תצרוכת ממוצעת וכו')
- ◻ התאמת הדו"חות לצרכים המיוחדים של כל לקוח ולקוח.
- ◻ חסכון עצום בניירת כתוצאה מהתחשבנות עם ספק אחד בלבד.
- ◻ אפשרות להדפסת סמל החברה שלך ע"ג כרטיס אוטוקארד.

אוטוקארד - ממחר בבוקר!

צלצל היום 04-663353, 04-256087 אל מנהל השיווק של **אוטוקארד ישראל בע"מ - לתדלוק ושרותי רכב** והזמן אותו לפגישה אישית לא מחייבת ביום ובשעה הנוחים לך.

אל תאבד שליטה. קח אוטוקארד.

[illegible] الأصل

דינה זעקה לעבר רוצחי בעלה ואמו של הרוצח ענתה לה; אך דינה לא שמעה — היא התעלפה

במעמד משפחות הקורבנות נפתח בבית הדין הצבאי בעזה משפטם של שלושת חברי הג'יהאד האיסלמי הנאשמים ברציחתם של חיים עורן וישראל קיטרו מאשקלון, רצח תושב אבו גוש איברהים סאלח איברהים אותו חשבו אותו ליהודי, וזריקת רימונים לעבר סיור צה"ל

שלושת הנאשמים [illegible] — בבית הדין הצבאי בעזה. (צילום: אורן כהן, "חדשות")

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

"אתם רוצחים, אתם שפלים. אנחנו פה בוכים ואתם צוחקים. אלוהים יישלם לכם, בואו תילחמו בידים, למה בסכינים?" כך צעקו אתמול המשפחות השכולות בבית הדין הצבאי בעזה, בעת שנפתח משפטם של שלושת חברי הג'יהאד האיסלמי הנאשמים ברציחתם של שני תושבי אשקלון ותושב אבו גוש, וכן בנסיונות לרצח, זריקות רימונים וחברות באירגון עויין.

שלושת הנאשמים, מנהיג החוליה עבד אל רחמן סאול אל קיק מרפיח, עמאד אסעד האשם צפטאווי מעזה, וחאלד מטאוע אל ג'עידי מרפיח, כולם בשנות ה־20, הובאו לאולם בית הדין כשעשרות שוטרים צבאיים וקצינים מקיפים אותם. השלושה חייכו ונופפו לשלום למשפחותיהם, כשבידיהם ספרי הקוראן. הם לא הביטו לעבר המשפחות השכולות אך ניתן היה לראות כי הם פחודים מההשתוללות שלהם.

דינה עורן אשתו של חיים עורן, אחד הנרצחים, החלה להשתולל וקראה קריאות גנאי לעבר הרוצחים ולעבר בני משפחותיהם. אימו של אחד הרוצחים ענתה לה אך דינה לא הספיקה לשמוע, היא התעלפה.

סדר מופתי

השוטרים הצבאיים במקום מנעו את המשך השתוללות המשפחות תוך שמירה על סדר מופתי.

אבי פרחן שהגיע יחד עם המשפחות הביא עימו שלטים ובהם דרישה לעונש מוות למחבלים אך כוחות צה"ל מנעו ממנו את הנפת השלטים. למרות זאת הוא צעק באולם בית המשפט "מוות למחבלים".

שעה 9.30. השופטים בראשותו של אב בית הדין סגן אלוף משה שפי, רב סרן יצחק מינה וסרן רפי רדיש, נכנסים. כולם קמים אך הנאשמים לא. הם מורמים בכוח על ידי החיילים.

אב בית הדין מבקש לקרוא את כתבי האישום אך עורכי הדין של הנאשמים עו"ד הרב אבו ראדא ואיברהים אבו מור מבקשים שלא לקרוא את כתבי האישום. "אנו כופרים בכל כתבי האישום, למעט חברות באירגון עויין. מרשינו קראו את כתבי האישום, מכירים אותו, אנו מבקשים למנוע את הקראת כתב האישום. משפחות הקורבנות נמצאות כאן ואנו רוצים להתרחק מבעיות".

אב בית הדין מתעקש בטענה כי מדובר בהליך פומבי והציבור חייב לדעת.

משרד מחבלים העזה

סגן אלוף שפי קורא את כתבי האישום המייחס לשלושה חברות באירגון עויין, הג'יהאד האיסלאמי, רציחתם של שני תושבי אשקלון, חיים עורן וישראל קיטרו, נסיון לרצוח תושב אשקלון משה שלשוילי, רצח תושב אבו גוש איברהים סאלח איברהים אשר חשבו אותו ליהודי, זריקת רימונים לעבר סיור צה"ל, נסיון לגרימת מוות, קשירת קשר לגרימת מוות, החזקת כלי יריה ורימוני יד, ואימונים בנשק.

כתב האישום מייחס למפקד החוליה אל קיק כי במהלך 1985 ועד למעצרו הוזיק משרד בעזה ומשם גייס את שני הנאשמים האחרים לאירגון הג'יהאד האיסלמי.

לנאשמים הוסבר "מטרות האירגון הינן לשנות את העולם כולו ולהפכו למוסלמי ובעזרת הנשק להרוג את הכופרים באיסלאם ובעיקר היהודים".

מפקד החוליה במסגרת תפקידו כמפקד האירגון בעזה פיקד על 50 מגוייסים ושלח אותם לבצע רציחות ופיגועים, בין היתר את רציחות תושבי אשקלון.

לאחר הקראת תמצית כתבי האישום קמו עורכי דינם ואמרו: "מרשנו אינם מודים בכתבי האישום למעט חברות באירגון הג'יהאד האיסלאמי שלדבריהם אין זו עבירה. מרשינו הוכו והודאותיהם ניגבו בכוח".

משפט זוטא על ההודאות

אב בית הדין ביקש לשמוע מכל נאשם מה עשו לו והם סיפרו אחד אחר השני: "שמו לי שקית עם מים על ראשי וחנקו אותי, תפסו את אשכי, בנוסף לזה היו מעירים אותנו בשתיים בלילה והיו מורים לנו להתקלח במים קרים. כל הזמן היכו אותנו על הראש אפילו בדרך לכאן לבית המשפט".

אב בית הדין ביקש לקבל עוד ועוד פרטים, שמות של החוקרים אך הנאשמים טענו "איננו זוכרים, היה לנו שק על הראש".

סגן אלוף שפי הורה בהחלטתו לזמן את אנשי השב"כ והמשטרה לבית המשפט ולשמוע מהם פרטים על החקירה ובכך הוא קבע כי בישיבה הבאה של בית הדין יתנהל משפט זוטא על מנת לבדוק אם ההודאות שהוגשו לבית המשפט קבילות.

המשך המשפט נדחה לשבוע הבא.

הנאשמים הוצאו במהירה מן האולם ואף בני משפחותיהם. אשתו של ישראל קיטרו אמרה: "אנו מקווים שהם יקבלו את העונש המגיע להם".

שיחת היום / גדעון אלון

עם: פרופ' ש.ז. פלר, מומחה למשפט
על: ביזוי החלטות בג"ץ ע"י הרב עובדיה יוסף

אין ספק שגם ראש הממשלה והשרים מבזים את החוק

בג"ץ קבע אשתקד בפסק דין הבהרתי שדיין אינו רשאי לעסוק בפעילות פוליטית. אבל הרב עובדיה יוסף נפגש עם שרי ליכוד המערך במסגרת של ש"ס. מה דעתך?

הגענו למצב שאנו חיים במדינה שבה הכל כנראה מותר, ושבה אזלת היד של השלטון חמורה בדברים בסיסיים ביותר. הדבר בא לביטוי לא רק בפרשת עובדיה יוסף, אלא גם במכתבם של הרבנים והדיינים שקראו לציבור שלא לכבד את החלטת ביהמ"ש העליון בעניין נקש. האם מישהו העמיד אותם לדין? האם נקטו נגדם צעדים כלשהם?

בחזור ברשותך לרב עובדיה יוסף. האם אין פגם בכך שראשי הליכוד והמערך, ביניהם ראש הממשלה עלו אליו לרגל, שעה שיש פסיקה של בג"ץ שאוסר לו לעסוק בנושאים פוליטיים?

זה חמור מאד ששרים ובהם ראש הממשלה, הולכים לרב יוסף וכמו משתחווים בפניו. אין ספק שגם הם מבזים את החוק.

אולי אינם יודעים על החלטת בג"ץ?

אי ידיעת החוק איננה תירוץ. ראש ממשלה איננו יכול לטעון שלא ידע על כך.

אתה שותף להרגשה שהרב יוסף למעשה "מצפצף" על הכרעות הרשות המשפטית ושם ללעג את החלטות בג"ץ?

אילו הייתי במקום שופט ביהמ"ש העליון אהרן ברק והייתי מתבקש לתת שוב פסק דין בנושא זה, הייתי תובע להוציא את הרב יוסף מתפקידו כדיין בביה"ד הרבני הגדול או מבקש לאכוף עליו את החוק. כאשר שופט ביהמ"ש העליון לשעבר בנימין הלוי, שהיה שופט מצויין, רצה לעסוק בפוליטיקה, פרש מביהמ"ש העליון. כששופט ביהמ"ש המחוזי בירושלים לשעבר רב איתן חתם על עצומה של שלום עכשיו, נאלץ לפרוש מתפקידו השיפוטי. כך גם צריך לנהוג הרב עובדיה יוסף.

איך רואה בהתעלמות הזו מהחלטות בג"ץ, כרסום בשלטון החוק במדינה?

לא כרסום, זוהי פגיעה קשה מאד בשלטון החוק. אבל נראה לי שזהו תהליך שאנו עדים לו גם במגזרים אחרים. קח לדוגמא את פרשת מכירת גוש אמונים דניאלה וייס. לפי הפרסומים בעתונים היא פיזזה ונישבה בקבוקים בקלקיליה וכשהוזמנה לחקירה במשטרה, סירבה להגיש טביעת אצבעות. לצערי אנו עדים לערעור שלטון החוק בכל פינה בחיינו.

ראיתי שמעתי

לנדאו — באקאל — אופיר

עשר שנים למהפך הפוליטי

הליכוד ומועדון "היכל" של תנועת החרות עומדים לקיים במוצאי שבת זו, ל"ג בעומר, קומזיץ ענק כדי לציין את יום השנה העשירי למהפך שהעלה את הליכוד לשלטון. בצד תרבות אמנותיות, תצוגת אופנה ופרסים, יחולקו לחוגגים, בחוף הבכים בהרצליה, סטייקים ומאכלים אחרים, חינם אין כסף.

נאמנים לסגנונם הדמוטי, יגיעו ראשי הליכוד למקום אחרי חצות, עם כניסת יום ה־17 במאי, כדי לחגוג עם נאמניהם את התאריך הגורלי.

אילן שחורי

הוא לא הראשון

בחומר שהפיץ משרד החוץ עם בואו של הדוכס הגדול ז'אן מלוכסמבורג, נאמר שזהו ביקור ראשון של ריבון מלכותי מאז קום המדינה. משרד החוץ טועה. ב־20 בדצמבר 1962 הגיע לארץ, לביקור ממלכתי בן ארבעה ימים, מוומבוטסה הרביעי מלך בורונדי. הוא היה המלך־הריבון הראשון שביקר כאן ונתקבל בטקס תותחים, שטיח אדום וכל שאר גינוני הטקס, על ידי נשיא המדינה יצחק בן־צבי וראש הממשלה דוד בן־גוריון.

כבר אז לא הכין משרד החוץ את שיעורי הבית שלו כראוי: במשרד ידעו שהמלך הוא משבט הענקים האטוסי, ולכן חיפשו במיוחד שליש גבה קומה. לבסוף נמצא סגן־אלוף שגובהו מטר ותשעים. אך משהגיע המלך התברר שהוא עצמו דווקא בעל גובה ממוצע. מוומבוטסה הרביעי ביקר גם בירושלים.

ב־10 בספטמבר 1963 הגיע לארץ, לביקור ממלכתי, מהנדירה, מלך נפאל, עם רעייתו, ונתקבל בנמל התעופה לוד ב־21 מטחי תותחים, על ידי הנשיא זלמן שז"ר, ראש הממשלה לוי אשכול, חברי הממשלה והסגל הדיפלומטי. הביקור נמשך חמישה ימים, וגם הוא ביקר בירושלים.

בינתיים הפכה בורונדי לרפובליקה, המלך מהנדירה מת, ויצחק בן־צבי, זלמן שזר, לוי אשכול ודוד בן־גוריון נכנסו להסטוריה. אבל מי שהיה ראש עיריית ירושלים באותם ימים ואירח את המלכים, מרדכי איש־שלום, עדיין אתנו, והוא זוכר את שני הביקורים היטב.

ע. בר

לנדאו לא נכנע: יעניק לרבין אורחות כבוד

ראש עיריית הרצליה, אלי לנדאו, סרב אתמול לחזור בו מהחלטתו להעניק לשר הבטחון, יצחק רבין, אורחות כבוד כאשר יבקר מחר בעיר. צעירי הליכוד, שהופיעו אתמול בלשכת ראש העיר, ביקשו מלנדאו שיחזור בו מכוונתו.

לנדאו הדגיש שיש לו ויכוח פוליטי ומדיני עם רבין "ואינני מאשר מהתבטאויותיו באשר לאריאל, אך בוויכוח אין חידוש והוא יימשך עוד זמן רב".

צעירי חרות, כפי שנודע, אמורים להפגין או לנסות לשבש את הטקס.

ש. נועה

הנשיא הצרפתי ב"צעד תימני"

כאשר הוזמנו חברי המשלחת הכלכלית מצרפת, העושים עתה בארץ, לארוחת ערב מטעם איגוד לשכות המסחר, הם ציפו ל"דינר" שגרתי. על פי כל כללי הטקס. במקום זה הוביל אותם האוטובוס אל תוך מוזיאון הארץ ברמת אביב, שם ציפתה לאורחים המכופתרים מצרפת "הפתעת היום": הם הוזמנו להיכנס ל"בית הבד" ששוחזר במוזיאון ושם, בבניין המקומר השקוע למחצה, ציפתה להם קבלת פנים בסגנון תימני: מוסיקה תימנית, רקדניות בלבוש מסורתי ומאכלים תימניים אותנטיים.

את התפאורה השלימו מתקני כבישת הזיתים, שאת אחד מהם סובב החמור של המוזיאון, וכן רצפה מרופדת בקש ולפידים בוערים. כך טעמו הצרפתים אניני הטעם לראשונה בחייהם מלוואח, ג'חנון ופיתות ולא היססו להצטרף גם לריקודים התימניים.

אריה לביא

בחירות בלשכת עורכי הדין

המועצה הארצית של לשכת עורכי הדין בחרה אתמול בבחירות חשאיות את ממלאי התפקידים הבכירים בלשכה. היתה זו הישיבה הראשונה של מועצת לשכת עוה"ד, המונה 43 חברים, מהם עוה"ד פנינה דבורין, מפרקליטות מחוז תל־אביב, נציג שירות המדינה. מאיר גבאי, ששימש עד לאחרונה מנכ"ל משרד המשפטים, ופרקליט המדינה יונה בלטמן. המועצה בחרה בעו"ד גבריאל קלינג לתפקיד יו"ר המועצה ובעו"ד חיים גלזר למ"מ יו"ר המועצה. כן נבחר דוד [illegible] למ"מ יו"ר הלשכה (בתפקיד היו"ר מכהן עו"ד יעקב רובין, שנבחר בבחירות הכלליות של הלשכה). נבחרו גם 14 חברי הוועד המרכזי.

ג.ארם

מסריטים סרטים

אמש הגיע ארצה שחקן הקולנוע ג'ון סאבאג', כדי לככב כאן בסרט חדש ושמו "חשיפה כפולה". הסיפור הוא על קבוצת חיילים היוצאת למשימה בקניון מדברי. בדרך הם פוגשים ילד ערבי, רועה צאן, ועומדים בפני הדילמה האם להרגו או לשחררו תוך הסתכנות בגילוי הימצאותם בשטח. בסרטו של סאבאג', המתאכסן כעת במלון פנורמה בתל אביב, דודו בשעתו בסרט "ציד הצבאים".

את הסרט "חשיפה כפולה" מביים נועם יבור, שזהו סרטו העלילתי הראשון ומפיקים יבור, איציק קול והזהבה דגני. חברת ג.ג. משקיעה בהפקה. משך ההסרטה — שלושה שבועות.

הפקה אחרת המצולמת בארץ היא "פגישה עם המוות" על פי ספרה של אגאתה כריסטי ובבימויו של מייקל וינר. לקראת סוף החודש תצולם בקולון דניאל בהרצליה סצינת נשף באולם ריקודים. בכיכובם של לורן באקאל, קרי פישר, היילי מילס, פיטר יוסטינוב, סר ג'ון גילגוד, פיטר לורי ועוד. עלילת הסרט מתרחשת בשנות השלושים ואת הליווי המוסיקאלי תתן דווקא להקה ישראלית, "השחקים" שמה, שעשתה הסבה לסגנון שנות השלושים.

שייקה אופיר מתאושש

השחקן שייקה אופיר, שעבר ניתוח זוה בבית החולים שיבא בתל השומר, מתאושש וכבר מרומם את רוחו של הצוות בבדיחות. אופיר ישוחרר לביתו מחר.

בעריכת עידית רוזנבלום

רבין אישר אישית יציאת דרורי לשנת לימודים

כל קצין פורש מדרגת אלוף משנה זכאי לשנה חופשה בתשלום

מאת ראובן פדהצור
סופר הצבאי של "הארץ"

שר הבטחון, יצחק רבין, הוא שאישר אישית את יציאתו לשנת לימודים בחו"ל, על חשבון צה"ל, של סגן הרמטכ"ל לשעבר, האלוף אמיר דרורי. כך עולה מבדיקת תנאי הפרישה של קצינים בכירים, ובדיקת נהלי אישורם של התנאים השונים.

נושא אישור לימודיו, על חשבון הצבא, של קצין המשתחרר מצה"ל, נבדק בכל מקרה לגופו, ומחייב אישור של שר הבטחון. בכל מקרה, אין אפשרות לאשר לקצין הפורש תקופת לימודים העולה על שנה. עם זאת, אין כל הגבלה באשר למקום הלימודים — בארץ או בחו"ל. הדבר נתון גם הוא לשיקולו ולאישורו של שר הבטחון. לפני כשנה אישר שר הבטחון גם לאלוף חיים ארז שנת לימודים בבריטניה.

כל קצין פורש, מדרגת אלוף משנה ומעלה, זכאי לשנה חופשה בתשלום. זאת, בהנחה כי לקצין כזה קל יותר למצוא מקום עבודה.

סגן אלוף פורש זכאי לחצי שנה חופשה בתשלום ואילו רב סרן זכאי ל־3 חודשי חופשה בתשלום.

כל קצין פורש, מדרגת תת אלוף ומעלה, זכאי לקבל רכב צבאי לשנה שלמה. אולם, סוג הרכב שיקבל הוא ברמה נמוכה מהרכב ששימש אותו בעת שירותו הצבאי. הקצינים הבכירים הפורשים מקבלים רכב מדגם אסקורט (כזה המשמש את הקצינים בקבע בדרגת אלוף משנה).

ישראל תגיש היום לבוררים את טיעוניה בנושא טאבה

מאת גדעון אלון

כתב הטיעון הישראלי בעניין טאבה יוגש היום בג'נבה לנשיא טריבונל הבוררות גונר לאגרגרן. כתב הטיעון שיוגש ע"י משלחת ישראל המורכבת מהיועץ המשפטי של משרד החוץ רובי סיבל וראש הצוות לנושא טאבה רפי ולדה, מחולק לשלושה חלקים: הטיעון עצמו, צילומי ראיות (בעיקר צילומי ראיות שנאספו בארכיונים בריטיים) ומפות, ניתוח כאלה שלא פורסמו עד כה לגבי מיקומו של קו הגבול בטאבה.

בין הראיות שיוגשו ע"י המשלחת הישראלית יהיה גם השנתון הסטטיסטי המצרי הרשמי מ־1909 שבו נאמר שהגבול מסתיים באותו צוק שישראל מבקשת לקבוע כגבול.

כן כלל כתב הטיעון מפות שהוכנו במיוחד ע"י אנשי המדידות המצרים, ביצות כי מתקופה המסמנת לדעת המצרים את ראשית הגבול, לא ניתן לראות את קווי הגבול הקודמים.

המשלחת הישראלית נושאת עמה לג'נבה 36 עותקים מכתב הטיעון שינתנו לבוררים ולנציגים המצריים. אחרי הצגת כתבי הטיעון של שני הצדדים לנשיא טריבונל הבוררות, תינתן ארכה עד חודש אוקטובר להגשת כתבי התשובה ע"י ישראל ומצרים.

מבקר המדינה: גידולי הכבש של שרון — סטיה מכללי ועדת אשר

מאת אייל ארליך

מבקר המדינה, השופט יעקב מלץ, פנה השבוע במכתב ליו"ר הוועדה לביקורת המדינה, וביקש ממנו לכנס את הוועדה כדי לדווח לה "על מה שנראה לי כסטיה מכללי ועדת אשר של שר המסחר והתעשיה".

מבקר המדינה החל לחקור את פרשת איסור יבוא בשר הכבש עקב תלונות של ח"כ רן כהן (רצ) על מעורבותו של השר שרון באיסור היבוא. כפי שפורסם ב"הארץ", חוותו של השר שרון מרוויחה השנה למעלה מ־60 אלף דולר עקב איסור היבוא. מנכ"ל משרד המסחר והתעשיה, יורם בליזובסקי, צוטט ב"הארץ" כמי שהתבטא במספר הזדמנויות כי "שרון הטיל עלי והורה בנוגע ליבוא הכבש". כמובן, הכחיש בליזובסקי את הדברים.

בעקבות הפרסום פנה ח"כ רן כהן למבקר המדינה והעביר לו חומר שהיה ברשותו על הפרשה. משרד מבקר המדינה חקר את העניין בשבועות האחרונים, ובתחילת השבוע החליט להשתמש בסמכות המוענקת לו בסעיף 10(ר) של ועדת אשר ולכנס את הוועדה לביקורת המדינה כדי לדווח לה על הסטיה של השר שרון מהכללים. יו"ר הוועדה, ח"כ דוד ליבאי קבע את הדיון ליום שני הקרוב.

הוועד לעובדים במשרד החינוך: לא לבצע הוראות הסמנכ"ל החדש

- מוחים על התעלמות המנכ"ל מהסכם בנוגע למינויים חדשים
- עובדים במשרד: שושני הנהיג דמוקרטיה של סתימת פיות

הדובר: יש לראות בחומרה את מאבק הוועד נגד עובד שזכה במכרז

מאת נילי מנדלר
סופרת "הארץ" לענייני חינוך

ועד העובדים במשרד החינוך, גינה אתמול בחריפות את מנכ"ל המשרד, ד"ר שמשון שושני, על שאינו מכבד הסכם שנחתם איתם, בתקופת המנכ"ל הקודם, בנוגע למינויים חדשים של עובדים לתפקידי מינהל. בחוזר נקראים העובדים לערער על מינויו של בכיר, שנעשה על ידי שושני.

בחוזר שהופץ בקרב כאלף עובדי מינהל ופיקוח במשרד החינוך, נמסר, כי שושני מינה השבוע, לתפקיד סמנכ"ל אמרכלות במשרד, במקום אברהם בראשי שהודח מתפקידו, את רן לוין, לשעבר מפקח במחוז תל אביב, על החינוך הטכנולוגי. זאת, למרות שבהסכם נקבע כי מפקחים לא ישובצו לתפקידי מינהל, באשר הדבר חוסם את קידומם של העובדים המינהליים. המנכ"ל התעקש דווקא על בחירת לוין במכרז, למרות שהיו 15 מועמדים מינהליים, שלחלקם לפחות, נסיון גדול במינהל בארגון ובאמרכלות.

בחוזר, מתבקשים העובדים לא לקיים עם לוין פגישות, לא להעביר אליו שיחות טלפוניות ודברי דואר. לפי ההוראות, לא ישתתפו העובדים בדיונים ובישיבות, בהם יקח לוין חלק ולא יפעלו בשום דרך על פי הנחיותיו.

עובדים במשרד החינוך אמרו אתמול ל"הארץ": "שושני הנהיג דמוקרטיה של סתימת פיות" והשרה במשרד "אווירה קשה מאוד".

דובר משרד החינוך, ישראל כהן, מסר בתגובה: "יש לראות בחומרה רבה את העובדה שוועד העובדים מנהל מאבק נגד אחד העובדים, שזכה במכרז כחוק. יש לציין כי במכרז השתתף גם נציג ההסתדרות, שהוא למעשה, נציג העובדים". אשר לאי כיבוד ההסכם, אמר הדובר: מכרז עומד מעל לכל הסכם שהוא.

בצבא מעריכים: צפויים נסיונות נוספים לבצע פיגועי מיקוח בצפון

שני נסיונות החדירה האחרונים בוצעו על ידי מחבלים מארגונו של ערפאת — דבר המהווה תמריץ לארגוני חזית ההצלה להפגין את יכולתם לבצע פיגועים דומים

מאת ראובן פדהצור
סופר הצבאי של "הארץ"

גורמים צבאיים בכירים מעריכים כי צפויים נסיונות נוספים לבצע פיגועי מיקוח בצפון. להערכתם, בנוסף לנסיונות שיבצע אש"ף, יעשו אירגוני חזית ההצלה מאמץ ניכר לבצע פיגועים כאלה, במגמה שלא לפגר אחרי ארגונו של ערפאת, אותו הוקיעו כמי ש"מבזבז זמנו ומאיים, אך אינו מבצע פעולות צבאיות נגד ישראל".

שני נסיונות החדירה האחרונים, שסוכלו על ידי צה"ל, בוצעו על ידי מחבלים [illegible] המהווה תמריץ לארגוני חזית ההצלה להפגין את יכולתם לבצע פיגועים דומים. זאת, במיוחד, לאחר שבמועצה הלאומית הפלשתינאית באלג'יר הוצגו הנסיונות האלה כהצלחות מבצעיות גדולות.

[illegible] התעמולה [illegible] להוזר לישראל בדרך הים.

חברי אחת מהחוליות הגיעו למרחק קטן מאד מקרית שמונה, ורק בשל תקלות שונות לא הצליחו לבצע את משימתם.

במסגרת נסיונות הפיגוע הנפשיים, יתכנו גם מקרי ירי קטיושות על [illegible] ישראל, ונסיונות [illegible]

לחץ בצידון על המחבלים להרחיק את מפקדותיהם

מאת ראובן פדהצור
סופר הצבאי של "הארץ"

תושבים של מחנות הפליטים הפלשתינאיים באיזור צידון מפעילים לאחרונה לחץ מסיבי על ארגוני המחבלים, כדי שאלה ירחיקו את מפקדותיהם מאיזורי מחנות הפליטים. הלחץ של תושבי המחנות בא לאחר שבתקיפות האחרונות של חיל האוויר נפגעו רבים מיושבים האזרחים.

נראה כי הלחץ נושא פרי במידה מסויימת.

10,000 מחבלים פלשתינים מפוזרים ברחבי לבנון

לארגון החיזבאללה 3000—2000 לוחמים שעברו הכשרה צבאית

מאת ראובן פדהצור
סופר הצבאי של "הארץ"

לרשות הארגונים הפלשתינאים עומדים היום כ־10,000 לוחמים, המפוזרים ברחבי לבנון. חלקו של ארגון פתח־ערפאת הוא הגדול ביותר, ולרשותו עומדים כ־4,000 לוחמים.

באיזור צידון פועלים כ־3,500 מחבלים, מהם משתייכים 2,000 לארגונו של ערפאת. באיזור ביירות מצויים 2,500 מחבלים, וכ־1,500 מהם הם אנשי ערפאת. בצור פועלים 500 מחבלים, 150 מהם אנשי הפתח. באיזור טריפולי 700 מחבלים, ובאזור בקעת הלבנון 1,500 מחבלים, כולם אנשי ארגוני חזית ההצלה.

1,400 מחבלים נוספים פרוסים במרחב ההר — באיזורי אקלים אל חרוב ודמור.

פלשתינאי המתגייס לשורות ארגון הפתח, והוא בעל רקע צבאי, זוכה למשכורת חודשית בגובה כ־6,000 לירות לבנוניות (כ־300 דולר). המתגייסים לכוחות המיליציות הפלשתינאים משתכרים כ־100 דולר בחודש.

לרשות ארגון אמל השיעי עומדים כ־6,000—5,000 לוחמים, הפרוסים בדרום לבנון, ומאורגנים במפקדות אזוריות. בנוסף לאלה פועלים כמה מאות לוחמי אמל באיזור ביירות, בעיקר במערב העיר. ברשותם של לוחמים אלה כ־25—30 טנקים, מדגם טי־54, שהועברו לאמל על ידי הצבא הסורי.

לארגון החיזבאללה 2,000—3,000 לוחמים שעברו הכשרה צבאית. אין לחיזבאללה פיקוד מסודר, והיחידות לפיגועי טרור בדרום מקבלות פקודות ממפקדים המקומיים. עם זאת, כל פעולה צבאית מקבלת אישור של ההנהגה הדתית־פוליטית העליונה, שעל חבריה נמנים עבאס מוסאווי, איברהים עבראללה והשייח פדלאללה.

ארה"ב תחזיר היום 454 מ' דולר לאיראן

ואשינגטון (ע"צ). ארה"ב החליטה להחזיר לטהרן 454 מיליון דולר של נכסים איראניים מוקפאים בארה"ב, ולמלא בדרך זו אחרי החלטת בית הדין הבינלאומי בהאג מהשבוע שעבר. כך הודיע משרד החוץ האמריקאי אתמול.

הסכום הוא יתרה, מתוך סכום כולל של 3.7 מיליארד דולר, שהופקד ב־1981 על־ידי האוצר האיראני בבנק "פדראל ריזרב" של ניו יורק לכיסוי הלוואות בנקאיות של איראן.

הדובר, צ'ארלס רדמן, הודיע כי העברת הכספים עומדת להתבצע היום.

ארה"ב מנעה מכירת 12 מטוסי כפיר להונדוראס

מאת צבי בראל
שליח "הארץ" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). ישראל הפסידה עיסקת־מכר גדולה עם הונדוראס, שאמורה היתה לכלול 12 מטוסי כפיר תמורת כ־100 מליון דולר. במקום מטוסי הכפיר הישראליים תרכוש הונדוראס 10 מטוסי אף־5 אמריקאיים, במחיר כולל של 72 מיליון דולר.

עד לאחרונה קיימו נציגי התעשייה האווירית־הישראלית מגעים עם ממשלת הונדוראס, ואף העלו מספר הצעות מימון, שכללו הלוואות בריבית נמוכה, שחלקן כלל אף סובסידיה ממשלתית. הצעות אלו לא יכלו לגשר על הפער בין יכולתה המימונית של הונדוראס לבין מחיר המטוסים.

מקורות אמריקאיים אישרו כי הונדוראס העדיפה לרכוש את המטוסים מישראל, וביקשה מן הממשל לאשר לה לממן חלק גדול מן העיסקה בכספי סיוע החוץ האמריקאי, אך הממשל אישר להונדוראס לממן רק כ־40% מהעיסקה בכספים אלה.

ה ע ל ו ת ש ל

אל על

הטמפרטורות אתמול

	מקס' מינימום	מקס' מכב'			
אמסטרדם	9	11	גשום	9	9
אתונה	15	22	מ"ח	11	24
בוקרשט	11	24	בהיר	–	–
בריסל	10	12	גשום	2	14
וינה	9	18	מ"ח	9	17
ז'נבה	7	12	גשום	10	19

מבט — אל תקרא לי רבין [illegible]
ארסנן — להתחתן באית 7.30, 9.30
מבט — כלא הנשים 5.00, 7.15, 9.30
רינה — בין פלאט המקפץ 5.00, 7.30, 9.30
[illegible] — במבט 4.00, עסקה ללא רחמים 7.15, 9.30
רב קו 2 — הנבל הנורמאי 5.00, 7.25, 9.45
רב קו 3 — צבע הכסף 4.30, 7.00, 9.45
רב קו 4 — זונות קטנה ותמרימה 5.00, 7.30, 9.45
לב 2 — קוב הקשן 2.00, 5.00, 7.40, 9.40
לב 3 — פירוסי הזוק 2.00, 5.00, 7.40, 9.40
לב 4 — מלו 2.00, 5.00, 7.30, 9.40
[illegible] — שואה 1.00, תמיד 7.30, 9.30
[illegible] — בלא הנשים 7.15, 9.30

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה ללא עת של
אשתי, בתי, אמנו ואחותי היקרה

דליה חוה השמשוני

לבית בדר

ההלויה תצא היום [illegible]

הקשר בין האוטונומיה הפלסטינית והירדנית והמזרחיקו

לבוגרים
[illegible]רות הח[illegible]
[illegible]חן – ראש [illegible]
[illegible]ול – רקטור [illegible]
הפקולטה למדעי הר[illegible]
[illegible]ודה אלקנה
[illegible]רינה שיוויונית
[illegible] 13.5.87 בשעה 19.30
אוניברסיטת רמת אביב

לקראת
האוטונומיה לישר.
והמזרחיקו?

כפר אלברט איינשטיין

לחברנו עמרם ביטון

משתתפים באבלך הכבד במות רעיתך

יהודית ז"ל

ההנהלה והעובדים
במפעלי ים המלח

לשמוליק השמשוני והילדים

אתכם באבלכם על מותה של

דליה

מיקי, חיפה, דגנית

אמש בתיאטרון / מיכאל הנדלזלץ

הערב של גילה אלמגור

"הקיץ של אביה" — הפקה משותפת של תיאטרון חיפה ותיאטרון בית לסין, על פי ספר של גילה אלמגור ובביצועה. בימוי: איציק ויינגרטן. מוסיקה: יוסי מר־חיים.

"הקיץ של אביה" הוא סיפורו של קיץ אחד בחייה של ילדה, בת לניצולת שואה, בראשית ימי המדינה. זהו סיפור פרטי מאוד על קיץ מסויים מאוד, שהוא במידה רבה מאוד סיפור של כולנו: שואה ושיגעון והכאב, הנסיון להישאר בשפיות ובילדות התמימה, אך המתגברת בכוח המציאות.

עיקר כוחו של הערב הוא בטקסט שכתבה גילה אלמגור עצמה, שהוא מאופק ופשוט מאוד, המוסר את העובדות המתרחשות לילדה צעירה מאוד, מבלי לעשות להם דרמטיזציה, כיוון שהאירועים דרמטיים דיים. לכן, הקטעים החלשים יחסית בערב הם אלה בהם משחקת גילה אלמגור את הדמויות שאינן הילדה אביה ("ילדה בעלת שם מהור") — בעיקר את דמות האם. קטעי משחק אלה הם בעדרי כוח סירוף ממשי, והורגים מן האיפוק של הטקסט.

הערב בויים על־ידי איציק ויינגרטן וגילה אלמגור. בעת מחיאות הכפיים, הצביעה עליו כעל מי ש"עשה את הערב". אבל זהו הערב שלה, גם בכתיבה וגם במשחק, והיא מצליחה לספר את הסיפור הפרטי הזה, לרתק ולרגש בו, ולהפכו אותו לסיפור הפרטי של כל צופה.

באולם המליאה / עמוס בן־דוד

המערך והליכוד הצביעו יחד: אי־האמון של השמאל נדחה

סיעת התחייה לא השתתפה בדיון על הצעת אי־האמון על רקע הוועידה הבין־לאומית ● וילנר: יש בישראל "דו־ממשלה" ● אולמרט: אין למערך זכות להטיף לשלום ● סולודר, דוברת המערך, דיברה במתינות

הצעת אי־אמון, על רקע הוועידה הבין־לאומית, שהגישו שתי סיעות השמאל הקיצוני, חד"ש והרשימה המתקדמת לשלום, נדחתה אתמול על־ידי הכנסת ברוב גדול, כאילו אין משבר ביחסים בין שתי הסיעות הגדולות.

בדיון עצמו היו הדים קלושים למיתוס הגדול, אולם אלה לא הגיעו בחריפותם, להתבטאויות האמוציונליות שנשמעו במשך היום. על ההצעות השיב שר התחבורה חיים קורפו, בתוקף תפקידו כמקשר בין הממשלה והכנסת.

על־אף שבניין הכנסת רוחש פעילות, נכחו בעת הצגת ההצעות שמונה ח"כים בלבד. בהצבעה השתתפו, לעומת זאת, רבים. סיעת התחייה לא השתתפה בהצבעה.

מאיר וילנר (חד"ש) אמר: "כיום יש בישראל 'דו־ממשלה'". לפני שנה, לדבריו, טענו נגד אש"ף שהוא משתף [?]. וילנר אמר כי, ועידה בין־לאומית תיתכן, רק בהשתתפות חמש החברות הקבועות במועצת הביטחון של האו"ם, בצד ישראל ואש"ף.

לדברי וילנר דרושה השתתפות זו, מכיוון שביצועו של שלום באזור מצריך ערובות בין־לאומיות. "אם יהיה שלום אמיתי", הוסיף וילנר, "יוקיר העם ברהוטות, כמו שעשה ב־1948. אך לשם כך יש להשיב לבעלים האמיתיים את הגדה המערבית, מזרח־ירושלים, רצועת עזה, דרום־לבנון ורמת הגולן הסורית".

מתי פלד: הזדמנות המערך מפעולות [?]

מתי פלד (המתקדמת), קבע אף הוא הדבר הזה של משתתפי ועידה בין־לאומית. לדבריו תתמוך הרשימה המתקדמת, בדרך פרלמנטרית, בכל יוזמה שבה ישותפו 5 חברות מועצת הביטחון. אולם הרשימה לא תתמוך ביוזמות כוזבות: פסילת אש"ף, המשך התמיכה בהתנחלויות, וסיפוח מהודר [?] ירושלים — לדברי פלד, יוזמת שר החוץ, שמעון פרס, ומפלגת העבודה דוגלים בכך.

פלד העלה את השאלה, אם אפשר ליצור בלוק פרלמנטרי, שבו ישותפו גם מפ"ם, רצ, שינוי, חד"ש, היותם במפלגת העבודה.

אהוד אולמרט: אין להביט לוועידת מזכיר האו"ם

אהוד אולמרט (ליכוד־חרות) ייצג את עמדת הליכוד בצורה בוטה יותר, וטען כי אין לשום מנהיג של מפלגת העבודה, זכות מוסרית להטיף מוסר לליכוד בעניין השלום.

לדברי אולמרט, הממשלה שכרתה שלום עם מדינה ערבית היתה ממשלת הליכוד, בראשות מנחם בגין. בישראל אין שום גורם רציני הרואה באש"ף שותף למו"מ, אמר. על כן, אי־אפשר להסכים לוועידה שיכנס מזכיר האו"ם, פרז דה קואייאר, כי זו תכלול גם את אש"ף.

עדנה סולודר (מערך) דיברה, לעומת זאת, במתינות. לדבריה, מאוחדים בנושא הוועידה יונים וניצים במפלגת העבודה. היא הוסיפה כי פרס לא חרג, בנושא זה, מקווי היסוד של הממשלה שבהם מדובר על החתירה לשלום ולמו"מ ישיר.

סולודר אמרה כי, היא מקווה שהממשלה תמשיך להתקיים ביחד, אולם אם אין אפשרות כזאת, הרי השלום הוא הנושא הראוי ביותר, שעליו יש ללכת לבחירות.

אליעזר ולדמן (התחייה) הזהיר ברמז, שתושבי יהודה ושומרון יקבלו עזה [?], לא יקבלו שום שלטון זר.

בוועדות ובסיעות / דן מרגלית

הרמטכ"ל: שיטור בשטחים שוחק חיילים

רב־אלוף דן שומרון: יוצאו הוראות מפורשות לגבי ציתות לטלפונים ציבוריים ● יש להעביר יותר תפקידים לתושבי השטחים

הרמטכ"ל רב־אלוף דן שומרון הודיע אתמול לוועדת החוץ והביטחון של הכנסת כי בקרוב יוצאו הוראות מפורשות בעניין הציתות לטלפונים ציבוריים. עד כה היו ההוראות רופפות לפני [?] הן יתוקנו.

רא"ל שומרון אמר כי משימות השיטור של חיילים בשטחים המוחזקים שוחקות, והאות לעתים על חשבון האימונים הסדירים, והוא מעדיף להעביר תפקידים אלה למשמר הגבול.

לדברי הרמטכ"ל, יש להימנע ממצב שבו תאבד האוכלוסיה המקומית בשטחים את העניין בשמירת השקט. יש להעביר לידיה תפקידים רבים יותר, בשמירת השלום ומניעת יידוי אבנים.

שומרון הוסיף, כי גם למתנחלים יש אינטרס לשתף פעולה עם צה"ל. הוא לא ישלים עם אירועים כמו קלקיליה, או בנוסח פנייה לחיילים כנאצים. הוא הודיע כי לחיילים ניתנו הוראות להגיש תלונות, בכל פעם שיפגעו בהם המתנחלים היהודיים.

ח"כ בני שליטא (ליכוד) הגיב על דברי הרמטכ"ל כי הם עלולים לגרום הסתה ואיבה בין מתיישבים לחיילים.

ועדת החינוך תומכת בנבון

ועדת החינוך, בראשות ח"כ נחמן רז (מערך), החליטה אתמול פה אחד להודיע לראש הממשלה יצחק שמיר כי היא מתייצבת מאחורי הצעת שר החינוך והתרבות, יצחק נבון, להעמיד את שכר הלימוד באוניברסיטאות על 1,120 דולר בשנה, צמוד למדד. הממשלה תוסיף לתקציב ההשכלה הגבוהה 8.5 מיליון דולר. בפנייה אל ראש הממשלה, ציין רז, כי יש לקבל את הצעת סגן ראש הממשלה נבון כמיקשה אחת.

רנו סופר 5 אקספרס

עשה את ההשוואה בעצמך!

נתונים	רנו 5 אקספרס	מסחרית "X"	מסחרית "Y"
מנוע 1400 סמ"ק עם הצתה אלקטרונית	✓		
דלק 91 אוקטן	✓		
ארגז מטען אורגינלי	✓		
דלת פריקה וטעינה כפולה 180°	✓		
גג אחורי נפתח למטען חורג	✓		
אפשרות להרכבת מזגן	✓		
הגה קל עם כושר תמרון מצויין	✓		
5 הילוכים	✓		
כושר העמסה 525 ק"ג	✓		
ריפוד בתא המטען	✓		
שעון זמן אנאלוגי	✓		
הרכב המסחרי הנמכר ביותר מסוגו באירופה			
מסירה מיידית			

דרוג "דן אנד ברדסטריט"

בוא לנסיעת מבחן,
לא תמצא מכונית כזו, ברמה כזו ובמחיר כזה!

...סתיר. מסקנה - חברות גדולות דורשות פתרונות גדולים. המלצה - לבדוק מה כל כך טוב ב"אריאלי".

ירושלים — משפט דמיאניוק

בית הדין לסניגור או'קונור:

עדיף שלא להשתמש במלה "שואה" לתיאור האירועים באוקראינה

או'קונור, שהתנצל על כך, השתמש במונח כשחקר את עד ההגנה, ד"ר מתתיהו מייזל ● מייזל פירט את קורות צבאו של ולאסוב, שדמיאניוק טוען שהשתייך אליו

מאת דוד פרידמן
כתב עתי"ם

בית המשפט הדן בעניינו של איוואן (ג'ון) דמיאניוק העיר בישיבתו אתמול כי "יש טעם לפגם" בשימוש במילה "שואה", כדי לתאר את האירועים באוקראינה בשנים 1931–1932, שבהם מתו רבים מתושבי האזור בעקבות רעב שנגרם באוקראינה לאחר הרפורמה האגררית שביצע סטלין.

העד, ד"ר מתתיהו מייזל, ראש המכון לחקר ברית המועצות באוניברסיטת תל־אביב, סיפר בעדותו שבעקבות הרפורמה שביצע סטלין, וחלוקת אוקראינה לקולחוזים, היתה התמרמרות בקרב התושבים, ששרפו תוצרת ושחטו בהמות. האירועים גרמו לרעב כבד, שבעקבותיו מתו עשרות־אלפים, מבלי שהשלטון המרכזי בברית"מ יתערב וימנע את הרעב.

בחקירה הנגדית אמר הסניגור, מארק או'קונור: "אני רוצה לדעת ומבקש ממך לספר בפירוט את סיפורה של השואה בשנים 1931–1932, השואה באוקראינה".

השופט צבי טל העיר על כך: "לדעתי יש טעם לפגם, טעם רע מאוד לפגם, בשימוש במילה שקיבלה קונוטציה מסויימת, ולהעביר אותה במכוון לסיטואציה אחרת, שהיא מרגיזה, ואין כל מקבילה וקשר בין שתי הסיטואציות. בעיני, השימוש במילה 'שואה', שקיבלה משמעות מיוחדת בסיטואציה שהיתה באוקראינה, שבה איבדו מיליוני אנשים את חייהם, הוא ניסיון מכוון של שימוש לא נכון במונחים".

בעקבות דברים אלה התנצל או'קונור, ואמר כי לא ידע שהשימוש במילה "שואה" מתייחס רק לשואת יהודי אירופה. וחשב שהמילה "שואה" מתארת כל מצב של מות של עשרות־אלפי אנשים. הסניגור הבטיח כי לא יחזור להשתמש בביטוי "שואה" לתיאור מות של אנשים אחרים, לבד מהאירועים הטראגיים שארעו ליהודי אירופה.

צבאו של ולאסוב

בראשית הדיון אתמול, המשך חקירתו הראשית של ד"ר מייזל בידי עו"ד בלסמן, תיאר העד את קורות צבאו של ולאסוב, שדמיאניוק טוען כי שירת בו. העד סיפר כי אנדרי ולאסוב, מצביא מבריק, היה גנרל בצבא האדום, שנפל בשבי הגרמנים ביולי '42. ולאסוב הוחזק במחנה שבויים באוקראינה, שהיה מיועד לשבויים רמי־דרג, וכל אותה עת נפגש עם נציגים לגייסו לשירות הצבא הגרמני.

מייזל ציין כי ולאסוב, לאחר שנפל בשבי, התגלה כבעל השקפות אנטי־סטליניסטיות, והביע דעה כי יש למגר את שלטון המפלגה הסובייטית ואת סטלין, ולהטביע את שלטון הדיכוי שלו.

ויזנטל: ביקור במשפט דמיאניוק

(עו) "צייד הנאצים" שמעון ויזנטל ערך אתמול ביקור קצר ביותר במשפט דמיאניוק. בשיחה עם עיתונאים אמר ויזנטל: "באתי לראות איך נראה במציאות איוואן האיום מטרבלינקה". ויזנטל ציין כי הוא עוקב אחר המשפט ממקום מושבו בווינה, והוסיף כי הוא היה זה שגרם להסגרתו של מפקד מחנה ההשמדה בטרבלינקה, פרנץ שטנגל, ולהעמדתו לדין בגרמניה. שטנגל [?] עצמו מת תוך כדי המשפט.

חודש פגרה — לחיקור עדים באירופה

(עו) בית המשפט יצא היום לפגרה בת חודש ימים — על כך הודיע אב בית הדין במשפט דמיאניוק, השופט דב לוין. במהלך הפגרה יבוצעו חיקורי־דין של עדי התביעה במערב־גרמניה. חיקור הדין הראשון יבוצע בגרמניה ב־19 במאי. המשפט יחודש ב־22 ביוני, ובמידה שבגרמניה לא יבוצע חיקור־דין לעד אוטו הורן, תקוצר הפגרה, והמשפט יחודש ב־9 ביוני. התביעה הודיעה כי תשתדל לצמצם את מספר העדים שיעלו מטעמה, עם התחדש המשפט.

ליון — משפט בארבי

ליז לובריה בת ה־84, לשעבר חברת מחתרת הרזיסטאנס, הגיעה אמש לליון, מלווה בפרקליטה רולאן דיומא, שר־החוץ לשעבר בממשלת צרפת. לובריה תעיד במשפטו של בארבי. בשנת '44 נעצרה לובריה ועונתה על־ידי הגסטאפו. באותה תקופה היה בארבי קצין הגסטאפו הראשי של ליון. (תצלום: איפי)

הסניגור בנאום ההגנה: בארבי לא ידע שהוא שולח אנשים למוות

לטענת הסניגור, "הקצב מליון" היה משוכנע שה"חשודים" מובלים למחנה חקירות באזור פאריס ● חוות הדעת הפסיכיאטרית: ישיש, חלש, אך צלול בדעתו, שאינו מביע חרטה

מאת יואב טוקר
סופר "הארץ" בצרפת

ליון (מיוחד ל"הארץ"). הפושע הנאצי קלאוס בארבי, ששמע את האשמות שיוחסו לו בכתב התביעה, הגיב אתמול ברוגז כלפי שופטיו, והטיח בתוקפנות כלפי נשיא בית המשפט בליון: "האם אתם חושבים שזהו משפט נירנברג?".

חקירתו של בארבי על־ידי נשיא בית המשפט החלה אמש, לאחר סיום קריאת כתב האשמה, המפרט בלשון יבשה ועניינית סדרה ארוכה של פשעים נגד האנושות, המיוחסים לפעילותו של בארבי כקצין הגסטאפו בממשל הכיבוש הנאצי בעיר ליון, בין השנים 1942–1944.

בין האשמות המיוחסות לו: מעצרם ושילוחם למוות של 44 ילדים יהודים יתומים, מעצר ושילוח למחנות במזרח של ראשי הקהילה היהודית בליון, וארגון משלוחם של 600 מתושבי ליון, רובם יהודים, בקרונות — האחרונים שנשלחו למוות, ימים ספורים לפני שחרור העיר בידי גייסות בנות הברית.

התיישנות על פשעי־מלחמה; לא על פשעים נגד האנושות

לאחר שהשלים התובע את פירוט סעיפי האשמה השמיע סניגורו של בארבי, עו"ד ז'אק ורז'ס, את נאום ההגנה הראשון: במשך כ־20 דקות ניסה הפרקליט לשכנע את בית המשפט כי לרשימת הפשעים המיוחסים לבארבי אין עוד תוקף־משפטי הראוי לדיון היום, מאחר שבארבי נשפט כבר, פעמיים, שלא בפניו, בשנים 1952 ו־1954.

לטענת הסניגור, מקפיד ספר החוקים הצרפתי על הקביעה שאין לדון אדם פעמיים על אותן האשמות. "בארבי הורשע, אומנם, בשני המשפטים שלא בפניו", אמר ורז'ס, "ואף נידון למוות, אולם על הפשעים וגזר הדין שנפסק בעניינו, חלה עתה, לאחר 30 שנה, התיישנות — ולפיכך מן הדין לסיים לאלתר את הדיון המשפטי, תוך הכרה באי תקפותם של סעיפי האשמה העומדים על הפרק".

בתגובה על טיעונים אלה הבהירו פרקליטי התביעה כי, להבדיל מהפשעים שיוחסו לבארבי במשפטים שלא בפניו בשנות ה־50, מדובר עתה באשמות המוגדרות כפשעים נגד האנושות, שעליהם לא חלה התיישנות.

בארבי: "זה לא משפט נירנברג"

נשיא בית המשפט, אנדרה סרדיני, שסקר, במשך הדיון, את קורות חייו של בארבי, היפנה מדי־פעם שאלות לעבר הנאשם, שהשיב בנוסח ענייני, לעתים תקיף ולעיתים רווקות מתוחמת [?], תוך שהוא מסתייע בשתי המתורגמניות, גרמניה וצרפתיה. הטיח בארבי לעבר השופטים, זמן קצר לאחר תחילת החקירה: "כשאני שומע אתכם אפשר לחשוב שאנו נמצאים במשפט נירנברג. מה אתם חושבים שקורה פה?"

על פניו של בארבי לא ניכרו מבוכה או היסוס. הרושם שהותירה חקירתו אתמול מתיישב עם חוות הדעת הפסיכיאטרית שנוסחה לאחרונה בידי שלושה מומחים שעקבו אחריו במהלך השנתיים האחרונות לישיבתו בכלא: מדובר באיש ישיש, חלש מבחינה גופנית, אך צלול בדעתו, שאינו מביע כל חרטה נוכח מעשי האימה המיוחסים לכובש הנאצי — עם או בלי קשר למעורבותו הישירה בפשעים אלה.

כבר בנאום ההגנה של הפרקליט ורז'ס ניתן היה לאתר אחדים מן המרכיבים העתידים, כפי הנראה, לבסס את ההגנה המשפטית על הנאשם: לדבריו של הסניגור, לא ידע בארבי כלל על קיומם של מחנות ההשמדה במזרח־אירופה. גם כאשר שיגר, במסגרת תפקידו כקצין הגסטאפו, עצורים מליון לכיוון פאריס, לא ידע על האפשרות שהמגורשים עלולים להישלח למוות. לטענת הסניגור היה בארבי משוכנע בכך שאת ה"חשודים" שעצר מובילים למחנה חקירות אחר באזור פאריס, ותו לא.

היום הפגנת הליכוד בתביעה לברר שכר והטבות בכירים בחב' העובדים

טוען שיש לו מידע רב בנושא, תובע הקמת חקירה בראשות שופט ● חברת העובדים: הליכוד פועל בשיטתיות להכפשת הבכירים

מאת יהודית וינקלר
סופרת "הארץ"

הליכוד מגייס היום אלפים מפעיליו להפגנה בחזית בית הוועד הפועל של ההסתדרות בתביעה להקים ועדת חקירה ציבורית לחקירת הנוהלים בחברת העובדים. ההפגנה תצא מכיכר מלכי ישראל לעבר הוועד הפועל לאורך רחוב אבן גבירול.

סיעת הליכוד בהסתדרות תובעת שהוועדה, בראשות שופט בדימוס, תחקור את שכרם והטבותיהם של הבכירים בחברת העובדים, ואת החריגות שגילה מבקר ההסתדרות, ושכלולות במידע שהגיע לסיעה לאחרונה.

סיעת הליכוד בהסתדרות ערכה גיוס כללי של פעיליה ואוהדיה ברחבי הארץ כדי להפוך את ההפגנה לאירוע פוליטי, הבולט עתה שבעתיים על רקע ההקצנה ביחסי מערך־ליכוד.

בחברת העובדים טוענים כי הליכוד פועל בשיטתיות להכפשת ראשיה והדרג הניהולי הבכיר, על יסוד מידע מסולף ברובו, למעט גרעיני אמיתות המשווים לפרסומים אופי אמין, כביכול. אך בליכוד הודיעו שהפרסומים עד כה הם רק קצה הקרחון למידע על חריגות בשיטה בחברת העובדים, של מנהלים שלמעשה אין פיקוח עליהם.

ראש סיעת הליכוד בהסתדרות ח"כ יעקב שמאי העביר למבקר ההסתדרות נפתלי בלומנטל מידע על הנושאים שביחס אליהם הוא תובע עתה הקמתה של ועדת חקירה ציבורית. בין הנושאים: הקמתה של חברת "ישר".

עורך את העמוד: ישראל עמרני

مطابقة للأصل

צילום כללי של בסיס טילי "פרשינג" של הצבא האמריקני באיזור מוטלאנגן במערב־גרמניה. (תצלום אי־פי)

חוקרי יד ושם גילו חומר חשוב בארכיון פשעי המלחמה של או"ם

ניו־יורק (עסט"א). חוקרים מטעם מוסד "יד ושם" שבדקו 300 מבין 40 אלף התיקים בארכיון פשעי המלחמה של האו"ם, גילו שם מידע חשוב ביותר על השואה, לרבות רשימות של העובדים בראש המחנות, דו"חות רשמיים שקיומם לא היה ידוע עד כה, המפרטים את מדיניות הנאצים לגבי יהדות אירופה, וכן מידע חדש על "ניסויים רפואיים" שבוצעו על־ידי הנאצים במחנות.

למרות החשיבות ההיסטורית הרבה הנודעת לארכיון, נותרו עד כה 40 אלף התיקים של פושעי המלחמה הנאצים סגורים בפני הקהל הרחב, העיתונות וההיסטוריונים, עקב היסוסיו של מזכ"ל האו"ם לשנות את הוראות הסודיות, שנקבעו לפני ארבעה עשורי שנים.

הממליץ להעמיד 25 אלף לדין

הפקיד השוודי הממונה על הארכיון מאז 1971, אלף ארלנדסון, הבהיר כי כ־80 אחוז מהחומר שבארכיון לא נחשב מעולם לסודי, והוא פתוח גם כיום בפני הקהל הרחב. חלק "בלתי מסווג" זה כולל תזכירים, פרוטוקולים ותיאורים כלליים של עבודתה של ועדת האו"ם לחקר פשעי־מלחמה, שחקרה פשעים אלה בשנים 1943—1948.

יתר 20 האחוזים של הארכיון כוללים 40,000 תיקים, ובהם האשמות ותוצאות חקירה לגבי יחידים. ש־25 אלף מביניהם הואשמו על־ידי הוועדה בביצוע פשעי־מלחמה, ואף הומלץ להעמידם לדין. בין תיקים אלה נמצא בשעתו גם תיקו של ואלדהיים.

שלא כמרבית מסמכי האו"ם, ההופכים לבלתי־מסווגים לאחר 20 שנה, נותרו תיקי הארכיון סודיים ליותר מ־38 שנה. ארלנדסון הסביר כי הדבר קרה מכיוון שהוועדה המוקמת לא קבעה בזמנה מתי תפוג סודיותו של החומר.

ממשלת ישראל ביקשה מן המזכיר הכללי הנוכחי, חוויאר פרז דה קואיאר, לפתוח את הארכיון בפני הציבור הרחב. בעקבות פנייה זו כינס דה קואיאר באוקטובר '86 פגישה של נציגי 17 המדינות שהיו מיוצגות בזמנן בוועדת החקירה של האו"ם, ואלה התנגדו לשינוי הנהלים. רק נציג אחד — האוסטרלי — תמך בבקשת ישראל לפתיחת הארכיון בפני הציבור הרחב. אולם בשבוע שעבר הודיעו ארה"ב, הולנד ויוגוסלאוויה לשנות את עמדתן, והן תומכות עתה בבקשת ישראל.

קורפו מנע שיבושים באגד

מאת ישעה נבו
סופרת "הארץ"

קואופרטיב אגד לא שיבש אתמול בלילה את התחבורה הציבורית העירונית, כפי שאיים, לאחר ששר התחבורה קיים דיון ממושך לתוך הלילה עם יו"ר מזכירות אגד שלמה לוין ועם נציגי האוצר.

אגד איים לשתק מדי יום את התחבורה הציבורית העירונית בכל הארץ החל מהשעה שמונה בערב עד סיומו של כל קו באותו לילה.

דובר משרד התחבורה ציין, כי הדיונים יימשכו גם היום. מ"מ דובר אגד מסר, כי קיומם או אי קיומם של שיבושי התנועה הלילה תלויים בתוצאות השיחות שיתנהלו במשך היום.

הדו"ח החסוי של מבקר המדינה בנושא הלביא — לשרי הקבינט

מאת עקיבה אירידור
כתבת "הארץ" לענייני כלכלה

הוועדה לבקורת המדינה תעביר היום לשרי הקבינט את הדו"ח החסוי של מבקר המדינה בנושא הלביא, וזאת כדי שהשרים שעומדים להחליט על עתידו של הלביא יהיו ערים לממצאי הבקורת של מבקר המדינה בנושא.

מבקר המדינה הניח אתמול על שולחן הוועדה לבקורת המדינה עותק מדו"ח מספר 37 על מנת שהוועדה תחליט בתוקף סמכותה, אם להניח על שולחן מליאת הכנסת את החלק שדן במערכות הבטחון במלואו או שיש מקום מטעמים של בטחון המדינה למנוע פרסום של קטעים ממנו, ולהסתפק בדיון בהם בוועדה.

הנושא הראשון, שנידון בוועדה, היה הדו"ח על פרויקט הלביא. הוועדה הוזרזה לדון בנושא לאור ההכרעה שעומדת ליפול בקבינט בנושא. מאחר ולחברי הוועדה יש עניין שממצאי הדו"ח יובאו לידיעת השרים שעומדים להחליט בנושא כה רגיש ומורכב, הוחלט על פי הצעתו של יו"ר הוועדה ח"כ דוד ליבאי כי הוועדה תעביר לשרי הקבינט את הדו"ח במטרה לקבל חוות דעת איזה חלקים ממנו ישארו חסויים. ח"כ ליבאי אמר כי טוענה זו מאפשרת לוועדה לפעול לקידום הנושא מבלי לעבור את החוק וזאת לאור העובדה כי החוק מחייב להתייעץ טרם פרסום הדו"ח עם גורמים ממלכתיים ולקבל חוות דעתם לגבי היקף הפרסום.

גורמים כלכליים הביעו אתמול חשש כי ההחלטה בנושא הלביא לא תהיה משיקול ענייני כלכלי אלא, כמו שאר השיקולים של סיוע למגזרים ולפרויקטים אחרים ישקל הדבר מנקודת ראות של מערכת בחירות.

הקבינט מתכנס

(סוף מעמוד 1)

ברור שבהצבעה צפוי תיקו (5 שרי מערך התומכים בוועידה בינ"ל מול 5 שרי ליכוד המתנגדים לה). משמעות הצבעה כזו הורשה נוספת ביחסים המעורערים ממילא בין פרס לשמיר. ההערכה היא כי בתום הדיון גם לא יתקבלו כל החלטות.

להערכת גורמים ממשלתיים בכירים, שמיר אינו מעוניין להביא את נושא הוועידה הבינ"ל להצבעה בקבינט, משום שברור לו שצעד כזה מצידו עלול להביא לחיסול ממשלת האחדות, ושמיר מעוניין בהמשך פעולתה של הממשלה, ומתנגד להקדמת הבחירות.

לעומת זאת פרס לא ילחץ על שמיר לקיים הצבעה, משום שתוצאותיה ידועות מראש. להערכת אותם גורמים, לפרס יהיה קשה מאוד לקדם את נושא הוועידה הבינ"ל במהלך שהותו בארה"ב אם הקבינט יכשיל את יוזמת השלום שלו.

מערך: "שמיר סתם הגולל על האחדות"

גורמים במערך הדגישו אמש כי דבריו הבוטים אתמול של שמיר נגד פרס סתמו את הגולל על ממשלת האחדות, ולכן יש לעשות כל מאמץ להקדמת הבחירות. לעומת זאת הבהירו גורמים בליכוד כי המערך אינו יכול ליזום הקדמת הבחירות נוכח התנגדות הליכוד והתחיה, והעובדה שרק 57 ח"כים תומכים בהקדמתם. להערכת גורמים בליכוד, שרי המערך גם לא ימהרו לפרוש מהממשלה, לאחר שהתברר שש"ס אינה תומכת בהקדמת הבחירות.

נראה שבישיבת הקבינט היום יאפשר שמיר לשר האוצר, משה נסים (שהיה היחיד מבין שרי הקבינט שלא דיבר בישיבה שלשום), להשמיע את דעתו על הוועידה הבינ"ל, ולאחר מכן יאפשר גם לפרס להשמיע את דבריו.

במהלך הישיבה בה השתתפו כל שרי מפלגת העבודה מלבדו של שר הקליטה יעקב צור הנמצא בחו"ל ובה נכח גם יו"ר סיעת המערך בכנסת רפי אדרי, נשקלה גם האפשרות כי שרי העבודה יפרשו מהממשלה לאחר ישיבת הקבינט. אולם כל השרים שללו אפשרות שכזאת כי [illegible] את הממשלה לידי שרי חירות והקיצוניים — ולהביל. את משרד החוץ [illegible]

כל שרי העבודה תקפו קשות את ראש הממשלה יצחק שמיר והם התבטאו נגדו בביטויים קיצוניים על רקע דבריו הקשים משעות הבוקר נגד שמעון פרס ושרי העבודה.

לא ניסגת מהתנגבות

שרי מפלגת העבודה סיכמו גם כי בשום אופן לא תהיה נסיגה מהצהרת בית המדינה, שאינה ניתנת לשינוי וכי למעשה מהבוקר חדלה ממשלת האחדות להתקיים. שרי העבודה סיכמו כי החל משעות אחר הצהריים, בתום ישיבת הקבינט ייעשו נסיונות, בדרכים שונות, להוביל תוך זמן קצר ביותר ליצירת רוב שיתמוך בהקדמת הבחירות לכנסת.

פרס מסר במהלך הישיבה כי רק בתום ישיבת הקבינט יחליט אם יקיים את ביקורו המתוכנן בארה"ב. פרס אמור לצאת לארה"ב בשעות הלילה.

בתום ישיבת שרי העבודה אמר סגן ראש הממשלה יצחק נבון ל"הארץ" כי זהו סופה של ממשלת האחדות הלאומית והקדמת הבחירות היא מעתה שאלה של זמן. הוא הגדיר כמצב משברי חמור ביותר את מערכת היחסים בין הליכוד למערך.

ארה"ב מציגה לסוריה 2 תנאים להחזרת שגרירה

אם תסכים להוביל לשחרור בני ערובה בלבנון או תסגור משרדי אבו־נידאל

וואשינגטון (עי"מ). ממשלת ארה"ב החליטה כי לא תחזיר את שגרירה בסוריה, ויליאם איגלטון, לדמשק, למרות רצונה לחדש את הקשרים עם מדינה זו — מסר היום ה"וושינגטון פוסט".

מקורות אמריקאים מסרו לעתון, כי שובו של איגלטון לדמשק יהי אפשר רק אם הנשיא אסד יסכים לעשות "מהלך" למען שחרורם של בני ערובה אמריקאים בלבנון או יסגור את המשרדים של ארגון הטירור של אבו־נידאל.

לפי העתון, נראה כי הסיוע הסורי לטירור הבינלאומי פחת במידה ניכרת מאז הוחזר איגלטון לוואשינגטון ב־24 באוקטובר אשתקד.

ארה"ב החזירה את שגרירה לאות מחאה, בעיקר כי סוריה היתה מעורבת בנסיון לפוצץ מטוס של אל על בנמל תעופה לונדוני באפריל אשתקד.

המשך מעמוד 1

אין רוב לבחירות

(סוף מעמוד 1)

חברי כנסת המתנגדים לבחירות.

מי תומך בבחירות?

● פרס למפלגת העבודה הכוללת 40 חברי כנסת (בהצבעה חשאית היה מספר התומכים בחוק נמוך בהרבה), יתמכו בהצעה גם:
● ששת חברי סיעת מפ"ם.
● ארבעת חברי רק"ח.
● ארבעת חברי רצ.
● שלושת חברי סיעת שינוי.

מי מתנגד לבחירות?

● סיעת הליכוד המונה 41 חברי כנסת.
● חמשת חברי התחיה, שקבעו אתמול סופית בפגישה אצל ראש הממשלה לתמוך בעמדת הליכוד כדי לא להפריע למהלך המעיד לטרפד את הוועידה הבינלאומית.
● המפד"ל לה 4 חברי כנסת. שמהצהרות אחרים מראשיה מתנגדת להקדמת הבחירות. מחשש שבחירות על רקע ועידה בינלאומית, עשויות להקטין פעם נוספת את ייצוגה הפוליטית לטובת התחיה, הליכוד או המערך.
● 4 חברי סיעת ש"ס שחייבים לקבל את עמדת הרב עובדיה יוסף ומועצת חכמי התורה הגורסים כי בחירות כיום יהרסו את תוכנית ההבראה הכלכלית, מה גם שרוב בוחרי ש"ס הוא קהל הזהה מבחינה המצביעת עם זה של הליכוד.
● 2 חברי אגודת ישראל שהתחייבו ערב הקמת הממשלה [illegible] כלפי הליכוד שלא לתמוך בהקדמת הבחירות, באשר גם המהלכים הפנימיים בתוך האגודה אינם מאפשרים לפי שעה בטחון להגדלה מחדש של ייצוגה הפרלמנטרי.
● הרשימה המתקדמת לשלום בת 2 החברים שהפתיעה אתמול בהחלטה להקדמת הבחירות בטענה כי הוועידה שמציע פרס איננה צעד מספיק, ואשר חוששת עתה ממעמדה הרעוע ברחוב הערבי, ולאחר [illegible] על קו פילוג.
● נגד הקדמת הבחירות יתמכו גם כל סיעת היחיד [illegible] בכנסת, ח"כ אבו חצירא שהגיע אתמול להסכם עם הליכוד בדבר התנגדות ליוזמת המערך.
● ח"כ יגאל הורוביץ המתנגד ליוזמתו של פרס, והמצא גם הוא במו"מ להצטרפות לליכוד.
● ח"כ אברהם ורדיגר מפאג"י, שהתפצל ממורשה ועדיין לא הגיע להסדר עם תנועה אחרת להבטיח את הופעתו בכנסת הבאה.
● נגד יוזמת המערך יצביע גם ח"כ מאיר כהנא למרות שהוא מבדר כיום בבחירות מתוך הנחה כי יגדיל את כוחו, אך אינו מעוניין להצטרף ליוזמת המערך.

דברי שמיר ופרס

(סוף מעמוד 1)

את מהלכו של פרס הגדיר שמיר כ"הפקרת המדינה והחלשתה". לא ישראל שיתנה את התנגדותה לוועידה בינלאומית אלא "איש אחד הכופה את רצונו על חבריו, שלפחות בחלקם אינם מקבלים זאת, אך נגררים אחרי מזימה שאין להבינה אלא כפגיעה באינטרס של ישראל". שמיר האשים את פרס, שגרר את ארצות הברית לנושאים, בהם העימות בינה לבין ישראל תראי. בצד זה הודיע לסוריה את הלגיטימציה בזירה הבינלאומית. פרס פעל מתוך "תאוות שלטון תוך "שימוש במילה המאגית — שלום", להבטיח שלטון בלעדי למפלגתו ובעיקר כדי להיפטר מהשליטה ביהודה ושומרון ועזה והגולן ומזרח ירושלים.

שמיר אמר כי אין בליכוד מי שאינו סבור כמותו, שיש לדחות את תכנית פרס על הסף בלי להתפשר על ניסוח ובלי כל מיקוח עליה ואילו לפרס אין במפלגתו חברים לעניין זה.

קולו אינו קולה של מפלגת העבודה של גולדה מאיר ומנהיגים אחרים. מקולו של פרס בוקעות עמדות רצ, מפ"ם, שלום עכשיו "ומי יודע של מי עוד".

לפי הצעת אליהו בן אלישר יותרו 14 ח"כים על נאומיהם והסיעה אישרה את הודעת שמיר.

היחזור שוב להתגוננות?

אחר הצהריים כינס ח"כ רפי אדרי את סיעת המערך בכנסת. בפני פורום זה אמר פרס, כי בתנאים שיוצר הליכוד אין עוד טעם לקיים היום את ישיבת הקבינט השניה שנועדה להכריע בסוגיית הצעתו לפתיחה בינלאומית. הליכוד משמיע דברי נאצה. גולדה מאיר דווקא היתה בעד ועידה בינלאומית ושיגרה אליה את אבא אבן, ציין פרס, ואילו שמיר אימץ את עמדות גוש אמונים ותובע כי כולם יהיו כאלה. האם מותר לשמיר להתנפל על מחצית העם רק מפני שש"ס נגד הקדמת הבחירות? האם הוא רוצה לגרום לדהלגיטימציה של מחצית האומה? שמיר סיים בפעם הקודמת את תפקידו כראש הממשלה עם 600 אחוז אינפלציה ושבאה בעם, והחזור שוב לדמגוגיה? "למה ניכנע לתבנית משה ארנס, האם משום שהוא התנגד להסכם השלום עם מצרים וליציאה מלבנון? גם אם הבחירות לא יוקדמו מיד — זה יקח לא יותר מכמה שבועות נוספים בלבד.

אם בפה או אם בסכין

או מה? רוצים להחזיר את השנאה, את ההסתה, את רצח האופי נגדי? לא נבהלתי מאבו נידאל, ולא אבהל מאף אחד אחר. גם הוא ניסה לרצוח אותי אם בפה או אם בסכין. לא מעניין אותי. (באומרו זאת התכוון פרס לראיון שנתן לפני ימים אחדים מנהיג המחבלים אבו־נידאל, בו גילה כי לפני שנים אחדות ניסה לרצוח את פרס).

מה ההתנשאות הזו על סמך מה? עוד פעם לחזור לדמגוגיה, לשנאה, לסגנון הזה? אני פעם אחת בהיותי ראש ממשלה פגעתי בכבודו של שר החוץ? של ממלא מקום ראש ממשלה?

פרס אמר, כי במגעיו על כינוס הוועידה הבינלאומית לא נדרש לחזור ולסגת אפילו מבורכיר אחד. יש להעדיף בחירות על קניית סיעות קטנות או ח"כים בודדים. מדובר בתהליך של שלום ולא של כסאות — סיים פרס.

הקו שלא קיבל רוב

בתגובה על דברי פרס אמרה אתמול ח"כ גאולה כהן (התחיה) כי אם אכן אין פרס רואה טעם בדיון היום בקבינט הוא יכול לחזור בו מלהעלות את הצעתו להצבעה. אבל עליו להבין כי במקרה זה אינו יכול להוסיף ולייצג בעולם את הקו שלא קיבל רוב בממשלה. סיעת התחיה הודיעה אתמול אחרי פגישה עם ראש הממשלה שמיר כי לא תציע עתה את הקדמת הבחירות. בהודעה מטעם פרופסור יובל נאמן, שחזר מארצות הברית, נאמר, כי "האמריקאים אינם סומכים על פרס".

ח"כ יוסי שריד (רצ) קרא לפרס לפרוש מן הממשלה בעקבות התיקו הצפוי היום בקבינט. "לא על ברכי עובדיה יוסף ויצחק פרץ נעשה שלום", נאמר בהודעת שריד.

אחרי שמיר הלך פרס לש"ס

(סוף מעמוד 1)

על אפשרות שובו לממשלה אמר כי לאחר חמישה חודשים באו יצא מהממשלה הוא אינו מתרגש, "ויכולים לעבור עוד חמישה חודשים, ולא יקרה שום דבר".

תביעה לצעדים משפטיים נגד הרב עובדיה יוסף

גדעון אלון, סופר "הארץ", מוסר כי גורמים משפטיים בכירים קראו אמש לשר הדתות, זבולון המר, הממונה על חוק הדיינים, לנקוט צעדים משפטיים נגד הרב עובדיה יוסף, המשמש דיין בבית הדין הרבני הגדול, באשמת פעילות בניגוד לחוק ולדין בית המשפט.

אותם גורמים הדגישו כי אחרי שבג"ץ קבע אשתקד (בעקבות עתירה של ח"כ יאיר צבן) כי אסור לדיין לעסוק בפעילות פוליטית, לא יעלה על הדעת שהרב עובדיה יוסף, מנהיגה הרוחני של מועצת חכמי התורה, העומדת מאחורי תנועת ש"ס, ייפגש עם ראשי המערך והליכוד, וידון עמם בהקדמת הבחירות — נושא פוליטי מובהק.

בפסק הדין שלו, כותב השופט אהרון ברק: "דעתי היא כי שופט הנותן עצה בבעייה פוליטית, המוצגת לו על־ידי אנשים או גופים פוליטיים, פוגע עמוקות באמון הציבור במערכת השיפוט... הטענה שהושמעה בפנינו כי מתן עצה פוליטית מותרת לדיין בהיותו רב, אין בידי לקבלה... משנתמנה אדם להיות דיין, עליו לקבל על עצמו את המגבלות שהדיינות מטילה עליו. עליו להימנע מכל אותן פעולות שהדיינות אוסרת עליו, גם אם הרבנות מתירה זאת".

היועץ המשפטי לממשלה לשעבר, פרופ' יצחק זמיר, קבע ב־1985 בהנחיות שפירסם, כי חוק שירות המדינה מטיל איסורים שונים על פעילותם של עובדים בשירות המדינה, ובמסגרת זו נכללים גם דיינים. הוא הדגיש כי החוק אוסר על עובדים ונושאי משרות ציבוריות ליטול חלק בפעילות מפלגתית או פעילות אחרת בעלת אופי מדיני. במכתב ששיגר ביולי '84 לשר הדתות דאז, ד"ר יוסף בורג, ביקש זמיר להגיש קובלנה לביה"ד המשמעתי של הדיינים נגד דיינים העוסקים בפעילות פוליטית, שאינה מתיישבת עם החוק ועם התנהגות ההולמת את מעמדם כדיינים.

חילופי תיקים ש"ס — מפד"ל

נדב שרגאי, סופר "הארץ", מוסר כי הצעה לחילופי תיקים בין המפד"ל לש"ס, במסגרת הסדר שיחזיר את הרב פרץ לממשלה, נידונה שלשום, במהלך הפגישה שקיים ראש מועצת חכמי התורה, הרב עובדיה יוסף, עם ראש הממשלה, יצחק שמיר, ועם גורמים בליכוד. בסופו של דבר לא התקבל הרעיון בשל התנגדותה המוחלטת של המפד"ל.

ההצעה הועלתה בנסיון למצוא פתרון שיאפשר לש"ס להשתחרר מרישום ישיר של גרים רפורמים כיהודים במרשם התושבים. במהלך הפגישה בין הרב יוסף ואנשי הליכוד, התקיימו שיחות טלפוניות בנושא עם גורמים במפד"ל, שדחו מכל וכל את ההצעה, שהייתה מסבכת גם אותם במשבר רישום הגרים.

אורי זוהר — רביעי בש"ס

גליון העיתון "כפר חב"ד" היוצא הערב מוסר, בהסתמך על "מקורות מוסמכים בש"ס", כי הרכב הרשימה ש"ס לכנסת הבאה כבר נקבע: בראש הרשימה יעמוד שוב הרב יצחק פרץ. במקום השני יוצב הרב רפאל פנחסי. במקום השלישי יעמוד הרב ראובן אלבז, העומד בראש ישיבה של חוזרים בתשובה. במקום הרביעי — אורי זוהר, ובמקום החמישי — ח"כ בן שלמה.

... אותו לסיפור הפרטי של כל צופה.

בעצב רב אנו מודיעים על מותו הפתאומי של
דניאל יוסף מרדכי ליטמן ז"ל
ביום 2 במאי 1987 בשוויץ, בגיל 25
אבלים: הוריו: דוד וג'יזל ליטמן
אחיותיו: אריאן ודיאנה
הסבתא: גב' רנה אודבו
ובני המשפחה באירופה, ארה"ב וישראל
"נאלמתי לא אפתח פי כי אתה עשית" (תהילים ל"ט 10)

לתמי בנקירר
איתך באבלך הכבד במות
אביך ז"ל
המגן — חברה לבטוח בע"מ
ההנהלה והעובדים

למשפחת צור
אתכם באבלכם הכבד במות עליכם
מיכאל צור ז"ל
צים חברת השיט הישראלית

למשפחת שחר ולקיבוץ תל־יצחק
משתתפים באבלכם על מות
לונק ז"ל
עובדי חברת
ירדן לייצוא מזון בע"מ

הנהלת משרד התחבורה ועובדי המשרד — אגף הרישוי
אבלים על מותו של
מאיר חפץ ז"ל
גימלאי המשרד
ומביעים תנחומים למשפחה האבלה

לרבקה שוהם
אתך אנו באבלך הכבד במות עליך
אביך ז"ל
ההנהלה ועובדי
מרכז הבניה

לחברנו **אמנון שרפשטיין**
אתך באבלך על מות
אביך ז"ל
קונטרול דטה
ההנהלה והעובדים

לאילנה, חרמונה ואפי
משתתפים באבלכם הכבד על
פטירתו של הבעל והאב
פרץ קגנובסקי ז"ל
תמרה ומיטק ווינריך

לחברנו **ישראל בן נון**
תנחומינו הכנים באבלך
על פטירת אחיך
שלמה ז"ל
מרכז מכבי ישראל

לאורי הר
משתתפים באבלך במות
אביך ז"ל
מאיגוד תעשיות האלקטרוניקה בע"מ

הג'וינט העולמי ניו יורק — ג'וינט ישראל ירושלים
ליואל סיגל, לילדים ולמשפחה,
תנחומינו הכנים על מות הרעיה והאם
ג'ודי ז"ל
היינץ אפלד, ראלף גולדמן
מיכאל שניידר והעובדים

יקירנו
מאיר חפץ ז"ל
איננו
הובא למנוחות בירושלים ביום שלישי
י"ג באייר תשמ"ז (12.5.87)
יושבים שבעה בביתו
ברחוב מסילת ישרים 8 ירושלים
המשפחה האבלה

לאבי חפץ
משתתפים באבלך על מות
אביך ז"ל
לאומי ושות'
בנק להשקעות בע"מ
נשיונל קונסלטנטס בע"מ
והבנק לעבודה

לחבר פישהנדלר יעקב ומשפחתו
אתכם אנו באבלכם הכבד במות האם
בלה ז"ל
קואופ' "הנמל החדש", חיפה

היום חלפו 15 שנים מאז יקירנו
פנחס זידמן ז"ל
הלך לעולמו
נזכור אותו תמיד באהבה
אשתו: לילי זידמן
משפחתו וידידיו

במלאת שלושים לפטירת יקירנו
אהרון (אלדו) תשובה
ב"ר ראנטו
תתקיים אזכרה אי"ה מחר יום חמישי 14.5.87 ט"ו באייר תשמ"ז
תחילת התפילה ב־19.00 בבית הכנסת "מרום ישראל" ברח' שד' העצמאות 16
(פינת רח' הרצל בבת־ים). גילוי המצבה יתקיים אי"ה ביום שני 18.5.87
נפגשים בשעה 17.00 בשער בית העלמין בחולון
המשפחה

במלאת שנה לפטירת אמנו וסבתנו האהובה והיקרה
גניה אלקון ז"ל
בר' אליעזר ירמיצקי ז"ל
נעלה לקברה ונתייחד עם זכרה ביום ה' ט"ו אייר תשמ"ז
14 במאי 1987 בשעה 4.00 אחה"צ
בבית העלמין בנחלת יצחק
נפגשים ליד השער
המשפחה

שר האנרגיה של מקסיקו אלפרדו דל־מאזו, שהגיע לביקור בישראל, סייר אתמול במפעל לוז בירושלים. האיש להסבירם מסר מנהל המפעל. (תצלום: רחמים ישראלי)

מסיכומי חב' החשמל: גידול של ב־6.5% בצריכת החשמל בשנה החולפת

מאת אלי אלעד
כתב "הארץ"

ברבעון הראשון של השנה החולפת, (אפריל־יולי 86') נרשמה ירידה בצריכת החשמל בשיעור של 1.3% בהשוואה לרבעון המקביל בשנה הקודמת. ברבע האחרון של השנה הנוכחית, (ינואר־מארס 87') נרשם גידול משמעותי של 12.7%, כך עולה מעיון בנתוני חברת החשמל.

בצריכה הביתית נרשם בשנה החולפת גידול של 15.7%, בהשוואה ל־6'85.

במגזר המסחרי־ציבורי (מרכזי קניות, משרדי ממשלה ועיריות, מתקנות צה"ל וכיו"ב), נרשם גידול של 15.6%. בחקלאות נרשם גידול שנתי של 17.8%, בעוד שבצריכת חשמל לשאיבת מים, נרשמה ירידה של 22.7%.

עיון בנתונים הראשונים של ייצור החשמל בשני החודשים הראשונים לשנה זו (אפריל ומאי), מלמד כי מסתמנת עלייה של כ־10% בצריכה הכללית במשק.

אושרה הארכת ערבות המדינה לפרוטארום — 1.7 מיליון ד'

מאת עדנה ארידור

הארכת ערבות המדינה לתעשיות פטרוטרוכימיות (פרוטארום) בשיעור 1.7 מיליון דולרים, אושרה בוועדת הכספים.

ערבות זו מחליפה ערבויות שניתנו ומהווה פריסת חוב שהחברה אינה יכולה לעמוד בפרעונו. החובות ייפרסו לתקופה של חמש שנים וישאו ריבית ניידת בשיעור של ליבור פלוס 1.16%. מדובר בפריסת חוב של מיליון דולרים לבנק פיתוח התעשיה, ו־400 אלף דולרים לבנק המזרחי.

בתמורה להארכת פריסת החובות לשנת 1987 שבערבות המדינה, התחייבה החברה שלא ליזום שום פעולה, במהלך 1987, שיש בה כדי לשנות מהותית לרעה את תנאים המוסכמים שלה, כולל שינויים בהסכמי שכר. הסכמי סחר עם חברת בת או חברת האם. כן לא תבצע הנהלת החברה במהלך 1987 כל השקעה להרחבת תפוקה או להחלפת ציוד אלא אם יש לכך מקור מימון ממכירת נכסים, הגדלת הון או הלוואות בעלים לזמן ארוך.

פ.י.בי. עברה מהפסד לרווח

מאת אריה לביא

חברת פ.י.בי. בעלת השליטה בבנק הבינלאומי הראשון עברה ב־1986 מהפסד של 5.5 מיליון שקל לרווח של 10.5 מיליון שקל — מתברר מהדוחות הכספיים של החברה שפורסמו אתמול. התשואה נטו על ההון העצמי של החברה, הנמצאת בשליטת איש העסקים ז'אק נאסר, מגיעה ל־8.1 אחוזים.

הרווח המאוחד מפעולות רגילות, לפני מס הסתכם ב־71.4 מיליון שקל, גדול של 17 אחוז לעומת 1985 בה הגיע הרווח לפני מס ל־60.9 מיליון שקל. הנכס המרכזי של חברת פ.י.בי. הוא אחזקותיה בבנק הבינלאומי הראשון, 52 אחוז, בהון ו־80 אחוז בזכויות ההצבעה.

ב־1986 נמכרו כל אחזקות החברה בעילית וחלק מאחזקותיה בסהר ביטוח. הרווח ברוטו של פ.י.בי. כולל כ־2.3 מיליון שקל בגין מכירת מניות אלה.

משרד האוצר עשוי לשכור בנק מחו"ל לרפורמה במשק הממשלתי

המדובר בהכנת תוכנית כללית לפריווטיזציה (מכירה לידיים פרטיות) של המשק הממשלתי

מאת יונתן שרמן
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

משרד האוצר עומד להחליט על שכירת שירותיו של בנק להשקעות, אשר יכין תוכנית כללית לפריווטיזציה (מכירה לידיים פרטיות) של המשק הממשלתי.

משלחת של הבנק להשקעות נ. מ. רוטשילד שהה בארץ והציגה את הצעותיה בנושא לרשות החברות הממשלתיות. בשבוע הבא, יגישו הצעות משלהם גם הבנקים להשקעות "פירסט בוסטון" ו"שירסון להמן", שנציגיהם ביקרו בארץ בשבועות האחרונים והכינו תוכניות.

רשות החברות הממשלתיות תבחר אחת משלוש התוכניות ואת הבנק להשקעות שהכין אותה. תעסיק כיועץ משרד האוצר בנושא הפריווטיזציה.

שלוש החברות נבחרו כמועמדות לתפקיד בעקבות פגישות שקיים מנהל רשות החברות הממשלתיות, זאב רפאה עם כעשרה מנהלים של בנקים להשקעות.

הבנק המייעץ יכין תוכנית ארוכת טווח למכירה של חברות ממשלתיות, העברת שירותים הניתנים מידי הממשלה לידי יזמים פרטיים והנפקת מניות של חברות ממשלתיות לציבור בארץ ובעולם.

גם את אל על רוצים למכור

בין השאר מדובר בהנפקת מניות של חברת הבזק וחברת חשמל, מכירתה של "אל על", הנפקת חברות בתעשיה האווירית וב"כימיקלים לישראל" ומכירה של חברות ממשלתיות נוספות.

ברשות החברות הממשלתיות מעריכים, כי ניתן יהיה להתחיל במימוש תוכנית פריווטיזציה במשק עוד בשנה הבאה, תוך המשך המגמה של הנפקת מניות של חברות ממשלתיות בבורסה בתל אביב. כרגע מתכוונים להנפיק בבורסה זו את חברות "נפטא" ו"יקו מבני תעשיה".

שיטת שיווק חדשה של בתי מלון: שוברים למקומות פנויים, בהנחה

בשלב זה — רק לגבי קבוצות־עובדים או לגבי בעלי־עסק, כאמצעי לתמריץ

מאת זהר בלומנקרנץ

שיטת שיווק חדשה של בתי מלון באמצעות שוברים ועל בסיס של מקומות פנויים במועדי הגעה, לפי שיטה המקובלת בתעופה, הונהגה בארץ.

את התוכנית החדשה מפעילה חברת "הולידיי פרסום ושיווק" בע"מ והיא מיושמת בשלב זה רק לגבי בעלי בתי עסק אשר רוכשים את פנקסי השוברים עבור עובדיהם, או כאמצעי לתמריץ.

בשיטה החדשה, ניתן לרכוש פנקס המונה 20 שוברי שימוש, ב־356 דולר, ולנצלו לאירוח על בסיס של לינה וארוחת בוקר באחד משמונה בתי המלון הכלולים בתוכנית החדשה.

שמונת בתי המלון הם: הולידיי אין בטבריה, מגדיו בת"א, גולדאר בנתניה, צפון בקרית שמונה, המלך שאול באשקלון, קרוון וגאודר מלון דירות, שניהם באילת ושלום בירושלים.

עפ"י תוכנית השיווק החדשה, כל שעל רוכשי פנקסי השוברים לעשות הוא להתקשר שלושה ימים לכל בד מראש לאחד מבתי המלון ולוודא, כי ישנם בו חדרים פנויים ואם כן לבצע באופן מיידי את ההזמנה. רוכשי פנקסי השוברים שירצו לעשות את סוף השבוע באחד משבעת בתי המלון, צריכים להוסיף 4 דולר לאדם. בימי שיא העונה ובחגים המרכזיים כמו ראש השנה, סוכות, פסח, שבועות ועונת הקיץ, מה־15 ביולי ל־30 באוגוסט, יש להוסיף על השובר תוספת של 50 אחוז.

ערך את העמוד: חיים טל

נוסעים באל על עברו לחברות אחרות — בשל הגבלת פעילות

כמעט הושבתו שני מטוסיה הבואינג 737

זהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תעופה

חברת התעופה אל על הגבילה באופן ניכר את פעילותם של שני מטוסיה, מסוג בואינג 737 — עד השבתה מוחלטת כמעט, וצמצמה החודש את מספר הטיסות המתוכננות בהן לאירופה — לאחר שהעבירה שני צוותי אוויר להכשרה על מטוסים רחבי גוף מסוג "בואינג" 747.

אמש נודע, כי חברי צוות האוויר שעוברים את ההסבה, יצאו בסוף השבוע האחרון לאנגליה, כדי להתאמן שם על סימולטור של מטוס רחב הגוף.

הגבלת השימוש במטוסי הבואינג 737, שהביאה לצמצום במספר הטיסות המתוכננות, גרמה לכך שנוסעי אל על נאלצו למצוא מקום בטיסות אחרות של החברה, או לעבור לחברות תעופה זרות הפועלות בישראל.

דובר אל על, נחמן קליינמן, אמר בתגובה, כי הסבת צוותי האוויר להכשרה על המטוסים רחבי הגוף, היא חלק מתוכניתו החדשה של מנכ"ל החברה, רפאל הר־לב, שנועדה לייעל ולהגדיל את האפשרויות הכלכליות של החברה.

שיבושים בחטיבת הקשר והמערכות של "תדיראן"

מאות עובדים הפסיקו העבודה במחאה על הסכם המקדמם בחצי דרגה בלבד

מאת יונתן שרמן
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

העבודה בחטיבת "קשר ומערכות" של חברת תדיראן בחולון שובשה אמש, לאחר שמאות עובדים הפסיקו את עבודתם והפגינו במהלך יום העבודה נגד הנהלת הקבוצה.

עובדי חטיבת "קשר ומערכות" — החטיבה הגדולה ביותר של תדיראן, ומועסקים בה כ־2,800 עובדים, מחו נגד ההסכם, לפיו יקבלו כ־60% מעובדי החטיבה תוספת של חצי דרגה בלבד, בהסכם השכר החדש.

ההסכם לא אומץ

לפי הערכות ההנהלה, השתתפו בשיבושים אלו, כרבע מכלל המועסקים בחטיבה.

ההסכם הושג בתיווך מועצת פועלי חולון, והוא לא אומץ על־ידי העובדים, שנפגשו שלשום עם ראשי מועצת הפועלים, והביעו את מחאתם על תוספת השכר הנמוכה יחסית.

בהנהלת תדיראן ציינו, כי גם תוספת חצי הדרגה, המוענקת לרוב העובדים, היא תוספת שכר גבוהה יחסית — הכוונה הראשונית של ההנהלה היתה שלא להעניק לעובדים כל תוספת שכר.

הנהלת חטיבת "קשר ומערכות" קיבלה החלטה בעקבות העיצומים, להשעות שני חברי ועד ולהביאם לבירור בנושא מעורבותם באירגון השיבושים.

עובדי החטיבה הכחישו, כי הוועד הנחה אותם בנושא זה, וציינו כי העיצומים היו ספונטניים.

סכסוך עבודה ב"צים" עקב קליטת 114 עובדים בחוזים אישיים

בשנה שחלפה פוטרו 310 קבועים בנימוקי ייעול וחיסכון

מאת יהודה טל
סופר "הארץ" בחיפה

מועצת פועלי חיפה הכריזה אתמול על סכסוך עבודה בחברת "צים".

העילה לסכסוך — קבלתם לעבודה של 114 עובדים בחוזים אישיים, לאחר שהחברה פיטרה בשנה שעברה 310 עובדים קבועים בנימוק של ייעול וחיסכון. מזכיר מפ"ח, משה ורטמן, הורה. במקביל לכך, להשבית לאלתר כל מקום עבודה, הנמנה על חברת העובדים, שהתברר כי מועסקים בו עובדים בחוזים אישיים.

דובר חברת "צים", אליהו שראי מסר שהחברה נמצאת בתהליך רה־אירגון והתייעלות ובאופן זמני בלבד, כדי לגשר על תקופת התהליך, הוצרכה להשתמש בעובדים ארעיים כדי לא להפעיל שוב גל פיטורי קבועים בתום ההתארגנות. עוד אמר כי מרבית העובדים שהתקבלו באחרונה לעבודה על בסיס חוזים אישיים, מועסקים במשרות ובתפקידים שלא ניתן היה לאיישם בעובדים ממצבת כח האדם הרגילה בחברה, בעיקר אנשי מחשבים.

הדובר הדגיש כי עד תום שנה יושלם חלק ניכר מהעובדים בחוזים אישיים.

עוד צוין כי מכלל 114 העובדים בחוזים אישיים, 78 הם עובדי שירותים וניקיון המועסקים על בסיס חוזה אישי מאז שנים רבות, מבלי שמפ"ח עירערה על כך עד היום.

האוצר יגיש ביום א' לוועדת הכספים בקשת הסיוע למושבים

נסים ונבון ידונו מחרתיים על שכ"ל באוניברסיטאות

מאת צבי זרהיה

האוצר יגיש ביום א' לוועדת הכספים את בקשת הסיוע למושבים החקלאיים שבמצוקה, כך סיכמו אתמול שר האוצר משה נסים ושר החקלאות אריק נחמקין. בקשת הסיוע מתעכבת למעלה מחודש, לאחר שהאוצר דורש התחייבות מהבנקים, לבטל את הערבות ההדדית של המושבים, כתנאי להענקת הסיוע. ההערכה היא שהאוצר יקצה כ־700 מיליון ש"ח, לצורך פריסת חובות המושבים שבמצוקה. הסכום יתפרס על פני 4 שנות תקציב.

שכ"ל באוניברסיטאות

שר האוצר יפגש ככל הנראה מחרתיים עם שר החינוך והתרבות יצחק נבון, בעניין שכר הלימוד במוסדות להשכלה גבוהה, לקראת ישיבת הממשלה ביום א', שבה ידון הנושא. שני השרים אמורים לדון גם ביישום הקיצוץ שעליו הוחלט בתקציב החינוך. ביום ו' תסתיים התקופה שבה ניאות האוצר להעניק מימון ביניים למשרד החינוך, עד להשלמת הקיצוץ בחינוך. באוצר דורשים להפסיק ביום זה את העברת התקציב למערכת החינוך.

כן צפויה בקרוב פגישה של שר האוצר ושרת הבריאות, לדון בקיצוץ תקציב הבריאות. האוצר מציע להנהיג שינוי מבני במערכת הבריאות ולגבות תשלום של 3 ש"ח בגין ביקור אצל רופא ו־8 ש"ח עבור יום אישפוז.

נראה שבקרוב יפגשו שר האוצר ומזכיר ההסתדרות לדיון בהסכמי השכר בשירות הציבורי.

"אל על" הזמינה מארה"ב עד לבוררות עם הטייסים

מאת זהר בלומנקרנץ

הנהלת "אל על" הזמינה מארה"ב עד, לחיזוק טיעוניה לפני ועדת הבוררות עם הטייסים, בנושא איוש הטיסות הטראנס אטלנטיות הליליות.

המוזמן הוא הממונה על המבצעים של חברת "טאוור אייר" בארה"ב. העד, הוא הקברניט דוד נתמן העוסק באל על כסמנכ"ל מבצעים לפני שפרש מתפקידו ועבר להתגורר בארה"ב.

ועדת הבוררות בראשותו של ח"כ לשעבר מרדכי ביבי התבקשה להכריע בדרישת ההנהלה לצמצם לחמישה את מספר אנשי צוות האוויר בטיסות הטראנס אטלנטיות הליליות במטוסי בואינג 747, על ידי גריעתו של קצין ראשון מתוך השניים המשמשים בטיסות אלו. הטייסים הזמינו אף הם עדים משלהם. דובר חברת התעופה "אל על" סרב להתייחס לנושא ואמר, כי כל עוד נמשכת הבוררות לא יגיב בנושא.

חברת "כלל ביטוח" איימה לפרוש מאיג' חברות הביטוח

בשל תחרות פרועה בענף ותנאים חריגים בביטוח רכב שהציעה מגדל

מאת אריה לביא

כלל ביטוח איימה לפרוש מחברותה באיגוד חברות הביטוח, בשל תחרות פרועה בענף ותנאים חריגים בביטוח רכב שהציעה מגדל (מקבוצת בנק לאומי) לעובדי תדיראן.

יו"ר איגוד חברות הביטוח ניסה לשכנע את מנכ"ל כלל ביטוח רימון בן שאול לחזור בו מהחלטתו. בגלל שחשש שגם חברות הביטוח האחרות בקבוצת כלל, ארדט ואריה יפרשו מהאיגוד, פנה למשנה למנכ"ל קונצרן כלל, יצחק שרם, בניסיון להשפיע על בן שאול. שרם שעומד בראש קבוצת הביטוח של כלל הצליח לשכנע את מנכ"ל כלל ביטוח לחזור בו מכוונתו.

מחברת מגדל נמסר שהתנאים שהציעה מגדל היו על פי הכללים. כאשר הנושא התברר בישלה כלל את כוונתה לפרוש.

פטור ל"וישיי ישראל" מהיטל 15% על השקעותיה במניות "וילנה אקויטיס הולדינג"

מאת עדנה ארידור

ועדת הכספים אישרה אתמול לפטור את חברת וישיי ישראל מתשלום היטל של 15% על השקעותיה במניות חברת האם הזרה וילנה אקויטיס הולדינג", שעמה הקימה לפני יותר משנה את מפעל דייל לייצור רכיבים אלקטרוניים בדימונה.

הממונה על מטבע חוץ בבנק ישראל אישר לוישיי לרכוש 50% ממניות המפעל בדימונה ולהשקיע בהון המניות של החברה ההולנדית לא יותר מ־65 מיליון דולר. תנאי נוסף לאישור הרכישה היה כי 80% מתוצרת דייל יופנו ליצוא. בשנתיים הראשונות יצא דייל ב־3 מיליון דולרים, בשנה השלישית ב־5 מיליון דולרים, ברביעית ב־15 מיליון דולר והחל מהשנה החמישית ב־30 מיליון דולרים. עוד נקבע כי על תקבולי היצוא שחלקם יועבר לבעלים, בהולנד, לא תקבל מענקי מטבע ליצוא שלה, היא וכאיה.

יו"ר ועדת הכספים, ח"כ אברהם שפירא קבע כי בתמורה לפטור לא תקבל וישיי על היצוא של תוצרת דיילה לא ביטוח שער ולא הטבות אחרות שניתנות ליצוא לרבות בגין מימון יצור ליצוא או בגין יבוא לשם יצוא.

קיזוז ההטבות הנוספות בא להבטיח כסוי פער של 4%. שיעור ביטוח השער כיום הוא 11% לעומת היטל על השקעות במט"ח של 15%. עוד נקבע כי אם יוחלט על הורדת ביטוח שער יופחת באותו שיעור ההיטל על השקעות במט"ח. ח"כ שפירא קבע כי מתן הפטור לא ישמש תקדים לגבי בקשות דומות ממפעלים אחרים וכל בקשה שתוגש בנושא לועדה תידון לגופו של ענין.

משרד הביטחון בודק כל פעילותו עם יצרניות המנועים האמריקאיות

תיבחן אפשרות הגדלת ההזמנות ל"מנועי בית שמש"

מאת יונתן שרמן
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

משרד הביטחון בוחן את קשריו המסחריים עם יצרניות המנועים האמריקאיות במטרה לבדוק את אם ניתן יהיה להגדיל באמצעותם את הזמנותיו למפעל מנועי בית שמש.

הכוונה היא להשפיע על שתי יצרניות המנועים למטוסים, "פראט אנד וויטני" ו"ג'נראל אלקטריק" להעביר למפעל מנועי בית שמש עבודות בקבלנות משנה, מתוך מכלול העבודות שמוסר להן חיל האויר הישראלי.

מעריכים שניתן יהיה להגדיל בצורה זו את ההזמנות למפעל להיקף שנתי של כ־15 מיליון דולר לפחות. אם אכן יושג יעד זה, יחול משא ומתן עם סטף ורטהיימר, אשר ביקש התחייבות של משרד הביטחון להזמנות בהיקף 20 מיליון דולר בשלוש השנים הראשונות שינהל את מפעל מנועי בית שמש. במשרד הביטחון מעריכים, כי אם יצליחו להגיע להתחייבות על היקף הזמנות שנתי של 15 מיליון דולר, יהיה ורטהיימר מוכן להתפשר ולקבל לידיו את הבעלות על המפעל בתנאים אלו.

ההזמנות של משרד הביטחון אצל חברות "פראט אנד וויטני" ו"ג'נראל אלקטריק" מגיעות להיקף של מאות מיליוני דולרים בשנה ברכישת מנועים וחלקי חילוף ובשיפוץ מנועים [illegible] ישנים.

ועדת החינוך תומכת בהצעתו של נבון על שכר־הלימוד לסטודנטים

הצעת שר החינוך: שכר לימוד בסך 1,120 דולר

(עש"ת). ועדת החינוך והתרבות של הכנסת, בראשות ח"כ נחמן רז, החליטה אתמול פה אחד, על דעת נציגי כל המפלגות מימין ומשמאל, להתייצב מאחורי הצעתו ועמדתו של שר החינוך והתרבות יצחק נבון בעניין גובה שכר הלימוד באוניברסיטאות.

ההחלטה התקבלה בתום ישיבה מיוחדת שקיימה הוועדה. נוסח ההחלטה יועבר לממשלה, לקראת ישיבתה הצפויה ביום ראשון הקרוב.

שר החינוך פירט באוזני חברי הכנסת את הצעתו לקבוע שכר לימוד בגובה 1,120 דולר, תוך כדי הבטחת מענק סיוע לסטודנטים נזקקים, והוספת כ־8.5 מיליון דולר להשלמת תקציב האוניברסיטאות הנוכחי, וכן להבטיח תוספת תקציבית מיוחדת לאוניברסיטאות בשעור של 17 מיליון דולר בכל אחת מארבע השנים הקרובות, כדי לבלום את ההידרדרות, ובמיוחד לאפשר פיתוח תחומי מחקר שונים, שנפסקו בשל הקיצוצים בתקציב.

נבון הודיע כי הוא רואה בהצעתו מיקשה אחת, ולא יסכים להפריד בין גובה שכר־הלימוד לבין המימון הנוסף הנדרש, בשל מצבם הקשה של המוסדות. שר החינוך אמר כי לא יהיה מוכן להגיע לשום פשרה.

אחד הח"כים הציע שהוועדה תבקש מראש הממשלה להופיע בישיבת הממשלה, על מנת להסביר לשרים באורח ישיר את עמדתם בדבר ההצעה. יו"ר הוועדה, ח"כ רז, קרא לממשלה לא לדחות את ההחלטה הצפויה ביום א' הקרוב. הוא קבל על כך שנציג משרד האוצר, שהוזמן לדיון בוועדה, לא הופיע לישיבה.

פיצויים לעובד שנפגע מחומר רעיל ב"מכתשים"

מאת איתן רבין

בהסכם פשרה שקיבל גם תוקף של בית המשפט המחוזי בבאר־שבע, ישלם מפעל מכתשים 4,000 ש"ח פיצויים לעובד המפעל שנפגע כתוצאה מהתפוצצות מיכל של חומר רעיל.

בכתב התביעה נאמר כי בסמוך לתובע, איברהים אבו־עבד, עובד ניקיון המועסק ב"מכתשים" מאז 1979, התפוצץ מיכל מלא חומר רעיל מסוג קטוניק, וכתוצאה מכך הוא נפגע קשות מן החומר הכימי שהותז עליו, ומשאיפת החומר שנפלט עקב הפיצוץ.

לא צריך ועדת חקירה

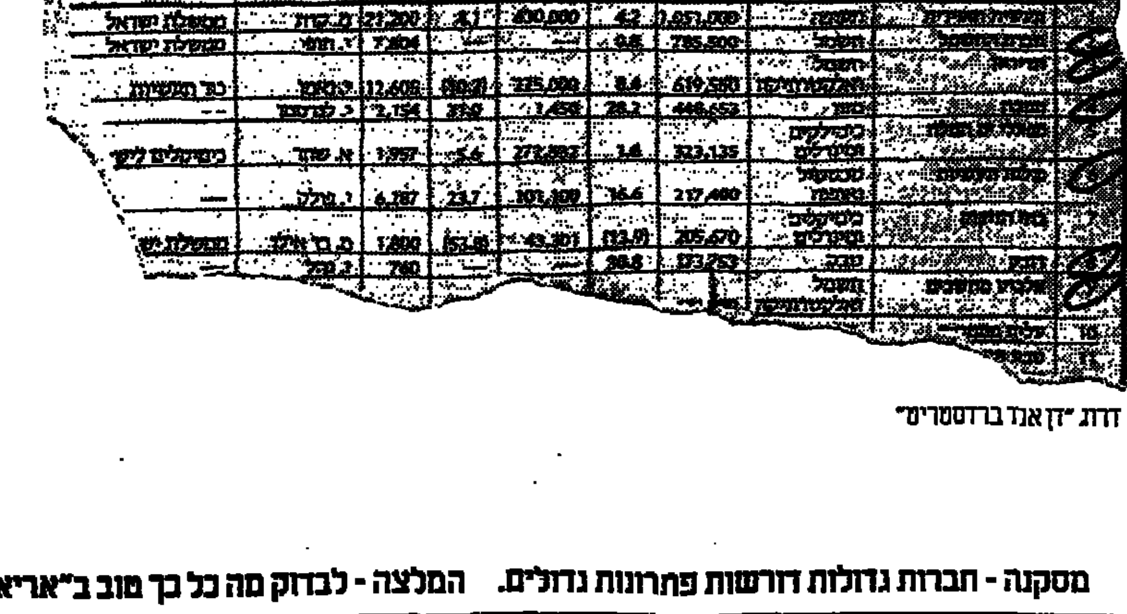

...המובילות

חברת אם	מנהל בכיר	מס' עובדים	% גידול ביצוא	יצוא 31.12.86	% גידול במכירות	מחזור מכירות 31.12.86	ענף	שם החברה	דרוג
ממשלת ישראל	מ. קרת	21,200	4.1	400,000	4.2	1,051,000	תעשיה	[illegible]	[illegible]
ממשלת ישראל	י. חפר	7,404	—	—	9.6	785,500	חשמל	[illegible]	[illegible]
כור תעשיות	[illegible]	12,408	(10.2)	325,000	8.4	619,580	חשמל ואלקטרוניקה	[illegible]	[illegible]
—	כ. לנדסמן	2,154	33.0	1,458	28.2	448,653	[illegible]	[illegible]	[illegible]
כימיקלים לישראל	א. שחר	1,957	5.6	272,882	1.4	323,135	כימיקלים ופוספטים	[illegible]	[illegible]
—	י. [illegible]	6,787	23.7	101,109	16.6	217,400	טכסטיל והלבשה	[illegible]	[illegible]
ממשלת יש[illegible]	מ. בר אילן	1,800	(53.8)	43,301	(13.0)	205,670	כימיקלים ופיזולים	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	780	—	—	28.8	173,253	מזון	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	חשמל ואלקטרוניקה	[illegible]	[illegible]
								[illegible]	10
								[illegible]	11

דרוג "דן אנד ברדסטריט"

עובדה - פורסם בעיתון. מתברר - 6 מתוך 10 הגדולות עובדות עם "אריאלי". שאלה - איך זה קרה? תשובה - "אריאלי" לא הסתיר. מסקנה - חברות גדולות דורשות פתרונות גדולים. המלצה - לבדוק מה כל כך טוב ב"אריאלי".

هكذا منذ الأصل

طبق الأصل

ספורט

בעריכת יואל ארזי

מיהיץ' קבע שני הסגלים לשוויץ

אייזנברג הוחזר לעתודה עם שובו של רוני רוזנטל

כדורגל

מאת משה הר־געש
סופר "ספורט הארץ"

החלוץ הבשורתי של בני־יהודה, משה אייזנברג, הוחזר מהסגל הלאומי לעתודה — עם קביעת הסגלים היוצאים ביום א' לשוויץ. ב־19 במאי תתמודד נבחרת ישראל במשחק בין־ארצי רשמי בארצו עם נבחרת שוויץ, ובמקביל יהיה בעיירה צוג מפגש בין הנבחרות הצעירות של שתי הארצות.

המאמן הלאומי מילינקו מיהיץ' החליט להעביר את אייזנברג לעתודה, בעקבות צירופו מחדש לסגל הלאומי של החלוץ רוני רוזנטל, שקיבל אישור הופעה ממועדונו הבלגי פ.ק. בריז' לשחק במדי הנבחרת. לראשונה נכללים בסגל הלאומי שני האחים רוזנטל, רוני וליאור. הרשימה כוללת 16 שחקנים:

שוערים: אבי רן, בוני גינצבורג. שחקני הגנה: אבי כהן (בית"ר ימ), ליאור רוזנטל, ניר קלינגר, אבי כהן (מכבי ת"א), אפרים דוידי, מנשה שמעונוב. קשרים וחלוצים: משה סיני, אורי מלמיליאן, אביגדור עובדיה, דניאל בריילובסקי, רוני רוזנטל, אלי אוחנה, אלי דריקס, שלום תקוה. הבלם אחד אשר יצורף לסגל, אם ייפצע מישהו במשחקי הליגה. למעשה, זו רשימה זהה לסגל שהתמודד עם רומניה כבר אשוב לפני יותר מחודש (3-2).

לסגל העתודה צורף השוער שמואל ג'ילרדי מהפועל רמת־גן. השחקנים האחרים היוצאים לשוויץ:

שוער: יעקב בלרב. שחקני הגנה: עופר מזרחי, מאיר קדוש, יעקב הלל, רן רבינוביץ', יהודה עמר, יצחק גואטה. קשרים וחלוצים: דוד גורדנה, ירון כהן, רונן שפירא, אופיר שמואלי, אלון חזן, אלון נתן, רוני לוי, משה אייזנברג.

עדיין לא ברור אם יהודה עמר יהיה רשאי לשחק בשוויץ, לאור הרחקתו שלשום במשחק עם ריינג'רס מגלאזגו, אלופת סקוטלנד, אחרי שהגיב על פגיעה גסה של גראהם רוברטס.

ההרחקה נגד ריינג'רס עלולה לגרום להשעיית עמר בליגה

כדורגל

מאת אילן פיש
סופר "ספורט הארץ"

הכרטיס האדום ששלף שלשום שופט הכדורגל יצחק בן־יצחק לשחקן גלאזגו ריינג'רס גרהאם רוברטס ויהודה עמר שחקן נבחרת העתודה, עלול להרחיק את עמר ממשחקי הליגה. זאת מסר אתמול מנהל ההתאחדות יעקב אראל.

אראל מוכן לקבל את דו"ח השופט ולאחר שיקרא בו, יעבירו לעיון של היועץ המשפטי של ההתאחדות אשר יחליט בעניין. תקנון ההתאחדות קובע, שהרחקה ממשחקי ידידות, תופס לגבי בית הדין המשמעתי של ההתאחדות לכדורגל.

יהודה עמר, שהרחקתו העלתה תמיהות רבות, לא נראה לאחר המשחק כמי שמתרגש במיוחד מההרחקה. כל שהיה לו לאמר בתום המשחק: "אני לא מבין למה הרחיקו. לא עשיתי דבר. זאת ההרחקה הראשונה שלי". גם עיתונאים אנגליים שנכחו במשחק הביעו פליאתם על הרחקת שני השחקנים במשחק רעים וטענו שההחלטה היתה חסרת אחריות במיוחד כלפי עמר שלדעתם לא עשה דבר.

לבד מיהודה עמר שהורחק, זכו שני שחקנים ישראלים נוספים לראות את הכרטיס הצהוב מונף לעברם: נסים כהן מנבחרת העתודה וליאור רוזנטל מהנבחרת הלאומית, גם לגביהם שוררת אי ודאות באשר לתקופת האזהרה.

הערב באתונה: הגמר למחזיקות גביע

משחק הגמר על גביע אירופה למחזיקות גביע יתקיים הערב באתונה בין איאקס אמסטרדאם ולוקומוטיב לייפציג. לאיאקס, שהדיחה בחצי הגמר את סאראגוסה, זהו גמר אירופי ראשון מאז 1973 עת זכתה בגביע האירופי לאלופות בפעם השלישית ברציפות. כוכבה דאז, יוהאן קרויף, הוא כיום מאמן הקבוצה. ללוקומוטיב לייפציג, שגברה בחצי הגמר על בורדו, זו הופעת בכורה בגמר אירופי. שתי קבוצות מזרח־גרמניות הופיעו בעבר בגמר למחזיקות גביע: מאגדבורג, שניצחה ב־1974 את מילאן 2-0 וקארל־צייס ינה שנוצחה ב־1981 ע"י דינאמו טביליסי 2-1. בתצלום של אי־פי: שניים משחקני איאקס, מארקו ואן־באסטן (מימין) ואהרון וינטר, מתאמנים על חוף הים בוואריקוזה שליד אתונה.

מרסר חוזר הערב לאימונים ★ סימן שאלה לגבי ליפין

כדורסל

מאת שמואל קליגר
סופר "ספורט הארץ"

לאחר מרסר ישוב היום אחה"צ לאימוני נבחרת ישראל המתכוננת לקראת אליפות אירופה, שתיפתח בראשית יוני באתונה. מרסר, שהיה פצוע בגבו החמיץ את שני המשחקים האחרונים של ישראל בטורניר הפועל נגד קנדה ופולין, ולהיעדרו היתה השפעה מכרעת על הפסדי הנבחרת, שבעיים דורגה אחרונה.

לעומת זאת ברור, כי חן ליפין, הסובל עדיין מכאבים בכתפו, לא יחזור היום לאימונים. ליפין, העובר טיפולים פיזיותראפיים, ייבדק מחר בידי רופא ולאחר מכן יחליט המאמן צבי שרף אם לכלול אותו במסע להולנד (הנבחרת יוצאת ביום א'), שם תערוך מחנה אימונים ותשתתף בטורניר מרובע יחד עם צרפת, רומניה והולנד. באמון צבי [illegible]

גם שיתופו של עופר פליישר אשר נפצע בראשית השבוע בתאונת אופנוע.

להולנד יצאו 15 מבין 17 השחקנים בסגל. שרף מסר, שהורן קסקי וליאור ארדיטי יישארו בבית. האחרון יצא עם הנבחרת רק אם יתברר שליפין אינו כשיר.

שרף אומר כי פרט למשחק האחרון נגד פולין (106-89), שם התאכזב מהיכולת של שחקניו, שאב עידוד גם אם המשחקים הסתיימו בהפסדים. עיקר שביעות הרצון — מהגיבוש הקבוצתי ומיכולת הבחורים להתמודד במצבי לחץ.

טרייסר מילאנו רוצה את ריווה

מילאנו (שרות "ספורט הארץ"). אלופת אירופה בכדורסל, טרייסר מילאנו, עשויה לקבל חיזוק משמעותי בעונה הבאה. טרייסר הציעה עיסקת חליפין לארקנסס קאנטו — אנטונלו ריווה, בחיר כדורסלני איטליה תמורת פרמייר, בוזלי וגליטארי. עיסקה זו מוערכת ב־2 מיליארד לירטות (1.5 מיליון דולאר).

גם אלופת צרפת, אורתז, כבר מחזקת שורותיה לקראת העונה הבאה. הרכש האחרון הוא הכדורסלן הלאומי ז'ן־לוק דגאני (2.04), ששיחק בעונה האחרונה בסנט־אטיין. הוא נרכש מאחר וגם בעונה הקרובה לא יוכל עדיין האמריקאי המתאזרח פול הנדרסון לשחק בגביע אירופה. באנקאלי קאבה, שרצה לזוז, הודיע בסופו של דבר להישאר.

הערב גמר גביע מדינה לנשים

שרת הבריאות הגב' שושנה ארבלי־אלמוזלינו, תעניק הערב (20.30) את גביע המדינה לכדורסל נשים לזוכה במשחק הגמר. המשחק שיהיה בנס ציונה יפגיש את מכבי קרית שרת־חולון ומכבי ארזים רמת־גן.

בריאלובסקי עוזרו של שרף בנתניה

מאת הנן מאיר
סופר "ספורט הארץ" בנתניה

אריק בריאלובסקי יהיה בעונה הקרובה עוזרו של צבי שרף בקבוצת הכדורסל של אליצור נתניה. בריאלובסקי שהיה בשנים האחרונות מאמן קבוצת הנוער של מכבי תל־אביב, יתחיל עוד השבוע באימוני סגל המילואים של הקבוצה.

קרייג רובינסון (2.06 מטר) הוזמן למיבחן נוסף בנתניה בעוד כחודש ואז יוחלט באופן סופי אם להחתים את הכדורסלן שהותיר רושם חיובי אצל המאמן צבי שרף.

מכבי נתניה שעלה רק העונה לליגה הלאומית הציע לניל גילמן להצטרף להנהלת הקבוצה. גילמן נוטה להיענות להצעה בחיוב.

אחרי טורניר הפועל ולפני מיבחנים ביוגוסלוויה, חושף המאמן רלף קליין צרור רעיונות עם שובו למכבי תל־אביב

ג'מצ'י בטוח בחמישיה ורצוי מאד שלי ג'ונסון ימשיך

אני משוכנע שלברקוביץ' עדיין יש מה להציע ★ נשנה את הסגנון ונשחק יותר בהגנה איזורית

מאת מיכאל קרנון

על מה שוחחו שלשום, בנעילת טורניר הפועל בכדורסל, המאמן רלף קליין וחן ליפין? לא קשה לנחש. בעוד כמה חודשים ודאי יתנהלו הרבה שיחות כאלה במכבי תל־אביב. (צילום: עודי קרן)

רלף קליין ממריא הבוקר עם נבחרת מערב־גרמניה לזאגרב. שם יתקיימו שני משחקי מיבחן נגד יוגוסלוויה. בסוף השבוע יהיה בדורטמונד טורניר בהשתתפות נבחרות סין, יוגוסלוויה, יוון, נבחרת ארה"ב למישחק פאן־אמריקה והאוניברסיטת פרינג־רנס. לפני ההמראה לאתונה יהיו לנבחרת הגרמנית עוד שלושה ימי אימון בהיידלברג. ב־3 ביוני בשעה 16.30 יפתחו הגרמנים את מישחקיהם באליפות אירופה במיפגש עם איטליה. כעבור יומיים ישחקו נגד ישראל.

קליין בן ה־55, שיחזור בחודש יולי למכבי תל־אביב אחרי ארבע שנות היעדרות, מודה כי בעת שהותו בישראל הקדיש זמן ניכר והרבה מחשבות ("אולי יותר מדי") לתפקידו החדש־ישן. בין היתר, כבר קיים שיחות עם כמה משחקני הקבוצה. "יהיה שינוי בסגנון המישחק של מכבי בהשוואה לעונה האחרונה", אמר קליין. "זה יבוא לידי ביטוי בעיקר בהגנה. נשחק הרבה יותר הגנה איזורית עם שלושה שחקנים קדימה ושניים מאחור. זה גם מתבקש בגלל הרכב השחקנים שיהיו לנו בעונה הבאה".

לשחק עם עשרה

המאמן הוותיק טוען שאצלו לא קיימת שאלה של דורון או מיקי. "אין ויכוח שבכושר הנוכחי, לדורון יש הרבה יותר מה להציע. הוא בטוח בחמישיה הראשונה. אבל אין זה אומר שגם מיקי לא יוכל להשתלב בה ולשחק הרבה. הכל תלוי כיצד יתפקד. יש שחקנים שלא בנויים להיות שחקני ספסל. אני בטוח שלמיקי יש עוד מה להציע".

החמישיה של מכבי בעונה הקרובה תהיה בנויה בעיקרה על שני גבוהים מתחת לסל ושלושה שחקני חוץ. "ישנו גם מוטי דניאל. הוא בעצמו אינו יודע, אם הוא גבוה או נמוך. התרשמתי מסגנון מישחקו. הוא עובד נכון בהגנה, מוסר יוצא מן הכלל, יש לו יד לא רעה והוא שחקן ממושמע וקבוצתי. הוא יתאים לסגנון המישחק שלי. דבר חשוב לפתור בגרמניה, בה משחקים בקבוצות ובנבחרות עם 10 שחקנים. אני מקווה ליישם זאת במכבי, כך שלכל שחקן תהיה אפשרות להתבטא ולעבוד חזק בהגנה. כאשר שחקן מתעייף, הוא מוחלף. בראש ובראשונה את ההגנה".

יצחק כהן, הצעיר החסון העולה מקבוצת הנוער, הרשים את קליין: "הופתעתי לטובה. כהן הוא הישראלי הגבוה הראשון, הבנוי גם חזק ואגרסיבי, ואינו חושש משום יריב. הוא יהיה ככל הנראה הגבוה השלישי של מכבי. יהיה עליו לשפר את התנועה שלו ואת הקליעה. אבל זאת הוא צעיר שילמד".

קליין היה רוצה, שלי ג'ונסון יישאר במכבי. "אצלי הוא יתפקד יותר קרוב לסל. הוא שחקן מצויין. אבל זה לא תלוי בי. ההנהלה תחליט. אם לא ג'ונסון, אני רוצה שחקן יותר טוב ממנו, שחקן־ציר חזק. השאלה אינה כמה כסף זה יעלה. אלא אם אפשר למצוא שחקן מתאים". מאמנו החדש־ישן של מכבי אומר שיצורף עוד ישראלי גבוה, ליתר בטחון, "קרוב לוודאי שקודקי נלסון".

מטרות זהות

הוא מסכם בסיפוק את מחנה האימון שערכה נבחרת גרמניה בישראל. "השגנו כמעט את כל המטרות", אומר קליין. "יש עוד בעיות בגיבוש, בעיקר עם השחקנים שהגיעו מארה"ב, בראש ובראשונה עם כריסטיאן וולף. אני מאמין שעד למישחק נגד איטליה נהיה בכושר מלא". איגוד הכדורסל הגרמני יראה במקום השמיני באליפות אירופה הישג טוב. "לפני שנתיים סיימנו במקום החמישי, אבל זה היה בבית ועם שחקנים כמו שרמפף ובלאב", מסביר קליין. "המטרה שלנו לא לשחק בדרג ב' האירופי בספטמבר. אני מאמין שהנבחרות הזו תעשה זאת".

מטרתה של נבחרת ישראל תהיה דומה, וקליין סבור שגם בחוריו של צבי שרף יכולים לעשות זאת. "הבית שלנו הרבה יותר נוח מאשר הבית המקביל, בו ישחקו ברית"מ, יוגוסלוויה, ספרד, צרפת, רומניה ויוון, שבאתונה תהיה ירידה קשה מאד. "שלושה ניצחונות יבטיחו מקום בין ארבע הראשונות בבית", אומר קליין. "ייתכן שגם שני ניצחונות יספיקו, מאחר ואני צופה מאבקים שקולים. יהיה טורניר קשה מאד לכל הנבחרות. אני מקווה שהעימות בין ישראל וגרמניה לא יחרוץ את גורלה של אחת הנבחרות לרדת לדרג ב'".

המאמן, שהוביל ב־1979 את ישראל למקום השני באירופה, גורס שהכל תלוי כיצד יתפקד מרסר ול־אסוף. "אם הם יוכלו לעמוד בעומס של 35־40 דקות בכל משחק, יהיה בסדר. אבל אני מסופק אם כך יהיה. לאור הכדורסל העוצמתי מאד הצפוי באתונה".

אחרי האליפות יבוא קליין לישראל לשלושה ימים. למישחק ההוקרה של לו סילבר. לאחר מכן יסע קליין לגרמניה, יארוז את מטלטליו, יכול את משפחתו ויחזור הביתה לאבן־יהודה.

המאמן ברוך צ'יש מסכם את תחרויות הפועל וקובע:

מבין השחיינים הזרים — לא יצמחו שיאני עולם או אלופים אולימפיים

שחיה

מאת ד"ר ברוך צ'יש

תחרויות ספורט נועדו להנות את הקהל הצופה בהן ואת המשתתפים. השחיה במישחקי הפועל נתברכה במעט מאד הנאה, ולקתה ברמה ירודה יחסית מבחינת ההישגים. הורגלנו לענקי שחיה כבוסום, ברטון, כהן, וודהד, גיינס וסקגס, ההפעם הסתפקו במורהאוס אחד ויחיד מבין בוזרי השחיינים בעולם כיום.

נכון, הרמה בתחרויות התאימה לשחיה הגברית בישראל ועל כן הודשנו ארבעה שיאים לאומיים ומספר מדליות, אך לצופה, למאמן ולשחיינים שציפו לראות וללמוד מהגדולים, ציפתה אכזבה. לדעתי, גם מבין הצעירים (הקנדיים) המבטיחים שראינו, וגם מבין השחייניות הרומניות לא יצמחו אלופי עולם. או מנצחים אולימפיים. אולי לשניים יש זיק של סיכוי בכיוון זה, אך הם יזדקקו לשינוי רב בסגנונם ובמוסרם, כדי להגיע למשהו בדרג עולמי.

את מהשניים, הרומניה הצעירה הגבוהה לומיניצה דוברסקו (16), שזוהתה ללא ספק משכמה ומעלה, וניצחה בשלושת המישחים הקצרים בסגנון חופשי. במיוחד ראויים לציון הישגיה ב־50 מ' (26.62 שנ') ובמרחק הכפול (57.18). אולם ללא שיפור בחוזק הבעטת הרגליים שלה ולימוש סגנונה יקשה עליה להגיע למעמד של חברתה לנבחרת הלאומית, שלא באה לכאן, השיאנית העולמית ב־50 מ' חופשי תמרה קוסטקה. גם שחיין הזהב הקנדי קמרון גראנט, שסיפק את הפתעת התחרויות בגבור על מורהאוס ב־200 מ' חזה, בזמן מעולה לגילו (17), 2:20.88 ד', חסר חוסן גופני ובהירות; הוא חייב לשפר את תזמון סגנונו כדי להתקרב לכוכב החזה הקנדי, השיאן העולמי והאלוף האולימפי ויקטור דיוויס, שלא הגיע למישחקים למורת הבטחתו.

שטיגמן מחייב טיפול

לישראלים, כפי שכבר נאמר, היתה זו תחרות ברמה המתאימה להם. הם "לא הלכו לאיבוד" והופיעו בכל מישחי הגמר. למעשה, לפעמים היו הוויכוח בין השחיינים בגמר. עובדה המצביעה על רמת התחרות הנמוכה בקנה מידה בין־לאומי, שהיה שנה לחלוטין בכינוסים קודמים.

איל שטיגמן הוכיח שוב כי הוא מספר אחד בשחיה הישראלית, וכי גדול המרחק בינו לחבריו. יכולתו לחזור על תוצאות איכותיות, לשפר שיא ישראלי, שיא אישי ולהצטיין במישחים בסגנון חופשי, מעמידה אותו ברמה המחייבת את רשויות הספורט לדאוג לכך כי יוכן היטב למטרות הבין־לאומיות הקרובות, כולל אולימפיאדת סיאול. הכל רק כי שגה מאוכזבת בפתיחה איטית מדי במישחה 100 מ' חזה, החמיץ הזדמנות מצויינת להרשים בשיא נוסף.

תקוות יפה גילו שני שחיינים המפכים ודמיגנטים בעצת, זוהר גלילי (21) שהשתלם על שיאי הגב ו"ברוך מעמיתו בסגנון זה, ועדן הירש הצעיר (17), הטוב מבין הישראלים במישחים בסגנון חופשי מ־200 עד 1,500 מ', שבכולם קבע שיאים אישיים באים ביותר.

בין הבנות אין תוצאות יוצאות דופן ברמה הבין־לאומית, אך כמה מהן שיפרו שיאים אישיים והתקרבו לשיאים הלאומיים.

אירגון התחרות היה במתעולים שנראו בארץ, ורק הכל שהתצאוה (הקהל) והשחקנים הראשיים (הכוכבי־על) החמיצו את ההגנה.

כדורגלני אלופת סקוטלנד, גלאזגו ריינג'רס, מנצלים עד תום את חופשתם המבושבת בישראל — כדי לשוב הביתה שזופים ונינוחים יותר. כך הם נראו אתמול על שפת הבריכה במלון הילטון בתל־אביב, לא נרגשים במיוחד מהפסדם ערב קודם לכן לנבחרת העתודה הישראלית 3-2 ברמת־גן. משמאל, שרוע על בטנו, השוער כריס וודס. (צילום: עודי קרן)

300 אלף כרטיסים יופצו לאליפות אירופה ביוון

אתונה (שרות "ספורט הארץ"). מארגני האליפות ה־25 של אירופה בכדורסל, שתהיה כאן בין ה־3 ל־14 ביוני, צופים לשבור את שיאי הצפיה של אליפויות אירופה עד היום. הוצאו למכירה 300 אלף כרטיסים, ל־46 המישחקים, והמארגנים מאמינים שכולם או מרביתם ימכרו.

הזירה המאורגנת הוסיפה 2,672 מקומות ישיבה בהיכל השלום והידידות בפיראוס, כך שתהיה יכולה לקלוט 15 אלף צופים. מדי יום יתקיימו שישה מישחקים מ־10.00 בבוקר ועד קרוב לחצות.

באליפות משתתפת גם נבחרת ישראל שתופיע במישחק הפתיחה נגד סגנית אלופת אירופה, צ'כוסלובקיה.

טניס

מצ'יר הודח בסיבוב הראשון באליפות איטליה

רומא (שרות "ספורט הארץ"). הפתעה הגדולה הראשונה של האליפות הפתוחה של איטליה על פרסים כספיים בסך כולל של 495 אלף דולאר, נרשמה כאן אתמול. זאת כאשר השוודי אנדרס יאריד הדיח את המדורג שלישי, הצ'כי מילוסלאב מצ'יר 6-1, 6-3, 6-4. יאריד שסבל בשנה האחרונה מפציעות, מדורג במקום ה־28 בעולם. גם המדורג השני של צ'כוסלובקיה, מילאן שריבר, נוצח בסיבוב הראשון, 6-3, 6-4 ע"י המדורג 14, השוודי אולף שטנלונד.

מדורג נוסף שהודח הוא גיירמו וילאס מארגנטינה (12), שנכנע לאמריקאי אהרון קריקסטיין 6-3, 6-0, 6-0. מאידך זכה אלוף אשתקד המדורג ראשון, איוון לנדל, בניצחון קל על האיטלקי קלאודיו פאנאטה 6-3, 6-3.

עוד ארבעה שחקנים מדורגים העפילו לסיבוב השני: קנט קרלסון (8), מיכאל פרנפורס (9), יונאס סבנסון (13) ויואכים ניסטרום (15).

ליגה אנגלית

אוורטון — טוטנהאם 1-0 במישחק השלמה

ליוורפול (אי־פי). אוורטון סיימה את העונה כיאה לאלופה, כאשר ניצחה בגודיסון פארק את טוטנהאם 1-0, במישחק השלמה בליגה האנגלית. 28 אלף צופים חזו בהתמודדות.

שער הניצחון נכבש במחצית השניה על ידי הבלם דרק מאונטפילד, שנעדר בגלל פציעה מ־19 מישחקים רצופים.

טוטנהאם תשחק בשבת בגמר הגביע האנגלי בוומבלי נגד קובנטרי.

מנהל וימבלדון התפטר במפתיע

וימבלדון (אי־פי). דייב באסט, אשר הוביל את קבוצת וימבלדון מאלמוניות למקום השישי בליגה הבכירה של אנגליה, התפטר באורח מפתיע. רווחות שמועות, כי מאחורי צעדו זה מסתתרת מגמה להתמנות מנהל אסטון־וילה, אשר פיטרה את מאמנה בילי מקניל עם ירידתה לליגה השניה.

באסט בן ה־42 הודיע על החלטתו הבלתי צפויה לאחר פגישה עם יו"ר מועדון וימבלדון, המיליונר הלבנוני סאם האמאם.

באסט טיפח וקידם את וימבלדון מאז שיחקה הקבוצה מדרום־לונדון בליגה המחוזית המקצוענית למחצה. העלה אותה בארבע עונות מהליגה הרביעית לראשונה. בגלל קהל האוהדים המעט שלה, והכנסותיה הדלות של וימבלדון, היה שכרו של באסט אחד הנמוכים ביותר בין מנהלי קבוצות הליגה הבכירה. אולם ידוע, כי זו לא היתה הסיבה היחידה להתפטרותו.

ליוורפול ויונייטד רוצות את קוטי

לונדון (שרות "ספורט הארץ"). ליוורפול חזרה לאנגליה אחרי הפסד ברמת־גן 3-0 לנבחרת ישראל וקני דלגליש מתחיל כבר במאמצים לחזק את הקבוצה לעונה הבאה.

על הכוונת — מלך השערים של טוטנהאם, קלייב אלן? [illegible] קוטי בן ה־21 העומד להחליף את איאן ראש. קוטי, שערכו מוערך במיליון לי"ש, הבקיע העונה 22 שערים. גם מנצ'סטר יונייטד מגלה בו עניין.

שני חלוצים אחרים על הכוונת של דלגליש: פיטר בירדסלי מניוקאסל וג'ון בארנס מווטפורד. יונייטד מתעניינת בנוסף גם בחלוץ המבריק של סלטיק בריאן מקלייר.

ובינתיים מקווים ביונייטד שמארק יוז, שנכשל במדי ברצלונה, יחזור למועדון לקראת העונה הבאה. יוז הבקיע שלושה מארבעה שערים במדי יונייטד במישחק שכל הכנסותיו הוקדשו לבארי ביילי שנאלץ לפרוש מפעילות. יונייטד גברה על סגל נבחרת אנגליה 7-2.

6 מטוטנהאם בסגל האנגלי — לקראת בראזיל וסקוטלנד

לונדון (אי־פי). שישה מכדורגלני טוטנהאם, המועמדים להופיע בשבת בגמר הגביע האנגלי נגד קובנטרי, נכללים בסגל בן 23 השחקנים שפירסם כאן אתמול המנהל בובי רובסון לקראת שני מישחקי נבחרת אנגליה בשבוע הבא — ב־19 במאי נגד בראזיל בלונדון וב־23 בו נגד סקוטלנד בגלאזגו, על גביע סר סטנלי רוס.

נציגי טוטנהאם בסגל הם שחקני ההגנה מיצ'ל תומאס וגארי מאבוט, הקשרים סטיב הודג' וגלן הודל, והחלוצים כריס וודל וקלייב אלן. כל אלה עלולים להחמיץ את המיפגש עם בראזיל, אם יהיה צורך לקיים מישחק חוזר בגמר הגביע האנגלי.

לסגל הוזמן לראשונה מגן נוטינגהאם סטיוארט פירס, בגלל פציעתו של מגן ארסנל קני סאנסום. כן מצטרפים המגן השני של ארסנל, ויו אנדרסון וחלוץ אוורטון טרבור סטיבן.

ברחבי המדינה

הדוכס הגדול של לוכסמבורג, שהגיע שלשום לביקור בישראל, סייר אתמול במצדה בלווית שר התיירות אברהם שריר. ארבעת ימי הסיור שלו, שיסתיימו מחר, כוללים גם ביקור במקומות הקדושים לנצרות, בכינרת, פגישה עם משלחת של עולי ברית"מ, ושיחות עם הנשיא הרצוג, ראש הממשלה שמיר והסגנו פרס. (תצלום: עם 77)

בניגוד להודעתו של דובר שירות בתי הסוהר:

בנציבות שירות בתי הסוהר ידועות זה זמן ההטבות לאסירים "מיוחסים"

מקורות בכירים בשירות בתי הסוהר: מנהלים של בתי־כלא נכנעו ללחצים של האסירים החזקים

מאת ראובן שפירא
סופר "הארץ"

בניגוד להודעתו של דובר שירות בתי הסוהר כי לנציבות שירות בתי הסוהר לא ידוע על חריגות והטבות הניתנות לאסירים "מיוחסים" בבית המעצר המרכזי של שירות בתי הסוהר ברמלה — מתברר כי בנציבות שירות בתי הסוהר ידועה התופעה כבר מזה זמן רב.

לסופר "הארץ" נודע כי לפני כמה שבועות הגישה ועדה פנימית שמונתה על־ידי נציב שירות בתי הסוהר, דוד מימון, דו"ח סודי, ובו ממצאים חמורים ביותר לגבי הטבות חריגות ותנאים מועדפים הניתנים לאסירים פליליים מסוכנים, הנחשבים ל"בכירים" בעולם התחתון. במערכת בתי הסוהר הפליליים בארץ. מדובר באסירים בעלי שם, מהבולטים בעבריני העולם התחתון, שאינם כלואים בבית המעצר המרכזי ברמלה (פרשה שנחשפה שלשום ב"הארץ"), ושהיו מעורבים בפרשיות־פשע שהסעירו את המדינה.

הועדה הפנימית, שבראשה עמד קצין בכיר בשירות בתי הסוהר, גילתה כי האסירים המיוחסים, שלהם עמדות כוח גם כלפי הנהלות בבתי הסוהר, והמוחזקים בתנאי הפרדה שעליהם חלות הגבלות רבות (לפי הנהלים), נהנים מתנאים מבניים (בנסיבות העניין) בבתי הכלא. תנאי המחיה שלהם משופרים ביותר, ויש בתאיהם מקררים, מיזוגים, מקלטי טלוויזיה, מכשירי וידאו ומכשירים חשמליים שונים — שכרגע אסורים להחזקה בבתי הסוהר. כמו כן הם נהנים מאספקה שוטפת של מוצרי מזון, בשר, ירקות, פירות ומשקאות משובחים. אלה מסופקים להם על־פי הזמנות מיוחדות שהם מגישים לאנשי הסגל של בתי הכלא, שרוכשים אותם עבורם.

מנהלי בתי הסוהר נכנעו ללחצי האסירים

על־פי ממצאי הועדה הפנימית נמשכת התופעה של מתן הטבות מופרזות וחריגות בניגוד לנהלים לאסירים המועדפים מזה כמה שנים. תופעה שהחלה עוד לפני תקופתו של הנציב הקודם, רפי סויסה.

האסירים המיוחסים קיבלו אישורים לקבלת ההטבות החריגות המיוחדות ממנהלי בתי הסוהר. ולא ברור אם בידיעת נציבות שירות בתי הסוהר. במשך השנים חל כירסום, וגדלה כמות האישורים המיוחדים.

גורמים בכירים בשירות בתי הסוהר מעריכים כי מנהלי בתי הסוהר נכנעו ללחצים של האסירים החזקים, ואיפשרו להם את ההטבות כדי לא להגיע לעימותים איתם. הם גם עשו זאת כדי להקל על האסירים המוחזקים בבידוד את החיים בכלא.

מאחר שלא נקבעו דרכים ושיטות לטיפול ולהתמודדות עם התופעה של אסירים המוחזקים בתנאי בידוד במשך שנים רבות, פעל כל מנהל כלא כראות עיניו, במטרה להגיע למצב שהאסירים החזקים לא יגרמו לבעיות.

התמרמרות ותסיסה בקרב לא־מיוחסים

כתוצאה מהתנאים המועדפים להם זוכים האסירים המיוחסים, גוברים התמרמרות והתסיסה בקרב אסירים אחרים הקובלים על אפליה. כיום חוששים מנהלי בתי הסוהר לבטל את ההטבות החריגות מחשש לאיומים, תסיסה ומהומות העלולות לפרוץ בבתי הסוהר. כפי שנודע, הציעה הועדה הפנימית דרכים להתמודדות עם הבעייה ולקביעת תנאי מחיה ונוהלי כליאה של אסירים בבידוד.

ממצאי הועדה נשמרים בסוד, ובשלב זה אין יודעים בנציבות שירות בתי הסוהר כיצד להתמודד עם התופעה שנחשפה. לסופר "הארץ" נודע עוד כי הועדה שסיירה ובדקה את הנעשה במערכת בתי הסוהר הפליליים, לא בדקה את המתרחש בתחום הטבות החריגות לאסירים בבית המעצר המרכזי של שירות בתי הסוהר ברמלה. זאת כנראה בגלל העדר שיתוף־פעולה של אנשי הסגל בכלא זה.

תגובת דובר השב"ס

בתגובה לגילוי "הארץ", אמר דובר שירות בתי הסוהר, שמעון מלכה, כי "המידע שברשות סופר "הארץ" לוקה בחוסר והמידע בסיסי, אם כי הוא נוגע בתחומי עשייה, שבהם השלמות טרם הושגה במלואה. מאז נכנס הנציב דוד מימון לתפקידו בסוף נובמבר 86', הוא עוסק בפעילות רבה ומגוונת כדי בדיקת ותיקון ליקויים במישורים שונים במערכת, ובכלל זה בעניינים הקשורים באסירים".

חלקם של הליקויים והחריגות האלה בא על תיקונם לאחר שאותרו [illegible] דות בהפעלת המערכת, ויהיו באופן התואם את הפקודות והנהלים. תיקונים אלה נמשכים כבר מספר חודשים, ויהיה צורך בחודשים נוספים כדי להגיע לשלמות".

חרדי, חילוני וערבי, אוהדים של בית"ר ירושלים — בסמל חדש שעיצב תלמיד לירושלים המאוחדת

פעילות יוצרת במפגש ראשון מסוגו בארץ, בין תלמידי כיתות ח' של בי"ס חילוני ובני גילם מבי"ס ממלכתי־דתי ★ בסמל שעיצב ילד אחד נכתב: "אם אפשר לאחד את ירושלים, אפשר לאחד את העם"

מאת גילי מברלד
סופרת "הארץ" לעניני חינוך

בראשונה בארץ, נערך אתמול בירושלים מפגש היכרות בין ילדים מבית־ספר יסודי חילוני ובין בני גילם, מבית־ספר יסודי ממלכתי־דתי.

בארוע, שנערך בתנ"ס הקהילתי, "בית הנוער העברי", ונמשך יום שלם, הופגשו תלמידי כיתות ח', בנים ובנות, מבית הספר הממלכתי־דתי "מימון" ומבית הספר הממלכתי, "בית הכרם", הנמצא בשכונות.

במסגרת אחת הפעילויות המשותפות, נתבקשו הילדים לעצב סמל חדש לירושלים המאוחדת. שיבטא גם את הדו־שיח בין דתיים לחילונים. אחד הילדים צייר חרדי נותן יד לחילוני "המעשן בשבת", כהגדרתו.

ילד אחר צייר ילד חרדי, ילד חילוני וילד ערבי. ומעליהם הכתובת: "בית"ר ירושלים". בסמל אחר נכתב: "אם אפשר לאחד את ירושלים — אפשר לאחד את העם".

"הם שורשים תחתית"

מנהל בית הספר הדתי "מימון", שמעון זראה, אמר: "בדרך כלל, במפגשים בין ילדים דתיים וחילונים, עורכים הצבעה אם יש אלוהים או אין אלוהים. לפעמים הילדים שלנו אומרים: 'הם לא מקיימים מצוות — הם הפקר'; הילדים החילונים אומרים: 'הם שורשים תחתית'. כוונת מפגש זה שונות לגשר, ועיקרן — המיפגש וההיכרות עצמה".

סגן המנהל, דוד קורן, סיפר כי בפגישות הכנה שנערכו בין המורים החילוניים לדתיים, הביעו החילוניים חשש מן המיפגש יפתח פתח לחזרה בתשובה, ואילו הדתיים טענו שאין טעם להפגיש את תלמידיהם עם תלמידים חילוניים. מפני שלא יש לכל אחד מהם חילונים במשפחה או בסביבה.

מפקח במיגזר הממלכתי־דתי, מאיר ברישה, שנכח במפגש, אמר כי נסיון קודם שנערך השנה להפגיש בין בית־ספר ממלכתי־דתי לחילוני, לא עלה יפה, בשל אי העמות של החילונים.

שובשה העבודה במינהל האזרחי בעזה העובדים תובעים להגדיל תוספת הסיכון

דורשים 400 שקל תוספת לחודש במקום 17 ש"ח כיום

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

81 עובדי המינהל האזרחי ברצועת עזה פתחו אתמול בעיצומים ושיבשו את עבודת המינהל.

העובדים, אנשי משרדי הממשלה ברצועת עזה לא קיבלו דואר. לא שלחו מכתבים, ולא נתנו שרותים אחרים.

לדברי ראש ועד העובדים, שלמה נבוזה, לאחר שנכשלו כל הנסיונות להידברות עם הגורמים המטפלים בנושא, הוחלט לפתוח בעיצומים. על־מנת שיעלו לעובדים את "תוספת עזה", הנקראת גם "תוספת סיכון בשטחים".

לדבריו, "לא יתכן שעובדי המינהל האזרחי, העובדים שנים רבות תוך סיכון חיים, יקבלו 17 ש"ח בלבד תוספת־סיכון, ואנו דורשים שישוו לנו את תוספת הסיכון כמו שמקבלים אנשי השב"כ וכוחות הביטחון האחרים, המגיעה ל־400 ש"ח. לדברי העובדים, העובדים לא ערכו עד כה שביתות והשבתות על מנת לא לתת תדמית שלילית לעובדי עזה.

דובר המינהל האזרחי, אלי הורוביץ, מסר אתמול בתגובה כי המינהל האזרחי הנכבד אינו מנהל משא ומתן עם העובדים. [illegible] בדברים עם משרדי הממשלה הנוגעים בדבר.

הטירור הוריד התיירות דרך הים ב־1986 ב־64% לעומת שנת 1985

מנהל נמל אשדוד: בשינוע סחורות חל גידול בסך 13%

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

מנהל נמל אשדוד, אילן אור, אמר אמש במסיבת עיתונאים, כי "ממשלת ארצות הברית הזהירה לתושביה — המהווים את המרכיב העיקרי של תיירות האניות, שלא להפליג".

לאור זאת, תנועת תיירות האניות לשנת 86', ירדה ב־64% לעומת השנה הקודמת. בשנה זו הגיעו לארץ, דרך נמל־אשדוד, 56 אלף תיירים, לעומת שנת 85', בה הגיעו 157 אלף תיירים.

בשלושת החודשים הראשונים של שנת 87', חלה התאוששות, ועד כה פקדו 55 אניות נוסעים את נמל אשדוד.

אור מסר בנוסף כי, בשנים 87'-86', שונעו בנמל אשדוד 8,264,000 טון יבוא ויצוא, לעומת 7,284,000 טון — לשנת 85', גידול של 13%. לעומת העלייה הגבוהה במטענים היתה ירידה בסחורות: 1,208 עברים לשנה זו, לעומת 1,251 בשנה הקודמת.

עוד נמסר בנמל, כי השנה עברו בנמל אשדוד 1,503 אניות, לעומת 1,604 בשנה הקודמת — ירידה של 6.4%. הסיבה לירידה במספר האניות העוברות — מעבר מאניות קטנות לאניות גדולות בנפח גדול. נתונים נוספים: השנה חל גידול, בעיקר במטען כללי, בנמל אשדוד הוא הגבול והגדול בארץ בשינוע מטענים.

ערך את המהדורה: חיים מל

הממשלה הפרו־לובית במאלטה נפלה; השמרנים מבטיחים להתקרב למערב

בראיון ל"הארץ" אמר המועמד לשר החוץ כי הממשלה החדשה תתקרב למערב ולישראל

מאת אליהו זהבי
סופר "הארץ"
וסוכנויות הידיעות

האי־הקטן מאלטה, המשתרע על־פני 320 קמ"ר ותושביו מונים 340 אלף, שם שלשום קץ ל־16 שנות שלטון המפלגה הסוציאליסטית בראשות דום מינטוף, ומתכונן לבצע תפנית של 180 מעלות בבריתותיו ואפשרויותיו לעתיד.

מנהיג המפלגה הלאומית השמרנית, אדוארד פנש אדאמי, הושבע אתמול כראש ממשלתה החדש של מאלטה, בעקבות הבחירות הכלליות שנערכו בשבת.

אלפי אוהדים מריעים ליוו את אדאמי למושב הממשלה, לאחר טקס ההשבעה בארמון הנשיא. מצפים כי ירכיב כבר היום את ממשלתו.

ראש הממשלה היוצא, קארמלו מיפסוד בוניצ'י, הודה אתמול לפנות בוקר בתבוסה, לאחר שספירת הקולות העלתה כי הלאומנים השמרניים זכו ברוב מוחלט עם 50.57 אחוז מהקולות.

מאלטה, ניטרלית ובלתי־מזדהה, עשתה בשנות ה־70 תפנית מרשימה לעבר הגוש הקומוניסטי ולוב. בימי שלטונו של ראש הממשלה הסוציאליסטי דום מינטוף, לאחר שנסגרו הבסיסים הבריטיים באי ב־1979, נחתמו חוזי ידידות עם בריה"מ, צפון־קוריאה ולוב.

האופוזיציה מחתה כי הסכם עם לוב, שנחתם בתום ביקור של הקולונל קדאפי במאלטה בנובמבר 1984, כלל גם הסכם צבאי סודי.

התפנית לעבר הגוש הקומוניסטי והאוריינטציה הפרו־ערבית לא התקבלו בעין יפה במדינה שבה 90 אחוז מהתושבים הם קתולים.

ד"ר וינסנט טאבונה, דובר המפלגה הלאומית לענייני חוץ והמועמד המפלגה לכהונת שר החוץ במאלטה, מסר כי טאבונה הבטיח, ערב הבחירות, כי אם מפלגתו תזכה בבחירות, יחול שינוי רדיקאלי במדיניות החוץ של ממשלת מאלטה, שתשוב ותתקרב למערב.

בראיון ל"הארץ" אמר טאבונה: "נשאף לחיזוק הקשרים הטבעיים עם מערב־אירופה: מאלטה היתה וחייבת להיות חלק בלתי־נפרד של המערב מבחינה תרבותית וכלכלית". לגבי יחסי מאלטה עם לוב, ציין טאבונה: "נשמור על יחסים תקינים עם משטרו של קדאפי, אבל אין אנו זקוקים למומחים הצבאיים שלו. מה הם יכולים ללמד אותנו? אנחנו יכולים ללמד אותם. נבדוק אם קיימים סעיפים סודיים בהסכם לסיוע צבאי הדדי שחתם דום מינטוף עם קדאפי".

בנושא הקשרים עם ישראל אמר טאבונה כי "היחס יהיה ידידותי בהדרגה, אם נזכה בבחירות".

איש יחידות המשטרה המיוחדות "גארדה" יורה בתת־מקלע "עוזי" בתומכי הצבא האירי הרפובליקאי. אוהדי הארגון הטרוריסטי הסבו, שניות ספורות לפני כן, מכונית משטרה, לאחר שאנשי המשטרה ניסו לעצור את אנשי משמר הכבוד, שירו מטח יריות מעל לארונו של ג'ים לינאג. לינאג, חבר בכיר במחתרת האירית, נהרג עם שבעה מחבריו בהתקלות עם שוטרים ביום שישי. (תצלום רדיו איי־פי)

מת ג'יימס אנגלטון, לשעבר ראש הסי־איי־איי

תכנן לעקוב אחר אדוארד קנדי, יוברט האמפרי ומרטין לותר קינג

וואשינגטון (ע"צ). ג'יימס אנגלטון (69), מי שהיה ראש הריגול הנגדי של סוכנות הביון המרכזית (סי־איי־איי) ואולץ להתפטר ב־1974 בעקבות האשמות של ריגול נגד מנהיגים אמריקאיים, מת אתמול בוואשינגטון מסרטן הריאות. כך מסרה משפחתו.

אנגלטון עמד בראש הריגול־הנגדי של סי־איי־איי מ־1954 עד 1974. הוא התפטר לאחר שפורסמו גילויים בדבר תוכנית מעקב נרחבת של הבירורים שניהל לרגל אחר אזרחים אמריקאיים, בהם הסנטור אדוארד קנדי, הסנאטור לשעבר יוברט האמפרי ומנהיג השחורים הכושי מארטין לותר קינג.

לפי עדויות שנגבו בספטמבר 1975 בוועדה מיוחדת של הקונגרס, ניהל אנגלטון אישית תוכנית זו בימי כהונתו של הנשיא ריצ'ארד ניקסון, וגם דברי הדואר האישיים של ניקסון נפתחו על־ידי אנשי סוכנות הביון.

אנגלטון הסביר בזמנו כי רצה לברר אם "הפרעות" סובייטיות הצליחו להסתנן לשירותי המודיעין האמריקאי.

זמן קצר לפני התפטרותו, האשים אנגלטון בדו"ח ששלח אחר כאשר למנהל סוכנות הביון דאז, ויליאם קולבי, כי הוא עצמו "הפרעה", ודבר זה מסביר את המאמצים העקשניים שעשה במשך יותר מ־20 שנה לגילויים של סוכנים כפולים אפשריים.

אדם רצח 5 אנשים — ואח"כ חיסל אשה וילד שראו הרצח

בריסל (ע"ר). אדם בלתי מזוהה הרג ביריות שבעה אנשים, כולל ילד, בכפר בקרבת בירת בלגיה.

לדברי דובר המשטרה, הרג האיש אתמול חמישה אנשים ופצע קשה שישי, ולאחר מכן הרג אשה וילד שהיו עדי־ראייה לרצח המוני.

מעשי הרצח אירעו בשתי חוות בכפר נוגארד, 20 ק"מ מדרום־מערב לבריסל. הרוצח נמלט במכונית, ועתה מתנהלת אחריו המשטרה.

דובר המשטרה אמר כי יתכן שמדובר בחיסול חשבונות.

השר צור לארמקוסט: נקודת המפנה — כאשר ברית המועצות תאשר טיסות ישירות לישראל

לדברי שר הקליטה, עדיף שישראל תשוחח ישירות עם הסובייטים על כך

מאת צבי בראל
שליח "הארץ" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). שר הקליטה יעקב צור, המבקר בארה"ב, אמר אתמול כי נקודת המפנה במדיניות ברית המועצות כלפי היהודים תבוא לידי ביטוי כשבריה"מ תאשר טיסות ישירות של עולים ממנה לישראל.

"תנאי זה חשוב עוד יותר מהדיבורים על מספר היהודים שיצאו מבריה"מ, משום שהעובדה שכך וכך מאות או אלפי יהודים יוצאים משם, אך אינם מגיעים לישראל — רק מעוררת רוגז", אמר צור.

צור סבור כי שר החוץ שמעון פרס יהיה מוכן לקבל את אישור הטיסות הישירות כקריטריון מספיק לכך שברית המועצות שינתה את מדיניותה כלפי יהודי בריה"מ וכלפי ישראל, ולראות בכך את קיום אחד התנאים אותם הציב בפני השתתפותה בוועידה בינלאומית.

שר הקליטה סבור שאין טעם לבקש שהאמריקאים יתווכו בנושא זה בין ישראל לבריה"מ, וכי על ישראל למצוא בעצמה את הדרך לשוחח ישירות עם הסובייטים.

השר צור נפגש אתמול לשיחה עם עוזר שר החוץ מייקל ארמקוסט, שייפגש היום עם מנכ"ל משרד ראש הממשלה, יוסי בן־אהרון, אשר יבקש להבהיר את עמדת ראש הממשלה שמיר בנושא הוועידה הבינ"ל, ועל ההבדלים בינה לבין זו של שר החוץ פרס.

זהו זיגמונט מאולאצ'יק, טייס מטוס הנוסעים של חברת התעופה הפולנית שהתרסק בשבת ליד וארשה. מאולאצ'יק נהרג יחד עם 182 הנוסעים ואנשי הצוות. הוא היה בן 58. (תצלום איי־פי)

מוכרים יותר וודקה כדי לשלם משכורות לעובדים

בניגוד למדיניותו של מנהיג ברה"מ גורבאצ'וב

מוסקווה, (ע"ר). חנויות באזור גורקי, ממזרח למוסקווה, נאלצות למכור יותר משקאות חריפים, בניגוד למערכה של גורבאצ'וב נגד האלכוהול, כדי לשלם משכורות לעובדיהן. כך מסר אמש העיתון "פראבדה".

זה מאמר נוסף בעיתונות הרשמית המבהיר כי המערכה נגד משקאות חריפים, בה פתח מנהיג ברית המועצות לפני שנתיים, נתקלת בקשיים.

העיתון הרוסי ציין כי, "מנהלי חנויות המזון קובלים על מחסור בדגים, גבינות ומצרכים אחרים, ומכוֹר המזונות מצומצם".

גוף ממשלתי באזור גורקי דחה תלונה שהגיש תובע ממשלתי, אשר מחה נגד ההחלטה לאפשר לחנויות למכור יותר אלכוהול, ציין העיתון.

בתום הבחירות לקונגרס בפיליפינים:

ניצחון מוחץ לאקינו; אנרילה טוען לזיופים

זכתה כנראה ב־23 מתוך 24 מושבים בסנאט ● מי שהיה שר ההגנה צופה תסיסה חמורה

(ע"ר וע"צ). בעוד הנשיאה קוראסון אקינו מתקרבת לניצחון מוחץ, נשמעו אמש טענות מפי ראשי האופוזיציה הראשית בפיליפינים כי הבחירות לקונגרס, שנערכו שלשום, היו זיוף.

[...] חירות הרשמית, דחה את ההאשמות כפעלול פרסומי, ואמר כי לא קיבל כל תלונה רשמית. "איני מאמין כי הם (ראשי האופוזיציה) יוותרו על מושביהם", הגיב לגבי איום ההחרמה.

בתום יממה לספירת הקולות, הראו התוצאות כי הקואליציה של אקינו, "שלטון העם", השתלטה לחלוטין על הסנאט. נראה כי אקינו זכתה ב־23 מבין 24 המושבים בסנאט, ורק ג'וזף אסטרדה, כוכב קולנוע פופולארי, שייצג את האופוזיציה, איייש את המקום הנותר.

חואן פונסה אנרילה, שר ההגנה לשעבר, הממשיך להיות בעל השפעה רבה על יסודות מרדניים בצבא, אמר כי ניצחון מאסיבי לאקינו, עלול לגרום לתסיסה חמורה במדינה.

"הברית למען הדמוקרטיה", שבראשה עומד אנרילה, טענה כי הבחירות היו מלוות זיופים רבים וכי המועמדים לא יתפסו מקומם בסנאט.

אקינו התעלמה מההאשמות, אך שוריה הבכירים אמרו כי כלי התקשורת צריכים לחקור אותן.

ראמון פליפה, יו"ר ועדת הב[...]

כוכבי הקולנוע, פול ניומן ואשתו ג'ואן וודוורד. הגיעו אמש לפסטיבל הסרטים בקאן, כדי להציג בו את סרטם החדש, "ביבר הזכוכית". הסרט ישתתף רשמית בתחרות הסרטים בפסטיבל קאן ה־40. (תצלום: איי־פי)

לוב מאמנת מורדים נגד אינדונזיה

פורט־מורסבי, גיניאה החדשה, (ע"צ). מספר מסויים של מורדי מערב־גיניאה, הנאבקים נגד ממשלת אינדונזיה, עוברים אימונים צבאיים בלוב. כך מסר אתמול דובר מטעם תנועת המורדים.

הדובר לא גילה את מספרם של המורדים שהתאמנו בלוב, אולם הדגיש כי אלה שקיבלו את הכשרתם הצבאית בארצו של קדאפי הפכו ל"לוחמים מצויינים".

ניו־יורק לוחמת באיידס

ניו־יורק (איי־פי). מודעה זו, המכוונת בהומוסקסואלים, במיוחד נשים, מבקשת להגדיל את השימוש בקונדומים כאמצעי מניעה נגד מגיפת האיידס. בכיתוב נאמר כי אף אחד אינו חסין בפני המחלה, ואין לדעת לעולם מי נגוע בה. המודעה היא אחת בסדרה של מודעות שעיריית ניו יורק הציגה שלשום בפני הציבור.

שופטת ביטלה גירושם מארה"ב של חשודים בחברות בחזית העממית

נציג שירותי ההגירה לא הגיע לדיון ● כוונת הגירוש עוררה זעם

לוס אנג'לס (ע"צ, ע"ר). שופטת אמריקאית דחתה אתמול בזעם דרישה של השלטונות הפדרליים שביקשו לגרש שמונה אורחים זרים שהואשמו בהשתייכות לחזית העממית לשחרור פלשתין.

הליכים אלה של הממשלה, נגד שבעה ערבים ואזרח מקניה, עוררו תגובות חריפות בקרב קהילית האמריקאים ממוצא ערבי וארגונים מסויימים להגנה על זכויות האזרח, אשר דיברו על "ציד מכשפות".

נציגיהם, ששהו באולם בית המשפט, קיבלו בתשואות את החלטתה של השופטת אינגריד הריצ'נקו לבטל את המשך ההליכים, מכיוון שנציג של שירותי ההגירה שזומן לישיבה לא התייצב.

השופטת אמרה ביום שישי לתביעה כי היא רוצה שעוזר מנהל המחוז של שירותי ההגירה, ויליברט ריוס, יבוא לבית המשפט להסביר מדוע החליט לעצור את הנאשמים.

כאשר התחיל הדיון, נמסר לשופטת כי ריוס לא הופיע לבית המשפט. על כך הגיבה השופטת כי בלעדיו בתור עד, לא הוכיחה הממשלה כי על האשמות חתום מישהו בעל סמכויות.

הנאשמים הואשמו בינואר בעבירה על החוק שעל־פיו אפשר לגרש מהגרים על השתייכות לקבוצה התומכת בקומוניזם העולמי. החזית העממית לשחרור פלשתין בהנהגתו של ג'ורג' חבש, היא ארגון מרקסיסטי.

סבורים כי השלטונות יערערו על החלטת השופטת.

במסגרת ה"גלאזנוסט" שוב מכה ברית המועצות על חטא:

היסטוריון סובייטי תובע לשכתב את תולדות מלחמת העולם השנייה

"אנו מאשימים היסטוריונים בורגניים בזיוף ההיסטוריה, אך גם אנו נוהגים לשפץ את ההיסטוריה בהתאם לשיקולים משתנים", כותב סאמסונוב, חבר האקדמיה הסובייטית

מאת אליהו זהבי
סופר "הארץ" בסקנדינאוויה

קופנהגן (מיוחד ל"הארץ"). השבועון "חדשות מוסקווה", שהפך כיום לנושא דגל ה"גלאזנוסט", פירסם השבוע מאמר מאת חבר האקדמיה הסובייטית, ההיסטוריון אלכסנדר סאמסונוב, המאשים את הכותבים בספרי ההיסטוריה שפורסמו בבריה"מ בנושא תולדות ה"מלחמה הפאטריוטית הגדולה" (מלחמת העולם השנייה).

"אנו מאשימים תכופות היסטוריונים בורגניים בזיוף ההיסטוריה, אולם באופן־פאראדוקסאלי, גם אנו נוהגים לשפץ בדרך דומה את ההיסטוריה בהתאם לשיקולים משתנים.

"הנה, למשל, פורסם בבריה"מ בהוצאת הספרים של הצבא האדום הספר "הכרוניקה של המלחמה הפאטריוטית הגדולה". זהו ספר מקיף ביותר, אולם חסר בו פרט קטן: שמו של המארשל גיאורגי ז'וקוב. בספר כולו אין מוזכר אפילו פעם אחת שמו של ז'וקוב, שהודף את הצבא הנאצי משערי מוסקווה בסתיו 1941 וכבש את ברלין באביב 1945".

ז'וקוב השקיע שש שנות עבודה בכתיבת זכרונותיו, ובדק אלפי מסמכים בארכיון המרכזי של הצבא האדום בעיר פודולסק.

"נודע לי לשוחח עמו לאחר פרסום הספר", כותב בעל המאמר. "הוא סיפר לי: 'הועמדתי בפני ברירה: למחוק קטעים... או להסתכן באי־פירסום הספר'".

ז'וקוב היה היחיד שהתנגד בישיבת מטכ"ל בינואר 1942 לתוכנית לתקוף ברוסיה בשלוש חזיתות, מאחר שאין בכוחו של הצבא האדום לעמוד במשימה זו.

סוריה גילתה עוד נפט, מצפה לשיפור כלכלי וצבאי

רבת־עמון (ע"מ). מקורות בנפט צופים גידול בתפוקת הנפט בסוריה בחודשים הקרובים ל־50 אלף חביות ביום. הגידול צפוי בעקבות הסכם שחתמה סוריה עם חברת ההנדסה האמריקאית "ברון אנד רוט".

"סאות־אל־שעב", העיתון הירדני, מסר אמש כי ההסכם כולל הקמת יחידות ייצור והנחת צינורות לפיתוח שני שדות הנפט שהתגלו לאחרונה, על־ידי חברת הנפט המשותפת, של חברת הנפט הסורי וחברת "של" ההולנדית והאמריקאית.

המקורות סבורים כי פיתוח מאגרי הנפט הקל בסוריה הוא בעל חשיבות מיוחדת לכלכלת המדינה, וכי הפיתוח ישפר את המאמץ המלחמתי.

בדו"ח "קטלני" של ועדת החקירה המשפטית השוודית לרצח אולוף פלמה:

ראש משטרת הבירה הודיע למזכיר העיתונות על רצח ראש הממשלה לפני שהפעיל אנשיו

אי־אפשר היה להשיג את הרמטכ"ל, מפקד המשטרה או המלך, שיצאו לחופשת סוף שבוע

מאת אליהו זהבי
סופר "הארץ" בסקנדינאוויה

שטוקהולם (מיוחד ל"הארץ"). בשטוקהולם פורסם היום דו"ח קשה ביותר של ועדת חקירה משפטית בראשות ה"אומבודסמן" השוודי לענייני משפט, שחקרה את האירועים בלילה שבו נרצח ראש הממשלה אולוף פלמה. הדו"ח מתאר את הבלבול המוחלט ששרר בבירה השוודית בשעות הראשונות לאחר הרצח, בליל ה־28 בפברואר 1986.

הדו"ח מזהיר מפני מצב דומה של "אירוע חירום" העשוי להתחולל ביום שישי בערב (פלמה נרצח ביום שישי בערב).

פלמה נרצח בשעה 23.21, אך רק כעבור 10 דקות הגיעה ניידת ראשונה אל מקום הרצח. הניידת הוזעקה על־ידי נהג מונית. לא ניתן היה להשיג בטלפון את רמטכ"ל שוודיה, את מפקד משטרת שטוקהולם או את המלך השוודי: כל השלושה עזבו את בתיהם ויצאו לבילוי סוף שבוע מבלי למסור מספר טלפון שבו ניתן לאתרם.

הגם שמשטרת שטוקהולם קיבלה מידע כי ראש הממשלה נרצח, ממלא מקומו של מפקד המשטרה לא נתן הוראה ל"מצב חירום" אלא התקשר למזכיר העיתונות של ראש הממשלה. כאשר ניתנה באיחור של כשעה וחצי "אות למצב חירום", לא הוצבו מחסומים בדרכים ולא היה כל תיאור ממשי של מכונית או חשוד ברצח.

הרדיו השוודי זכה לאות קלון גם הוא: רק כשעתיים לאחר הרצח הפסיקו השידורים כדי להודיע על רצח ראש הממשלה, וזאת לאחר שתחנות רדיו במערב אירופה כבר דיווחו בראש הרשימות כי אולוף פלמה נרצח.

מחברי הדו"ח מותחים ביקורת קשה על שומרי ראשו של פלמה, שהסכימו לבקשת פלמה לשחררם מחובת שמירה אישית צמודה.

צוות החקירה החדש, שהוקם לאחר פיטורי הנס הולמר, מפקד משטרת שטוקהולם, חוקר כיום חשדות כבדים כי גופים ימניים קיצוניים ביצעו את הרצח, מאחר והגדירו את פלמה "סוכן קג"ב סובייטי" וסכנה לביטחונה של שוודיה. טענו כי אמו של פלמה היגרה מלאטוויה לשוודיה בראשית המאה.

עורך את העמוד: ישראל עמרני

חדש

טייסט אוף סצ'ואן
עכשיו גם בסקאלה
מרמורק 10 מול היכל התרבות
טל: 225007, 246000

המועצה המקומית דאלית אל־כרמל
מעוניינת
בעובד סוציאלי
למשרה מלאה
בעל תואר B.A. בעבודה סוציאלית עדיף בעל נסיון קודם בעבודה סוציאלית
המועד האחרון להגשת מועמדות בכתב 30.5.87
למועצה המקומית דאלית אל כרמל מיקוד 30056
ראש המועצה המקומית
דאלית אל־כרמל
נואף חלבי

יום יום בשעה 06.45 מתל-אביב
לפריז
לניו-יורק
ולדרום אמריקה

PAN AM מאתנו מצפים ליותר.

هكذا في الأصل

صورة عن الأصل

ארגון עולי מרכז אירופה

מכון ליאו בק ק.י.פ.

מתכבדים להזמין להרצאת הזכרון

לד"ר **זיגפריד מוזס** ז"ל במלאת 100 שנה להולדתו

פרופ' יעקב כץ:

"המרתק והטרגי בהיסטוריה של יהדות גרמניה"

ביום ג', כ' באייר תשמ"ז, 19.5.1987, בשעה 20.00

בית סוקולוב רח' קפלן 4, תל־אביב

שפת ההרצאה: עברית

אם מבקשת מגנבים להחזיר לה תליון עם תמונות בנה שנפל במלחמת יום כיפור

איתן מוקמל ז"ל שתמונתו בתליון הנגנב

מאת ראובן שפירא ונורית אמיתי מוסרי "הארץ"

בהתפרצות שהיתה לדירתה של משפחת מוקמל ברחוב אנה פרנק 5 בפתח־תקווה במוצאי השבת האחרונה, נגנב, בין השאר, תליון זהב שבו היו מודבקות תמונותיו של הבן, איתן מוקמל ז"ל, שנהרג במלחמת יום כיפור.

התליון נקנה על־ידי האם, אולין, לאחר שבנה נפל, והיא נהגה לענוד אותו באופן קבוע לזכרו של הבן. האם מבקשת מהגנבים, או מכל מי שיתקל בתליון המיוחד, להחזיר לה את התליון, שיש לו ערך סנטימנטלי עבורה.

ההתפרצות לדירת משפחת מוקמל היתה בשעות הערב המאוחרות. הפורצים חדרו לדירה בקומה השישית של הבניין דרך המרפסת. לאחר שהשתלשלו אליה מהגג. הם גנבו מקלט טלוויזיה קטן ותכשיטים.

"רציתי ללכת עם התמונה של איתן על הלב"

בין התכשיטים שנגנבו היתה שרשרת זהב ארוכה ועבה, שאליה היה מחובר התליון המיוחד מהזהב, ובו שתי תמונות של הבן שנפל. התליון הוא אליפטי, וכאשר פותחים אותו רואים משני צידיו את תמונות הבן המודבקות.

אתמול, כשדמעות בעיניה, אמרה אולין מוקמל: "רציתי ללכת כל הזמן עם התמונה של איתן על הלב שלי. כל השנים שמרתי על התליון וענדתי אותו. דווקא בערב הפריצה השארתי אותו בבית. אני מבקשת מהגנבים שיתחשבו בי. שיביאו אותו ויחזירו לי את התליון. לא איכפת לי על שאר הדברים שנגנבו. שיביאו אותו לאיפה שהם רוצים, ורק ישאירו הודעה היכן לבוא ולקחת אותו".

איתן מוקמל ז"ל היה בן 18 כשנפל ביום הראשון של מלחמת יום הכיפורים. הוא ליווה שיירת תחמושת שהותקפה על־ידי מארב קומנדו מצרי ליד בלוזה בסיני.

שבוע הילד בישראל נפתח במשכן הנשיא

(עתים). שבוע הילד בישראל נפתח אתמול במעמד רעיית נשיא המדינה, אורה הרצוג, במשכן נשיאי ישראל בירושלים. בטקס ארחו תלמידי בית הספר הריאלי בחיפה כ־300 ילדים שעלו לישראל מכ־30 ארצות בתקופה האחרונה.

השנה לומדים במוסדות החינוך בישראל כ־15 אלף תלמידים עולים. שבוע הילד מאורגן על־ידי מרכז תרבות העמים לנוער בירושלים ומשרד החינוך והתרבות.

הליכוד בוועדה לביקורת המדינה מונע פרסום על קניית קרקע בשטחים

חושש שפרסום ממצאי מבקר המדינה בנושא יפגע בהמשך רכישת קרקעות בשטחים ולסכן חייהם של המעורבים ברכישות

מאת ערנה אירדור

חברי הליכוד בוועדה לביקורת המדינה מנעו אתמול החלטה לפרסם חלק מדו"ח מבקר המדינה העוסק ברכישת קרקעות בשטחים, מחשש כי פרסום ממצאי מבקר המדינה בנושא עשויים לפגוע בהמשך רכישת קרקעות בשטחים ולסכן חייהם של המעורבים ברכישות.

הוועדה שמעה אתמול את חוות דעתו של מתאם הפעולות בשטחים שמואל גורן באשר לפרסום ממצאי הדו"ח. חברי הוועדה ח"כ חיים רמון (מערך), ח"כ יאיר צבן (מפ"ם) וח"כ רן כהן (רצ) חייבו את פרסום הדו"ח ואילו ח"כ יהושע מצא, עוזי לנדאו וח"כ תיכון (ליכוד) התנגדו וביקשו התייעצות סיעתית.

יו"ר הוועדה ח"כ דוד ליבאי טען כי אין בפרסום הדו"ח כדי לפגוע בביטחון המדינה, אולם כיו"ר הוועדה הוא חייב לכבד בקשת חברי הליכוד להתייעצות סיעתית. הוא קבע כי הוועדה תצביע אם הבקשה תשאר חסויה או לא, בישיבתה הבאה ביום ב'.

בתאונת דרכים מחרידה שארעה אתמול בכביש החדש המקשר את ירושלים ופסגת־זאב, התנגשה משאית של "קוקה־קולה" במכונית פרטית. נהגת המכונית נמחצה למוות. (תצלום: אליהו הראתי)

עובדי המינהל והמשק בבתיה"ח הממשלתיים — לדיון עם קיסר

מאת דן סגיר כתב "הארץ"

נציגי הוועד הארצי של עובדי המינהל והמשק בבתי־חולים הממשלתיים, ייפגשו היום עם מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר, כדי לדון עימו בתביעותיהם מן ההסתדרות.

בראש תביעות העובדים עומדת הדרישה לא לנכות משכרם את דמי השביתה, שקיימו לפני חודשיים. עובדי המינהל והמשק תובעים בנוסף כי, מזכ"ל ההסתדרות ידאג שקופת חולים הכללית תעביר ל"ועדת פרה" את הנתונים המלאים של שכר עובדיה, במטרה להשוות אותו את שכר עובדי המדינה. מועד כינוסה הבא של ועדת פרה נקבע ל־21 במאי.

בישיבת הוועד הארצי של העובדים, שהתכנסה אמש, הוחלט לנקוט בעיצומים ושיבושים בעבודת בתי החולים, במידה שהאוצר לא ייענה לתביעותיהם, ואם לא יקבלו גיבוי מלא מההסתדרות לכך.

40 שנות מאסר ל־3 מחבלים מעזה שפעלו בערי הארץ

את איתן רבין כתב "הארץ"

בית הדין הצבאי בעזה גזר 40 שנות מאסר על שלושת חברי ארגון הפתח ג'לל מחמוד רבו, באסם עלי־עיזאם, וכמאל עלי־עיסאם, מחוליה הפליטים ג'באליה שברצועת עזה. חברי החוליה הורשעו במספר רב של מקרי הנחת מטעני־חבלה בערים בארץ.

בכתב האישום מתגלה כי, השלושה הפעילו מטעני־צד בדרך לעזה, הניחו מטען־חבלה בבאר־שבע, וניסו להניח מטען גם מול כלא אשקלון.

הנאשמים ניסו לרצוח בתחילה שלושה ישראלים שטיילו בשוק פרס בעזה, אך ברגע ביצוע הרצח נמלטו פתר וברחו מהמקום.

שלושת חברי החוליה נלכדו בעת שניסו להטמין מטען־חבלה מול כלא אשקלון. נוכחותם עוררה את חשדו של שוטר מקומי שערך חיפוש בתיקם.

בנוסף, הואשמו השלושה בהנחת מטעני־חבלה ביפו ובתל־אביב, בייצור פצצות, באימונים צבאיים, בניגוד לחוק, ובפגיעה בביטחון המדינה.

בבית הדין הצבאי הודו הנאשמים בכל פרטי כתב האישום.

ברצועת עזה הוקם ועד—פעולה להסברת חששות התושבים היהודים

"לטיפול פוליטי בבעיות האזור ובתהליכים המדיניים הקורים בארץ" ★ עד כה נפגשו עם נציגי המפד"ל

מאת איתן רבין כתב "הארץ"

התושבים היהודיים ברצועת עזה, בראשותו של ראש המועצה האזורית גוש קטיף, ראובן רוזנבלט, הקימו בימים האחרונים ועד־פעולה המשלב בתוכו צוות הסברה "לטיפול פוליטי בבעיות האזור ובתהליכים המדיניים הקורים בארץ", כהגדרתם.

לדברי רוזנבלט, "לאור התהליכים המדיניים המתרחשים עתה בארץ, החליטו התושבים ברצועה לנסות ולהיפגש עם כל המערכות הפוליטיות בארץ, החל מהמפד"ל, ש"ס הליכוד, וכלה בחוגים בכירים במערך, ולהסביר להם את החשש של התושבים בבעיות האזור והתהליכים המדיניים והשלכות לגבי התושבים היהודיים ברצועה".

עד כה נפגשו חברי הוועד עם אנשי המפד"ל, ובימים הקרובים ייפגשו לשיחות עם אנשי הליכוד.

רוזנבלט ציין כי יש חשש בקרב התושבים היהודיים כי לאור הידיעות האחרונות על פגישותיו של שר החוץ, שמעון פרס, עם המלך חוסיין, יהיו השלכות המורות לגבי פינוי האזור ומסירתו לירדן.

200,000 דולר שיועדו להקמת "בית שוטר" בחיפה — מוקפאים

מונחים זה כשש שנים בחשבון בנק שעליו אחראי מזכיר עיריית חיפה ★ עד היום התוכניות לא התממשו ★ יו"ר העמותה למען השוטר בחיפה: אין כלל צורך ב"בית שוטר" בחיפה

מאת [illegible]

200,000 דולר מכספי המשטרה מונחים זה כשש שנים בחשבון בנק, שעליו אחראי מזכיר עיריית חיפה, יוסף גלזמן, בתוקף תפקידו כפעיל בעמותה למען השוטר בחיפה.

מקור הכספים בתשלום של חברת "בזק" למשטרה תמורת נכס שהמשטרה מסרה לה — מבנה תת קרקעי ברחוב אלחנן שבמרכז הכרמל — לצורך הקמת מרכזת טלפונים אוטומטית.

במקום שהכסף יועבר כמקובל במקרים כאלה לאגף הכספים של המשטרה הוא נמסר לעמותה למען השוטר בחיפה, שראשיה הם בכירי ציבור בעיריית חיפה מטעם הצעד, בהם סגני ראש העיריה, שמעון דרדיק וגיורא פישר.

תוכניות שלא התממשו

הכסף יועד להקמת "בית שוטר" בחיפה, אולם עד היום כל התוכניות לבנייתו לא התממשו. הפועל. תוכנית להפיכת בי"ס "ניב" במושבה הגרמנית לבית השוטר נפסלה בידי היועצת המשפטית של המשטרה, בטענה שאין זה מן הדין שהמשטרה תשקיע במיליון דולר בנכס ששייך לעיריה. תוכנית חלופית להקמת בית השוטר על גג המרכזת הטלפונית התת־קרקעי ברחוב אלחנן אף היא אין לה כל סיכוי בשל העובדה הנוגדת להתנגדות השכנים. לא עומדת על הפרק כל תוכנית מעשית לבניית בית השוטר ולמרות זאת לא נעשה שימוש בכסף לצרכי המשטרה או לרווחת השוטרים.

יו"ר העמותה למען השוטר בחיפה, גיורא פישר, אמר בתגובה כי לדעתו אין כלל צורך ב"בית שוטר" בחיפה, שכן בית החייל, משמש זה כמה שנים את שוטרי המרחב, ועונה על הצרכים. עם זאת, גם הוא אינו מרוצה מהעובדה שכספי משטרה מונחים בעמותה בלי שינוצלו למטרה מועילה לשוטרים. פישר מסר עוד כי לא פעם בעבר פנה לאגף הכספים של המשטרה והציע להעביר אליו את הכסף. אולם, לטענתו, נתקל בסירוב בנימוק שהכסף — יוחד להקמת בית השוטר בחיפה.

3 מיליון דולר יושקעו במרכז בידור ותיירות חדש בחיפה

מאת ירח טל

שלושה מיליון דולר יושקעו בהקמת מרכז בידור ותיירות חדש בחיפה, שיתפרש על תשעה דונם.

החוזה להקמת המרכז, באזור הקייט והספורט במבואותיה הדרומיים של חיפה, נחתם אתמול בין עיריית חיפה ליזמים, חברת "[illegible] החוקות 1986 בע"מ".

שמיר תורם 600 ש' להצלת חיי רבאשי הזקוק להשתלת כבד

מאת איתן רבין

ראש הממשלה, יצחק שמיר, הודיע אתמול כי הוא תורם 600 ש"ח לעמותה שהוקמה להצלת חייו של יעקב רבאשי מבאר־שבע, הזקוק להשתלת כבד דחופה.

שמיר קרא לכל אלה שעדיין לא תרמו לעשות ככל ביכולתם להצלת חייו של רבאשי.

ערך את העמוד: חיים טל

שוטר לשעבר שהורשע בהשמדת ראיות, הפרת אמונים והחזקת מט"ח — יצא במאסר על תנאי

ראובן שלייכר ריכז התנועה במרחב חיפה וביטל דוחו"ת

מאת נורית כהנא כתבת "הארץ" בחיפה

ראובן שלייכר (56), שוטר לשעבר מטירת הכרמל, נידון אמש על־ידי שופט בית המשפט המחוזי בחיפה, אמנון כרמי, לשנת מאסר על־תנאי למשך שלוש שנים, ו־5,000 ש"ח קנס, באשמת השמדת ראיות, הפרת אמונים והחזקת מטבע־חוץ.

שלייכר שימש כרכז לשכת התנועה במרחב־חיפה בתפקיד רכז המוכרזות.

התובעת, נורית גרונר, טענה בכתב האישום, כי החל מחודש ספטמבר 1985, ובמשך חודשים לאחר מכן, נהג שלייכר להשמיד דוחו"ת תנועה של אנשים מסוימים, שנועדו לבירורי התביעות המשטרתיות בחיפה ובחדרה, או בבסיס הארצי. שלייכר נאשם בהשמדת 9 דוחו"ת תנועה.

התובעת, ורד קריטרו, טענה כי נהג כך במזיד, למרות שידע כי הדוחו"ת דרושים כראיה בכתב. לדבריה היה בכך משום הפרת אמון הציבור.

ב־17 בנובמבר 1985, נערך חיפוש על גופו של הנאשם, והתגלו 500 דולרים שהחזיק ללא היתר. לדברי קריטרו, העבירות חמורות במיוחד, בהתחשב בעובדה שבוצעו בשוטר, האחראי לשמירת החוק. בשל גילו של שלייכר ועברו הנקי, הסתפקה התביעה בקנס כספי ובמאסר על־תנאי.

13 שנות מאסר על שוד מלטשת יהלומים בעזרת מידע פנימי

באיום אקדח נטל ברטו חג'ג' סחורה בשווי 105,000 ד'

מאת נורית כהנא כתבת "הארץ" בחיפה

ברטו חג'ג' (27) מנתניה נידון אתמול בבית המשפט המחוזי בחיפה, ל־13 שנות מאסר על שוד שלוחה של מלטשת היהלומים אור־ין בנתניה, הנמצאת בגבעת־עדה.

חג'ג' נידון על שוד מזוין של אחד מבעלי המלטשה, רוני שטרלר, ב־23.5.86, לאחר שגנב מכונית, יחד עם גבריאל פלח מנתניה. השניים עקבו אחרי שטרלר במסלול הנסיעה היומי שלו, עת העביר יהלומים ממלטשת־האם לשלוחה בגבעת עדה. על־פי מידע פנימי שמסר ראובן מחלוף, עובד המלטשה בבתניה, ידע חג'ג' שהכספת בשלוחה אינה תקינה (עקב פריצה שאירעה שבוע לפני כן, ושתוחלף).

חג'ג' הורשע, כי הוא ופלח עצרו את שטרלר בדרכו לשלוחת המלטשה, ובאיום אקדח נטל ממנו חג'ג' יהלומים בשווי 105,000 דולר.

חג'ג' הופלל על־פי הודאתו בתא המעצר בפני זוהר ג'יברין, אסיר שהושתל בתאו ופעל כסוכן משטרתי שדובב אותו, בעוד החוקרים מאזינים באמצעות מיקרופונים סמויים בחדר סמוך.

שופט בית המשפט המחוזי בחיפה, דוד גרשון, ציין שחג'ג' לא התחיל ולא דייק באשר לתכנון השוד וביצועו. הוא התפאר בודדיו כי דאג לבצע את השוד ביום ד' של אותו שבוע, כיון שחשש שהכספת החדשה תגיע ביום א' שלאחריו.

התובעת בקשה להחמיר בעונש, בטענה שמאחורי חג'ג' קופת שרצים ומאסרים על־תנאי. בגזר הדין ציין השופט כי בתי המשפט חייבים להתייחס ברצינות לסכנה האורבת לחברה מפני עבריינים מסוגו של חג'ג', ועל בית המשפט למצות את הדין עם העבריינים. על הנאשם הוטלו 13 שנות מאסר.

משפטיהם של מחלוף, מוסר המידע, שלא השתתף בשוד עצמו, ושל גבריאל פלח, שותפו של חג'ג' לשוד, הופרדו.

יו"ר ועדת הביקורת בעיריית תל־אביב:

"על מנכ"ל מוזיאון הארץ רחבעם זאבי לסיים תפקידו כמתוכנן"

תובע מלהט "למנות אדם שביסודו עומד הומניזם ויקדיש את מלוא תשומת ליבו לאוספים והאספקטים המדעיים של המוזיאון ופחות לבטון"

מאת חיים הנדוורקר כתב "הארץ" בתל־אביב

יו"ר ועדת הביקורת בעיריית תל־אביב, עו"ד אברהם פרה, תובע מראש עיריית תל־אביב, שלמה להט, כי יעמוד בהחלטתו, לפיה מנכ"ל מוזיאון הארץ, רחבעם זאבי, יסיים את תפקידו כמתוכנן.

מתברר, כי בימים האחרונים נפגשו זאבי ולהט ודנו באפשרות, כי זאבי ימשיך בתפקידו, אולם טרם התקבלה החלטה בנושא. לפני חודשים אחדים קיבל להט את התפטרותו של זאבי מתפקידו, על רקע אי־שביעות רצונו של זאבי מהתקציבים שהועמדו לרשותו.

[illegible]

לא יזוהו בתם הערים, גורמים בתוך מוזיאון הארץ הביעו כל העת תמיהה נוכח הידיעות על סיום עבודתו של זאבי, ואמרו כי במוזיאון לא נעשו כל פעולות שמהן ניתן היה להבין כי זאבי באמת עומד לסיים את תפקידו. לדבריהם — ההיפך הוא הנכון.

עו"ד פרה גורס כי לתפקיד מנהל המוזיאון יש למנות אדם שביסודו עומד הומניזם, ושיקדיש את מלוא תשומת ליבו לאוספים והאספקטים המדעיים של המוזיאון, ו"פחות לבטון".

"הגיע הזמן לשים קץ לבזבוז שמנהיג זאבי במוזיאון, [illegible] על עיריית תל־אביב. אם ישאר זאבי בתפקידו, יש חשש כי בזבוז זה יימשך. וזאת על חשבון צרכים חיוניים של העיר".

מדיניות מחירי הקפה הנמס, היום בוועדת הכלכלה

מאת ערנה אירדור

מדיניות משרד התעשיה והמסחר לקביעת מחירי הקפה הנמס תידון היום בוועדת הכלכלה.

יש כוונה בוועדה, ללמוד את נוהלי הקביעה והפיקוח על מחירי מוצרי המתפעלים בכלל.

מנכ"ל לתכנון ומימון של המשרד, דוב ברודט, ידווח לוועדה על עבודת הוועדה לבדיקת מחירי מוצרי המתפעלים שמינה באחרונה שר התעשיה והמסחר.

גרמניה —

לחופשה שכולה מרגוע.

בוא לראות את היער השחור, את נהר הריין, את האלפים הבאוואריים, את גאי לונבורג הקסום, ואת הרי הרץ הנישאים. בוא לראות ולהרגע. כאן תמצא מסורת של אירוח המקדמת את פניך בברכת "WILLKOMMEN" מרגע בואך.

גרמניה היא אירופה במיטבה.

לפרטים נוספים, אנא פנה לסוכן הנסיעות שלך, או גש ישירות לדלפק DZT במשרדי לופטהנזה בתל־אביב, רחוב בן יהודה 1, בימים א'־ה' בין השעות 9:00־13:00.

משרד התיירות הגרמני DZT

בנק דיסקונט נותן לך

על כל סכום שתפקיד בחסכון תקבל אשראי בתנאי חלום.

- אשראי בגובה החסכון, מ־2,500 ש"ח עד 200,000 ש"ח.
- האשראי לרשותך בכל זמן שתוכנית החסכון קיימת — משנתיים ועד 6 שנים.
- האשראי לרשותך כבר בתום חודש אחד מפתיחת החסכון.
- פטור מוחלט מעמלת הקצאת אשראי ומעמלות אחרות.
- האשראי ללא הצמדה ובריבית בשעור P + 1% לחודש (39.1% ריבית שנתית מתואמת) — ללא עמלת הקצאה.
- בזכות הפטור מעמלות — הריבית האפקטיבית על האשראי היא הנמוכה ביותר.
- האשראי גמיש ומתחדש (בשיטת דיסקונט EXTRA) ותוכל לנצל את כולו או חלק ממנו לפי בחירתך, כל עוד תוכנית החסכון קיימת.
- החסכון יוכל לשמש כבטחון מלא לאשראי — ללא צורך בערבים.
- תוכל להעביר את הזכות לאשראי לכל מי שתרצה, בהסכמת הבנק.
- הטבות יחודיות בחסכון אם תוותר על זכותך לאשראי.

הבנק רשאי להפסיק את ההטבות והזכויות המיוחדות בתוכנית, לגבי הפקדות חדשות.

בנק דיסקונט

הארץ

יום ד' י"ד אייר, תשמ"ז
13 במאי 1987

המערכת, ההנהלה, מחלקת המודעות, ההפצה והמנויים: תל־אביב, רחוב זלמן שוקן 21, טל' 5121212 ת"ד 233 מיקוד 61001 פקס' 310012 — טלקס 33748
ירושלים: רחוב ההסתדרות 2 טל' 224245־6, ת"ד 273 מיקוד 91002
חיפה: רחוב מרדאו 20 טל' 661166־8, ת"ד 5259 מיקוד 31052
המו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ, רח' זלמן שוקן 21, תל־אביב
העורך: גרשום שוקן   עורך המשנה: מתי גולן
סגני עורך: משה הדרי, גדעון לוי
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי־יד
HA'ARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel – P.O.B 233, Tel. 5121212

דרושה הכרעה מהותית — וללא דיחוי נוסף

ראש הממשלה ביקר אצל הרב הראשי עובדיה יוסף, אשר מכהן לצד תפקידו הממלכתי גם כראש "מועצת חכמי התורה" של מפלגת ש"ס, ודן אתו על נושא הוועידה הבינלאומית; עם זאת העלה גם מספר הצעות־פשרה לרישום גרים. אתמול רווחה סברה כי הח"כ הרב יצחק פרץ עתיד לחזור לממשלה, ועל נקלה אפשר לשער כי יצחק שמיר היה מוכן להציע "פתרונים" לבעיית רישום הגרים. פתרונים שיאפשרו לרב פרץ לחזור לשולחן הממשלה, מתוך הצטדקות כי שוב לא יירשמו "גרים" כיהודים בתעודות הזהות של אזרחי ישראל.

ראש הליכוד אינו הפוליטיקאי היחידי אשר מחזר אחר פתחי בית הדעה הרוחני של אנשי ש"ס: גם השר משה שחל (מערך) הטריח את עצמו אליו, ומן הסתם לא פיגר בחזרנותו אחר מנהיג הליכוד. סכנה טמונה הן בעובדה שהליכוד מעוניין למנוע מצב שבו סיעת ש"ס תצביע בעד התפזרות הכנסת האחת־עשרה והן בעובדה שהמערך שואף להשיג את תמיכת ש"ס בהקדמת הבחירות. הסכנה היא שינהגו תקנות, מטעם משרד הפנים (אם הרב פרץ ישוב אליו), אשר ישללו מעולים שגוירו בחוץ לארץ בידי רבנים רפורמיים וקונסרבאטיביים את יהדותם, ויעמיקו את הפילוג בעם — הן בישראל והן בתפוצות הגולה.

נכונות שתי המפלגות הגדולות לסחור בנכסי רוח של עם ישראל — במקרה דנן: "שוויון הזכויות של כל הזרמים הדתיים" — ראויה לכל גנאי. במדינת ישראל, שהיא חילונית לפי עצם טבעה, אין צריכה כלל להתקיים "בעיה של רישום גרים": ואל לשתי המפלגות הגדולות להגניב "פתרון" לבעיה מדומה זו מאחורי הפרגוד של הוויכוח בנושא הפוליטי של השתתפות ישראל בוועידה בינלאומית. ויכוח שהוא, ולא אחר, הבעיה הטעונה עתה פתרון.

הקבינט חייב להגיע, סוף סוף, להכרעה בין שתי התפיסות המנוגדות. אין עוד שמץ של ספק כי לא ירדן ולא מצרים יקבלו את הצעתו של ראש הממשלה הטוען כי אפשר לחדש את המשא ומתן על עתידם הפוליטי של ערביי הגדה המערבית ורצועת עזה, ועל ייצוב הגבול המזרחי של מדינת ישראל, על יסוד הסכמי קמפ־דייוויד משנת 1978. מי שמציע זאת אומר למעשה שאינו מעוניין במשא ומתן כל עיקר, ולא איכפת לו אם תהליך השלום באזור יישאר תקוע.

הסיכוי היחיד לקידומו של תהליך השלום נעוץ ברעיון הוועידה הבינלאומית, על פי הקווים שהוסכם עליהם עד כה בין שר החוץ שלנו ובין המלך הירדני, בסיועו של דיפלומט אמריקני. כמה וכמה סימני שאלה נצמדים עדיין לרעיון הוועידה הבינלאומית, כפי שהספיק להתגבש בשבועות האחרונים. אבל ההתקדמות שהושגה אינה מצדיקה את ההתנגדות הנרגזת של יצחק שמיר ויתר שרי הליכוד לרעיון הוועידה.

מזכיר המדינה ג'ורג' שולץ כתב ליצחק שמיר ולשמעון פרס כי ארה"ב השתכנעה כי רק בוועידה בינלאומית, ועל בסיס ההסכמות שאושרו בין ישראל, ארה"ב וירדן, יהיה ניתן להגיע למו"מ ישיר, ללא כפייה מצד המעצמות. כלום באמת חושבים ראשי הליכוד כי טוב תעשה ישראל אם תדחה את העזרה אשר מעצמת־העל הידידותית מציעה לה?

עתה אין זה מאוחר לראשי הליכוד להמלך בדעתם; אבל אין עוד לדחות את מועד ההכרעה. הקבינט חייב לקבל החלטה לגופו של העניין; לא יהיה שום טעם בקבלת החלטה נוהלית אשר למעשה תדחה את ההכרעה המהותית, תבלבל את הדרך להתחמקויות נוספות.

עמדת הליכוד כפי שראש הממשלה ביטא אותה אתמול בבוקר מאיימת לבודד את ישראל כליל — לא רק באזור אלא גם ברחבי תבל. זוהי סכנה מוחשית, והיא גדולה הרבה יותר מזו העלולה להיות טמונה בכניסה למשא ומתן ישיר עם ירדן במסגרת ועידה בינלאומית. על הליכוד לחדול מהניסיון להכשיל את הסיכוי הנפתח כעת להרחבת מעגל השלום.

הכרה למעשה במשפט הישראלי

לראשונה, מזה עשרים שנה, מאשרת ממשלת ירדן רשמית לגורם הכפוף לה בגדה המערבית לעתור לבתי משפט ישראליים.

המועצה המוסלמית העליונה במזרח־ירושלים (המופקדת על נכסי ה"ווקף"), היא שפנתה בבקשה בעניין זה, לשלטונות ברבת עמון.

העיתון המזרח־ירושלמי "אל־פג'ר", המגלה את דבר האישור הירדני בגליונו מאתמול, מבסס את דבריו על תצלום מכתב של עו"ד עיסאם אל־ענאני ממזרח־ירושלים, המשמש כפרקליטם של שלטונות ה"ווקף".

העיתון מפרסם גם מכתב של המועצה המוסלמית העליונה, ובו פנייה לממשלה הירדנית לאשר לה לעתור לבתי המשפט הישראליים, בשל "ריבוי הבעיות בירושלים הערבית".

נודע כי המטרה האמיתית של המועצה היא לפנות לבתי המשפט בישראל גם בסוגיות שבין שלטונות ה"ווקף" במזרח־ירושלים ובין גורמים ערביים.

במהלומה, לא ביבבה

אין שום טעם בניסיון לעיסוי־הרפיה הדדי בין הליכוד והמערך. זאת כבר לא מליצה: ההכרעה על תהליך השלום צריכה להימסר לידי העם

מאת גדעון סאמט

הוא תקוע, שמעון פרס, ואתו אנחנו. לא מיצרו ולא מיצרה: אם יתבע היום בישיבת הקבינט הכרעה, הוא יקבל תיקו וייסע הלילה לוואשינגטון עם הודעה כי המהלך שלו נכשל. בעצם, אם יסכים למהלכי־המוסח של הליכוד וייכנס למעין ועדת־שניים חסרת־שחר עם ראש הממשלה, הוא גוזר בכך גסיסה אטית, מות־סורים ליוזמה שלו.

הוא תקוע בממשלה, אך גרוע מזה — גם בכנסת. אין לו שם רוב להקדמת הבחירות. ולכן הוא הולך עכשיו ומחזר, יחד עם הליכוד, אחרי הפתוחים של ש"ס. מה שמעניין קודם לכל את הסעיף השחור הזה של היהדות הדתית הוא שיבתו אל הממשלה, לא תהליך השלום. החיזור אחריו לא יועיל למאמץ המדיני של פרס, אלא יעכב אותו.

אין שום סיבה טובה להיאחז בתקוה של שר החוץ שכעבור זמן, לאחר שש"ס תשכון בטח מחדש בכורסת מיניסטר, אולי תתרצה ותציג גם את הצד המועיל היחיד שיש בה בשביל ממשלה אחראית בישראל כיום: גישה מתונה אל תהליך השלום. לפי דרכה של ש"ס בלא־קודש הפוליטי היא תיכבה, תתרוזה, תאבד את העניין שעשוי להיות לה בבחירות חדשות כאשר היא נמצאת בחוץ ותפנה לעיסוקיה העיקריים: מידוד חיינו בחקיקה דתית ימי־ביניימית.

פרס לא יכול, כמובן, גם להתפטר ולהביא להתפטרות חבריו אתו. במקרה זה יחזור אל הפריטטיה המזרחית המוכרת לו היטב. הליכוד יחגג בממשלה. גם כך יקיץ הקץ על יוזמת השלום.

לכאורה, אם פרס רוצה לתת בכל זאת סיכוי כלשהו להיחלצות מ־הבוץ, נדמה לאחרים בצמרת המערך כאילו עליו להתרכך היום. להסכים לעיסוי־ההרפיה ההדדי עם הליכוד ולקוות לאיזה נס. הנס הוא אחד ממונחי הפוליטיקה העכשווית: הצטרפותם, במשך הזמן, של עוד חברי כנסת אחרים לחוק פיזור הכנסת לאחר שישתכנעו כי פרס מיצה כל דרך אחרת.

קיים חשש ממשי כי אכן זה מה שיקרה היום. מיתון הטאקטיקה של פרס: המשך המאמץ לא במהלומה אלא ביבבה, כדברי השורה השד־כורשית של ת. ס. אליוט.

יש דרך אחרת. היא אינה אופיינית לפוליטיקאים הנמצאים בלחץ כה כבד כמו זה המעיק עכשיו מכל צד על פרס. אבל יתרונה הברור הוא בכך שיהיה בה מיצוי נכון, מציאותי, של המצב הקיים. תהיה בה הכרזה של אמת פוליטית אשר אין ממנה מנוס בדרכי טשטוש חסרות־תכלית.

פרס צריך לומר היום לשותפיו בממשלה מה שאיים לומר בבואו אל הסימפוזיון המקוטב בישיבת הקבינט שלשום: אין בינינו הסכמה ואין שום דרך שאני מכיר להזיז את תהליך השלום אלא בכיוון ובמסגרות שנכבשו עד כה במאמץ מדיני לאומי קשה. ההסבר הבהיר היטב כי אין סיכוי למציאתה של נוסחה משותפת בין המערך והליכוד: כל ניסיון להשיגה יהיה עקר.

* * *

זאת תמונת־האמת בממשלה ואי־אפשר להסותה. אם לא תוצג במוב־היה הברורים והבוטים היום, היא תבצבץ לה ממילא לאחר תקופה מתישה של שיחות בין מי שמכנים אלה את אלה אימפוטנט מדיני, חותרן, בוגד, פרא וולגארי ושאר באצות מהמילון המתעבה של הדו־שיח הפוליטי אצלנו.

פרס ואנשי־סביבתו נמצאים שב באותו מאותן תקופת מרות, המוכרות היטב לפוליטיקאי שבע הנפתולים והאכזבות הזה. את הצורך־כביכול, הטעמים האמורים לעיל, לנהל עם הליכוד מגעים־כביכול למציאת נוסחה־כביכול מכנים שם "ללכת לגועל נפש".

לש"ס, הנצליחה פעם נוספת לסובב את היד לכולם ולהריצם אליה על ארבע, מיוחדים שם כינוי חריף ונועם הרבה יותר, הלקוח ממילון הפרשנות־ההגות.

או לשם מה? כדי להיווכח, כעבור זמן, כי שום דבר לא יצא מההתגודדות הזאת מלבד אישור ודמפלגתי שהעסק תקוע? כדי לסלול את הדרך חזרה אל הממשלה בשביל מפלגה קלריקאלית קיצונית שהבטחתה שוה כקליפת־השום ואשר עניינה הברור אינו בתהליך השלום אלא בתהליך הכפייה הדתית? ומה עוד דרוש אחרי השתלחות שמיר אתמול: "ניסיון נואל תפשע (...) אנחנו דוחים אותו לחלוטין מכל הבחינות האפשריות (...) השמועות הזדוניות שיש בליכוד אנשים שלא כליכך מתנגדים (...) יש לסלק כל שריד ופליט של התוכנית הזאת".

אין צורך בשום בירורים נוספים כדי לדעת שהליכוד והמערך איש באמונתו יחיה והשניים לא ייפגשו. התקווה לסייע בכך לזירוז הבחירות — זוהי עכשיו מטרתו הנחושה של פרס — לא תקודם על־ידי ריכוך עמידתו מול הליכוד, אלא להיפך. שר החוץ משלה את עצמו אם הוא סבור שפוזה של נכונות להידברות עם יריביו תגייס למענו את הקולות החסרים לחוק פיזור הכנסת. הוא ייצור רק מראית־עין של נכונות להבנה (שהרי אם לא כן, מדוע התחיל בכלל בבירורים) ואת הסיכון שולק מכישלונם הוודאי של המגעים יוטל עליו.

נסיעתו לארה"ב היום מיותרת. עיתויה גרוע. אבל אם היא מתקיימת למרות הכל, יכולה להיות לה מטרה אחת בלבד: לומר את האמת, להבהיר לשותף האמריקאי שהעניינים אינם זזים אצלנו ולהשאיר בידיו את ההחלטה מה לעשות במידע הגלוי הזה. בשובו יצליח, אולי, לקדם במשהו את יוזמתו רק על־ידי הצגת הניגוד בין המערך לליכוד בכל חריפותו — במהלומה, לא ביבבה — והשקעת מאמציו במסע שכנוע נמרץ להליכה לקלפי.

זאת כבר לא מליצה: ההכרעה בנושא החשוב ביותר שעל סדר היום צריכה, באין ברירה אחרת, להימסר לידי העם.

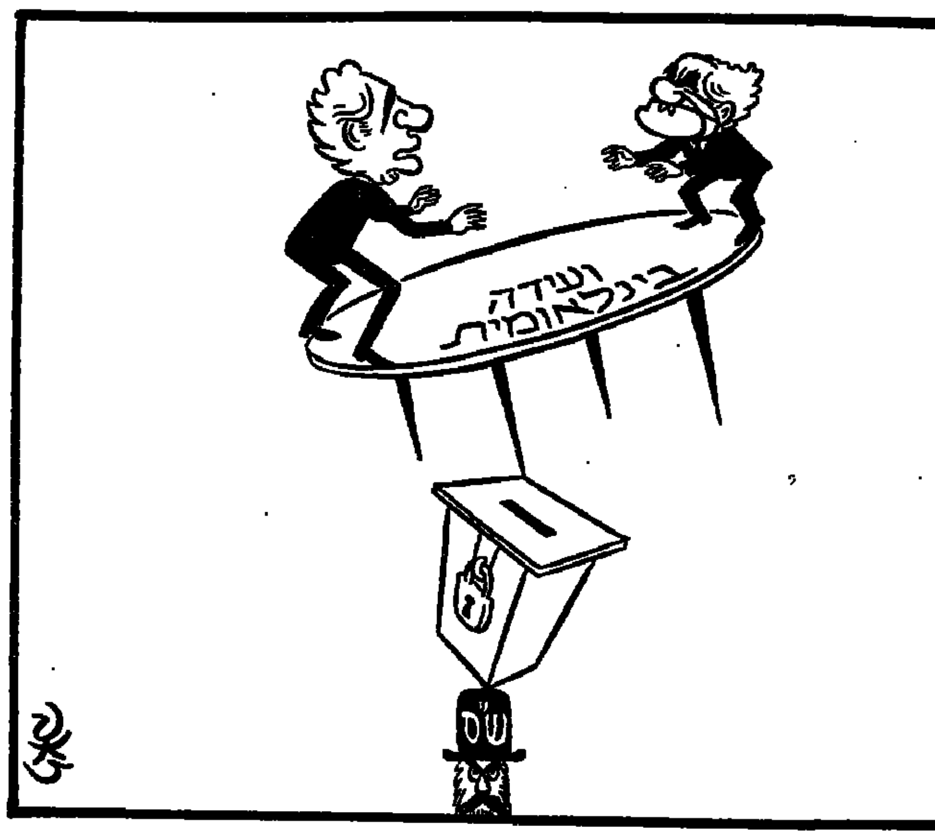

או אביאם סלע, או ראש קטן

אם יימצא פגם כלשהו בהפעלת פולארד בידי הטייס שקיבל היתר לכך — יהיה זה תמריץ מדאיג לכל ישראלי להתרחק מאחריות

מאת דן מרגלית

אבא אבן לא שיער מעולם כי יזרוק, ביום מן הימים, את גורל הקריירה המקצועית של אלוף משנה אביאם סלע. גם לטייס־הסטרם, שיצא מאלמוניותו בשל חלקו בפרשת הריגול של יונתן פולארד, לא היה חלום־בלהות כזה. עתה תלוי סלע בעטייהם של אבן ושעת עמיתיו בוועדת החוץ והביטחון, ודומה כי אין מי שיגן עליו שם.

נפגשתי עם סלע רק פעם אחת בהרצאה משותפת באחת מיחידות צה"ל לפני כמה שנים. אני מבקש להיות לו סניגור־למחצה. לא מפני שהוא ראוי לכך יותר מן המסובכים האחרים בפרשה אלא בשל המשמעות הציבורית החמורה שעלולה להיות למסקנות שייכתבו נגדו בחיפזון.

סלע מעורב פעמיים. בכל הקשור לעמדותיו לאחר חשיפת המרגל אין לי דבר לזכותו או לרעתו. אם אכן יימצא כי הסתיר מידע מהחוקרים אברהם שלום ורם כספי, אם סתר את עצמו בעדותו בפני ועדת אבן עד כי נאלץ להתייצב בפניה ארבע פעמים — יש לבוא עימו חשבון בכל מידת הדין. אלוף־משנה בחיל־האוויר, יהיה מקורי ובעל זכויות ככל שיהיה, אסור לו שלא יאמר אמת לגופים הממונים על החקירה שלאחר המעשה.

אך ישנו סלע שלפני השבר. סלע שהפעיל את המרגל. עם סלע זה מבקשת ועדת החוץ והביטחון לבוא חשבון. וזה יהיה עוול נורא.

קודם כל מפני שפניית פולארד אל ישראל באמצעות איש־קשר נעשתה אל סלע. אם ייענש על כך — איזה ישראלי הגון ייאות בעתיד לשרת את ארצו? כל מי שיקבל הצעה כזאת יפנה כלפיה כתף קרה ויאמר: לא תודה, זהו סיכון אישי מיותר.

סלע נהג כשורה. הוא דיווח למפקדים הממונים עליו, עמוס לפידות ומשה לוי.

הרמטכ"ל ומפקד חיל־האוויר אישרו את פעילותו בתחום זה. הם קיבלו ממנו דיווח רצוף.

אפילו אם יאמרו כי לא היה מפורט דיו — מעצם העובדה שידעו על התפקיד שקיבל ברור כי יכלו גם לברר מה בדיוק הוא עושה. עכשיו חוככים הח"כים בוועדת־אבן בדעתם, שמא איש בדרגתו ובמעמדו של סלע היה צריך להפעיל את שיקול דעתו ולהבין שלא נחן במיומנות הדרושה כדי להפעיל מרגל?

אני תוהה אבל, מדוע בעצם צריך להיות לו, בכלל, שיקול דעת כזה? אם הרמטכ"ל, ומפקד חיל־האוויר, סבורים שהוא מתאים — מדוע צריך סלע לחלוק על הערכתם?

יותר מזה. הן סלע הועסק לא על ידי לוי ולפידות כי אם מטעם רפי איתן. אם הוא לא הדיח את סלע ולא קבע כי אינו פועל כשורה — מדוע צריך סלע עצמו לחשוב שאיננו מרגל מקצועי?

לא בעלמו מאוני החשדות. אמרו על סלע כי הוא שתל במוחו של פולארד את הדרישה לקיים קשר רק אתו, ולכן לא היה אפשר להחליפו במפעיל־מרגלים מקצועי. הכפישו אותו שהיה מעונין בקשר עם פולארד כי זה היה כרטיס הרפתקני הבטיח לו כמה הנאות שאיש אינו בוחל בהן — נסיעות רבות לארצות הברית וארוחות כיד־המלך וסיגרים ארוכים במסעדות משובחות. בקיצור — שהיתה לו טובת־הנאה פרטית. נניח. אז מה?

למשמע הטענות נגד סלע ניסיתי לצייר לעצמי תמונת־מצב אישית. נניח שעיתונאי אמריקני המואמן בדמשק ומכיר היטב את צמרת השלטון הסורית פונה אלי ומציע שאפעילו בשירות ישראל. הוא מוכן לקיים קשר רק אתי לאחר שהכיר אותי כמה שנים בעבודה משותפת בוואשינגטון.

אני פונה אל הממונים עלי במקום עבודתי ואל הגורמים המוסמכים במערכת הביטחון והם נותנים לי אור ירוק, הן מבחינה מדינית, הן בחסות מי שיודע מה הוא ריגול ומה לבקש מן האיש שלנו בדמשק. נניח גם שיש לי שיקולים של טובת־הנאה פרטית. למשל שכעבור שנים רבות יותר לי לפרסם את פרטי הפרשה בעיתוני.

האם זה פוסל אותי מלהפעיל את האמריקני בדמשק? האם לא לסמוך על הממונים על הריגול הישראלי, שהם יודעים מה היא מידת כשירותי לתפקיד, בנתונים הקיימים? ושהם, אולי, מעריכים כי מוטב להפעיל את האיש בדמשק בידי בלתי מקצועי מאשר להפסיד את מקור המידע? וכאשר לאחר מכן ייתפס האיש וייכשל הפרשה תיחשף — האם יזכו להאשים אותי בכך שלא הבנתי בעצמי כי אינני כשיר לפעילות מסוג זה למרות שהממונים על פעילות כזאת בישראל סברו שזה כראוי? או למרות שהבינו כי בעתיד עשויה להיות לי טובת־הנאה אישית בחלקי בפרשה?

אם תמצא ועדת־אבן, ואולי גם של יהושע רוטנשטרייך וצבי צור, פגם במעשיו של סלע בעת הפעלת פולארד, לפני לכידתו — יהיה זה איתות בעל משמעות חמורה. שיעודד כל אזרח בישראל להיות מה שקרוי "ראש־קטן". כל מדען, משורר, שופט, רופא או רואה־חשבון ישראלי שעשוי להיתקל בפנייה כזאת באיזה שהוא כינוס בינלאומי או בשנת שבתון — יעדיף להתעלם ממנה מאשר להעבירה לידיעת גורמי הביטחון המוסמכים של ישראל.

התופעה שכל מערכות החינוך והביטחון כה מתאמצות להיאבק בה — תופעת "הראש הקטן" — תזכה לעידוד ממשי מדאיג אם יימצא פגם כלשהו בחלק זה של מעורבותו של סלע בפרשת פולארד. על מעורבות זו הוא ראוי דווקא לציון לשבח גם אם על התנהגותו לאחר מכן — בפני שלום ואבן — מגיע לו גינוי חריף.

האומנם תפנית ירדנית?

חשש מפני פלשתיניזציה של ירדן ואיום על המשטר, בעקבות גירוש אוכלוסיה מהגדה המערבית למזרחית, הניע את חוסיין לחדש את התהליך המדיני

מאת עמנואל סיון

הכותב הוא מזרחן, פרופסור באוניברסיטה העברית ירושלים.

מלכי צרפת נהגים היו לפתוח את הצווים שלהם בזו הלשון: "עלה לרצון ולהסדר מלפנינו כי", או בעברית פשוטה: "מתחשק לנו שייעשה כך וכך". ואכן לשליט האוטוריטארי יש מרחב לתפניות מדיניות, למלחמה ולשלום, שאין למשטרים דמוקרטיים. מכאן הקושי להעריך את משמעותן של תפניות כגון זאת המיוחסות באחרונה למלך חוסיין.

אולם, למרבה המזל, גם שליט אוטוריטארי, ובוודאי בעידן התקשורת ההמונית, זקוק "לגייס" מידה מסויימת של הסכמה לצעדיו העיקריים: מצד העלית השלטונית בארצו, ארצות שכנות ולחצים (קרי: במקרה של ירדן, ארצות ערב) ושליטי מדינות ידידותיות (בעיקר ארה"ב). לפיכך, מן הראוי למקם את מיקוד ההבנה בהקשר של ההתפתחויות האזוריות הירדנית בשנים האחרונות, כפי שהתבטאו בהצהרות ובמעשים.

ממלחמת ששת הימים ועד שלהי שנות השבעים סברה ירדן כי הסטאטוס קוו אינו גרוע מבחינתה: עד 1977 גילה חוסיין נוקשות במו"מ החשאי עם מנהיגי ישראל, בהבנה שאת שטחי "תוכנית אלון" הלא יקבל בכל מקרה, ואם אך יתעקש ויתמיד לשעת כושר, אפשר שיקבל יותר. הזה ב־1977 הסיח המו"מ על "יוזמת סאדאת" את תשומת הלב מגזרתו. אולם סביב 1980 החל המלך להבחין שמערך הכוחות הסטאטי משתנה בהתמדה לרעתו.

הוא הגיע להכרה כי רגליהם של תומכי ירדן בגדה המערבית נגדעות, בין על־ידי הממשל הישראלי ובין על־ידי מנהיגות ערבית־לאומית חדשה שלא ידעה את חוסיין.

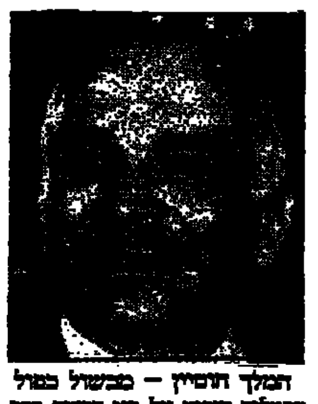

המלך חוסיין — מכשול כפול

התהליך הופיע על פני השטח כבר סביב ועידת רבאט ב־1974, אך צבר תאוצה של ממש רק כשש שנים אח־כך. לפחות מ־1982 סבר המלך — ואמר זאת בגלוי — כי יש לישראל אינטרס תכנות לגרש את הפלשתינאים מן הגדה המערבית למזרחית — עכשיו בלחץ פוליטי וכלכלי, ובבוא היום גם בכוח הזרוע. הגירה נרחבת כזאת, ובראשה שכבות פלשתיניות משכילות, תביא לפלשתיניזציה של ירדן ולשינוי אופיה הדמוגרפי והפוליטי. יש לזכור כי כבר כיום לפחות מחצית מ־2.2 המיליונים תושבי הגדה המזרחית הם פלשתינאים ואילו בקרב בעלי הדרגים ירדניים בשתי הגדות יותר משני שלישים הם פלשתינאים. לטווח ארוך עלול התהליך להביא גם לשינוי במשטר בירדן.

החששות בכיוון זה קיננו בלבו של חוסיין כבר בעבר, אך מלחמת לבנון הבהירה לו לדידו כי יש בישראל כוחות חזקים המוכנים לסייע לתהליך היסטורי זה. החששות התחזקו עם משבר מחירי הנפט בשנים 1983/4, שהגביר את תנועת הפועלים החוזרים מן המפרץ והעלה את שיעור האבטלה בירדן (בערך ל־8%).

הרגשנו לעיל את המלים "תהליך היסטורי", ולא בכדי. חוסיין מכיר זה כמה שנים כי תמורה מהותית עוברת על הגדה המערבית. הסיפוח הולך ונעשה עובדה קיימת: הן משום התלות הכלכלית הגוברת של משקי השטחים במשק הישראלי (כמאה אלף עובדים בישראל, 90% מיבוא השטחים בא מישראל, 78% מהיצוא הולך אליה) והן משום עלייתו של דור צברים שלגביו הגדה ועזה היו "מאז ומתמיד" בשלטון ישראלי. תהליך היסטורי זה קיים ופועל ממילא מתוקף הזמן שעבר ומשיקולים כלכליים. אבל מה שקוראים הירדנים "שרונייזציה" — מעבר מסיפוח זוחל לסיפוח בחוץ וללחצי גירוש — עלול לשמש לו מאיץ רב־עוצמה. במלים אחרות: הזמן אינו עובר עוד לטובת ירדן כי אם נגדה. מכאן הדחיפות שראה המלך בשנים האחרונות לחדש את התהליך המדיני.

כאן נתקל המלך במכשול כפול: (א) לא רק שמעמדו החלש במערך הבין־ערבי מקשה עליו להיכנס למו"מ ישיר עם ישראל, אלא שאש"ף הוכר על־ידי ועידת הפיסגה ברבאט כמייצג בלעדי של הפלשתינאים. (ב) בשנות השמונים הודגשה השחיקה במעמדה של ירדן בגדה המערבית והתפוגגה האשליה כי יש לה עדיין קליינטלה איתנה בה הבנויה על נכבדים כפריים ועירוניים ועל מקבלי משכורות ממנה. הלכה והתחזקה עוצמת המבנה המוסדי, הבנוי מלמטה כלפי מעלה ועל גיוס המונים נרחב, שחקים אש"ף בגדה.

שיקום ההשפעה בגדה

כדי לעקוף את המכשול הכפול נקט המלך בשנתיים האחרונות מדיניות שעיקרה נוסחת הוועידה הבינלאומית בחסות חמש המעצמות, עם ועדות־משנה לדיון בהיבטים הטריטוריאליים השונים של תהליך השלום. הנוסחה נועדה לשמש עלה תאנה למו"מ ישראלי־ירדני, שיהיה ישיר בפועל (בוועדה הדו־צדדית עם יו"ר נייטראלי) אך אפשר יהיה לטעון שהוא רק חלק מוועידה רבת־צדדים הכפופה לקונסנזוס הבינ"ל, ברמת האו"ם וחמש המעצמות. הלאומים של ועידה הארצות על מו"מ ישיר יכובד להלכה בלבד.

אלא שתפיסת המלך, כמו זו של בריה"מ, היתה כי חמש המעצמות ישמשו נשיאות אקטיווית שתוכל לקבוע סדרי־יום, להכתיב פתרונות לבעיות שנויות במחלוקת וכד'.

את המכשול הפלשתיני ניסה המלך לעקוף על־ידי "הסכם עמאן" עם ערפאת (פברואר 1985) ותוכנית המשלחת הירדנית־פלשתינית. אך שוב התעכבו הדברים בשל נכונות המלך (וסירוב אש"ף) לקבל את החלטה 242, והתעקשותו של חוסיין על מעמד בכיר לירדן במשלחת. בו בזמן החל המלך לפעול לשיקום השפעתו בגדה: הקמת אגודות לשיווק חקלאי, הקמת שבועון (ולאחר מכן יומון) בירושלים במקום "אלקודס" שעבר לידי אש"ף, ההכרזה על "תוכנית חומש" לגדה שעיקרה השקעות בשיכון ובחקלאות (באמצעי "לצמוד" עמידה איתנה נגד גירוש), הסכמה למינוי ראשי עיריות פרו־ירדניים במקום המודחים. מאלפות לא פחות הן ההצהרות הברורות על מחויבות "העם הירדני" ל"עם הפלשתיני", שני עמים שגורלם השתלב במלחמת 1948.

על רקע זה מסתברת התפנית המגולגלת אך החשובה, שחלה בעמדת המלך באחרונה:

א) הסכמה לתפיסת ישראל־ארה"ב בדבר ועידה בינ"ל עם פורום נשיאותי פאסיווי וטכסי שאינו מתערב במהלכיה.

ב) הקרע עם אש"ף מסיר את הווטו שלו על צעדי ירדן ומאפשר למלך להסכים באורח מחייב יותר לנוסחה של קבלת החלטה 242 והכרה הסדור. כך הוא יכול לעמוד על כך שאש"ף חייב יהיה להופיע בוועידה, לאחר שיקבל את שני התנאים הנ"ל, במסגרת משלחת ירדנית־פלשתינית. דהיינו כשותף זוטר. בה בעת מנסה המלך לגייס פלשתינאים עצמאיים למקרה של סירוב אש"ף לקבל את תנאיו.

המפלגות מתכוננות לבחירות (ד')

השמאל: ביחד אבל לחוד

מאת אילן שחורי

בהערכה זהירה ניתן לאמר היום שרצ ומפ"ם יופיעו בבחירות הצפויות לכנסת, אם אכן יתקיימו בקרוב, ברשימה אחת. זאת למרות שהשאלה כיצד יעדיפו מפלגות השמאל להופיע במערכת הבחירות הזאת עדיין פתוחה ונתונה להרבה חישובים ושינויים.

לפחות מבחינתה של מפ"ם, תהווה מערכת הבחירות הקרובה לכנסת, ציון דרך היסטורי בדרכה לעתיד. כראשונה מזה 22 שנה, קיימת אפשרות שהיא תחזור ותבקש באורח עצמאי את אמון הציבור. האופטימים בקרב חבריה אינם מאמינים כי תצליח לגייס ייצוג של יותר משני חברי כנסת. לכן לדעתם, האלטרנטיווה היחידה של מפ"ם, היא הקמתו של גוש יוני שמאלי, שבמרכזו תתמקם מפ"ם יחד עם רצ, בתוספת כמה רסיסי תנועות שניסו בשנים האחרונות להשתלב בריק"ח או ברשימה המתקדמת לשלום.

שיחות להקמת מערך שמאלי כזה, בין מפ"ם לרצ, התקיימו כבר לפני שנתיים, מיד לאחר פרישת מפ"ם מהמערך בעקבות הקמתה של ממשלת האחדות הלאומית. אולם שיחות אלו נתקלו בקשיים, בעיקר בשל התנגדות פנימית בקיבוץ הארצי. לפני כשנה התקבלה החלטה במרכז מפ"ם כי פניה של התנועה להליכה עצמאית. במפ"ם העריכו באחרונה כי כאשר יתברר המועד המדויק לבחירות, יתחדשו שיחות האיחוד עם רצ. על חידוש הברית עם מפלגת העבודה אין מרבים במפ"ם לשמוע יותר, אך לא שוללים אפשרות לפעילות משותפת, אם תוקם לקראת הבחירות הקרובות חזית רחבה לשלום, מול חזית אפשרית של מפלגות הימין.

100 ימי תעמולה

כבר לפני כמה חודשים גובשה במפ"ם תוכנית ארגונית מושלמת באם מפ"ם תופיע אכן בבחירות באורח עצמאי. מטה בראשותו של אלישע שפירא מקיבוץ עין השופט, הכין "תוכנית מגירה" ל־100 ימי תעמולה. מדי שבוע, מגיע שפירא לבית מרכז מפ"ם בתל אביב לעדכן שינויים בתוכנית. צוותים מיוחדים במחלקת הארגון של התנועה, עברו על פני עשרות רשימות ומסמכים שלא היה בהם שימוש ב־22 השנים האחרונות, מתוך מגמה לחזור לפעילות עצמאית של התנועה. ראוי להזכיר שערב כינון המערך, בראשית 1965, מנתה סיעת מפ"ם שמונה חברי כנסת.

בקיבוצי השומר הצעיר כ־25 אלף בעלי זכות בחירה והתקוה במפ"ם שלפחות מאוכלוסיה זאת יובטח לתנועה יותר ממנדט אחד. מפ"ם מקיימת תקופה ארוכה קשרים עם משרד הפרסום "אדר" ובישיבות המשותפות שהתקיימו נערך דיון ראשוני על המסר לציבור אותו תבקש מפ"ם להבליט הפעם. קו ההסברה של מפ"ם יוביל לקריאה לפתרון של שלום באיזור תוך הכרה בזכות קיומם של שני העמים באיזור. התעמולה תופנה בעיקר נגד מפלגת העבודה בתקווה למשוך ממנה הרבה קולות. הסיסמה: כל קול למפ"ם — קול נגד לשלום ולממשלה ללא הליכוד. במפ"ם מבקשים להבליט במערכת הבחירות הצפויה את הנושא הכלכלי חברתי, גם אם מוקד המערכה הצפויה עשוי להיות סביב עתידו המדיני של האיזור.

במפ"ם מנופפים בסקר שערכה לא מזמן מינה צמח, המבטיח לתנועה ייצוג של שלושה מנדטים בכנסת הבאה, זאת למרות ההערכה הריאלית לשני מנדטים בלבד. אם כך יהיה, ייצגו את מפ"ם בכנסת הבאה המזכיר הכללי אלעזר גרנות, הח"כ יאיר צבן. השניים יופיעו בראש הרשימה לכנסת הבאה. את מועמדי מפ"ם בוחר מרכז המפלגה בהצבעה אישית וחשאית. אך לא יהיה כנראה מי שיסכן את מעמדם של השניים. בחמישיה הראשונה של מפ"ם בבחירות הקרובות, תהיה נציגות לאיש עדות המזרח, לאיש מדעי התורה, ולנציג המגזר הערבי. על מקומו של מוחמד ואתד, שיסיים ככל הנראה את פעילותו הפרלמנטרית, כבר החל המאבק בציבור הערבי של מפ"ם. ההתמודדות לתפקידי שרים בממשלה תהיה פתוחה לכל אחד מחברי התנועה.

בתנועת רצ אין התלהבות מיוחדת לשיתוף פעולה עם מפ"ם בבחירות הצפויות לכנסת. הסקרים משרים ברצ אווירה אופטימית לעלייה בכוחה והיא רואה במפ"ם רק מתחרה שעלולה להוות נזק אלקטוראלי להלק מהמגזרים שאליהם היא פונה. אישיותה האהודה של הח"כ שולמית אלוני, הקפיא למעשה את ההכנות הארגוניות בתנועה לקראת אפשרות של הקדמת הבחירות. גם כניסתו של מזכ"ל התנועה דדי צוקר לכנסת, מיתנה את הפעילות הפנימית. צוקר נמצא בימים אלו בסיור בארצות הברית וברצ מנהלים שני עוזריו את מחלקות הארגון והמבצעים, שאינם סובלים מעודף תעסוקה.

ר"צ צופה 8 מנדטים

לאחר הגישושים עם מפ"ם לפני שנתיים, ניסתה רצ להגיע לשיתוף פעולה עם תנועת שינוי. אך בשינוי ראו ברצ תנועה שמאלית מדי. הסקרים המתפרסמים מעידים כי לרצ צפויה תמיכה גדולה, בעיקר בקרב מצביעים צעירים, שבבחירות האלה תהיה להם בפעם הראשונה את זכות בחירה. שולמית אלוני ותומכיה מעריכים שתנועתם תהיה מסוגלת להוביל בבחירות הקרובות הפתעה גדולה ולהגיע להישג של עד 8 מנדטים.

הצטרפות יוסי שריד לרצ נחשבת נכס אלקטוראלי חשוב ביותר, ביחוד לאחר שנטל על עצמו, לקראת מערכת הבחירות הקרובה, את נושא ההסברה במפלגה, בדיוק כפי שפעל בבחירות הקודמות במטה ההסברה של מפלגת העבודה. ברצ סבורים שבשעה שהליכוד והמערך הפכו לתנועות פופוליסטיות, תהיה תנועתם מסוגלת להוות את האלטרנטיווה האמיתית לכל אלה המבקשים לחזק את חופש המצפון והדת, ולהגביר הפעילות לקראת שלום אמיתי באיזור.

ככל הנראה לא יהיו שינויים משמעותיים בהרכב האישים שיופיעו ברשימת רצ לכנסת. יוסי שריד ישתלב כשני ברשימה לאחר שולמית אלוני, רן כהן יופיע גם הפעם כשלישי ברשימה, ואת הרביעיה המובילה יסגור הח"כ הצעיר דדי צוקר. אישים נוספים שעשויים להופיע במקומות ריאליים ברצ הם הח"כ לשעבר בועז מואב, ד"ר דינה גורן, ד"ר בני טמקין מפעילי של"י לשעבר.

חדש
היפר היפר
מול אצטדיון הכדורסל ת"א
סופר קו־אופ
ברודצקי 43 רמת אביב
פתוחים בימים רביעי וחמישי

24 שעות רצוף
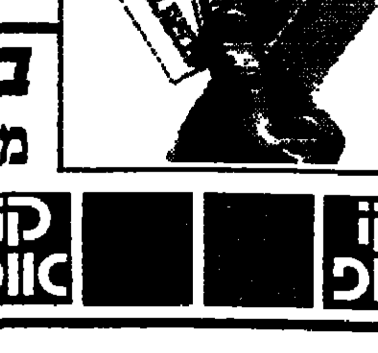
בקו אופ
משלמים בישראכרט, ויזה וקו־אופ זהב
קו אופ קו אופ קו אופ קו אופ
קו אופ פרסום

طبق الأصل

هكذا منه الأصل

החמצן שהיטיב עם טובה

רק מעטים מחולי הטרשת הנפוצה בארץ זוכים לטיפול בתא של חמצן בלחץ גבוה ★ הטיפול החדש, יחסית, מביא לשיפור ניכר במצבם של חלק גדול מהחולים, אולם משרד הבריאות אינו מוכן לממן את עלות הטיפול הזה

מאת סימה כנען

הכל החל בחודש ספטמבר 1980. טובה בר־יעקב (כיום בת 48), אשה בָּאה ונמרצת, לקתה לפתע בהתקף מוזר של חולשה. היא אושפזה במרכז הרפואי איכילוב, שם עברה סידרה של בדיקות. אולם מלבד פצע מוגלתי בגרון, שטופל באנטיביוטיקה, לא נמצא בבדיקות כל ממצא פתולוגי. הרופא הורה לה לנוח ימים אחדים, אך מצבה הלך והידרדר. כחודש לאחר מכן החלה טובה לסבול מראייה כפולה ומחוסר שיווי־משקל. הפעם הצביעו הבדיקות על דלקת בגזע המוח. היא קיבלה טיפול בקורטיזון והראייה הכפולה חלפה, אולם טובה נכנסה לדיכאון, למרות יחסם החם של בני משפחתה והעזרה הרבה שהיתה לה בבית.

פסיכיאטר ידוע, שאליו פנתה ב־1981, אבחן כי היא סובלת מדיכאון של טרשת נפוצה (מלטיפל סקלרוזיס), וזוהי מחלה של מערכת העצבים המרכזית, הגורמת לפגמים בעטיפת העצב (מיילין) ועקב כך העצבים אינם מתפקדים כהלכה. השרירים מתנוונים ומופיעות הפרעות בראייה, בדיבור ובתחושות, והפרעות תפקודיות באיברים שונים עד כדי שיתוקים. המחלה היא פרוגרסיווית (מתקדמת) ומביאה בחלק ניכר מהמקרים לניוון ולנכות.

עד עתה טרם הוכתרו בהצלחה הניסיונות המדעיים לחשוף את גורמי המחלה והם טרם מצאו את הדרך הנכונה לריפויה. אחת החולות המפורסמות ביותר, שהפכה לכעין סמל, היא הצ'לנית ז'קלין דה־פרה, רעייתו של המנצח דניאל בארנבוים.

בשורת תא הלחץ

באוגוסט 1982 חגגו טובה ושמעון בר־יעקב עשרים וחמש שנות נישואין ונסעו עם ילדיהם להוואי, כשטובה יושבת בכיסא גלגלים. מצבה השתפר מעט. אולם בספטמבר 1983 לקתה בהתקף נוסף שכלל את כל הסימפטומים המוכרים: אפיסת כוחות, חוסר קואורדינציה, סחרחורות וראייה כפולה. מהתופעה האחרונה היא סובלת עד היום ומתגברת עליה בעזרת משקפי פריזמה. התקף זה נמשך כחודש. במאי 1984 נודע לה בראשונה על טיפול חדשני בטרשת נפוצה: טיפול בעזרת תא לחץ. סיפר לה על כך רופא של חיל הים העובד במכון לרפואה ימית (מר"י) של חיל הים בחיפה, שם נמצא תא לחץ (תא היפרברי). הוא ציין כי פורסמו בעולם כמה עבודות מדעיות על חולי טרשת נפוצה שמצבם שופר חלקית בעקבות טיפול בתא לחץ כזה.

כעבור זמן־מה נודע לטובה, כי באנגליה יש כיום כשמונים תאי לחץ שבהם מטפלים בכ־16 אלף חולי טרשת נפוצה. כל המרכזים הללו מנוהלים על־ידי חולים ו־מתנדבים.

באוקטובר 1984 נסעה טובה בר־יעקב לאנגליה והזמינה תור לטיפול בתא לחץ לפברואר 1985 בלונדון. משחזרה ארצה הודיעה על כך לנוירולוג, פרופ' עמוס קורצ'ין, שטיפל בה. בישר לה פרופ' קורצ'ין:

במכתב שהיפנה פרופ' קורצ'ין לרופא המטפל של טובה בקופת חולים ב־6 בנובמבר 1984, הוא כתב: "טובה בר־יעקב נמצאת בטיפולנו המשותף. כידוע לך היא סובלת ממחלה נוירולוגית שלא אובחנה סופית, אך החשד הוא שמדובר בטרשת נפוצה. באחרונה רווח שטיפול בחמצן היפרברי יכול לעזור במחלה זו, הן בעת התקפים והן במניעת התקפים. הגב' בר־יעקב מעוניינת לעבור טיפול זה במסגרת תא הלחץ של חיל הים בחיפה".

סא"ל ד"ר יהודה מלמד: הטיפול מביא לשיפור (צילום: א. בלסינשטר)

טובה מספרת על סרבול ביורוקרטי, על דרישה של אישור מנכ"ל משרד הבריאות לטיפול זה ועל קשיים שערם מנהל מחלקה נוירולוגית בבית־חולים חיפאי, שהיה אמור להיות הסמכות הרפואית הממונה בעת הטיפול.

טובה הנמרצת לקחה את העניינים לידיים, שכרה חדר במלון חיפאי למשך חודש ובדצמבר 1984 החלה בטיפול בתא הלחץ של המכון לרפואה ימית. היא עברה את הסידרה הראשונה של 20 טיפולים יומיים (כל טיפול כשעתיים) וכבר במהלכם חשה הטבה, "בעיקר בתחושת הנראה".

"ההטבה המשמעותית באה כעבור שלושה־ארבעה חודשים ומאז חזרתי לתפקוד מלא", מציינת טובה, שאיש לא יעלה בדעתו כיום כי היא חולה.

בתום הסידרה של הטיפולים היומיים קיבלה טובה במשך חצי שנה סידרה של טיפולים דו־שבועיים ומאז היא מקבלת טיפול בתא לחץ אחת לשבועיים. במקביל לה עברו את הטיפול חמישה חולים נוספים, שאצל חלקם חלה הטבה והם ממשיכים בטיפול אחת לשבועיים. בטיפול זה הם נחשפים למאה אחוז חמצן בלחץ של עד שתי אטמוספירות (שווה־ערך ל־10 מטרים עומק ים). חשיפה ללחץ כזה איננה גורמת שום נזק. טובה, שרתמה את המרץ שלה לפעילות באגודה לטרשת נפוצה, אומרת כי היא נלחמת, ושותפים לה המטופלים האחרים, על כך שכל חולה בארץ (יש בין 1200 ל־1500 חולי טרשת נפוצה) שרוצה לקבל טיפול בתא לחץ, יוכל לקבלו במימון קופות החולים באמצעות משרד הבריאות.

טיפול בנפגעי צלילה

מפקד המכון לרפואה ימית של חיל הים בחיפה, סא"ל ד"ר יהודה מלמד (44), הוא צולל זה 25 שנה, מדריך צלילה ולשעבר יו"ר ה־התאחדות לצלילה בישראל. ד"ר מלמד התמחה ברפואת צלילה וברפואה היפרברית (רפואת על־לחץ) באנגליה ובחיל הים האמריקאי ואת הבחינות לקבלת התואר מומחה עשה באיטליה ובארה"ב. הוא שם לו למטרה להחדיר את נושא הרפואה ההיפרברית לכל המגזר הרפואי בארץ. השימוש בתא הלחץ של מר"י להצלת אורחים שנפגעו בגנגרנות, הרעלות תחמוצת הפחמן בעת שריפה או שאיפת עשן מן המפלט, תסחיפי אוויר, זיהומים כרוניים בעצמות, שתלי עור שאינם נקלטים, כוויות, בצקת מוח על רקע חבלתי, בצקות בגפיים ועוד, הוא אחת התרומות הבולטות של הרפואה הצבאית בארץ לרפואה האזרחית. גם במדינות אחרות משתמשים מאז שנות ה־60 בתאי לחץ לטיפול בסימפטומים כאלה. בעיקרון נמצאים תאי לחץ בחילות ים לצורך טיפול בנפגעי צלילה. התא מאפשר לנפגע להמשיך ולשהות בלחץ סביבתי גבוה יחסית והוא מוצא ממנו בצורה מבוקרת.

בשנות ה־70 נוכחו רופאים בארה"ב ובאיטליה כי חולי טרשת נפוצה שטופלו בתא של חמצן בלחץ גבוה בגלל סימפטומים אחרים (זיהום בעצם או פצע קשה לריפוי), גילו שיפור גם במחלה עצמה. מאז נערכים מחקרים בנושא, ובמקומות שונים בעולם מטופלים חולי טרשת נפוצה גם בחמצן בלחץ.

ד"ר מלמד מודע לכך שהטיפול בתא לחץ אינו מרפא את מחלת הטרשת הנפוצה, שלהקלתה ננקטות שיטות טיפול רבות. אולם לדעתו, אין ספק שבכמה מצבים הטיפול בתא לחץ גורם שיפור או לפחות מונע הידרדרות. מדובר בחולים שמחלתם היא בשלבי התפרצות, חולים שצורת המחלה אצלם מתבטאת בהתקפים תכופים וחולים הסובלים מהרעה מתמשכת.

הטיפול בתא לחץ כנראה אינו אפקטיווי לגבי חולים שמצבם בכי יציב לאורך שנים, סבור ד"ר מלמד. אבל לטענתו, אפילו רופאים הטוענים שחמצן היפרברי אינו יעיל בטיפול בטרשת נפוצה, נוכחים שבתפקודי מערכת השתן (תפקודים של סוגרים) יש הטבה ניכרת.

מסקנות מחקרים

בשנים האחרונות נערכו כמה מחקרים מדעיים מבוקרים בנושא הטיפול בחולי טרשת נפוצה בתא של חמצן בלחץ גבוה. בינואר '83 פורסמה עבודה מבוקרת ב"ניו אינגלנד ג'ורנל אוף מדיסין" על־ידי פרופ' ב. פישר מבית־החולים הר סיני בניו־יורק, שבדק 17 חולי טרשת נפוצה שטופלו בחמצן נקי בלחץ גבוה מול 20 חולים דומים בקבוצת ביקורת שטופלו בתא עם סתם אוויר. תוצאות הניסוי הצביעו על שיפור בתפקוד המטופלים בתא הלחץ, שבחלקם נשמר גם בתום שנת מעקב מסיום הטיפול, אף שהחולים לא קיבלו טיפולי המשך שהם הכרחיים כדי לשמור על השיפור.

עבודה מבוקרת שנייה נערכה על־ידי ד"ר ברנס מאנגליה ופורסמה בביטאון הרפואי "לנצט". ב־12 מבין 51 חולים בקבוצת הניסוי שקיבלו חמצן בלחץ גבוה ניכר שיפור בולט בשליטה על תפקוד שלפוחית השתן, לעומת שלושה חולים מבין 47 בקבוצת ביקורת, שקיבלו אוויר.

ד"ר עמירם כץ, מנהל היחידה הנוירולוגית במרכז הרפואי בעמק, עפולה, איש חיל הים בדרגת סגן אלוף, שבשנים '85־'86 החליף את ד"ר מלמד במפקד מר"י, גורס כי מעבודות ניסוייות ומהאפקטים של חמצן בלחץ גבוה אפשר להסיק שלחמצן כזה יכול להיות מקום בטיפול בשלביה החריפים, הדלקתיים, של הטרשת הנפוצה, לרבות שלבי התפרצות. ד"ר כץ אומר כי טיפול היפרברי אינו מזיק לעומת טיפולי סטרואידים וחומרים המדכאים את המנגנון החיסוני. לדבריו, קיימת רק בעיית האמצעים. מכיוון שהעלות היא גבוהה ובארץ יש רק שני מרכזים היפרבריים: בחיפה ובאילת.

דעתו של ד"ר כץ היא כי כדאי היה לאגודה לטרשת נפוצה לרכוש תאי לחץ ליחידים (מחיר התא כ־8000 דולר) ולמקם אותם במרכזים רפואיים פרטיים, כפי שהדבר נעשה על־ידי האגודה באנגליה.

מערכת דו־חלקית של "ניבה" — החצאית מאריג ג'ינס "סמון גולד" ומאריג הדפס פרחוני; החולצה מאריג "סמון גולד", המעצבת היא רחל אלקלעי

הג'ינס — שוב להיט

מאת שולמית קיסרי

חברת "כיתן", שהפסיקה במשך שנים אחדות לייצר מוצרי אופנה והתרכזה בייצור טקסטיל לבית, חתמה בימים אלה על חוזה עם חברת לויס האמריקנית לייצורם בישראל של מוצרי הג'ינס הבסיסיים שחוזרים עכשיו לאופנה והפכו, לפחות באנגליה, ללהיט המלתחה.

ההיסטוריה של לויס היא חלק מההיסטוריה של המאה העשרים. ראשיתה באמצע המאה ה־19 (1855), כאשר לוי שטראוס, מהגר יהודי מבוואריה, השכיל להמציא לכורי הזהב במערב את המכנסיים שהיו זקוקים להם. מכנסיים שאינם מתבלים בזמן שהכורים עומדים בתוך המים שמגיעים עד לברכיהם, כדי לדלות מתוכם את הזהב. האריג של המאה ה־19, שהיה להיטם של הפועלים בארה"ב, היה בד קנואס עבה, בצבע חום. הבד המוכר לנו, בד דנים כחול, שהפך לבגד מספר אחד של המאה ה־20, החל מיוצר משנות החמישים והתבסס בשנות השישים כבגד הג'ינס המוכר לכולם.

הג'ינס, מלך המלתחה, ידע אף הוא ירידות ולא רק עליות. באחרונה מסתמנת ירידה בתחום הג'ינס האופנתי (דיזיינר ג'ינס) וקיימת חזרה ברורה לג'ינס כבגד בסיסי לצעירים, נוח ואינו מחייב. הדגמים המחודשים של ג'ינס לויס מאופיינים בפשטות מרבית, בלי תחכומי עיצוב שאפיינו את הג'ינס בשנות השמונים הראשונות. עייפות הצרכנים מדגמים מתוחכמים ושאיפה ברורה בעולם כולו לאופנה בסיסית ושקטה מסבירות את ההצלחה. הג'ינס ה"שקט" מצטרף בסוף שנות השמונים לאבזרי מלתחה פשוטים ובסיסיים במקטורן, כותנות עניבה או בטלדרום, או סוודר, לתחרוקות נקיות ונעליים קלאסיות עם סוליות קרפ, נעלי התעמלות. השיער המדובלל האפרוך והמראה ה"זרוק" שייכים כבר להיסטוריה שחלפה.

חברת כיתן עשתה איפא עסקה מצוינת כשחתמה חוזה זה, שכן הנוער הישראלי, כמו הבריטי, אינו אוהב לשבור את הראש בתחכומי אופנה. הנטייה לכיוון הג'ינס הפשוט תהיה אם כן ודאית. בלויס בישראל מציעים 10 דגמים כפי שהם מיוצרים בארצות אחרות. הדגמים מצוינים במספרים, כאשר דגם 501 הוא הלהיט האנגלי: פשוט, צמוד, קצת משופשף, תיפורים ג'ינסיים אופייניים ובלי קשקושים. שאר הדגמים בהבדלי טונים של כחולים, גזרות רחבות יותר עם שינויים אחרים בין רוכסן וכפתורים ב"חנות" והבדלים אחרים בתיפורים. קרוב לוודאי שאוהבי הג'ינס יידעו מיד להבדיל בסימנים המיוחדים (תוויות, מסמרים וכדומה) המאפיינים בצביעות מכותנות את לויס מכל חברה אחרת, למרות שיקוטי חיקויים.

נאוה לוי, במאית התצוגה שנערכה במלון קרלטון, הדגישה את התורה של הג'ינס בשירי רקע מלהיטים של שנות החמישים והשישים ואת ההיבט האירוטי של הג'ינס. הג'ינס, לפי התפיסה שהוצגה בתצוגה נחמדה זו, חוזר בנוסטלגיה לתקופה שחלפה ומתוכה ניתן להתרפק כיום על מוסיקה ועל ג'ינס חדש בנוסח הימים ההם. מחירים של פריטי הג'ינס של לויס נעים בין 59 שקל ל־89 שקל.

משחק הנערה הרומנטית

חברת "ניבה", המציעה ללקוחה הישראלית מבחר של סגנונות לקיץ הקרוב, עושה זאת משתי סיבות: האחת, מכיוון שזה הא"ב של חברת אופנה להציע מבחר ללקוח הנאמן, וגם מכיוון שבדיוק כמו כל אנשי המקצוע בעולם, המעצבים והיצרנים (וגם הלקוחות) שרויים במבוכה בעניין המלתחה.

מאבק עז ניטש זה שנות אחדות על גזרה המכפלת, על רוחב המותניים, על צללית רחבה או צרה, אלגנטית או רומנטית, כפרית או

הצעקה האחרונה

עירונית, ספורטית או צרפתית. בקיצור, החיים אינם קלים. החברה מעסיקה שני מעצבים: רחל אלקלעי ועודד פרזביזור. שני אלה עושים כמיטב יכולתם למצוא איזה שהוא "שביל זהב" בין מגמות אופנה עולמיות לבין מה שמכונה "טעם האשה הישראלית" (באחרונה נעשית הגדרה זו מטושטשת, במיוחד ליצרני אופנה).

באוסף ניבה יש, אם כן, מגמות אחדים, לבחירת הלקוחה. במערכות ג'ינס עם חולצות טריקו. קבוצה זו מציעה את תצאית המיני הנכנסת בקושי, אך בכל זאת, למראה הקיץ הנרבוי. בגזרי ג'ינס משוקים המעצבים גם את משחק הנערה הרומנטית, רמזים לנערת סן טרופז של שנות החמישים. בשילוב מראה המוחך הזקוף עם חצאית רומנטית. גיזרה זו גם בבד משובץ כופיעה באוסף ובשינוי קל היא עשויה להיות להיט הקיץ הבא. בינתיים יש כאן גישושים בעניין האורך וכן רמזים לתחתוניות עם "בלאנס" בעניין האורך.

בגזרי הערב של "ניבה", מעצבים בידי עודד פרזביזור, הם מסאטן רך ומציעים את מבחר משחקי האופנה הצרפתיים בגישה תחתוניות וקופות, מיני עם קפלים, מראה שאנלי מעודן, מראה סקסי צמוד עם ור־לאנים ובלעדיים ומערכות מכנסיים וחולצה מפוספסים באווירה צעירה.

חידוש התאים והתעוררותם

המאבק בין חברות מוצרי הקוסמטיקה על נעורי הנצח של האשה (והגבר) ניטש עתה בכל עוז. החברות הגדולות — לאנקום, הלנה רובינשטיין, קלרינס, אסתי לאודר — מפליאות להציע לקהל עוד מוצר ועוד מוצר כשהלקוחה אינה מהססת להוציא כסף רב על מוצרים חדשים. המוצר החדש של דיור הנפוץ עתה בעולם, ושהגיע לישראל, מכונה "קפצ'ר". הוא מבוסס על תמצה הידראורנית שתכונתה היא החדרת החומרים פנימה לתוך העור.

עד עתה ניטש ויכוח אם ניתן להחדיר ויטאמינים, שומנים או אלמנטים אחרים שהעור זקוק להם באמצעות מריחה על עור הפנים. חברת דיור פיתחה את המוצר בשיתוף עם מכון המחקר לואי פסטר בצרפת, והרכיבה חומר האמור להאיט את הזדקנות העור בכך שהוא מחדיר אליו קולאגן ואלסטין לחידוש התאים והתעוררותם.

חומר הג'ל "קפצ'ר" נמצא בתוך מתקן המאפשר להוציא כמות קטנה המומלצת על־ידי החברה — שלוש טיפות בבוקר ושלוש טיפות בערב. המחיר — 249 ש"ח.

מאה שנה להולדת בן־גוריון

מאת עדנה לוינשטיין

שבוע הילד בישראל, שיתקיים בין ה־17.5 ל־22 במאי, "יעמוד השנה בסימן מאה שנה להולדתו של דוד בן־גוריון", על־פי המלצת רעית נשיא המדינה, אורה הרצוג, שבחסותה מתקיים שבוע הילד. אירועי השבוע מאורגנים על־ידי מרכז תרבות העמים לנוער בירושלים בשיתוף עם משרד החינוך והתרבות, ההסתדרות, הרשויות המקומיות, ארגוני הנשים ותנועות הנוער. יו"ר מטה שבוע הילד, צבי רגן, מסר כי העמדת דמותו של בן־גוריון במרכז האירועים נותנת הזדמנות להנחיל לילדים ולבני הנוער הכרה והבנה בסיסית של תולדות הציונות ותהליך הגשמתה.●●●

נפגעו — אך לא נכנעו. ועוד בעניין בן־גוריון בן המאה: אחד עשר ציירי פה ישתתפו בתערוכת ציורי הנגב שתוצג בבסיס הגדנ"ע בשדה בוקר, במסגרת חגיגות המאה ושבוע הגדנ"ע שייפתח בל"ג בעומר. התערוכה תיפתח ב־20.5, בנוכחות שר החינוך והתרבות, יצחק נבון, שהיה מזכירו של בן־גוריון. בין חמישים הציורים המתארים את נופי הנגב והדרום תוצג גם תמונת דיוקנו של בן־גוריון. המציגים, החברים באגודת הציירים בפה וברגל, והסובלים כולם מנכות קשה, חלקם עקב תאונות ומחלות וחלקם נכי צה"ל, מוכיחים באמצעות ציוריהם כי הם אכן נפגעו — אך לא נכנעו.●●●

יום הולדת, חגיגה מתמדת. ימי הולדת אין מפסיקים לחגוג בגיל 8, או 20, או 50. דבורה נצר, אחת מן העסקניות המרכזיות של מועצת הפועלות בעבר, חוגגת בימים אלה את יום הולדתה ה־90. לכבוד המאורע עורך לכבודה ארגון נעמ"ת תל־אביב־יפו ארוחת צהריים חגיגית בבית דבורה נצר, בנווה־עוז, ביום שישי, ה־15 במאי, בשעה 12 בצהריים. ולנו לא נותר אלא לומר: כן תזכי לשנה הבאה!●●●

ישירות ומיידית. ויצ"וקלט — זהו שמה של תוכנית לקליטת העלייה מברית־המועצות ומדרום אפריקה, שבמסגרתה יופעלו אלפי משפחות

לקט

ישראליות מתנדבות לעזרת העולים. רוב המשפחות שיגיעו לארץ ייקלטו ישירות ומיידית במקומות מגוריהן ולא במרכזי קליטה. לכל משפחת עולים תצמיד ויצ"ו משפחה ישראלית מתנדבת, שתקבל על עצמה לסייע למשפחה העולה בקליטה מעשית וחברתית. ויצ"ו עוסקת כרגע ברישום משפחות מתנדבות לתוכנית, שיקבלו הדרכה טכנית מתאימה לביצוע התפקיד.●●●

איך אפשר לאכול אבטיח בסלון?

מאת יהודית קנולר

כשהייתי בת שמונה עשרה נתנה לי אמי פנקס טלפונים פצפון, ובו רשמה את כל מספרי הטלפון של בני משפחתנו המורחבת. שיהיה לי כאשר אסע לחו"ל. ציוד זה לדרך מלווה אותי עד עצם היום הזה. אמנם חלק מהרשומים בפנקס אינם עוד איתנו, אך הכתובות והטלפונים שרידים וקיימים ללא שינוי. בארץ לא הייתי יכולה להעזר בפנקס כזה אפילו שנה. השינויים התכופים של מספרי הטלפון והנטייה של הישראלים לעבור דירה/משרד בתכיפות רבה גורמים לכל פנקס או מדריך טלפונים להתיישן תוך זמן קצר.

לי, על כל פנים, גורם הדבר לתחושת חוסר יציבות שמלווה אותי בכל פעם שאני יוצאת לרחוב כמו אבן גבירול. המספרה של פעם הפכה לבוטיק, לאחר כמה חודשים היא הופכת לפיצריה. אחר כך לגלידריה. סמוך לבית שלי היתה מספרה קטנה. כשנפטרה בעלת המספרה היא עמדה ריקה במשך חודשים. מסול היתה חנות לציוד משרדי שפשטה את הרגל. יום אחד באו בנאים. דפקו בפטישים, התקינו ברזים, שינו נקודות חשמל והפכו את החנות, שפעם מכרו בה ציוד משרדי, למספרה. ממול נצבה מספרה מצודות היטב. סגורה. כעבור עוד כמה חודשים באו בנאים, דפקו בקירות, הורידו ברזים, שינו נקודות חשמל והפכו את המספרה ל...חנות לציוד משרדי, אלא מה?

אז עניין הפירות. הגויאבות סימלו אצלי תמיד את הסתיו ואת החגים. ריח קילוף הקלמנטינות התקשר אצלי תמיד עם התחלת עונת הלימודים. התפוזים שמרו עלינו מפני הצטננות החורף. ענבים הלכו טוב עם החול על שפת הים. בחופש הגדול, ואת האבטיחים אכלו עם גופיות על המרפסת. הכל היה ברור ומסודר.

מה קרה. תחילה האריכו לנו את עונת הענבים. אחר כך התחילו התותים להופיע במועדים לא צפויים. האבטיחים התחילו להראות בכל כבישי הארץ כאשר בחוץ עוד משפכי ומעונן. איך אפשר לאכול אבטיח בסלון? האם מישהו ממפתחי הזן החדש, שלא בעונתו, חשב על ההשלכות הפסיכולוגיות מרחיקות הלכת של המעשה, על תחושת חוסר היציבות הנפשית שלנו?

חור בכיס

14.50 = 17

מאת אברהם טל

ישראלית אחת היתה בקיץ שעבר בלונדון וקנתה בחנות מתנות בסכום כולל של 150 לישי"ט. בחנות זו מקבלים קונים תושבי־חוץ טופס החזר מע"מ. אחרי שמחתימים אותו בנמל היציאה (או בארץ היעד) ו־משגרים אותו לחנות, מקבלים הביתה שיק בסכום המע"מ בניכוי הוצאות טיפול. לפני חודשים אחדים קיבלה הישראלית שיק על סך כ־17 לישי"ט.

מאחר והיא עומדת לנסוע שוב לאנגליה, הלכה עם השיק לבנק וביקשה את הכסף ב־מסגרת ההקצבה לנוסעים לחו"ל. מה ביקשה בסך הכל? לקבל את הכסף שלה.

וכך אמר הבנק לבצע את העיסקה: הוא יקנה ממנה את השיק לפי שער קנייה המהאות והעברות, ימיר את הכסף לשקלים, את השקלים ימיר בחזרה ללירות שטרלינג בשער מכירת מטבע, ובגין השטרלינגים הללו יגבה ממנה 15 אחוזים היטל נסיעות.

לא עזרה לה הטענה שהשטרלינגים האלה הם שלה, וכי כבר שילמה פעם עליהם היטל של 15 אחוז — כאשר קנתה אותם ערב נסיעתה הקודמת. הבנק בשלו: אלה ההוראות.

לפי חשבוני, היתה מקבלת תמורת השיק שלה ע"ס 17 שטרלינגים — 14.50 לי"שט בלבד.

אינני יודע אם עשתה את החשבון, אבל אני כן יודע מה עשתה בשיק: לקחה אותו אתה ללונדון. היא מאמינה ששם תקבל תמורת 17 לישי"ט — 17 לישי"ט.

גם היא ברשעים

בין המכתבים שהגיעו באחרונה לטור זה, מצאתי לנכון לפרסם במלואו את המכתב הבא, מאת אורית פז מפתח תקווה: "קראתי את וידוייך, רשע ("וידוי של רשע", 15.4). מה לעשות, גם אני לא יכולתי להזיל דמעה על מר גורלה של המורה. גם אני בין אלה החושבים את עצמם "דפוקים" יותר מאחרים.

"אני אחות מוסמכת, תשע שנים במקצוע. לאחר שלוש שנות לימוד בבית־ספר לסיעוד ועוד תשעה חודשים בקורס לסיעוד בחדר ניתוח, למדתי — תוך כדי עבודה וטיפול בבית ובילדים — שלוש שנים באוניברסיטה וקיבלתי תואר "בוגר בסיעוד".

"אני לא יוצאת לחופשה בת חודשיים בקיץ וגם לא לשלושה שבועות בפסח. בעצם, אני לא מקבלת חופשה בחנוכה ובסוכות, בל"ג בעומר ובשבועות. בראש השנה, יום כיפור ויום העצמאות אני בתורנות. וכך גם בסופי שבוע (תורנות — קרי 16 שעות עבודה, משלוש אחה"צ בימי חול עד למחרת בבוקר, ו־24 שעות בסופי שבוע וחגים).

"אני עובדת בבקרים ובלילות, בימי חול, חגים ושבתות.

"עבור משרה מלאה של 40

שעות שבועיות במשמרת בוקר אני מרוויחה כ־700 שקל, ועם תורנויות — כ־1000 שקל, נטו. לו עבדתי 20־24 שעות בשבוע, בבוקר (כמו המורה), הייתי מרוויחה כ־350־400 שקל. אין לי שנת שבתון, אין לי הנחות בגני הילדים ובבתי־הספר. אפילו לקופת חולים אני משלמת. אם המורה הנכבדה חושבת שתנאי עבודתה אינם הוגנים, היא יכולה לעשות הסבה לסיעוד. הרי אנו זקוקים כל־כך לכוח אדם נוסף. אולי אז היא תבין כמה טוב להיות מורה בישראל". על כך אומרים ב־שטינה: זה רעיון!

אז איפה הן, הבחורות ההן?

פרופ' גבי שלו ורבות אחרות, בוגרות קורס מ"כיות בצה"ל, יחגגו מחר את סיום קורס המ"כיות ה־100

מאת אסתר בלווה

אידיאליזם טבול באווירות, מדים בעמילן "החבר" וחברה אחת או שתיים — אלה הזכרונות המיידיים של פרופ' גבריאלה (גבי) שלו, מקורס מ"כיות שבו השתתפה בשנת 1960. באלבומי התמונות מהימים ההם יש צילומים רזיים כחולים (גבי לא נמנתה על המצולמות). בתיק — הזמנה לטקס סיום קורס ה־100 של מ"כיות בצה"ל, שיתקיים מחר בבסיס צבאי אי שם.

גבי מודה שהיא מתרגשת, אך בהחלט לא מתרפקת על התקופה. מאז הרי חלפו 27 שנים, שבהן התמקדה בהקמת משפחה ובבניית קריירה אקדמית. היא ידעה ימים טובים, אך גם קשים. עם נפילתו של אישה, סא"ל שאול שלו, במלחמת יום הכיפורים, למדה להתמודד, ללכת הלאה, להיווחר אמיתית ומיד לראות את חצי הכוס המלאה.

בבית המרווח בפסגות מעלה גבי זיכרונות מהימים ההם. אבגלה, היא מציינת, מטשטש התחומים בין קורס מ"כיות לבין קורס קצינות, שגם בו השתתפה. וכשהיא מציינת שמשני הקורסים נדף ריח של יוקרה, היא עושה זאת בזהירות. "לקורסים הללו הגיעה העילית של הבנות, כאלה עם מטען של ערכי ארץ ישראל הטובה והיפה, כאלה שהודרכו בתנועות נוער. המושג "ראש קטן" לא שייך לדור שלנו. להיות גדעית — הרבה יותר שייך", היא אומרת.

מ"ם גבי שלו אז —

— ופרופ' גבי שלו היום

קורס המ"כיות היווה קרש קפיצה לקריירה אקדמית. רק טבעי היה, שמי שסיימה אותו הולכת לקצונה. הסרטוד הכי גדול היה לעמלן את המדים, שבהשוואה למדים של היום נראו נורא. הנעליים — כנ"ל. טיפוח ואיפור היו טאבו. המוטו היה להישאר טבעית. גם בקורס הקצינות.

מספרת פרופ' גבי שלו: "בסיומו של קורס הקצינות מונתי למפקדת פלוגת טירוניות ראשונה של בנות עיירות פיתוח, שקודם לכן לא גויסו לצה"ל, ועולות חדשות משכבות שלא ידעו עברית. אם אינני טועה, היוזמה לפרויקט היתה של דוד בן גוריון, שר הביטחון דאז ושל קצינת ח"ן ראשית של אותם ימים, דינה ורט. זו היתה אינטגרציה. עבורי, נערת שמנת תל־אביבית, מפגש ראשון עם בנות ישראל השנייה ועולות חדשות. אני זוכרת את הנבוכות של הבנות לקלוט ולהיקלט. אינני שוכחת את העזרות בנושאים של ידיעת הארץ, אזרחות, וכיוות, היגיינה אישית חינוך מיני. בימים הראשונים נפלה עלינו מכת כינים. היה גם הדיון מתקדם של אחת הטירוניות. הדיון שהיווה הפתעה מוחלטת, הן לטירוניות והן לסגל ההדרכה. טסבר כי הצעידה השבועית שהגיעה לבסיס תפוחה בשל זלילת־יתר. הדרכה במסגרת הפרויקט היתה אתגר חינוכי. אנחנו, הקצינות, חיינו בתחושה של עשייה למען חברה בריאה יותר".

המציאות היפה נקטעה

לקריאת סיום השירות הציעו לגבי קריירה צבאית. הבטיחו לה מסלול קידום מהיר, אבל היא הגיעה למסקנה שתוכל לממש את יכולתה דווקא בחיים האזרחיים. היא השתחררה ונרשמה לפקולטה למשפטים באוניברסיטה העברית. נישאה לחבר, שאול שלו, איש צבא קבע. היא למדה היסטוריה ופילוסופיה במסגרת הצבא. היה מג"ד בשריון. והיא התמחתה בדיני חוזים. גידלה את ער־קים, היום סטודנטית לפסיכולוגיה באוניברסיטת בר־אילן, ואת עָתִּי, תלמיד הכיתה השביעית בגימנסיה רחביה. המשפחה לא נדדה בעקבות הקריירה הצבאית של שאול. הבית היה באחת השכונות החינניות של ירושלים. בית חם ואוהב. סא"ל שאול שלו היה ידוע כאיש רחב אופקים ופקודיו זוכרים שאתו אפשר היה לשוחח על כל נושא, לשפוך את הלב ולקבל סיוע בעת הצורך.

המציאות היפה נקטעה ב־1973. שאול נפל בקרבות הבלימה בתעלה. שנה לאחר נפילתו ידעה גבי שהיא חייבת להוציא את המשפחה מן השבל, להחליף אווירה. היא לקחה את הילדים ונסעה לשנתיים לאוניברסיטת הרווארד בבוסטון לפוסט־דוקטורט. באווירה הרוגעת שם הילדים פרחו. היא מצאה כוחות נפשיים להמשיך קדימה. נכון להיום מודה גבי ששיקום התא המשפחתי היה חשוב לה יותר מכל. וזה כולל שמירת קשר הדוק עם החטיבה ששאול היה בנה היחיד.

כצד תארים כבשפטים, כתיבת ספרים מקצועיים, פגישות עם ידידי נפש, התמכרות למוסיקה קלאסית ולספרות יפה, יש הבית, המערכת החברית והפתיחות מעודדת הקשה עם הילדים.

מחר תיסע גבי שלו לטקס עם חברה שכתה בסיימת קורס מ"כיות. היא מתרגשת עבורה. שמחה לקראת פגישת המחזור. היא גם מסוקרנת לדעת "איפה הן, הבחורות ההן"

האוניברסיטה העברית בירושלים

מרכז מרטין בובר

מודיעים על פתיחת ההרשמה

לתכנית מעליה

מסלול עיוני ללומד המבוגר

לבני 40 ומעלה וגימלאים

תכנית חדשנית למבוגרים המבקשים ללמוד לימודים אקדמאיים לשמם, או לימודים המובילים לקראת תואר בתנאים מיוחדים.

המעוניינים יפנו בהקדם למרכז מרטין בובר האוניברסיטה העברית בירושלים טל. 882443־4, 02־822168

חוק התכנון והבנייה תשכ"ה — 1965

מרחב תכנון מקומי, קריות

נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה — 1965 כי במשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה קריות הוגשה בקשה להוספת שטח מגורים בשכונת גנה ביזוק קרית ים גוש 10425 מגרש 153.

מהות הבקשה:
חריגה של 13.66 מ"ר מאחוזי הבנייה המותרים המהווים 3.27% משטח המגרש. כל המעוניין רשאי להגיש התנגדות למשרדי הוועדה המקומית שד' ויצמן 5 קרית מוצקין, תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.

ע. לוי
יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה קריות

שברירי כמו חרסינה

חפצי יהודאיקה, פריטים ארכיאולוגיים וכלי זהב וכסף יעמדו למכירה פומבית בגלריה "ברקמה", שתתקיים בסוף החודש בתל־אביב. במקום יימכרו גם אגרטלי חרסינה מתקופת הפריחה של יצרני החרס של העיר דֶלפט בהולנד והמקומות אחרים באירופה, תקופה שבה טרם הובאו מסין הטכנולוגיות לייצור כלי חרסינה. מימין לשמאל: אגרטל מתוצרת מפעל מייסן שבגרמניה מן השנים 1709־1726; אגרטל שיוצר על ידי האמן למברטוס סנרוס, משנת 1780, ואגרטל חרס שיוצר בדלפט, הולנד, בשנת 1764, בידי האמן האן דר הוס. למטה — צלחת חרס משנת 1673 שיוצרה בבלגיה. כל הפריטים הם מוזיאוניים והם מוערכים בין 400 ל־800 דולר, לפי מידת פגיעותם (יהודית קנולר).

רוזן ומוזס — שני מחנכים

פנחס רוזן, ראשון שרי המשפטים, וזיגפריד מוזס, ראשון מבקרי המדינה, נולדו לפני מאה שנה, באותו יום: 13 במאי, 1887

זיגפריד מוזס

פנחס רוזן

מאת ש. גרוס

כאשר פנחס רוזן — שעדיין נקרא בשם פליכס רוזנבליט — עלה ארצה בשנת 1924, לא חזה את עתידו בארץ־ישראל כשל עסקן פוליטי. האיש שכיהן בין 1920 ו־1923 כיושב־ראש הסתדרות ציוני גרמניה, התכוון להרים את תרומתו לבניין הארץ כאיש פרטי שיתפרנס מעיסוק במקצועו: עריכת דין.

ברם, הקונגרס הציוני ה־15 (1927) בחר בו כחבר ההנהלה, ובמשך ארבע שנים ישב בלונדון, כראש מחלקת הארגון של ההסתדרות הציונית העולמית. שנים אלה איפשרו לו להכיר מקרוב את סגנון החיים הפוליטיים של בריטניה וחיזקו את אמונתו בעקרונות הליבראליזם — כהשקפת־עולם וכמדריך לפעילות ציבורית יום־יומית.

כאשר יהודי גרמניה הגיעו ארצה, החל משנת 1933, באלפים וברבבות, היה רוזן כבר תושב מבוסס ומכובד. אבל הוא החזיק את עצמו בשוליים של הבימה הפוליטית. הוא עלה עליה כמה שנים מאוחר יותר, כחבר מועצת העירייה של תל־אביב. מועמדותו היתה בלתי־מפלגתית, כביכול; בעיקר נתמכה על־ידי עולי גרמניה שמקרוב באו.

רוזן, אשר התנגד עקרונית לכל ניסיון של התבדלות עדתית, הסכים להופעתו כנציג ה"יאקים". גם משום שהבין בצורך לשלב אותם, כקבוצה חזקה, בריקמת חיי היישוב, וגם משום שהעליה הגרמנית סיפקה לציונות ה"כללית", בעלת הגוון הפרוגרסיווי, מה שנציגי הפלג הזה מבין עולי רוסיה לא הצליחו לגבש בשנות ה־20: בסיס ארגוני רחב ומוצק. התייצבותו בראש מפלגת "עליה חדשה" בראשית שנות ה־40 ניזונה מאותם נימוקים.

כוח שלישי עצמאי

רוזן לא הוקסם מרעיונות סוציאליסטיים; אבל במפלגות הפועלים החלוציות — הפועל הצעיר ופועלי ציון — ראה את מגשימי הציונות שמחובתו של אורח ליבראלי לעודד במפעלן הקונסטרוקטיבי. הוא דחה מעליו את הרוויזיוניזם; יחסו עם ישראל רוקח ואנשי "האיחוד האזרחי" היה מאופיין על־ידי תחושה של זרות שקשה היה לו לגבור עליה.

בימי המאבק התנגד באופן תקיף ביותר לארגוני הפורשים — אצ"ל ולח"י — ולפעולות הטרור שלהם; מבין ראשי מפא"י הרגיש את עצמו קרוב ביותר לאליעזר קפלן ויוסף שפרינצק. זמן רב עוד האמין כי יעלה בידינו להביא לביטול "הספר הלבן" ולהמשיך את "הזיקה הבריטית"; אבל בהדרגה השתכנע שאין תוחלת לקו זה, והוא הביא באופן עקבי את מרבית חברי "עליה חדשה" אל מחנה בן־גוריון, שניווט את ספינת היישוב לעבר היעד של הקמת מדינה לאלתר — ואם אין להימנע מחלוקת הארץ, גם במחיר זה.

בדרך זו סלל רוזן את הדרך למיזוג "עליה חדשה" עם "העובד הציוני" ואישי ציבור בעלי־שם בודדים שנשארו מחוץ למפלגה הליבראלית המאוחדת, שמשה סנה ניצח עליה, והיה למנהיג המפלגה הפרוגרסיווית.

פנחס רוזן לא היה נואם מרתק ומבריק. לעיתים היה אף "קצת משעמם", כפי שהגדיר זאת אחד ממוקיריו שלא מהחוג הגרמני. אבל היה כוח שכנוע עינייני בהצגתו את הבעיות ואת הדרך לפתירתן; ומי שמחפש תשובה לשאלה ממה באה לו עמדת המנהיגות שגם יריבים הכירו בה, ימצא אותה בסמכותיות שקרנה ממנו — סמכותיות שקטה, ללא סימן של תוקפנות, אבל מהסוג שמפלגתו ביקשה לנצלה בהסכמת הסיסמה: "עליו אפשר לסמוך". דרך אגב, משהו מעין זה חשו גם הגרמנים: בצבאם שירת, במלחמת־העולם הראשונה, כמפקד פלוגה.

עצמאות הרשות השיפוטית

כאשר הוקמה "מנהלת העם", היא העובר של הממשלה הזמנית, שלאחר ה־15 במאי, 1948, הופקד תיק המשפטים בידו. מינוי זה תאם מושגי־יסוד של מדינות יבשת אירופה — ולאו דווקא את אלה של בריטניה. עם זאת, השכיל רוזן למלא בתוכן את תפקידו המיניסטריאלי, בלי לקפח את מעמדו של "היועץ המשפטי לממשלה"; הוא עבד בהרמוניה עם יעקב שמשון שפירא ועם חיים כהן.

רוזן עמד בכל מאודו על העיקרון שהרשות השיפוטית צריכה להיות חופשית מכל תלות ברשות המבצעת; והמזל האיר פנים לרוזן, כי דוד בן־גוריון דגל באותו עיקרון. בן־גוריון, שעמד על מקצועיות כאשר מכריכי הממלכתיות בכל תחום, העריך את רוזן כמשפטן מלומד ומנוסה; וכמה גדולה היתה אכזבתו של ב.ג. כאשר רוזן התנגד לדרישתו לחקירה משפטית את פרשת לבון, ואכזבת רוזן מתוקפנותו של ראש־הממשלה שלא רצה להכיר בצורך הפוליטי — אליבא דרוזן — לשכך את התסיסה הציבורית באמצעותה של ועדת שרים.

רוזן התחנך בבית הורים, שהגיעו בשעתם לגרמניה מהונגריה, על ברכי האורתודוכסיה המודרנית נוסח שמשון רפאל הירש; אבל את מקומו בתנועה הציונית מצא מחוץ לגדר "המזרחי". מיסודו של דבר, לא היה כלל איש מפלגה; הוא רק התאים את עצמו לצורכי הזמן, עת הציונות של ארצות הגולה, שהיתה "כללית" מטבעה, התחלפה בציונות של מפלגות שכל אחת מהן מייצגת לא רק אידיאלים, אלא גם אינטרסים חברתיים וכלכליים.

רוזן הגן על המדיניות של קיצוב ופיקוח, שדב יוסף ביצע בתקיפות, והרגיש מרירות כאשר רבים מבוחרי הפרוגרסיווים עברו בתגובה על כך למחנה הציונים הכלליים; מאוחר יותר נתן בכל זאת את ידו לאיחוד דווקא איתם, אם כי לא האמין באמונה שלמה כי המפלגה הליבראלית תוכל לשמש "אלטרנטיווה" למפא"י; המציאות הצדיקה את ספקנותו.

עד שנת 1933 נחשב מוזס כאחד מאנשי הדור המוביל של ההנהגה הציונית בגרמניה, אך איש לא ראה אותו כמנהיג ממש. שנת 1933 שינתה את התמונה; ועם עלייתו ארצה של בלומנפלד נפל על מוזס לקבל לידו את מושכות ההנהגה.

התנועה הציונית, שהיתה עד אז מעין כת — מאורגנת היטב, בטוחה באמונתה הציונית, אבל מיעוט מועט בתוך היהדות הגרמנית — הפכה לתנועה עממית; ובעוד שלא היה ספק כי אין עוד עתיד ליהודים בגרמניה הנאצית, היה נחוץ לגייס לבניין הארץ את המשאבים — בכוח אדם ובכסף — שהיהדות הגרמנית גם בעידן התמוטטותה עדיין היתה ברוכה בהם.

המשטר הנאצי סבל את המשך העבודה הציונית משום שהיא עודדה יהודים לנטוש את גרמניה; ואפשר היה גם לשכנע את המשטר שיסכים, חרף עוינותו הקיצונית, לצייד עולים־בכוח במטבע זר, תמורת קניית סחורות תוצרת גרמניה על־ידי חברת "העברה" בארץ־ישראל.

בנסיבות החדשות, נחוץ היה לשתף פעולה עם ארגונים יהודיים שקודם התנגדו נמרצות לציונות, במסגרתה של "נציגות יהודי גרמניה"; אבל שיתוף־פעולה זה לא צריך היה לבלום את ההסתדרות הציונית ואת הדחיפה להחשת תהליך העלייה בה.

ניסיון בתחומי המשק והמינהל

מוזס ניצח על הפעילות בכל התחומים האלה. חלקו האישי בלט בתחום ה"טרנספר", והוא היה חבר בוועדה המרכזת של נציגות יהודי גרמניה. אבל עיקר הצלחתו היתה בכך שהשכיל להעביר את רוב הסמכויות של יושב־ראש הסתדרות ציוני גרמניה לידי עוזרים מוכשרים שכל אחד מהם נהנה מחופש־פעולה רחב ביותר בתחום אחריותו הספציפית.

כאשר מוזס נבחר בוועידה האחרונה, בתחילת 1936, כיושב־ראש — עד אז כיהן בתפקיד זה בכוח הנסיבות בלבד — היה גלומה בבחירה זו, הוקרת פעלו והבעת תודה לאדם שעמד בפרץ בשעה קשה. כאשר עזב בשנת 1937, יכול היה לומר לעצמו כי יצא ידי חובתו, ואיש לא היה רשאי לשלול ממנו את זכות ההחלטה האישית.

ממה ניזונה המנהיגות שמוזס גילה בארבעת השנים האלה? אפשר לציין, ראשית כל, כושר תפישה שחדר במהירות לשורש הבעיות; שנית, יכולת ניסוח מעולה. אבל תכונות אינטלקטואליות אלה אינן מסבירות הכל; ציינה אותו גם תכונה אחרת, והיא אדיבות מובהקת, גם כלפי צעירים ממנו וכפופים למרותו, וגם כלפי מתנגדים פוליטיים. שלוש הסגולות האלה חברו יחד כדי לעשותו לאמן המשא־ומתן ו[illegible] בסיכומי דיונים. האיש שהרכיב משקפיים חזקות ושהופעתו החיצונית לאו דווקא היתה מרשימה, ואשר לעולם לא הרים את קולו, התקבל בכל מוסד ובכל דיון כבעל עצה חכמה ומורה־דרך מעשי.

מוזס היה בין הראשונים שהתחיל, אחרי פרוץ מלחמת־העולם השניה, להכין את היסודות התיאורטיים לדרישה יהודית כלפי גרמניה שלאחר המלחמה: שילומים לכלל היהדות, והחזרת רכוש ופיצויים תמורת נזקים לפרט.

מוזס המשפטן צבר, בעודו בגרמניה, ניסיון גם בתחומי משק ומינהל ציבורי. במלחמת־העולם הראשונה הועסק באחת השלוחות של מינהל אספקת מצרכי מזון לאוכלוסיה האזרחית; אחר־כך היה ומוקמה יועץ לאחת העיריות בפרוסיה המערבית וניהל את המנגנון של חבר השלטון המקומי העצמי. במשך שנים מספר לקח חלק בניהולו של קונצרן שוקן. בברלין היה בין הראשונים מבין עורכי־הדין שעבר בחינה כ"בודק משק". כל העיסוקים האלה הרחיבו את ניסיונו בתחומים של מינהל ומשק; בדיעבד יוצא שהיה בהם משום הכשרה לתפקידו כמבקר המדינה.

* * *

אפשר לגלות קווים משותפים בדמותם של השניים; אפשר גם לעמוד על השוני שביניהם. שניהם היו אנשי סדר, יושר אינטלקטואלי, ריסון עצמי וסובלנות כלפי הזולת. מאידך גיסא, מוזס היה פחות פוליטיקאי מאשר רוזן, ורוזן כעורך־דין נחשב פחות כסניגור חריף מאשר כבורר חכם וצודק. אף אחד מהם לא הלהיב המונים; אבל כל אחד מהם הצטיין כמחנך את כל אלה שבאו במגע קרוב אתו. דוגמתם האישית שימשה נר לרגלי רבים.

הטור שלי / נתן דונביץ

על שוטרים ומספרים

לא הייתי כותב שורות אלה אלמלא אזהרתו של מפכ"ל המשטרה, רב־ניצב דויד קראוס, שהבחירות לכנסת, על רקע ההתרחשויות וההתלקחויות בין הימין לשמאל, עלולות להיות אלימות. על רקע זה, כתבתי לפני למעלה מחודש, ב־8 באפריל, על המתחים בין שוטרים לבין סטודנטים מפגינים. הסטודנטים עולבים בשוטרים, בהערות על השכלתם הנמוכה. השוטרים זועמים, ומגיבים בהתאם. מתחים כאלה נוצרו בעבר, בהזדמנויות שונות, כאשר היה על המשטרה לשמור או לפזר הפגנות של מי שנחשבים משכילים. על שני המחנות לנהוג באיפוק.

השבוע נדפסה ב"הארץ" תגובתם של שני קציני־משטרה בכירים, תנ"ץ קלמן ברנשטיין ונצ"מ יונינה גונן. במקום לעסוק עניינית במתחים ובדרך הפגתם, במקום לבחון מה אפשר יהיה לעשות אם באמת יהיו הבחירות אלימות (ושם, אנו יודעים, גם להשכלה משקל וחשיבות לא פחותים), נוקטים השניים את דרך ההכחשה הטוטאלית.

הם טוענים:

א. משטרת ישראל אינה מגייסת שוטרים שהשכלתם פחותה מ־11 שנות לימוד.

ב. מחצית מכלל השוטרים הם בעלי השכלה של 12 שנות לימוד ומעלה. מתוכם אחוז גבוה של בוגרי אוניברסיטה.

ג. גם עתה ממשיכים שוטרים וקצינים בלימודיהם. חלק מהם — לימודים אקדמיים. כולם קצינים.

ד. מי שפיקד על פיזור הפגנות הסטודנטים היה מפקד המרחב תנ"ץ יוסי יהודאי, בוגר אוניברסיטה ובעל תואר שני.

אלה עיקרי הדברים בתגובתם של שני הקצינים. אלא שמספרים לעתים מוליכים שולל. הדברים תלויים בדרך הצגתם.

11 שנות לימוד אינן מראות על השכלה. אין קושי רב להגיע, בעיקר בערי השדה, לכיתה י"ב. אפשר להגיע לכך, אומרים סקרים שנערכו במשך השנים, גם אם כותבים בשגיאות רבות. הניפוי הגדול הוא בדרך־כלל על סף השנה האחרונה. אז, כל בית־ספר רוצה להראות את הישגיו בבחינות הבגרות. להזכירכם, רק כחמישה אחוזים מכל שנתון עומדים בבחינות הבגרות בהצלחה. וחלק מן המצליחים עושים זאת בציוני־מינימום. והכך, במציאות הזאת, 11 שנות לימוד אינן מעידות על השכלה. ואינני נכנס כאן לדיון אם 12 שנות לימוד בבית־ספר מקצועי מעידות על השכלה כללית זו או אחרת.

"האחוז הגבוה של בוגרי אוניברסיטה" אינו מוצב ביחידות המשטרה העוסקות בשיטור, בשמירה על הסדר, או בפיזור הפגנות. האקדמאים יושבים במשרדים ובבתי־המשפט, כתובעים, כמשפטנים, כעובדי מעבדה, כחוקרי הונאות, ובשלל תפקידים אחרים. לא בסיור. על כן, שרבוב נתונים על אקדמאים אינו תורם דבר להבנת המתחים בעת פיזור הפגנות. הוא רק מערפל.

הדברים אינם אמורים על הקצין הבכיר ביותר שפיקד על פיזור הפגנות סטודנטים בירושלים, שהוא תת־ניצב, דרגה המקבילה לתת־אלוף, אלא על השוטרים בשטח. גם שוטרי משמר הגבול. לנגד עיני כמה תמונות, כמו זאת של אלת משטרה המונפת על צלם "טיים" ותיק ומתון, דויד רובינגר. תמונה מעבר לא כל־כך רחוק.

הגברת יונינה גונן אינה מפקדת שוטרים בשטח. היא משפטנית בכירה במטה הארצי של המשטרה. וטוב שיש כאלה. אלא שמלבד המדים, כאשר היא לובשת אותם, אין קשר רב בין השוטר־בשטח לבינה. זה גזע, כמו רבים אחרים במשרדי הממשלה.

קיימת, בכל חריפותה, הבעיה של מחסור קריטי לאורך שנים בשוטרים יותר משכילים. כשם שקיים מחסור כזה, ואולי חמור ממנו, בסוהרים. זאת בעיה שמשטרות רבות, ברחבי העולם, מתחבטות בה. גם משטרות המשלמות שכר גבוה יחסית לשוטרים (כמו בלוס אנג'לס, למשל) סובלות מתופעות שליליות.

המגע התדיר בין האזרח לבין עובדי־ציבור נעשה, בדרך־כלל, בדרגים הנמוכים. הדרג הנמוך, או הערכאה הנמוכה, הם הנציגים והשליחים של השלטון. במערכת המשפט, למשל, המגע העיקרי של האזרח הוא עם שופטי התעבורה ועם בתי־הדין לתעבורה. יכול אזרח לחיות כל חייו בארץ ולא להזדקק לבית־המשפט העליון ולשופטיו הבכירים. אנשים חולים מכירים בדרך־כלל את רופאי המרפאה שלהם. מעטים מאוד מכירים מנהלי מחלקות בבתי־החולים, במסגרת תפקידם.

על כן, גם דימויה של המשטרה נוצר בחיי היום־יום, במגעו או בהיתקלותו של האזרח עם שוטר הסיור או שוטר התנועה. והוא גם שמח כאשר החבלן המשטרתי מפרק, בסיכון אישי לא־מבוטל, מטען חשוד. האזרח אינו מכיר את קצין החבלה הראשי של משטרת ישראל.

כאשר אנחנו אמורים להתגלגל למערכת בחירות לוהטת, שאת בשורתה שמענו וראינו באירועי השבועות האחרונים, מוטב שקצינים בכירים במשטרה יניחו לסטטיסטיקות (מטעות) ויעסקו בעיקר. והעיקר הוא, שוב, כיצד לצנן את הרוחות בשני הצדדים, שלא יפגעו אלה באלה, כי כולם ישראלים.

לא בדיחה

ראיתי קריקטורה קטנה בעיתון אמריקאי: נאשם עומד לדין, ומדבר אל השופט: "כבודו, זה עולה לממשלה 125,000 דולר בשנה לכלוא פושע כמוני. כבודו, אולי תיתן לי את הכסף ואהיה בסדר?"

אותי זה הצחיק רק לרגע. כי בכל בדיחה יש גם גרעין של אמת ורצינות. אילו היתה הממשלה, כאן בארץ, נותנת דעתה לסכומים האדירים המבוזבזים כל שנה על כליאתם של עבריינים, אולי היתה מחליטה להפנות חלק מן הכספים למניעת עבריינות ולשיקום של עבריינים.

גן העדן ההולנדי

יותר ויותר קולות בהולנד קוראים לשינוי מדיניות הדלת הפתוחה כלפי מהגרים הנוהרים באלפיהם למדינה ומבקשים מקלט פוליטי. מסורת הולנדית רבת־שנים ניצבת במבחן

מאת הנרייטה בועז

אמסטרדאם

מאז תחילת השנה הגיע להולנד גל חדש של מבקשי מקלט פוליטי. הפעם גדול בהרבה מהגל של 3,500 הטאמילים מסרי לאנקה שביקשו לפני שנתיים מקלט מדיני בהולנד. בשלושת החודשים הראשונים של 1987 בלבד ביקשו מקלט יותר מ־3,500 איש, ומצפים כי עד סוף דצמבר יגיע מספרם לפחות ל־17 אלף. הפליטים הפעם הם אפגאנים, פקיסטאנים ומספר גדול של גאנאים וזאירים.

כל אדם המגיע להולנד מחו"ל ואומר כי הוא מבקש מקלט פוליטי זכאי ליהנות מהספק ולהיכנס למדינה, ולאחר מכן לקבל סיוע מכספי הציבור כל עוד התיק שלו בבדיקה. דבר זה יכול להימשך שנים, לפעמים אפילו שש. גם אם הבקשה למקלט פוליטי נדחית על־ידי בית דין בערכאה נמוכה, יכול המבקש, בסיועו של עורך דין מטעם המדינה, לערער בפני בית דין גבוה יותר, עד לבית הדין העליון. ב־1986 הוגשו 4,000 ערעורים כאלה. מכיוון שבתי המשפט יכולים לטפל רק במספר קטן של פניות וערעורים כאלה בזמן נתון, נוצרת סחבת אדירה. במשך כל אותו הזמן רשאי המבקש להישאר בהולנד ולנוע בה בחופשיות, אף כי רשמית אינו רשאי לעבוד.

את קריאת האזעקה הראשונה השמיעה השנה עיריית האג, הבירה. לעיר זו מגיעים 20 עד 25 מבקשי מקלט מדי יום. תשלום הקצבאות — כ־500 דולר לאדם לחודש — הוא באחריות העיריות, שגם כך סובלות ממחסור בכספים. מכיוון שהפליטים זכאים להתגורר בכל יישוב שירצו, שוכרים רבים מהם דירה בהאג או באחת הערים הגדולות. לעתים קרובות משכירים להם אותן במחירים מופקעים, או שכמה מהם שוכרים יחד דירה המתאימה למגורי אדם אחד או שניים בלבד.

לנוכח הבעיה, קראו איפוא כמה חברי פרלמנט לפתרונה באמצעות תוכנית דיור ויישוב ממשלתית, שבמסגרתה יפוזרו מבקשי המקלט ברחבי המדינה. היו גם שאמרו כי כמו במקרה של הטאמילים, אין לתת להם 500 דולר מזומנים מדי חודש, אלא לאכסנם על חשבון המדינה במרכזי קליטה, שם יקבלו מזון ולינה חינם בתוספת כספי כיס. אך אחרים דוחים את ההצעה. לטענתם, היא מגבילה את חירותם האישית של הפליטים.

סיבה אחת לגל זה של מבקשי מקלט בהולנד היא שבלגיה, צרפת וגרמניה המערבית הנהיגו באחרונה תקנות מחמירות בהרבה, לקבלת מבקשי מקלט פוליטי. לפיכך פונים הפליטים להולנד. התקנות הנוקשות בבלגיה יכולות גם להסביר את הזרם המתמיד של מבקשי מקלט מזאיר, לשעבר קונגו הבלגית. באשר לגאנאים, רבים מהם נמנו כפי הנראה על הפועלים הגאנאים בניגריה במשך שנים רבות עד שגורשו ממנה בהמוניהם. בתחילה ניסו להתיישב בטוגו ואחר כך בגאנה עצמה, ללא הצלחה בשני המקרים. על הבדיקה, אם המדובר בפליטים פוליטיים של ממש או באנשים שעזבו את ארצם בגלל מצוקה כלכלית, מקשה עוד יותר העובדה שרבים, גם אלה המגיעים במטוס, אינם מחזיקים ברשותם שום דרכון או מסמך. אף שבוודאי היה מסמך כזה ברשותם כאשר עלו על המטוס, נראה שרבים מהם קיבלו עצה לקרוע את המסמכים ולהשליך את הקרעים לאסלה במטוס.

בניגוד למסורת

רוב המפלגות בהולנד מסכימות כי יש לקצר לשנתיים את משך בדיקתן של פניות כאלה, העומד בממוצע על ארבע שנים. הן גם מסכימות כי למטרה זו יש לקבל עובדים חדשים רבים למשרד המשפטים, על אף המגמה הכוללת לקצץ, מסיבות של חיסכון, בכוח האדם של כל המשרדים הממשלתיים.

תת־השר במשרד המשפטים, ו. קורטה בה ואן האמאל, אפילו הציעה לגרש רבים ממבקשי המקלט חזרה לגבול ההולנדי או לשדה התעופה סחיפול, אם יתברר שניירותיהם מזויפים או שאין להם ניירות או שהם מנסים להיכנס להולנד לאחר שכבר שהו זמן מה במדינה אחרת שגם בה יכלו לבקש מקלט פוליטי. לדעתה, חייבות גם המדינות האירופיות האחרות לתאם את מדיניותן בנושא. אך קורטה, חברת המפלגה הנוצרית־דמוקרטית, אינה נהנית בהכרח מתמיכת כל אנשי מפלגתה, שלא לדבר על מפלגת העבודה או על מפלגות השמאל הקטנות. משום כך סביר שהצעתה תידחה.

לדעת מתנגדיה, אין להשאיר את הבדיקה בידי משטרת הגבול בגבול או בשדה התעופה; השיחה הראשונה עם מבקש המקלט חייבת להיערך על־ידי פקיד בעל הכשרה מיוחדת במשרד המשפטים. בנוסף לכך, מסמכים מזויפים או היעדר מסמכים אינם סיבה מספקת לגירוש האדם חזרה אל מעבר לגבול. המתנגדים גם אומרים כי הצעתה של קורטה מנוגדת למסורת ההולנדית של מתן מקלט לפליטים.

סוחרי בשר צבעוני

להצעה אחרת של קורטה, לערוך בדיקות איידס למבקשי מקלט ממדינות אפריקאיות כגאנה וזאיר, לא היה מלכתחילה כמעט שום סיכוי להתקבל. מאמר מערכת בעיתון היומי "האט פארול" אפילו קרא בתחילת אפריל לפיטוריה המיידים של קורטה, צעד שישפר במידת מה את הנזק שנגרם לשמה של הולנד כמדינה קולטת פליטים.

קיימת נקודה נוספת הראויה לציון, אף כי מבחינה טכנית אינה קשורה לבעיית הפליטים. מספר לא מבוטל של נשים מהעולם השלישי — מאפריקה (בעיקר גאנה), מאסיה (בעיקר תאילנד והפיליפינים) ומאמריקה הלטינית (בעיקר מן הדומיניקן וקולומביה) — נכנס להולנד באמצעות נישואים פיקטיביים עם בעלי אזרחות הולנדית, לעתים קרובות תושבים באיים האנטיליים או הקאריביים ההולנדיים, או הולנדים מכורים לסמים המקבלים כסף על הסכמתם לנישואים פיקטיביים. לעתים קרובות נאלצות הנשים, לאחר הגיען להולנד, לעסוק בזנות. מכיוון שמבחינה טכנית הן אזרחיות הולנדיות, אי־אפשר לגרשן חזרה לארץ מוצאן. רבות מהן, בעיקר מתאילנד והפיליפינים, נפתות לבוא בהבטחות שווא.

נראה כי מעורבת בנושא רשת שלמה של סוחרי בשר. לא "בשר לבן" במקרה הזה, אלא "צבעוני". לפי שעה לא נמצא פתרון גם לבעיה זו.

סמל לסטטוס

בפיליפינים יש ביקוש ער לכלי נשק המיוצרים בשיטות מיושנות בתעשיית־בית בלתי חוקית

מאת סת מידאנס

The New York Times

מיוחד ל"הארץ"

דאבאו, הפיליפינים

בימים קשים אלה בפיליפינים, בנג'מין באריגה הוא בעל מלאכה שעסקיו משגשגים. במוסך זעיר בחצר הורים הסמוך לבית־הספר שלו, הוא מייצר אקדחים. כמה מ־200 אלף כלי הנשק הבלתי רשומים והבלתי חוקיים במדינה. בימים שקדמו לבחירות לקונגרס שאמורות היו להיערך ב־11 במאי, עלה כצפוי שיעור האלימות במדינה, אם גם נראה שהיה נמוך יותר מאשר במערכות בחירות קודמות. נמסר על כ־40 מקרי רצח, לרבות של חמישה מבין מאות המועמדים לבחירות. הגנרל פידל ראמוס, רמטכ"ל הצבא, אמר כי זו ירידה בהשוואה למסע הבחירות לנשיאות בשנה שעברה, שבמהלכו נהרגו 156 איש. מקורות צבאיים אמרו שהמערכה הפוליטית גם העלתה את מחיריהם של כלי נשק בלתי חוקיים. מחירו של רובה אוטומטי הוא כעת 18 אלף פזות, קרוב ל־1000 דולר.

נהנים מהגנת פוליטיקאים מקומיים

באריגה, המפרנס משפחה בת שבע נפשות הודות למלאכה זו שאותה למד מאביו, אמר כי הוא מוכר את אקדחיו במחיר של כ־1,500 פזות כל אחד לאנשי ביניים המכונים במשחק מלים "בעלי מניות". אותו כיסה בגדים ליד משאבת־באר סמוכה, כאשר הוא סובב את המחרטה שלו ועיין בדפי מגזין־כלי־נשק ממורטט שניצב על מדף בדיר ההורים. בחנות קטנה מאחורי עצי הבננה המצלים על ביתו, הציגו לראווה שני "בעלי מניות" צעירים כמה ממוצריהם של באריגה ושכניו ופקחו עין לראות אם שוטרים מופיעים.

אולם התעשייה הבלתי חוקית נהנית מהגנתם של פוליטיקאים מקומיים ורק לעתים נדירות מטרידים את העוסקים בה. מוצריו של באריגה העשויים מחומרים מקומיים מגינים תרבות שבה אקדחים הם סמל סטטוס ואביזר ביתי מקובל כאחד. "בכל בית שתיכנס אליו תוכל למצוא כלי נשק", אמר באחרונה שר ההגנה רפאל אילאנטו. הוא אמר כי ניסיונות תקופתיים מצד הממשלה לפרק מנשקם את עשרות הצבאות הפרטיים (של בעלי אחוזות גדולים, עשירים אחרים, פוליטיקאים) הוכתרו בהצלחה זעומה בלבד. אחת הסיבות היא, כשתייריסים לקבוצות המוטות אלה כמועדלות מכיוון שהן בולמות זו את זו, אמר. בערים מלווים לא אחת ויכוחים ומריבות על תאונות־דרכים בשליפת כלי נשק. באזורי הכפר מזמנים לפעמים חיילים להתחרות כדי לירות מטוליאים ולהרבות את השמחה.

העתקים מתוחכמים

למרות מספרם הרב של כלי נשק, אנשי הגרילה של "צבא העם החדש" המונים כ־20 אלף איש עדיין מתקשים להשיג נשק. אחת הטקטיקות העיקריות שלהם היא להרוג חיילים או שוטרים כדי לקחת את נשקם. רבים מכלי הנשק במדינה מוברחים מחו"ל, ופקידים אמריקאים הביעו דאגה מהעלייה בכמות הנשק הזורמת לפיליפינים.

באריגה הוא אחד מ־3000 בעלי מלאכה המייצרים נשק המספקים פרנסה במישרין או בעקיפין, ל־60% מתושבי דאנאו, עיר־חוף השוכנת באי הגדול סאבו. ייצור הנשק החל בדאנאו ב־1901 כאשר חייל פיליפיני חזר מבית־ספר של חיל החימוש האמריקאי והחל לייצר אקדחי ברונזה. מלאכה זו עוברת מאב לבן זה דורות.

ראמונטו רוסארטה, בן 30, אמר כי הוא מייצר אקדחים מאז גיל 13 בקצב של אקדח לשבוע. הוא למד את המלאכה מאביו. כפרש בינתיים. תעשייני דאנאו מסוגלים כעת לייצר העתקים מתוחכמים של אקדחים אמריקאיים ואירופיים, לרבות ציפוי ניקל או כסף ותוויות מסחריות מזויפות. הם אומרים כי במכונות המיושנות שלהם הם יכולים לייצר אקדח בן 5.56 מ"מ המסוגל לירות כדורים ארמאליטיים, התחמושת הנפוצה ביותר במדינה.

לדברי פקידים מקומיים, החלה דאנאו לזכות במוניטין בין־לאומיים. ועל־פי השמועה העולם התחתון היפני הוא כעת אחד מלקוחותיה הבולטים ביותר. כלי הנשק בדאנאו עשויים מחומרים ירודים ותוחלת החיים שלהם קצרה יותר משל נשק מתוצרת בית־חרושת. אבל מייצריהם אומרים כי הם פופולריים בגלל מחיריהם הנמוכים יותר ובייחוד שאינם מצוידים במספרים אישיים המאפשרים איתור וזיהוי.

לביא חברה לביטוח בע"מ (בהסדר פשרה)
(להלן — "חברת לביא")
נוריץ' יוניון פייר אינשורנס
סוסייטי לימטד (להלן — "חברת נוריץ'")

הודעה על כינוס אסיפות נושים

בעקבות החלטתו של בית המשפט המחוזי בירושלים, אשר ניתנה ביום 29.4.87 בתיק המרצה 1062/87, ניתנת בזו הודעה על כינוס אסיפת נושים של "חברת לביא" ואסיפת נושים של "חברת נוריץ'" — וזאת על פי סעיף 233 לפקודת החברות (נוסח חדש) התשמ"ג — 1983, כדי שיצביעו בעד או נגד הצעת הסדר פשרה מתוקן, אשר הוגשה ע"י החברות הנ"ל לבית המשפט המחוזי בירושלים.

שתי אסיפות הנושים תתקיימנה ביום 8 ביוני 1987 ב"בית הרופא" רחוב הפסנתר מס' 1, תל־אביב, כאשר אסיפת הנושים של "חברת נוריץ'" תערך בשעה 11.00 ואילו אסיפת הנושים של "חברת לביא" תערך בשעה 12.00.

העתק מהצעת הסדר הפשרה ניתן לקבל במשרדי "חברת לביא" ברחוב הר סיני 3 ק"ב, תל־אביב.

באסיפת הנושים של "חברת נוריץ'" רשאים להשתתף ולהצביע רק מבוטחים שהם "נושים" של חברה זו מכח פוליסות בשותפות עם "חברת לביא".

נושים אשר הינם תאגידים מתבקשים להצטייד ביפויי כוח מתאימים.

* "תיקון טעות"

בהודעה שהתפרסמה ביום 11.5.87 בענין כינוס אסיפת הנושים נפלה טעות דפוס.
מועד קיום האסיפות הוא ב־8 ביוני 1987 ולא ב־8 ביוני 1986 כפי שפורסם.

משה פורת, עו"ד
נאמן לביצוע הסדר פשרה
בין חברת לביא לבין נושיה

בדין ובצדק / צבי הראל

חריקות בתום לב

בשבוע שעבר זכה עו"ד אפרים קרון (46) ממושב עומר, ליד באר־שבע, מעבירות מרמה והפרת אמונים וקשירת קשר לבצע פשע. קרון שימש עד לראשית דצמבר 1982 כיועץ המשפטי של מינהל מקרקעי ישראל במחוז הדרום. עם הגשת כתב האישום נגדו הוא הושעה מעבודתו, במשך שבעה חודשים. בית המשפט המחוזי בבאר־שבע זיכה את קרון "זיכוי מוחלט", כלשון השופט יצחק שבתאי.

אדם מן השורה ששמע על זיכויו של הנאשם באמצעי התקשורת, ואינו מכיר את חומר הראיות שבפרשה, שואל עצמו שאלה מתבקשת: אם הנאשם זכה זיכוי מלא, מה הניע את התביעה (פרקליטות מחוז הדרום) להגיש נגדו כתב אישום? מדוע "נטפלה" אליו?

מעיון בהכרעת הדין עולה כי גם השופט שבתאי קבע כי לנאשם היו חריקות אחדות, אם כי הוא מדגיש כי לא הוכחה כוונה פלילית בהתנהגותו של הנאשם.

וזוהי גרסת התביעה: חברת "סעד יהודי לבנין השקעות בע"מ", שהיתה בשליטתו ובניהולו של הקבלן סעד יהודי, זכתה בסוף ספטמבר 1982 במכרז של מינהל מקרקעי ישראל להחכרת שטח לבניית 147 מגרשים בעומר. לפי סעיף בהסכם בין הצדדים, נאסר על החברה למכור את המגרשים או להשכירם לאחרים. יהודי, בגלל מחסור באמצעים כספיים למימון הפרוייקט הגדול, החל להציע את המגרשים למכירה. עד שנודע הדבר למינהל מקרקעי ישראל, נמכרו שלושה מגרשים בלבד לשלוש משפחות.

דמות מרכזית נוספת במשפט הוא עו"ד נחמן רבות ממושב עומר, שהיה בעבר מתמחה לעריכת דין אצל עו"ד קרון. רבות ייצג את סעד יהודי. במחצית השניה של שנת 1982, בתקופה המקבילה למאמצי הקבלן לזכות במכרז ולקבל תמיכה מהמינהל, ניהל עו"ד קרון משא ומתן עם עו"ד רבות על האפשרות שיעזוב את משרתו במינהל ויצטרף למשרדו כשותף.

קרון עזב את משרתו במינהל בתחילת דצמבר 1982 ועבר לעבוד כשותף עם עו"ד רבות. הנאשם עבד חודשים מספר עם רבות, אך כשהתפנתה משרתו של מנהל מחוז הדרום, הוא חזר למינהל בתפקיד מנהל המחוז. עתה, לאחר זיכויו בשבוע שעבר, הוא חוזר לתפקידו האחרון כמנהל המחוז.

התובע, עו"ד זאב למפ, טען כי אף שהנאשם ידע שמכירת מגרשים אסורה, יעץ הירושה לפרקליטו של הקבלן (עו"ד רבות) למכור את המגרשים. עוד טענה התביעה, שפרוייקט זה היה אמור להכניס סכום של 90 אלף דולר למשרד עורכי־הדין של רבות, ושותפו העתידי עו"ד קרון, ולכן הנאשם היה מעוניין, עוד בהיותו עובד המינהל, שיהודי יזכה במכרז ויקים את הפרוייקט.

אחד המאפיינים הבולטים בהכרעת־הדין הוא שהשופט שבתאי נתן אמון לא־מסויג, כמעט, לעדותו של הנאשם, גם כאשר מולו ניצבות עדויות של עורכי־דין אחרים שהוזמנו להעיד מטעם התביעה. אחת הקביעות החשובות ביותר שקבע השופט היא שלא היתה מדיניות אחידה מצד המינהל באשר לצעדים שיש לנקוט נגד קבלנים שהפרו את ההסכם עמו ומכרו מגרשים לאחרים. תמונה קודרת זו עלתה מחקירותם הנגדית של בכירים במינהל, שנחקרו על־ידי הסניגור, עו"ד משה ישראל.

התביעה ניסתה להוכיח, בין השאר, על עדותו של רבות, אולם השופט קבע כי היא מהימנה עליו. עדות חמורה נוספת נגד הנאשם מסר עו"ד איתן ברקאי, שייצג לקוח שהתעניין ברכישת מגרש בעומר. ברקאי סיפר בבית המשפט כי הנאשם אמר לו שאין ללקוח שלו מה לדאוג, כי המינהל לא ביטל חוזים בגלל מכירת מגרשים. באשר לעדות זו כתב השופט כי יש לו קושי לקבוע עמדה חד־משמעית במחלוקת שבין עדותו של ברקאי לבין עדות הנאשם. "אין לי ספק שעו"ד ברקאי העיד בתום לב ולא היה לו כל עניין להטעות", כתב השופט, "אך יש לזכור כי עדותו בבית המשפט נמסרה ארבע שנים לאחר השיחה ושלוש שנים לאחר שמסר את גרסתו במשטרה".

באשר לשתי השיחות עם עורכי־הדין רבות וברקאי, מצא השופט מקום להעיר לנאשם, כי בהתחשב בתפקידו במינהל היה אפשר לצפות ממנו, כי בשיחה איתם יאמר כי הרעיון למכור את המגרשים הינו אסור ופסול מעיקרו.

במקרה אחר מצא השופט מקום למתוח ביקורת מפורשת על הנאשם: מתברר שקרון נסע עם יהודי לתל־אביב לפגישה עסקית עם נציגי חברת רסקו. בעניין זה קבע השופט כי לא היה זה נאה מצדו של הנאשם להשתתף בפגישה זו, וטוב היה עושה אלמלא עשה כן לאור העובדה כי היה אז עובד המינהל.

כך סיכם השופט את התנהגותו של הנאשם: "לא ניתן לומר כי כל עובד ציבור הנכשל בשיקול דעת מוטעה או עושה מעשה פגום מבחינה אסתטית, הראוי לביקורת, עובר ממילא עבירה פלילית של הפרת אמונים. במקרה דנן אותן חריגות שציינתי נעשו בתמימות ובטעות וללא כוונה פלילית".

עו"ד ישראל: חקירה נגדית. חשפה ליקויים במינהל

מידת ההוכחה של עיתונאי

כאשר עיתונאי מייחס לאדם בעיתונו מעשים בעלי אופי של התנהגות פלילית, מהי מידת ההוכחה המוטלת עליו להוכחת הדברים שכתב?

שאלה עקרונית זו התעוררה במשפט הדיבה שהגיש בצלאל מזרחי נגד עיתון "הארץ". תביעתו של מזרחי היתה תביעה אזרחית (לקבלת פיצויים) על־פי חוק לשון הרע. טען פרקליט העיתון עו"ד שלמה ליבליך כי כמות ההוכחה המוטלת על העיתון היא כמו במשפט אזרחי, כלומר, "נטיית מאזן ההסתברויות" (נטל הוכחה של 51 אחוזים). ראוי לציין כי במשפט פלילי, כאשר השופט מרשיע את הנאשם, כמות ההוכחה היא גדולה יותר ואמות המידה הן של "מעבר לספק סביר".

שאלת כמות ההוכחה נדונה בהרחבה בפרשת הירואין. טענתו של פרקליט העיתון התקבלה עקרונית. אך השופט שלמה לוין כתב כי בגלל הפרסומים על התובע, הוא אינו מחיל את ההלכה במקרה הזה. באשר לנושא הסמים, נכתב בסדרת הכתבות של הכתב אבי ולנטין כי "בצלאל מזרחי קשור גם למימון הברחות סמים בקנה מידה גדול לישראל". במלים אחרות: ניתן להבין כי אם הפרסום של ולנטין היה מצטמצם ונוגע לעסקה אחת של הירואין, היתה, כנראה, מתקבלת הגנת העיתון שטען טענת הגנה "אמת דיברתי".

השופט לוין מאזכר בפסק־הדין מזרחי־"הארץ" פסק־דין חדש יחסית של בית המשפט העליון (פברואר 1986), שבו התעוררה השאלה של מידת ההוכחה במשפט אזרחי כאשר מדובר במעשים בעלי אופי פלילי (ע"א 475/81 פד"י מ (1) 589).

פסק הדין ניתן בתביעתו של בעל עסק נגד חברת הביטוח של חברת "כללי", שטען כי מחנותו נגנב רכוש יקר. חברת הביטוח, באמצעות פרקליטה עו"ד משה קפלנסקי, טענה כי התובע — או אדם מטעמו — ביים את הפריצה לחנותו. תביעתו של בעל החנות נדחתה לאחר שחברת הביטוח הביאה ראיות שהחשידו את המבוטח בביום הפריצה, במסגרת ראיותיה על "מאזן ההסתברויות" לטובתה.

השופט פרופ' אהרן ברק היה אחד משלושת השופטים שדנו בערעור שהגיש בעל העסק נגד חברת הביטוח, לאחר שבית המשפט המחוזי דחה את תביעתו. כך כתב ברק: "על כן דעתי היא כי יש להמשיך ולנקוט את הגישה כי בכל המשפטים האזרחיים מידת ההוכחה היא זו של נטיית מאזן ההסתברות, וכי במסגרתה של מידת הוכחה זו, ועל־פי מבחנים של שכל ישר, כמות הראיות, שיש בהן כדי לשכנע את השופט בנטייתה של ההסתברות, קשורה במהותו ובחומרתו של הנושא..."

ראוי לציין כי כמות הראיות שהיו לחברת הביטוח לא היו, כנראה, מספיקות להרשיע את המבוטח באשמה של ביום פריצה לחנותו, אילו היתה פרקליטות המדינה סבורה שיש להגיש נגדו כתב אישום.

האם פירומן יכול להתאפק?

באחרונה, בבית המשפט המחוזי בתל־אביב, נתברר משפטו של צעיר פירומן, שכהגדרת השופט אורי שטרוזמן, נפל בין הכסא של הפסיכיאטר לבין הכסא של ועדת איבחון בין־משרדית שדנה באיזו מסגרת טיפולית יש לטפל בצעיר שהורשע בהצתת מכוניות. בית המשפט עומד בימים הקרובים לגזור את דינו, ונכון להיום לא ברור באיזו מסגרת יש לשלחו.

סניגורו של הנאשם עו"ד מקסים אטיאס טען כי באנגליה (בניגוד לישראל) מכירים במושג של אחריות פלילית מופחתת, ויתכן שבנסיבות של תיק זה היו מקלים באחריות זו על הנאשם.

השופט שטרוזמן והמתמחה שלו יעל גורן בדקו ספרות בינלאומית בנושא הפירומניה ומצאו שקיימת מחלוקת, אם הדחף של הפירומן הוא בר־כיבוש אם לאו. עוד עולה מסקירתם כי אין מחלוקת בין המומחים כי אין המדובר במחלת נפש אלא בהפרעה באישיות, ולכן הפירומן נושא באחריות פלילית.

השופט שטרוזמן

השקפה חדשנית מצד השופט שטרוזמן היתה עשויה לצמוח אם המומחים מהספרות הבינלאומית היו תמימי דעים שהדחף של הפירומן אינו בר־כיבוש. מכיוון שדיעות המומחים חלוקות, נחסמה הדרך בפני בית המשפט המחוזי לשנות הלכות קודמות של בתי המשפט בישראל, שנקבעו לפני 30 שנה.

هكذا منه الأصل

שחזור תאונות ממוחשב

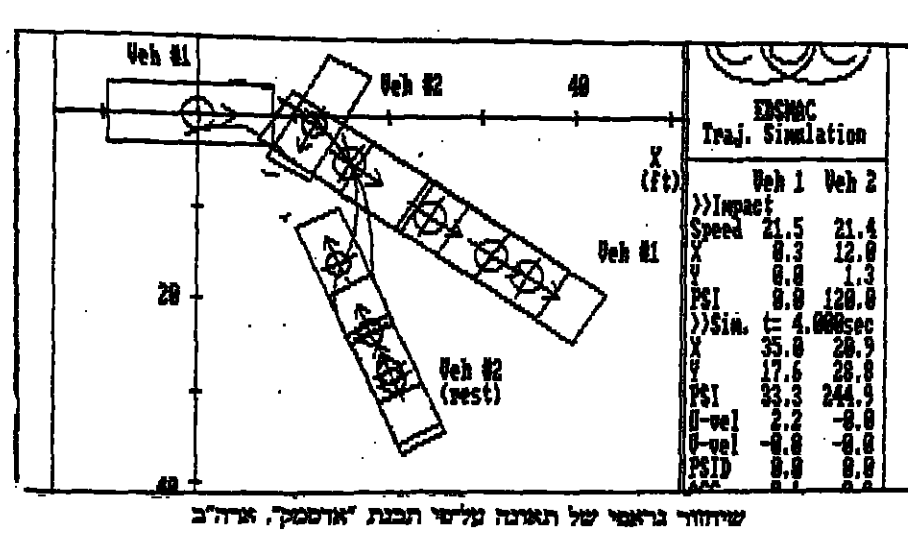

שיחזור גראפי של תאונה על־פי תכנת "אדסמק", ארה"ב

תמונת המצב לאחר התאונה הראתה מכונית אחת מעוכה על הכביש, בעוד השנייה נפגעה והועפה אל מעבר לשוליים. על הכביש עצמו נותרו סימני בלימה, שברי זכוכית ושרידים אחרים שהעידו על התאונה הקשה. המומחים שהעידו בבית המשפט השתמשו בנוסחאות מורכבות, תוך הסתמכות על חוק "שימור התנע" וחוק "שימור האנרגיה". ביטויים יפים, אשר לא בהכרח ידועים למי שאינו מצוי בתחום. הבעיה שעוררו המומחים השונים היתה שלמרות הניסוח המלומד של החוקים השונים, הגיע כל אחד מהם למסקנה הפוכה באשר לאחריות לתאונה.

השופט, שאינו חייב להתמצא בחוקים הללו, נואש משני המומחים גם יחד, והחליט להסתמך על דברי עדי ראייה, ולהכריע על־פי התרשמותו מהם ומרכביהם. "היו מקרים בהם בית המשפט הרשיע בתאונה אנשים, אשר על־פי ניתוח מדעי מבוסס ניתן היה להוכיח את חפותם", אומר אינג' אלימלך קרסני, ראש המעבדה לרכב ומכונות ב"טכניון".

בכנס הרכב השנתי, מטעם אגודת האינג'ינרים והארכיטקטים, שנערך לאחרונה בבית המהנדס בתל־אביב, סיפר קרסני על הכלים המדעיים הקיימים היום והמאפשרים שחזור כמעט אותנטי של תאונות, גם כאשר הנתונים שנותרו בשטח מעטים. כלים אלה הם למעשה תוכניות מחשב ברמות שונות, ברמת ביסוס גבוהה. דרך השגתה של רמת הביסוס, לרבות תוכנית בקרה, היא סיפור בפני עצמה: היא נותנת בידי מפעילי התכנה כלי אמין לשחזור התאונה, אשר אלמלא המחשב לא היו מסוגלים כלל להגיע אל שחזור ההתרחשויות לאמיתן. רמת ביסוס זו היא למעשה המפתח היכול לתת בידי בית המשפט את התשובה, למי מהמומחים להאמין.

קרסני מסביר כי בשחזור הקלאסי מחשבים את מהירויות כלי הרכב אחרי התאונה על סמך מרחקי הבלימה, מקום ההתנגשות. לעתים, כאשר ההתנגשות היא ניצבת (חזית־צד), או כאשר ידועה מהירותו של אחד מכלי הרכב, ניתן לחשב, על בסיס חוק "שימור התנע" — כפולת המסה של כלי הרכב המעורבים בתאונה במהירותם — גם את מהירותם לפני ההתנגשות. בחוק זה ניתן להיעזר, מסביר קרסני, גם כאשר כוח לא מרכזי גורם לסיבוב כלי הרכב בזוויות ידועות. "אלא שחישוב זה הוא בדרך כלל מסובך, ומתקשים לבצעו, בעיקר כאשר תנועת הרכב בעת הריסתו מורכבת מתנועה ישרה וסיבובית כאחת", אומר קרסני. הבעיה מתעוררת בהתנגשויות ישרות (חזית־חזית או חזית־אחור), משום שבשיטה הקלאסית של החישובים, לא ידועה האנרגיה המתבזבזת בעת ההתנגשות והגורמת לדפורמציה של הרכב. באין נתונים אלה, לא ניתן להשתמש בחוק שימור האנרגיה, ועל כן לא ניתן להגיע לתוצאות.

כדי להתגבר על קשיים ומחסומים אלה ניגשו החוקרים לפתרון מכיוון אחר. במשך שני העשורים האחרונים נעשו, בעיקר בארה"ב, אלפי ניסויי בטיחות בכלי רכב. במסגרת ניסויים אלה בוצעו התנגשויות יזומות של רכב בקיר ורכב מתנגש בצדו של רכב נבדק. בבדיקות היו המהירויות ידועות, וכן נמדדו שיעור הדפורמציה, הכוחות, התאוצות והאנרגיה שהושמדה. מידע זה נוצל כדי לחשב את קשיחויות כלי הרכב לסוגיהם, כתלות בכיוון ההתנגשות, מסביר מהנדס הרכב.

על בסיס מאגר המידע העשיר שהצטבר בניסויים, פותחה במכון "קאלספן" בארה"ב תוכנית מחשב המנצלת את החוקים, הן להתנגשויות צדיות והן להתנגשויות ישרות. תוכנית זו בודקת את התאמת התוצאות לפי שיטות החישוב השונות, מתקנת את עצמה, ואף מודיעה, כאשר התוצאות המתקבלות אינן הגיוניות או סותרות את הנתונים. משרד התחבורה האמריקאי החל להשתמש בתוכנית כבר ב־1979. לצורך ניתוח תאונות, התוכנית הותאמה גם למחשבים אישיים.

במקביל, מסביר קרסני, פותחה במכון "קאלספן" תוכנית אחרת, המחשבת את תנועת כלי הרכב המתנגשים, מרגע התנגשותם ועד למקום עמידתם הסופי. תוכנית זו משמשת מעין בקרה לתוכנה הראשונה, לאחר שהיא עושה זאת בכיוון ההפוך: לאחר שחושבו מהירויות ההתנגשות של כלי הרכב, על־פי מקום עמידתם הסופי, באה התוכנית השנייה ובודקת אם ההתנגשות על־פי המהירויות המחושבות אמנם מביאה את המכוניות למצבן הסופי, כפי שהוא נראה על הכביש.

יתר התוכניות, מספר המומחה, מאפשרות שחזור דינמי של התאונה על מסך גראפי. על המסך מתקבל שחזור מלא של כל אירוע התאונה, ואפשר אף להדפיס את מצב כלי הרכב בכל רגע של האירוע המשוחזר.

היום, מספר המומחה, מקובל הן באירופה והן בארה"ב לנתח תאונות בעזרת המחשב. השחזורים קבילים בבתי המשפט. זאת, לאחר שהוכח כי השחזור מגיע לרמת דיוק גבוהה מאוד, עם סטייה מירבית של כ־10 אחוז בין הערך המחושב לערך האמיתי. אצלנו, הוא אומר, עדיין יש "מומחים" שונים לשחזור תאונות, כאשר רובם המכריע אינו בעל רקע הנדסי, אלא דווקא רקע של שמאות רכב. אלה נעזרים לא פעם בשיטות חישוב שאינן תמיד נכונות לגופו של המקרה הנבדק.

תוכנית המחשב לשחזור תאונות נמצאת בשימוש המעבדה לרכב בטכניון מזה כשנה וחצי, והיו מקרים בהם ביקש בית המשפט את עזרת המומחה מהטכניון כדי להגיע להכרעה בדין. לאחרונה הוצגה תוכנית המחשב גם למשטרת ישראל, לצורך שחזור תאונות, וההצעה נשקלת עתה במשטרה, גם בהתחשב בעלויות.

המועצה המקומית דאלית אל־כרמל

מעוניינת בקבלת

מורה לכימיה

בעל תעודת הוראה ובוגר אוניברסיטה
לעבודה בביה"ס תיכון
ע"ש קופטאן חלבי בדאלית אל כרמל

עדיף בעל נסיון קודם בהוראת המקצוע

המועד האחרון להגשת מועמדות בכתב 30.5.87,
למועצה המקומית דאלית אל־כרמל מיקוד 30056

ראש המועצה המקומית
דאלית אל־כרמל
נואף חלבי

עיריית ירושלים
הועדה המקומית לתכנון ולבניה

הודעה לפי סעיף 149
לחוק התכנון והבניה
תשכ"ה 1965 (להלן: החוק)

בנ/453/86

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק כי מר שרה ושלמה זאב הגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה (להלן הועדה) בקשה להתרת הקלה בגוש 39 חלקה 9 רח' רחוב אליעזר פקליר דהיינו הבלטת מרפסת ברוחב של 1.50 מ' במקום 50 ס"מ במותר.
את ההתנגדויות להתרת ההקלה הנ"ל אפשר להגיש תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית לתכנון ולבניה ברחוב הלל 25, ירושלים.

ניתן לעיין בתכנית המוצעת במשרד זה בכל יום פרט ליום ו' בין השעות 12.00—14.00

אברהם כהנא, מ"מ ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה

במַמלכת המירוצים — ד'

פורמולה־1 — הפרס הגדול

אלין פרוסט, אלוף העולם בפורמולה־1, באימולה, איטליה, במירוץ האימון, יום לפני מירוץ הגראנד־פרי של סאן־מרינו, שנערך ב־3 בחודש.

מאת מנחם ארמון

כשמדברים על מירוצי מכוניות מתכוונים בדרך־כלל למירוצי גרנד פרי פורמולה־1. סדרת המירוצים המפורסמת ביותר בעולם, וגם החשובה ביותר. אחרי כל מירוץ בסדרה, עוקבים גם מיליוני המסלולים וגם על מסכי הטלוויזיה, מספר שיא של צופים בעולם המירוצים, לפעמים גם בספורט בכלל. הנהגים הם כוכבים אמיתיים, וכוכבי העבר זוכים עד היום לתהילה ותקרה. כמו סטירלינג מוס, ג'יימס סטיוארט, פנג'יו, ניקי לאודה. כוכבי ההווה נהנים מתגמולים כספיים הראויים לכוכבי־על, כמו אלין פרוסט, אלוף העולם ב־85', שקיבל שלושה מיליון דולר כדי לנהוג בעונת 86'. לאחר שזכה גם בשנה זו באליפות העולם, קיבל סכום גדול עוד יותר בשנת 87'. נלסון פיקה, נהג מצטיין וגם אלוף עולם לשעבר, חתם חוזה של 3.5 מיליון דולר.

גם מדינות נאבקות על הזכות לארח מירוצים אלה. הונגריה השקיעה יותר מעשרים מיליון דולר לקיים גרנד פרי בבודפסט בשנת 86'. 10,000 כרטיסים נמכרו ביום הראשון לפתיחת הקופות שנפתחו ארבעה חודשים לפני המירוץ. מנהלי אתרי מירוצים בתוך המדינות המארחות נלחמים זה בזה על הזכות להיבחר כמסלול המירוץ. גם בישראל מודעים לחשיבות הפרס הגדול. אלי דיין, ראש עיריית אשקלון, הצהיר שמטרתו הסופית בתמיכתו במירוצים היא להביא את הגרנד פרי לאשקלון. אפילו המפרסמים מתחרים על הזכות לתת חסות לנהגים מצטיינים ולקבוצות מובילות. רשתות הטלוויזיה משלמות סכומי עתק עבור זכויות השידור.

תוכן מירוצי הגרנד פרי, על כל אחד מצרכיו, מצדיק את הילת התהילה סביבו. הנהגים נחשבים לטובים שבעולם, המכוניות הם שיאים בקידמה מסורתית, רמת האירגון בין־לאומית, האתרים מלהיבים והמסלולים הם הטובים ביותר. ה־FIA קובע את הדרישות והתקנים למירוצי גרנד פרי, הנקראים פורמולה 1, ודואג לכך שגולת הכותרת של עולמו יתמיד ברמתו העילאית. אתר שאינו עומד בדרישות גורם לביטול המירוץ. כך קרה ב־1985 כאשר המירוץ שתוכנן בספא (בלגיה), בוטל משום שהאספלט היה רך מדי. כל פרט שאינו עומד בדרישות, נפסל, לרבות מכוניות.

המירוצים נערכים על מסלולים סגורים. לרוב, אלה הם מסלולים מיוחדים למירוצים, כגון ברנדס הץ' באנגליה או מונזה באיטליה. לפעמים המסלולים הם כבישים עירוניים שנסגרו והוכשרו במיוחד למירוץ. מסלול מונטה קרלו הוא המפורסם ביותר מסוג זה. אורך תקני למירוץ הוא בין 300 ל־320 ק"מ, כאשר אורך המסלול נע בין 2 ל־5 ק"מ. הזמן המירבי לסיום מירוץ הוא שעתיים. בכל מסלול מיגוון רחב של פניות וסיבובים מכל הסוגים המתחברים יחד דרך ישורת או שתיים. לכל מסלול יש תכונות המייחדות אותו, המציב דרישות שונות מהנהגים ומהמכוניות. מסלול מונטה קרלו ידוע בפניותיו החדות הרבות ובמנהרתו החשוכה. הנהגים לומדים היטב את שגעונותיו וייחודיותיו של כל מסלול. רובם נוהגים לעשות מספר הקפות ברגל ביום המירוץ, ולבחון במבט מקרוב כל סנטימטר מרובע באספלט.

מכוניות פורמולה־1 מהוות שיא בהתפתחות מכוניות המירוצים. הן בנויות למטרה אחת בלבד — לנצח במירוצי גרנד פרי. מחוץ לזירה זו אין הן שוות. צורתן החיצונית אינה מאפשרת טעויות בזיהוי: צללית נמוכה, גלגלים פתוחים, מתלים חשופים, כנף קדמית צמודה לקרקע, כנף אחורית מוגבהת, וגוף דמוי סיגר המקשר את הכנפיים. לבנייתן משתמשים בדרך־כלל בחומרים מיוחדים, שערכם ליחידת משקל עולה בהרבה על ערכן של מתכות יקרות ולעיתים אף על אבני חן. השילדה הקטנה בנויה מתרכובת סיבי פחמן בפלסטיק המחוזקים פנלים עשויים מכוורות אלומיניום. היקף המחקר על התכונות האווירודינמיות והשפעות הקרקע על מבנה הרכב, שנערכו על ידי יצרני רכבי פורמולה, משתווה כמעט למימדי המחקר של סוכנות החלל האמריקאית. במהלך השנים נעשו שינויים בתקנונים, להגביל את היתרונות שנבעו מההתפתחויות בתחום זה.

מנועי הפורמולה־1 הם סיפור בפני עצמו. ממנוע בנפח 1500 סמ"ק מופקים אלף כוח סוס, כלומר 1.5 כוח סוס לכל סמ"ק. נתונים כאלה הם תוצאה של מערכות ממוחשבות השולטות על מערכות הצתה, דלק, ומגדשי טורבו. תורת מגדשי הטורבו הגיעה לדרגת התפתחות כה גבוהה בפורמולה־1, שהיה צורך לחסלה, והוכנסו חוקים חדשים המגבילים את השימוש בהם. למעשה, בעוד שנתיים השימוש ייאסר כליל.

מחשב כבה מניע

המחשב הוא היום הכוח המניע במכוניות גרנד פרי. לוטוס, אחת מהקבוצות הוותיקות בענף, העמידה השנה על המסלול מכוניות עם מערכת מיתלים ממוחשבת. המחשב מבצע שינויים במערכת בהתאם לתנאי המסלול. רשימת ההתפתחויות הטכנולוגיות בפורמולה והתפתחויותיהן הרבות יכולה למלא ספרים. גם יישומם ברכבי כביש רגילים הוא סיפור בפני עצמו. בלמי דיסק, הגורות בטיחות נגדלות, בקרת הצתה ממוחשבת ומגדשי טורבו הם רק דוגמאות בולטות לעניין זה.

הפיתוח, הבנה והרצה של רכב פורמולה־1 הוא סיפור יקר מאוד. בעבר, יצרנים רבים היו משקיעים סכומי עתק ומריצים קבוצות בעונת הגרנד פרי. חברת רנו עשתה זאת במשך שנים וזכתה לנצחונות רבים. יגואר, פורד, אלפא רומיאו, אפילו מרצדס הם שמות של יצרנים נוספים שהתחרו במתכונת מלאה במהלך השנים. כיום, העלויות המרקיעות של השתתפות הולידו תופעה חדשה — שותפויות של יצרנים מוכרים עם קבוצות מירוצים מקצועיות, המתמחות בהכנת כלי־רכב ובהרצת קבוצת גרנד פרי. היצרן נותן את המנוע, הקבוצה את כל השאר. מקלרן־פורשה היא קבוצה מובילה. פעמיים ברציפות הוביל אותם אלין לאליפות העולם.

שנה לפני כן ניצחו ניקי לאודה ופרוסט ב־21 מתוך 61 מירוצים במכוניות מקלרן עם מנועי פורשה. וויליאמס, על שם פרנק וויליאמס, מנהל הקבוצה, בשילוב עם הונדה, היא עוד קבוצה מובילה. BMW ורנו נשארו במירוצים כספקי מנועים בלבד. אלפא רומיאו ופרארי הן הקבוצות הוותיקות הבודדות שנשארו יצרנים עצמאיים.

זירת המירוצים נהפכה במשך השנים לשדה קרב גם ליצרני צמיגים. מישלין, פירלי, גודייר ואחרים נלחמו באכזריות זה בזה. השנה גודייר נשארה בודדת בזירה, לאחר שמישלין נסוג ופירלי צמצמה את פעילותה.

עונת מירוצי גרנד פרי 1987 נפתחה בברזיל באפריל. אליין פרוסט ניצח. החודש היא עברה לאיטליה, שם נערך לפני שבוע מירוץ סן מרינו. במהלך העונה יתקיימו עוד 15 מירוצים ברחבי תבל. העונה תסתיים באוסטרליה בנובמבר. המירוץ של יפן יתקיים שבועיים קודם לכן. נהג הצובר את מספר הנקודות הגדול ביותר במהלך עונה, מוכתר לאלוף העולם בסיומה.

נלסון פיקה בתא הפורמולה־1 שלו, מתאמן שוב לקראת הגראנד־פרי של סאן־מרינו, יום אחד בלבד לאחר שנפגע באימון קודם.

כמעט כל סדרת מירוצים מכתירה אלוף עולם, אך פורמולה־1 זו קטגוריה בפני עצמה. הזוכה בתואר נחשב לנהג הטוב ביותר בעולם. אליין פרוסט זכה בשנה שעברה בתואר בפעם השנייה ברציפות. הישג שכמעט אין דומה לו בעולם המירוצים. הוא רוצה לזכות בתואר גם בפעם שלישית, ואין ספק שסיכוייו לא מבוטלים. נושפים בעורפו נהגים כנלסון פיקה, ברזילאי שזכה בכתר ב־83', איירטון סנה, ניגל מנסל ועוד כמה מטובי הנהגים בעולם. נהגי הגרנד פרי נלחמים ביניהם קשות על המסלול. אך מחוץ למסלול הם מאוחדים באיגוד. בראש האיגוד עומד אליין פרוסט. העונה הנוכחית כמעט התעכבה בגלל סיכסוך בין האיגוד וה־FIA על גובה דמי הרישום לנהגים. אבל לבסוף הושגה פשרה. עכשיו נותר רק המאבק על האליפות.

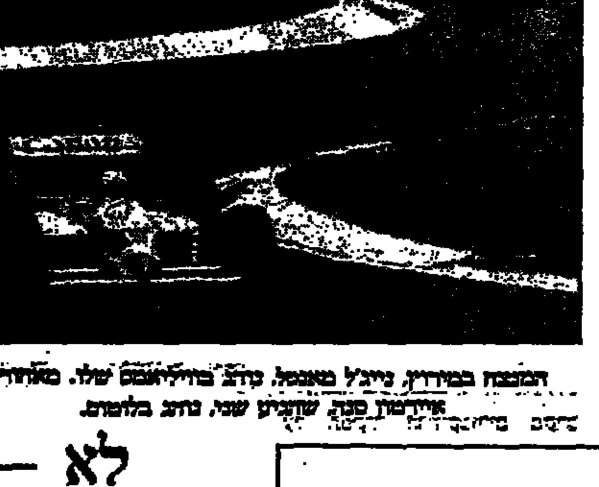

המוביל במירוץ, ניגל מאנסל, נהג בוויליאמס שלו. מאחוריו איירטון סנה, שהגיע שני, נהג בלוטוס.

המוסכים תובעים ייקור השרות

העלאה של 10% במחיר שעת־עבודה במוסכים, שאושרה בתום דחיות אינסוף — אינה מכסה את ההתייקרויות של מרכיבי העלות של תפעול המוסך. איגוד המוסכים תובע כעת להעלות, מיד, את שעת העבודה במוסך ב־30%, או לחלופין — לשחרר את ענף המוסכים במדינה מהיותו קשור בפיקוח על המחירים.

"שום פיקוח לא ישיג את מטרתו אם המחיר שנקבע על־פי חוק הפיקוח לא יאפשר קיום כלכלי הוגן", טוען מנכ"ל איגוד המוסכים צבי פיק. "משום כך יש לערוך במהירות בדיקה מחודשת של כל עלויות תפעול המוסך, ורק בהתאם לבדיקה לקבוע את מחיר שעת העבודה".

הנהלת איגוד המוסכים קראה לשר התחבורה ולראשי משרדו לתת את הדעת, בעיניים פקוחות, לאפשרות של תוצאות מדיניותם הנסגנית, שכלל אינה ריאלית — לפני שייגרם נזק כבד לכלכלת המדינה עקב פגיעה בתקינותם של אמצעי התחבורה.

בתזכיר שהועבר ב־1 באפריל השנה למנכ"ל משרד התחבורה ברוך לוי, טוענים ראשי איגוד המוסכים כי מצבם הקשה של המוסכים מדרבן רבים מן הבעלים לסגור את עסקיהם משום הקושי לשלם משכורות, ארנונה ומסים אחרים. "מצבם הקשה של המוסכים נובע גם מן השחיקה המתמדת במחיר שעת־עבודה. דרשנו העלאה של 30% והבטיחו לנו תשובה בתום שבוע של שיקול־דעת. חלפו יותר מחודשיים ואישרו לנו — לגו לדרש — 10%. החובה המוטלת על משרד התחבורה (והיא) לדאוג שהמוסכים ימשיכו בעבודתם. לא יוכרו לסגור את העסק הכושל. אנו דורשים העלאה של 30% במחיר שעת־עבודה או שיבוטל הפיקוח המוטל על המוסכים" — נטען בסיכום התזכיר למנכ"ל משרד התחבורה.

הרשות לצרכן: לסווג את המוסכים

"טרם יבשה הדיו על ההעלאה האחרונה למחיר שעת עבודה במוסכים, נשמעת שוב תביעת איגוד המוסכים להעלאה נוספת של 30%. אנו סבורים כי דרישה שרירותית זו גובלת בחוצפה ובעזות־מצח". כך כותב יצחק כספית, מנהל מדור הרכב ברשות להגנת הצרכן בהסתדרות, למנכ"ל משרד התחבורה עו"ד ברוך לוי.

"כל בעל רכב שנאלץ לשים נפשו בכפו כדי להיעזר להיכנס למוסך כלשהו, יוצא משם מרושש ולא תמיד שבע רצון מרמת השירות ואמינותו. כל מערכת התחשיבים במוסכים לוקה בערפל סמיך, שאינו מאפשר ללקוחות כל מידה של ביקורת לאימות התחשיבים האלה", טוען כספית. לדבריו, קיומו של "שעתון יצרן" בשפה לועזית כלשהי, שאולי מצוי רק בחלק מהמוסכים ומוסתר במגירת בעל המוסך, אינו פותר ללקוח את התעלומה ממה מורכב המחיר שדורשים ממנו. במקרים רבים אין כל קשר בין הכתוב בשעתון ההוזי לבין כמות העבודה בפועל שהושקעה בתיקון.

"איגוד המוסכים המתעטר בלקוחותיו ללא כל נכונות הידברות עם נציגי הצרכנים, לכינון כללי־משחק מקובלים על שני הצדדים, אין לו כל זכות מוסרית ועניינית להעלות תביעות ייקור, חושבת לבקרים, לגבי שירות הנחשב לאחד היקרים ביותר במשק.

"היינו מוכנים לצדד בהעלאה מבוקרת של מחיר שעת־עבודה, אילו ניתנה האופציה ללקוח למדוד את כמות העבודה בפועל בתוספת אפילו של 30%, אך ללא כל זיקה לשעתון היצרן.

"כמו כן, אנו בעד סיווג המוסכים כמו בתי המלון, ובכך לעודד תחרות בענף. כל עוד יש ללקוחות רבים ההרגשה כי אונסים את ארנקם במוסך, אין כל הצדקה לכל ייקור נוסף — כל עוד לא ייבדק הנושא כולו לעומקו במוסד קבוע כמו מועצה מייעצת. שם תהיה דריסת־רגל ופתחון־פה גם לנציגי הצרכנים. בינתיים, לא הבחנו בסגירת מוסכים מחמת מצב קשה, אלא במוסכים חדשים הנצצים כפטריות. לכן, אנו מתנגדים לכל ייקור נוסף במחיר שעת־עבודה ומבקשים ממך לפעול לכינון מועצה מייעצת גם בנושא המוסכים", כותב נציג הצרכנים.

לא — ל"לב־מנוע"

מנכ"ל רשות שדות התעופה צבי גוב־ארי הורה באחרונה לאחראי לשירותים ולנכסי הרשות, מנחם לנדאו, לאסור על חברת "לב מנוע" להפעיל שירות החזרת כלי רכב מנתב"ג לבית הלקוח, עפ"י דרישת הלקוח.

השירות מופעל על־ידי "לב מנוע" זה כחודשיים, ואיפשר ללקוחות לנסוע לחו"ל ולחסוך מעצמם טרחה אחת לפחות — הדאגה לתחבורה שתובילם לשדה.

במכתבו של האחראי לשירותים המסחריים ברשות שדות התעופה נאמר, כי כל פעילות מסחרית המבוצעת בתחומי שדות התעופה המופעלים על־ידי הרשות מחויבת בהרשאה מסחרית. לפיכך, הורה לנדאו לחברת "לב מנוע" להפסיק לאלתר את השירות.

"מה הטענה של הרשות בכלל?" אומר גדעון כהן, ממנהלי "לב מנוע". "רק בערב החג שמענו ברדיו את נציג רשות שדות התעופה, המתלונן על עומס רכב בחניות הנתב"ג, כאשר בעלי רכבים חונים במקום למעלה מ־24 שעות, לגרות שני עבירה.

"אנחנו במה"ב באים לסייע לאזרחי המדינה — ולשלטונות נמל התעופה — ולא רק להפעיל שירות בעל תועלת מסחרית עבורנו", מוסיף גדעון כהן, "ובמקום לנצל את התועלת והחיוב שבדבר — הם מעמיסים עלינו ביורוקרטיה לא רלוונטית ומשתקת. זאת במקום להרחיב את השירות לציבור".

ברוך לוי, מנכ"ל "לב מנוע", טוען כי השירות החדש מסייע בעיקר לבכים ולזקנים — וכי לא ברורה לו המגמה לטרפד שירות זול המקל על חיי המשתמשים בנמל התעופה.

לדברי אנשי "לב־מנוע", התשובה שקיבלו לטענות אלה מרשות שדות התעופה היתה, כי השירות אינו מתיישב עם ההפעלה התקנית של שדה התעופה — וכי בשלב זה הם אוסרים אותו באופן מוחלט.

עצה

איתות חניה

אתה נוסע ברחוב ומחפש מקום חניה, בעוד מאחוריך שיירת מכוניות צפופה. כיצד תסמן לרכב שמאחוריך, שאתה מבקש לחנות? אם מקום החניה הפנוי הוא בצד ימין, ותפעיל איתות לימין, יכול הנהג שמאחוריך לשער שאתה מתכונן לפנות ימינה. התוצאה: הוא ימשיך להיצמד אליך, אלה שמאחוריו יצמדו אליו, ומקום החניה שלך ייתפס. אם מדובר ברחוב חד־סטרי, ומקום החניה משמאל הדרך ותאותת שמאלה, אי ההבנה תהיה דומה.

פתרון פשוט: תן איתות אזהרה, או איתות חניית חירום, המקביל ל"משולש אזהרה" (זה גם הסימון שלו במתג ההפעלה ברכב). הסימון מלמד, כי המסר נקלט מיד, והנהג שמאחור אף מכבד זאת ושומר מרחק וכך הנהג המאותת יכול להמרן בקלות, בהילוך אחורי, למקום החניה. עצה זו אינה תופסת כמובן, ברכב ישן, שאין בו איתות חניית־חירום.

בית ספר לנהיגה מהוקצעת

מרק סורר(35), נהג הפורמולה השוויצרי, הצטרף כמדריך לבית הספר לנהיגה של BMW. סורר, נהג בקבוצת "ארוס" ו"ברבהם", שהיו מצויידות במנועי BMW. ב־1986 נפגע קשה בתאונה במירוץ ראלי בגרמניה, כאשר הפורד RS200 שלו התלקחה כתוצאה מהתנגשות. לאחר החלמה ממושכת חזר למסלול המירוצים, וכעת, כאמור, הצטרף לבית הספר לנהיגה של BMW.

בית הספר לנהיגה של BMW קיים כעשר שנים בהנהלתו של נהג הראלי ראונו אלטונן. בתחילה למדו כשש מאות חניכים לשנה. עתה לומדים בו 2500 חניכים. התלמידים נוהגים ב־325i. הקורס נערך במשך שלושה ימים מרוכזים בסופי השבוע. הכללים בהיגוי במצבי לחץ שעלולים להיווצר בכביש, ובמהירויות, בהיגוי בזרמילית, בין השאר לומדים לשלוט בהחלקה, בהיגוי גבוה בסיבובים, היגוי יתר, תת היגוי ועוד.

ממצבר למצבר

לעיתים רחוקות אנו נדרשים להתניע את מכוניתנו בעזרת מצבר של כלי רכב אחר. אך חשוב שנדע את כללי ההתנעה הנכונים במצב כזה, כדי שנימנע מגרימת תקלה רצינית לעצמנו ולכלי הרכב שלנו:

1. הסר מעליך כל דבר העלול לבוא במגע עם המצבר או הכבל (כגון בעל שרוולים ארוכים, תכשיטים וכו'), רצוי להרכיב משקפי מגן.
2. הבא את כלי הרכב בעל המצבר התקין קרוב ככל האפשר אל כלי הרכב שלך, אך הימנע מיצירת מגע בין שני כלי הרכב.
3. הפעל את בלם היד כדי שהמכונית לא תנוע.
4. כבה את כל אורות המכונית או מכשירים חשמליים אחרים.
5. מצא את הקוטב החיובי של שני המצברים וחבר את הכבל ביניהם. חבר את הקוטב השלילי של המצבר המזין לגוף מכוניתך. זאת כדי למנוע אפשרות של קצרים.
6. התנע את מנוע המכונית בעלת המצבר המזין, והפעל את מתנע מכוניתך בהפסקות, 10 שניות בכל פעם.
7. אם לא הצלחת בכמה נסיונות יתכן שהתקלה אינה במצבר.

* מתוך "דף לנהג" של "נתיבים"

הג'טה של פולקסווגן

חברת פולקסווגן הציגה לאחרונה דגם מפורט סלון חדש, המשלב נוחות הדוקה של מכונית משפחתית עם ביצועים ספורטיביים: ג'טה GT 16V. במכונית הסלון השתלב מנוע 16 שסתומים בנפח של 1,800 סמ"ק המספק של 139 כוחות סוס. המנוע, שהוצע עד היום רק בדגמי גולף GTI ושירוקו GTX, מוציא את הג'טה ממצב עמידה למאה קמ"ש תוך 8.8 שניות, ומביא אותה למהירות מירבית של 204 קמ"ש.

תושב תל־אביב וגוש דן, מוכר מכונית או דירה?
רק ב"לוח העיר" אתה מקבל:

מודעה באחריות

בכל לוח אחר אתה חייב לשלם עבור המודעה שפורסמה אפילו אם לא מכרת.
רק "לוח העיר" מאפשר לך לפרסם מודעה באחריות שמבטיחה לך:

לא מכרת לא שילמת

כן, ב"לוח העיר" המודעה שלך מתפרסמת שוב ושוב - ללא תשלום נוסף אפילו חודש ימים.
המודעה מתפרסמת ב־4-5 עיתונים:
"העיר" - "הארץ" - "חדשות" - ו"צומת השרון"
ומגיעה לכ־1,000,000 קוראים בגוש דן והשרון

אבל -
אם בתוך החודש לא תמצא קונה מתאים -
טלפן ל"לוח העיר" וכספך יוחזר לך במלואו!
זאת "מודעה באחריות" וזהו חידוש מהפכני
שרק לוח שבאמת בטוח שהמוכר יכול להציע.

מעכשיו - אל תסכים לשלם בכל תנאי!
מעכשיו - כדאי לך לפרסם רק מודעה באחריות.

לוח העיר
זה עובד!

מודעות מתקבלות בכל משרדי הפרסום ובמשרדי הלוח בטלפון 03-371261

בימה חופשית

ערעור שלטון החוק והמשטר הדמוקרטי

מאת משה קול

הפרשיות שהתרחשו או נתגלו השנה בעניין השב"כ ובאחרונה בעניין הקצין הצ'רקסי, הן חמורות ביותר, משום שהן מהוות הוכחה ברורה לכך שאנשים העוסקים בביטחון המדינה הרשו לעצמם לשקר ולבדות ראיות בפני בתי־המשפט בישראל. כזאת עוד לא קרה כאן מאז הקמת המדינה. איומים של אנשי השב"כ כי אם יוכנסו יותר מדי בבי־תוחתם הם יתבעו לגלות את כל דרכי פעולתם, אינם צריכים להפחיד. בצדק אמר השר חיים בר־לב, כי בזמן חקירות אפשר לנקוט תכסיסים, אולם לשקר בפני בית־המשפט זהו מעשה חמור ביותר. עתה ברור מדוע התנגדו ראשי הממשלה להקמת ועדות חקירה ממלכתיות. בפני ועדות כאלה חייבים להישבע וסמכותן היא כשל בית־משפט.

אין רע בבדיקת שיטות פעולתו של השב"כ. לא הכל מותר במדינה דמוקרטית נאורה. בצדק תובעים פרקליטיו של הקצין הצ'רקסי כי העניינים יתבררו בבג"ץ ומתנגדים ל"עסקות" עם השב"כ ועם היועץ המשפטי לממשלה במטרה לשחררו מבלי שבית־משפט ינקה אותו מאשמה. היכול לקרות בישראל שאזרח־קצין כלוא שבע שנים בבית הסוהר ועתה פתאום רוצים לשחררו? הדבר מזכיר את העלילה נגד האלוף יצחק מרדכי בפרשת האוטובוס מספר 300.

בית־המשפט הגבוה לצדק הוא המגן על הדמוקרטיה במדינתנו ועלינו לסמוך עליו. היועץ המשפטי לממשלה משנה דעתו מפעם לפעם ומחפש פשרות אסורות. והנה שר המשפטים רוצה לשלוח נציג שלו לבדוק את המצב בבתי הסוהר בצרפת כדי להיות בטוח בשלומו של נקש, אם יסגירו. הרי בבתי סוהר צרפתיים חבושים לצערנו ישראלים לא מעטים. וגם מגישים להם אוכל כשר לפי בקשתם ומאפשרים להם להתפלל. שום ישראלי עוד לא נפגע בבתי סוהר אלה. לצערנו, ישראלים כלואים בשל פשעים ועסקי סמים גם בארצות אחרות.

פגיעה בכבוד הכנסת

מה קרה לשרינו פרס ורבין שיצאו בתקיפה על ועדת המשנה לענייני מודיעין של הכנסת? בצדק הגיב יו"ר הכנסת בגנותו זאת. אפשר להתווכח וגם לבקר באופן תרבותי. אך אין לזלזל בוועדת כנסת שצריכה לבקר ולפקח על הממשלה. הדלפות מהוועדה היו לא אחראיות. אולם זו אינה סיבה לכפור בסמכויותיה. יש לברך את היו"ר שלה ח"כ אבא אבן שהשמיע דברים בוטים נגד התקפות הללו ואמר שהן לא ירתיעו את חברי הוועדה מלסכם את מסקנותיהם.

הרי הממשלה לא רצתה בוועדת חקירה ממלכתית לעניין פולארד, והבטיחה שיתוף פעולה עם ועדת הכנסת ועם ועדת רוטנשטרייך שה־קימה. מעדות שני השרים הללו בדיוניהם המוזרים, מעידה על חששות מצדם שמא יוחלט כי הדרג המדיני אחראי, על־פי העיקרון של אחריות מיניסטריאלית.

עלינו להתאזר בסבלנות ולחכות למסקנות שתי הוועדות. חברי ועדת המשנה לענייני מודיעין חייבים להתגבר משיקולים אישיים ומפלג־תיים. זהו מבחנם הרציני. אני מקווה שיוציאו מסקנות משותפות. מובן שוועדת כנסת אינה בית־משפט, אולם משקל רב להחלטותיה ובע־יקר בעניין כזה.

חבל שוועדה זו לא תבעה בשעתו בדיקה רצינית בעניין מכירות הנשק לאיראן. עתה אנו מבקשים מוועדת בית המחוקקים האמריקאי שמירה על סודות החומר שהמצאנו להם בב־דין. חלקנו במכירות נשק למשטר חומייני הוא מעשה שיטיל צלו עלינו לשנים.

המאבק על השלום

מי עוד יאמר שזו ממשלה אחת? ראש הממשלה משגר את השר משה ארנס לוואשינגטון כדי לסכל בואו של שר החוץ האמריקאי לאזורנו בעניין קידום תהליך השלום, ולשכנע את הממשל שם להתנגד לעריכת ועידה בין־לאומית לפתיחת תהליך המו"מ לשלום. ראש הממשלה נוסע לביקור ממלכתי לפאריס ומנסה לשכנע את נשיא צרפת וראש ממשלתה להתנגד לוועידה בין־לאומית.

ראש הממשלה ושריו מהליכוד מתעלמים מכל מה שאומר מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ, כי הוע־ידה לא תוכל לכפות פתרונות והיא תהיה רק פתיחה או חסות למו"מ ישיר עם ירדן ונציגים פלשתינאים שיצורפו למשלחת ירדן. הם מתעל־מים מהתנאי המפורש שעליו הודיע שמעון פרס, כי בית־המועצות וסין יוכלו להשתתף בפורום הבין־לאומי רק אם יקיימו קשרים דיפלומטיים עם ישראל. פרס הודיע גם על התנאי לגבי ברית־המועצות — שתי־תיר ליהודים לצאת, וראשית כל למסורבי העלייה.

כאשר נשאל השר שרון בשלווי־זיה בעניין תנאיו של פרס, אמר כי ברית־המועצות וסין הן אויבותינו ואין להן קשרים רשמיים אתנו. הוא אכן מסיב לתמרן את העיתונאים היושבים מולו.

הציר שהגיש השגריר האמריקאי פיקרינג בשם הנשיא רייגן הודלף בצורה מסולפת, כדי להפחיד את העם בישראל. אנו עומדים בפני התפתחות נדירה כאשר המלך חו־סיין מוכן למו"מ ישיר, תחת מטריה בין־לאומית, בלי אש"ף, וכאשר מצרים ניתקה קשריה עם אש"ף וסגרה את משרדיו בתחומה. עוד לא היה מצב כזה שמאפשר מו"מ לש־לום בלי אש"ף ובתמיכת ירדן, מצרים, מרוקו ומדינות ערביות אחרות. האם באמת אחדים של שרי הליכוד ואינם שומעים ואינם רוצים לראות שאסור לנו להחמיץ הזדמנות בלתי רגילה זאת? הנה אנו רואים את הליברלים בליכוד, "שב־ויי" חרות, הפוחדים אפילו להש־מיע דעה שמסתייגת מראש הממש־לה ומשרי חרות. הם תלויים ברצונה הטוב של חרות להתאחד אתם ולה־קצות להם מקומות ברשימה לכנסת, כי לבד הרי אינם יכולים להופיע בבחירות, אחרי מה שעוללו למפלגתם מבפנים ואחרי שנטשו את דרכם העצמאית.

איזו ממשלה היא זאת כאשר שר אחד אומר על משנהו כי הוא שקרן, או שהוא מוכן להפקיר את ביטחון ישראל, או שהוא מסתלק מהסכמים חתומים? בצדק אמר שמעון פרס כי אלה שהתנגדו להסכמי קמפ דייוויד וליציאה מלבנון, ולא תמכו בהצעות להיאבק באינפלציה, מתנגדים עתה למו"מ לשלום. על השרים התומכים במו"מ לשלום להסביר לציבור את תנאינו למו"מ זה ולא לאפשר סילוף הצעות. איש לא יכפה עלינו תנאים במו"מ, אולם עלינו לגלות נכונות לפשרות, כדי למנוע שפי־כות דמים ומלחמות בעתיד.

משטרנו הדמוקרטי נתון במשבר עמוק. יש להציל את הדמוקרטיה הישראלית מאלה המערערים את יסודותיה. אמינות אין לממשלה הזאת בעם. הנעשה בתוכה פנימה ידוע לעולם הרחב. אסור להרשות שמצב זה יימשך.

נדלדלו השורות במפלגת העבודה

גם מי שאינו מסכים עם דרכה של מפלגת העבודה צריך להזדעזע מעצם הרעיון להעמיד את וייצמן בראשה

מאת יורם בק

אם אומנם קיימת אפשרות מע־שית שעזר וייצמן יעמוד בראש מפלגת העבודה בשנים הקרובות הרי זאת עדות לפשיטת רגל אידיאולוגית ופוליטית של מפלגה גדולה בישראל. דבר אחד הוא אם בראשה של מפלגה קיקיונית, מאלה הצצות חדשות לבקרים אצלנו, עומד מנהיג להשכיר. דבר אחר הוא אם המדובר במפלגה גדולה, שלה זכויות היסטוריות לא מעטות, ואשר בלעדיה אי אפשר לתאר בכלל את החיים הפוליטיים במדינת ישראל. מפלגה שעמדה בראש הנהגת הישוב והמדינה קרוב ליובל שנים ואף הצ־מיחה מנהיגות מפוארת בשעתה. מפלגה כזאת אינה זקוקה לאבשים מן החוץ שיעמדו בראשה. אם לא הצמיחה דור המשך ראוי לשמו — צריך הדבר להדאיג.

הסכם מפוקפק

גם הרמיזות האחרונות שוייצמן יעמוד בראש מה שקרוי "מחנה היונים" אינן יכולות שלא לעורר תמיהה. מחנה זה, שחבריו התהדרו לא מעט (ובצדק) בכך שהוא מכיל כמות לא מבוטלת של בעלי כשר־נות אישיים ומנהיגותיים, מחנה כזה נזקק לאדם מן החוץ כדי שיעמוד בראשו? האין זה מוזר וכלום לא מפליא שבעתיים שבראשם של אינטלקטואלים ואנשי ציבור רוד־פים עתיד לעמוד טייס לשעבר וסוחר בהווה, "השובב של מדינה", אחד שלא הצטיין דווקא במחשבתו המעמיקה ובהתנהגותו הפוליטית המופתית, אם לנקוט בלשון המע־טה?

ושמא מלמד הדבר על פשיטת רגל סמויה גם של המחנה הזה?

ההסכם בין "העבודה" ו"יחד" שר־בים רואים אותו כהסכם מקודש כמעט כמו ההסכם הקואליציוני בין שתי המפלגות הגדולות הוא מפוק־פק. מדובר הרי בברית שנתמכה באישון לילה, בנסיבות מוריאליס־טיות לגמרי, בין מפלגה גדולה ומבוססת לבין "פסה מודגנה" פולי־טית. תנועת "יחד" היא בחזקת ביצים שלא נולדו, ואלמלא נחתם ההסכם עמה היתה זו מתמוססת והולכת, הולכת ומתמוססת, עד שלא היה נשאר ממנה דבר.

מגוחך איפוא הניסיון להציג את ההתחברות הזאת כהסכם שווה ערך לשני הצדדים. מה גם שסעיפיו — הגלויים והסודיים כוללים, בעיקר כידוע, "סידור עבודה" לאנשי תנועת "יחד". האריקות שבה מנהיג התנועה עומד על קוצו של יוד לגבי שיבוץ אנשיו בתפקידים הפוליטיים — צריכה לעורר שאט נפש בקרב יפי הנפש האמיתיים.

צריך לומר בגלוי: מפלגת העבו־דה פטורה מלקיים את חלקה בהסכם. זה אינו הסכם שיש לכבדו, ובוודאי שהוא משולל כל ערך פו־ליטי מבחינתה. אדרבא, מבחינה מוסרית ולשם ניקיון חיינו הציבור־יים צריך להתנער ממנו, ויפה שעה אחת קודם. (אין גם לירוא מפני חרון אפו של וייצמן במקרה כזה. וכי מה יעשה? יתלוש כרזות? ינשוך שטי־חים?). הכלל שהסכמים יש לכבד חל על הסכמים מכובדים מעצם טבעם, ולא על הסכמי־דמיה, שנעשו לצורך השעה, בחיפזון, ושבעצם אין הם משקפים יחסי כוחות אמיתיים, אלא בלוף, בלוף.

רעיון נואל

עכשיו בא מנהיג "יחד" ומדברים בו נכבות כמי שינהיג חלק ממפלגת העבודה, ובעתיד אולי אף את המפלגה כולה — ואין בה פוצה פה ומצפצף. גם מי שאינו מסכים עם דרכה צריך להזדעזע מעצם הרעיון הנואל הזה. המפתיע הוא שבין חבריה לא נמצא מי שיקום נגד האפשרות הזאת בגלוי. איפה ההס־כם נפלה על כולם.

מה שנרקם לנגד עינינו הוא תהליך של השחתת המידות הפולי־טיות. כאשר במפלגה או בתנועה מסוג גדול כזה — מדברים על אפשרות שמנהיגה בעתיד הלא רחוק יהיה מי שהיה עד לפני כמה שנים ממנהיגי המפלגה הגדולה היריבה — זה גרוע מכלבתריום. זה טשטוש הגבולות האידיאולוגיים שבין שתי המפלגות. עוד מעט זה פוליטיקה שלנו תהיה כמו הליגה הלאומית בכדורגל, כאשר לפני כל בחירות ירוצו עסקנים וספסרים ויד־כשו עבור מפלגה זו או אחרת שח־קני רכש לעת מצוא, מכהנים מפוזר לצים לשליש ולרביע, אזי תחוג הציניות את ניצחונה הגדול ביותר. אלמלא היה הנושא רציני היינו סבורים שמדובר בפארסה, פרי עטו של מחבר זיוו מאלה הכותבים באחרונה על ישראל הבידיונית, העתידית.

מכיוון שהדמוקרטיה שלנו עוב־רית עדיין, ובנויה על אותו איזון עדין בין הכוחות הפוליטיים הגוש־בים, צריך לומר באוזני מפלגת העבודה (ודווקא מפיו של יריב פו־ליטי — בלית ברירה, כי אוהביה שותקים) "התעשתו! לא יתכן שתנו־עה שהוציאה מקרבה את בן־גוריון ואת בני דורו איננה יכולה למצוא ממשיך ראוי יותר למנהיגיה הנוכחים — שמעון פרס ויצחק רבין — מאשר עזר וייצמן. לא יתכן ששורותיה נתדלדלו עד כדי כך, משום שאם אומנם כך הוא, אזי זו סיבה כפולה לדאגה למדינת ישראל כולה.

האוניברסיטה העברית בירושלים

בית הספר לספרנות וארכיונאות

מתכבד להזמין את בוגריו ומוריו

ליום עיון וכנס בוגרים

לציון ל' שנים לבית־הספר, אשר יתקיים ביום ד' כ"א באייר תשמ"ז (20.5.1987) בקרית האוניברסיטה בגבעת רם.

בתכנית:

9.00 התכנסות וכיבוד קל.
9.30 דברי פתיחה — רב שירודסקי, מנהל ביה"ס לספרנות ולארכיונאות
ברכות ודברים: פרופ' אמנון פזי — הנשיא והרקטור
פרופ' אליהוא כץ — בשם הועד המנהל של ביה"ס לספרנות ולארכיונאות

מושב הבוקר — יו"ר פרופ' מלאכי בית־אריה
10.00–10.45 — ארגוני מידע: החוויה של לא להיות שם — פרופ' אליהוא כץ
10.45–11.30 — מדע המידע והספריה — מהתהוה מבוססת הציור לעיון הכלכלי — מר אורי זמני
11.30–12.00 — סקר בוגרי בית הספר — תמר שנם וד"ר בלומה פרץ
12.00–14.00 — פגישת בוגרים וארוחת צהריים* המושב מתקיים באולם וייז

מושב אחה"צ מדור א' — יו"ר ד"ר יעקב רוטשילד
ההרצאות והדיונים מוקדשים לד"ר אליה ססנציו עם פרישתו מן ההוראה
דברים — ד"ר דב שירודסקי
14.00–14.30 — שירותים לילדים ולנוער בספריות ציבוריות ובספריות בתי ספר — גב' מרי רונדר — דורהם (באנגלית)
15.30–16.00 — דמות המורה והגננת בספרות הילדים בשנות הארבעים וכשנות השבעים — ד"ר מירי ברוך
ההרצאות מתקיימות באולם קפלן ב'

מדור ב' — יו"ר: ד"ר מיכאל היימן
14.00–14.30 — ספריות וספרנים כשומרי ארכיונים — פרופ' אברהם אלטברג
15.00–15.30 — כתב סת"ם בראי הכתב הקדום — מסורת ושינוי — ד"ר מרדכי גלצר
15.30–16.00 — מחלוקת והסכמה בעיצוב המדיניות הישראלית בוועידת השלום בלוזאן, 1949 — גב' ימימה רוזנטל
ההרצאות מתקיימות באולם מייזר א'

מדור ג' — יו"ר: ד"ר בלומה פרץ
14.30–15.00 — סבטלוניה, ספריות והחברה: הבעיה האנושית — פרופ' שרה פיין (באנגלית)
15.00–15.30 — מערכת מומחה לאיחזור מידע מבסיסי נתונים ביבליוגרפיים — ד"ר פרץ שובל
15.30–16.00 — חיפוש מידע ממוחשב: אסטרטגיה זהה, תוצאות דליה שונים אצל מפיקים שונים — ד"ר יחזקאל הלמן
ההרצאות מתקיימות באולם וייז

דמי השתתפות: 10 ש"ח במזומן יגבו במקום.
* אפשרות לארוחת צהריים בבנין המינהלה, באקדמיה למוסיקה (מאחורי בנין לוי) ובבית בלגיה
17.00 טכס הענקת התעודות לבוגרי מחזור ל' של ביה"ס לספרנות ולארכיונאות תשמ"ז יתקיים באולם וייז.

על החובה לגלות שכר
הציבוריות הבכירים בחברות

מאת פרופ' יוסף גרוס

כמעט באווזה אידיתי פורסמו באחרונה חוברת של ספר החוקים האחרון שני חוקים חדשים. האחד פותח בחוק שכר מינימום, תשמ"ז 1987, השני המסיים את החוברת עוסק בתיקון לפקודת החברות ומ־הווה תגובה לפרשיות השכר המופל־גות בבלל"ל. על־פי התיקון, חייבת כל חברה ציבורית לפרסם מדי שנה באמצעות דיווח לרשם החברות והעתק לרשות לניירות ערך, את הפירוט המלא והמדויק של כל סכומי הכסף והטבות אחרות ששי־למה לכל אחד מחמשת נושאי המשרה הבכירים בחברה. תיקון זה בא כתגובה לפרשיות שנתגלו באחרונה ונכלל בתיקון לפקודת החברות העוסק במינוי דירקטורים מקרב הציבור. בעוד שנושא מינוי דירקטורים מקרב הציבור פורסם תחילה כהצעת חוק ונדון בכמה פורומים ציבוריים ושונה בהתאם, הרי ההוראה הובאה ברגע האחרון של הקריאה השלישית כתיקון נוסף לפקודת החברות, ללא המלצת ועדת הכספים וללא דיון ציבורי מוקדם.

מבלי להתייחס לעצם חשיבות הנושא ולהצדקה הציבורית לדיון בו, אנו עדים שוב לתופעה החוזרת ונשנית, כי עקרונות חשובים למ־ערכת כולה מובלעים ומוצנעים בספר החוקים מבלי שהיה סיפק בידי הציבור ללמוד את הנושא, להתייחס אליו בצורה הראויה ולב־חון את השלכותיו. כל אלה שיקו־לים המהווים תנאי לחקיקה מסו־דרת, המתפרסמת תחילה כתזכיר הצעת חוק, לאחר מכן כהצעת חוק, ולאחר מכן עוברת דיון של שלוש קריאות בכנסת, כך שגורמים שונים יוכלו להביע עמדתם בנושא, כמ־קובל בכל חקיקה מתוקנת.

היקף התחולה

על־פי התיקון האמור, כל חברה שהחוק חל עליה והשולחת את הדו"ח השנתי לרשם החברות חייבת, מיום תחילת תוקפו של החוק (9.7.87), למלא אחר ההוראה החד־שה בדבר דיווח על שכרם של חמשת נושאי המשרה הבכירים.

הדרישה האמורה מתייחסת לחב־רה שניירות הערך שלה הוצעו לציבור. אין הבחנה בין חברה שהנ־פיקה מניות, אג"ח או כל נייר ערך אחר. שני תנאים חייבים להתמלא לצורך הדיווח: א. ניירות הערך של החברה הוצעו על־פי תשקיף. ב. ניירות הערך נמצאים בידי הציבור.

אין תנאי שניירות ייסחרו בבורסה לניירות ערך, ודי אם היתה הצעה בעבר על־פי תשקיף, גם אם לא נר־שמו למסחר כלל או נמחקו מהמסחר והם עדיין מוחזקים בידי הציבור. הואיל והתשקיף הנדרש בפ־קודת החברות (סע' 1) כתשקיף שהותר פרסומו לפי חוק ניירות ערך תשכ"ח־1968, מן הראוי לשאול אם החוק חל גם על חברות שהנפיקו ניירות ערך לציבור טרם כניסתו לתוקף של חוק ניירות ערך.

שאלה נוספת היא, מה משמעות "ציבור" בהקשר זה. חברה שניירות הערך שלה נמחקו מהמסחר בבורסה אך עדיין יש לה כמה בעלי מניות שלא מכרו את מניותיהם, האם תקף בעניינה המונח "ציבור" כפי שפו־רש לצורך סעיף 15 לחוק ניירות ערך — הקובע כי לא יציע אדם ניירות ערך לציבור אלא על־פי תשקיף שהרשות לניירות ערך התירה פרסומו. ספק רב קיים לגבי חובת הדיווח התקופתי והמי־די על־פי סעיף 36 לחוק ניירות ערך, אשר גם הוא מתנה את חובת הדיווח האמורות לגבי תאגיד שניירות הערך שלו הוצעו לציבור על־פי תשקיף (או במקרה הספציפי, נסחרים בבורסה גם ללא הצעה על־פי תשקיף), כל עוד ניירות הערך שלו נמצאים בידי הציבור.

חובת הפירוט

חברה ציבורית חייבת בדיווח תקופתי מדי שנה על־פי תקנות ניירות ערך (דיווח תקופתי ומיידי) תשכ"ט־1969. דיווח זה הינו מפורט ומקיף יותר מאשר הדו"ח השנתי הלאקוני שאותו חייבת כל חברה פרטית או ציבורית שנרשמה בעבר לשלוח לרשם החברות.

משום מה נקבעה חובת הדיווח החדשה בדבר השכר דווקא בהצמדה לדו"ח השנתי של החברה ולא לדו"ח התקופתי הנשלח לרשות לני"ע. ואת העתק ההודעה לרשם החברות יש לשלוח גם לרשות לניירות ערך.

הדיווח מתייחס לכל אחד מחמשת נושאי השכר הגבוה ביותר בחברה מבין נושאי המשרה שכיהנו בחברה. להבדיל מההוראה הקיימת כיום בדבר פירוט בתשקיף של השכר הכולל של כל הדירקטורים והמנכ"ל, הרי התיקון החדש לפקודת החברות מקיף יותר, בכך שהוא מטיל חובת דיווח על נושאי המשרה בחברה, דהיינו על בעלי התפקיד הניהולי הבכיר, לגבי כל אחד ואחד בנפרד. הפירוט מתייחס לכל סכומי הכסף וההטבות אחרות ששילמה החברה מאז הדו"ח השנתי האחרון.

לא ברור כלל ועיקר פירוש המונח "הטבות" ולאיזה היקף הוא מתייחס. האם העמדת רכב לרשותו של נושא המשרה בעיקר לצרכי עבודתו, תיחשב הטבה ששולמה? יש לשים לב כי מדובר בסכומי כסף והטבות ששילמה החברה. מה דין הפרשות לקופות פיצויים, קופות גמל, קרנות השתלמות וכו'? לשון הסעיף מותירה ספק אם ניתן לראות בכך סכומים ששילמה, במיוחד היכן שכספי הקופה רשומים על שם המעביד.

סכנת־שיבוש ביחסי העבודה

האם יש בחשיפה כדי למנוע עיוותים והענקת טובות הנאה מופר־זות? לכאורה, חשיפה מונעת דברים שאין נושאי המשרה חפצים כי יהיו בידיעת הציבור. אולם כאן עלולות להתפתח שיטות שונות אצל אלה שירצו למנוע מידע זה על־ידי עקיפת ההוראה. מקום שהתשלומים ניתנים לעובדים בחברה ולא לבעלי עניין, ולפיכך אין להם בדרך־כלל כוח והשפעה בקביעת שכרם, אין סיבה כי שכר הבכירים יהא גלוי וידוע לכל. הדבר עלול לפגוע קשות במבנה השכר בחברות, ליצור קנאות ומתחים בין עובדים שונים, קשיים בניהול מו"מ עם עובדים אחרים ובסופו של דבר פגיעה בבעלי המניות. בחברות, בנושא זה עברנו בעקבות אירוע מסוים לקיצו־ניות, המכבידה על החברות ועל הנהלותיהן.

הגילוי לא ירתיע את נושאי המשרה מלקבל את השכר שסוכם עם ההנהלה, אך מאידך גיסא עלול ליצור מתחים במערכת יחסי העבודה בחברה, בשל השוואות שכר הבכירים לאחרים, ומתחים בין הנה־לות לבין עובדים בכירים אשר ינסו להשוות שכר בין חברה לחברה.

באחרונה מושם דגש רב בחקיקה על תפקיד הדירקטורים מקרב הציבור. אפשר היה לקבוע כי השכר ייקבע על־ידי ועדת השכר בכל חברה, שישותפו בה הדירקטורים מקרב הציבור, ובכך למצוא דרך ביקורת נאותה יותר על משכורתם של נושאי המשרה הבכירים בחברה, מבלי שהדבר יגרום זעזועים ב־מערכת השכר בחברות.

מפעלי תחנות בע"מ
רח' המסגר 38, תל־אביב

מכרז 5/87

א. בדבר עבודות פתוח בחניון אגד — צומת רעננה
מוזמנות בזאת הצעות קבלנים (רשומים כחוק לעבודות בנושא המכרז — חוק רישום קבלנים תשכ"ט 1969) לעבו־דות הר"מ:
1. עבודות פתוח
2. עבודות סלילה
ב. על המציע לצרף בעת הגשת הצעתו:
1. תעודת רישום קבלנים כחוק.
2. אישור עוסק מורשה למע"מ.
3. אישור כי הינו מנהל ספרים כחוק.
4. רשימת הציוד העומדת לרשותו, תאריך רכישתו, הנסיון שנצבר בישום עבודות כבהצעתו, כולל רשימת עבודות אשר ביצע ומועדי ביצוען.
5. אישור רואה חשבון או עו"ד שהמציע הינו מוסמך לחתום בשם התאגיד אותו הוא מייצג.
ג. מסמכי המכרז ימסרו למעוניינים במשרדי החברה ת"א רח' המסגר 38, בימים א'-ה' בין השעות 10.00–12.00, 13.00–15.00, תמורת 150 שקל במזומן, כולל מע"מ. אשר לא יוחזרו.
ד. ההצעות יוגשו בשתי מעטפות סגורות. במעטפה אחת יו־כנסו התוכניות בלבד ובמעטפה השניה כל שאר החומר הנדרש. על המעטפה ירשם: מכרז מס' 5/87. המעטפות חייבות להגיע למשרדי החברה בתל־אביב, לא יאוחר מתאריך 24.5.87 בשעה 12.00 בצהרים. המגיש ידאג לקבלת "אישור מסירה" בעת הגשת ההצעה.
ה. על הקבלן לצרף להצעתו ערבות בנקאית או מזומנים בסך 5% מערך הצעתו לתקופה של שלושה חודשים מתאריך הגשת ההצעה (המחאות לא תתקבלנה).
ו. המדד הקובע יהיה מדד הבניה 6/87 כפי שפורסם ע"י הלשכה לסטטיסטיקה.
ז. משך ביצוע העבודה חודשיים.
ח. כל ההצעות יוגשו בהתאם מלא למתואר במסמכי החברה. כל שינוי ו/או מחיקה במסמכי המכרז וכן אי מילוי כל המחירים בסעיפי כתב הכמויות, בהתאם למתואר במסמכי המכרז יפסלו את ההצעה, מלבד באותם מקרים בהם הותר הדבר במפורש.
ט. ניתן להגיש את ההצעה על כל העבודה או על פרקים מסוימים בה ובלבד שיצויין במכתב לוואי כי ההצעה מו־גשת על חלק מהעבודה.
י. המזמין רשאי לבטל סעיפים בחלקם או בשלמותם ללא תביעות כל שהן מצד הקבלן.
יא. המזמין רשאי לפצל את העבודה למספר קבלנים לפי שיקוליו ללא תביעות כל שהן מצד המציעים.
יב. אין מפעלי תחנות בע"מ מתחייבת לקבל ההצעה הזולה ביותר או איזו הצעה שהיא.

יהודה טל
מנכ"ל מפעלי תחנות

בלא שיקול־דעת, בלא חזון

מאת זלמן שובל

עיניים להם ולא יראו. אוזניים להם ולא ישמעו. האם הנביא ירמיהו התכוון למנהיגי ישראל בתקופתנו כשהטיח דברים קשים אלה? פרשת פולארד, כמה מהיבטי ההסתבכות האירנית, פרשת הסוכנות ובלל"ל — הן רק כמה מהדוגמאות הבולטות לכישלונות של מנהיגים שעיניהם טחו מראות ואוזניהם לא שמעו. תקצר היריעה מלמנות את ההגדרות הקיימות למנהיגות. אולם בדרך כלל מוסכם שמנהיג אמיתי צריך לנסוך בלב צאן־מרעיתו אמון בכ־נות דרכו וביכולתו לבצע את מדיניותו הלכה למעשה. ללא שני אפיונים אלה ממילא לא יצליח שום מנהיג במשטר דמוקרטי להשליט את מרותו על הציבור לאורך זמן. כמו כן, מנהיג ישראלי רצוי שיהיה גם בעל חזון ותנופה. עליו להעלות את הנושאים החשובים באמת, כמו עלייה ומניעת הירידה, עצמאות כלכלית, צה"ל וביטחון, לדרגה של אתגרים כלל־לאומיים שהכל יהיו משוכנעים בנחיצותם.

ואשר לכאריזמה, שהיתה מרכיב חשוב במנהיגותם של בן־גוריון, דיין ובגין — לא זו בלבד שגם "מצרך" זה אינו מצוי בשפע בימינו, אלא שגם לו היה זה אחרת, כאריזמה אצל ה"גיבורים" הבלתי־נכבדים, או כשהיא נעזרת מצדם אחרים הדרו־שים למנהיגות טובה, היא יותר קללה מברכה.

מנהיג צריך להיות אחראי למע־שיו, לטוב ולרע. שררה ללא אחריות מביאה לכרסום באוטוריטה ובסופו של תהליך — להפקרות ולאנרכיה (או לרודנות). אין זאת אומרת שמנהיג צריך להיבעט התוצאה מיד בהתגלות כל טעות או מעידה. שהרי "מדינה" היא עניין של מסה וטעייה: אולם איש הנמצא בעמדה בכירה ראוי שיידע להודות בשגיאותיו וליטול על עצמו אחר־יות — במקום להטילה על אחרים. (ראה את התנהגותו של אריה דו־לצ'ין בעניין בלל"ל או זו של הדרג המדיני לגבי אריאלה בכישלונות ביטחוניים וכלכליים). שיקול־דעת נכון — או אפילו סתם שכל ישר — אחריות אישית וציבורית, כושר ני־הול (וגם מעט מזל לא יזיק), הם סגולות חיוניות למנהיג טוב. האם אפשר לומר שתכונות אלה באו לביטוי בולט ברוב הנושאים שהדרג המדיני הבכיר עסק בהם בשנים האחרונות? האם רוב ההחלטות לגבי מלחמת־לבנון, שהיתה אולי מוצד־קת כשלעצמה, מעידות על כושר ניתוח ויכולת ביצוע מעולים מצד כל מקבלי ההחלטות? האם הפנ־טסמגוריות ששימשו תהליך למדי־ניות כלכלית — ושהביאו את ישראל לסף אסון — היה בהן ולוּ קורטוב של אחריות או שכל ישר?

ואשר לעניין פולארד: אני מוכן לקבל מראש שכל המעורבים בפר־שה מצדנו פעלו מתוך מניעים לגי־טימיים וטהורים. אך האם מנהיגות חכמה ואחראית, בעלת שיקול־דעת אלמנטרי, היתה נכנסת לעניין שהיה עליה להבין, שאם יתפוצץ — יסכן את כל מערכת הקשרים שלנו עם ארה"ב? זאת ועוד: האם לא היה אפשר לחזות מראש שגילוי הפרשה ינוצל נגדנו על־ידי גורמים אמריק־איים מסוימים? קשה איפוא להש־תחרר מהרושם, שבכל שלבי הפר־שה לא ניתן לשיקול־הדעת התפ־קיד הראוי. כל החלטה מדינית — או ביטחונית — חייבת להתבסס על התחזית למציאת האיזון הנכון בין סיכויים לסיכונים; ההחלטה להפעיל את פולארד מכיוונה שבל־לימוד זה לא נשמר.

גם ההשלכות על יהודי ארה"ב (ועל קשריהם עם מדינת היהודים) חייבות היו לעמוד לנגד עיניהם של מקבלי ההחלטות. אמת, יהודים אמריקאיים מן השורה מתרגשים מהעניין פחות ממנהיגיהם ועס־קניהם, וגם צודק הפרופ' אבינרי בציינו את האופי הגלותי שהיה לתגובות של חלק מהעסקנים האלה על פרשת פולארד. אך למה ציפה בעצם? אילולא היו אנשים אלה גלו־תיים, סביר שלא היו יושבים בגלות אלא בישראל. חוץ מזה: הרי אינם חולים להיעור בהם מדי יום ביומו.

אור ליהודים

"איפה המוסר פה", שרה בזמנו רביעיית "מועדון התיאטרון". וב־אמת, מה על ההיבט המוסרי: כלום המוסר אינו בין המידות של מנהי־גות נכונה? לדעתו של דיפלומט בריטי ושמו אימאלי, מותר שאי־אפשר להצדיק מבחינה מוסרית — יהיה בסופו של דבר בלתי יעיל. אפשר אולי לחלוק על כך. אך גם אצל אפלטון היה קיים קשר ישיר בין מוסר לחכמה בכלל ותבונה מדינית בפרט, וכאשר בן־גוריון דיבר על "עם סגולה", ערכי מוסר וכיו"ב — עמדו לנגד עיניו לא רק ערכים פילוסופיים מופשטים, אלא שהבין שבהיעדרם של אלה, עלולה ישראל לאבד את יתרונה המוסרי האיכותי על אויביה ואת ייחודה בעיני גויים ויהודים כאחד. ואמנם, מה שצריך להטריד אותנו היום יותר אינו אם נהיה אור לגויים, אלא אם נמשיך להיות אור ליהודים.

וכאן אנו באים לפרשת הסוכנות היהודית. התפקיד העגום שראשי הסוכנות מילאו בשערוריות, שהיו קשורות בבלל"ל הן רק דוגמה אחת למנהיגות הכושלת העומדת בשנים האחרונות בראש הגוף הזה — שבפר־סנה צריך להיות את המסגרת הכוללת החשובה ביותר בעולם הי־הודי. כאשר חברים מחו"ל בהנהלת הסוכנות דרשו ממר דולצ'ין להתפ־טר, ניסו להציג את הדבר כניסיון של "הלא־ציונים" לדחוק את רגלי־הם של ה"ציונים" (שכחו להזכיר שבראש תובעי ההתפטרות עמדה המשלחת הטאוד־ציונית מדרום־אפריקה דווקא). בוודאי שאיננו מרגישים בנוח כשיהודים אמריק־איים או אנגליים מתבטאים בצורה שבוקעת ממנה לעתים נימה של התנשאות מהולה בזמלה — אך, עם יד על הלב, האם לא נוצרה שהחלל הפעור בתחום המנהיגות אצלנו הוא שאיפשר לעסקנים אלה, ולסתם בעלי־ממאה, לנסות ולהפגין מעין אפוטרופסות של יהדות־הגולה עלי־נו?

ישראל היא מנהיגת העם היהודי — ובצדק, שהרי בלעדי מרכזיותה צפוי לו כיליון. אולם מנהיגות איננה רק דבר פורמלי או אוטומטי — כדי לקיימה יש להוכיחה כל פעם מחדש, לא במלים, כי אם במעשים.

דור דור ומנהיגיו, נאמר. אך בשאלת השאלה מדוע ביצועיה של קבוצת אנשים בתחום המנהיגות הלאומית, אנשים שמאחורי כל אחד מהם שורה ארוכה של הישגים נכב־דים, הם כה מאכזבים? אולי זה עניין של "עייפות החומר", או שמא יש לכך סיבות נוספות? מכל מקום, שנים רבות נהגנו לומר שזו חו (כל אחד לפי עדיפויותיו) היא בעייתה העיקרית של מדינת ישראל. מבלי לזלזל בחומרתם של נושאים כמו ביטחון, כלכלה, חברה וכיו"ב, או בקשיים האובייקטיביים להתמודד אתם — איך לא הבינונו שבעייתנו העיקרית מצויה אולי בתחום המנהי־גות דווקא?

ה"פוטש" ביו"ש

מאת ישראל מידד

הכותב הוא תושב שילה שב־בשומרון.

בסוקרו את פעילותם ומחדלם של גדודי ההגנה המרחבית ביהודה ושומרון, זאב שיף הגיע למסקנה שהכוח הצבאי המשרת בגדודים הללו מהווה בעצם מין "פלמ"ח" של גוש אמונים ("הארץ", 27.2). טענתו העיקרית היתה שגדודים אלה הם "יחידות אידיאולוגיות" וטמונה בהן סכנה לתפקודם בעת שירות רגיל של "בטחון שוטף" ועוד יותר בזמן מלחמה. שיף הצביע על גוון פוליטי מסוים המשותף לרוב רובם של החיילים הנמנים עם כוחות ההגמ"ר: הם "מתנחלים", הם גרים באזורים כמו הם משרתים ואמונתם למשמעת הצה"לית על זו של ביתם ושל השקפתם הרעיונית לבן בספק. ועוד הגדיל שיף והצביע על המתנחלים כבעיה בטחונית הקודמת לטרור הערבי ("הארץ", 3.5).

אך באחרונה, אנו עדים לתופעה הדומה לזו ששיף שרטט והתריע עליה, דהיינו היווצרותו של כוח צבאי־פוליטי מגובש, ודווקא באותו איזור, שבאמצעותו אולי נתונה יותר לקידום השקפה או נטיה מדינית על פני הדאגה הפשוטה לשלומם ובטחונם של אנשים. כוונתי לעובדה שעם כניסתו של דן שומרון לתפקיד הרמטכ"ל, היתה אפרים סנה ראש המינהל האזרחי ועכשיו מינויו של עמרם מצנע כאלוף פיקוד המרכז, שלא לדבר על הדרגים הנמוכים האחרים, יחד עם יצחק ("ההתיישבות ביו"ש איננה ביט־חונית") רבין כשר הביטחון, כל ההתפתחות הזאת איננה אלא התאר־גנות פוליטית־השקפתית במסגרת צה"ל למען קידום תוכנית מדינית שאיננה מקובלת לא על הממשלה כולה, ולא על רוב העם.

במשך השנתיים וחצי האחרונות, הבריגיות הזאת שאפה בשלב ראשון להקפיא את תהליך הפיתוח של יהודה ושומרון לאחרים שאף סבבי לראות בהם חלקי מולדת השייכים למדינת היהודים ובשלב השני לדחוף את התושבים הערבים להרוך המערכת הציוזולית ע"י נתינת גיבוי מלמעלה. מדיניות זו השיגה את השינויים הבאים נכון להיום:

★ הזולשה משמעותית של הפקי־דים היהודים המשרתים במינהל בערבים מקומיים למען "ניהול עצמי" (מאז שנתיים פחות מספר הי־הודים בכ־200);

★ הצרת האוכלוסיה המקומית היהודית ופגיעה במסגרותיה ("מועצת רשע", "אוכלוסיה לילית");

★ הרחבת שטח השיפוט של העיריות הערביות והקמתן של חדשות;

★ גיוס כספי פיתוח לתושבים הערביים והסרת מגבלות על הבאת כספים דרך הגשרים;

★ הקפאת ההתיישבות היהודית ביותר יעילות בכלל נסיון לשנות באופן משמעותי את דירוג אזורי הפיתוח וכן הפסקת גאולת הקרקע ועוד.

כל השינויים הללו, רשימה חל־קית בלבד, מיועדים לאפשר למלך חוסיין להשליט את מרותו על האי־זור כצעד מקדים להחזרת השטחים. כך, בעזרת צה"ל מנסה ממלא־מקום ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס להגשים מדיניות שהיא ירדני־זציה־פלשתיניזציה של יהודה ושומ־רון, באמצעים של פרס ורבין בשי־תוף סנה, שומרון ומצנע יהפכו את הצבא ל"צה"ל של המערך".

לא קשה יהיה לצפות את ההשל־כות הנובעות מן המצב הזה. על הגורמים המדיניים לדעת שה"פוטש" הזה סכיך להגיח. לא יעבור לסדר. רמזים ברורים למדי לכך באו מכיוון קרית ארבע שם כבר הביע ח"כ הרב אליעזר ולדמן מ"התחיה" שאם הכוונות של פרס למסור חלקי ארץ־ישראל לחוסיין הולכות להתב־צע, הרי היהודים תושבי המקום לא יתנו ידם בהסכמה הם יתפסו את השלטון ביו"ש. מוסדות ייצוגיים אחרים מתכנסים בזמן הקרוב וצ־פויות יוזמות פוליטיות כולל מסעי שכנוע המוניים, הפגנות ופעילויות נוספות.

אולם מה שצריך להדאיג יותר בטווח־הקצר הוא הפקרת בטחונם של יהודים על רקע הרצון להגשים תוכנית שעלולה גם בטווח־הארוך לסכן חייהם של יהודים רבים עוד יותר. פעמיים עברו יהודי יו"ש את התקופה של שרי בטחון שניסו להנ־היג "יד רכה". איכשהו צה"ל הצליח באופן יחסי באותן תקופות להיות חיץ בין התפקיד שיועד לו כמקדם תוכנית מדינית לבין התפקיד של גוף העוסק במניעת טרור. היום נראה שמצב שונה.

העמדת הרביעיה של רבין־שרון־מצנע־שומרון כמשקל־נגד למפעל ה־ציוני ביהודה ושומרון עשויה להביא לקיטוב נוראי ביחסי־פנים במדינה. שיף ניסה ברשימתו להשניא את המתנחלים ולהפחיד את הממסד, אבל מתעלם שמתוך שיקולים קרים של רווח פוליטי קמה לה מחתרת בתוך הממשלה כדי־להפך את סדרי השלטון באופן בלתי־דמוקרטי ו־מוסתר מעיני הציבור. אם יש גלגול של הפלמ"ח ביו"ש, הוא איננו של גוש אמונים אלא של רבין. השאלה היא האם נחזה במהדורה חדשה של פרשת "אלטלנה" ומה תהיינה תוצאותיה?

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965

הוועדה המחוזית לתכנון ובניה מחוז תל־אביב

מרחב תכנון מקומי אור יהודה—אזור

הודעה בדבר הפקדת שינוי לתכנית מתאר מקומית

ניתנת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965, כי במשרדי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב וב־משרדי הועדה לתכנון ולבניה באור יהודה — אזור הופקדה ביחד עם התשריט המצורף אליה, תכנית מס' מ.א.א. 130/1 שינוי לתכנית מתאר מא.א. 100.

השטחים הכלולים בתכנית ומקומם: אור יהודה גוש 6228 חלקי חלקות 25, 22, 10, 9, 2, 1, גוש 6226 חלקי חלקות 19, 18, 16, 9, 8.
רחוב:
עיקרי מטרות התכנית: א. קביעת יעודי קרקע הכוללים אזור תעשיה מיוחד (עתירת ידע), אזור תעשיה, שטח ציבורי פתוח ומערכת דרכים.
ב. הסדרת תיעול.
ג. חלוקה חדשה למגרשים, בהסכמת הבעלים.
ד. קביעת תנאי בניה.

כל המעוניין רשאי לעיין בתכנית ללא תשלום בימים ובשעות שה־משרדים האמורים פתוחים לקהל כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי, תוך חדשיים מיום פרסום הודעה זו בע־תונות, להגיש התנגדות במשרדי הועדה המקומית האמורה.
התנגדות לתכנית לא תתקבל ולא תידון אלא אם כן הוגשה בכתב בפירוט הנמקות, בלווי תצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

מרדכי הבבא
יו"ר הועדה המחוזית
לתכנון ובניה מחוז תל־אביב

הוועדה המקומית לבנין ותכנון עיר בני ברק

הודעה עפ"י סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

גב' אהרוה סברי הגישה בקשה לועדה זאת בתכנית מס' 19872 לבנות בנין בן 3 קומות מעל קומה מפולשת ברח' אמרי חיים 45, גוש 6187 חלקה 26 באזור ב' בהקלות הבאות:
6 אחוזים בניה מעלית/שיפור תנאי דיור / מעל 105 המותרים.
וזה שלא בהתאם לתכנית בנין ערים 105 ב' החלה במקום.
כל המעוניין יכול לעיין בבקשה האמורה במשרדי הוועדה המקו־מית בעיריית בני ברק בשעות קבלת קהל ורשאי להגיש התנג־דות מנומקת לועדה המקומית תוך 14 יום מיום פרסום זה.

מר מ. אירנשטיין
יו"ר הועדה המקומית
לבנין ותכנון עיר בני ברק

לשרות טוב יותר, קווי טלפון נוספים:

גזור ושמור

יהודה רשתות

טלפון: 055-61007 (5 קוים)
פקסמיליה: 055-21932

איזור התעשיה הצפוני, ת.ד. 4117, אשדוד 77140.

רשתות פלדה מרותכות לבנין
גידור איכותי - אזרחי ובטחוני
בקבוצת חברת השקעות דיסקונט

مطابق للأصل

כלכלה ועסקים

מאות אנשים מקבלים תשלומי הבטחת הכנסה בלי זכאות לכך

תוצאה של שיבושים מתמשכים בשירות התעסוקה

מאת יונתן שרמן

מאות ואלפי עובדים ומובטלים מקבלים תשלומי הבטחת הכנסה משירות התעסוקה ללא בדיקה, בגלל שיבושים מתמשכים בשירות התעסוקה.

הבעיה שעלתה באחרונה בישיבה של הוועדה להבטחת הכנסה, קיימת זה קרוב לשנה וחצי מבלי שנמצא לה פתרון. מתברר, כי מבין כ־7,000 הזכאים להבטחת הכנסה מדי חודש, בודק המוסד לביטוח לאומי רק את הזכאות של אלה המקבלים הבטחת הכנסה מסיבות בריאותיות, דוגמת נכות. אך שירות התעסוקה הוא שאמור היה לבחון את זכאות המובטלים. אשר זכאותם להבטחת הכנסה נובעת מחוסר יכולתו של השירות להפנותם למקצוע שבו עסקו לפני פיטוריהם.

משה שמעון, סמנכ"ל שירות התעסוקה, אישר כי זה המצב כיום וציין כי הבעיה כולה נובעת מסכסוך עם משרד האוצר בדבר אישור תקנים.

שמעון ציין, כי בשנת 82', כאשר הועבר נושא הבטחת ההכנסה לידי שירות התעסוקה מידי לשכות הסעד, סוכם על 50 משרות נוספות שיוקצו לשירות לטיפול בבעיה זו, לתקופת ניסיון.

בעבור זמן, בעקבות פנייה לבית־הדין לעבודה, הובהר כי נושא זה מהווה מטלה נוספת על עובדי השירות ואין הם חייבים לבצעו. קביעה זו של בית־הדין לעבודה נשמעה בספטמבר 86'. ואז הוליכו עובדי השירות שלא לטפל עוד בבדיקת זכאותם של המובטלים לקיצבת הבטחת הכנסה, משום שלא קיבלו תוספת על כך.

התוצאה היא, שיש המקבלים את קיצבאות הבטחת ההכנסה ללא כל פיקוח.

יצוין, כי גורמים המעורים בנושא מעריכים שאפשר יהיה להקטין את מספר מקבלי הבטחת ההכנסה במאות אנשים, אם ייערכו בדיקות יסודיות בנושא.

חברה לשירותים פיננסיים גייסה עד כה 1.1 מיליון דולר

החברה הוקמה על ידי חברי "כוח המשימה"

מאת יונתן שרמן

חברה לשירותים פיננסיים, המוקמת על־ידי חברי כוח המשימה, הצליחה לגייס עד עתה סכום של 1.1 מיליון דולר במכירת יחידות השתתפות.

החברה הוקמה על־ידי כוח המשימה במטרה לאתר משקיעים והשקעות בעבור המשק הישראלי וכן היא אמורה לתווך בין חברות ישראליות לשוקי יצוא בחו"ל — בעיקר בארה"ב ובאירופה.

סכום היעד שאותו התכוונו ראשי החברה לגייס הוא 1.5 מיליון דולר, זאת על־ידי מכירת 30 יחידות השתתפות של 50 אלף דולר כל אחת.

עד עתה נמכרו 22 יחידות השתתפות, מתוכן בארה"ב, 8 בישראל ו־3 באנגליה ובצרפת.

החברה תפעל בישראל ובארה"ב [illegible] והיא תנוהל על־ידי שני מנהלים — אפרים כוכר ינהל את המשרד האמריקאי ואב הולצמן ינהל את המשרד הישראלי.

מבנה החברה דומה מאוד למבנה חברת המזון שמקים חבר כוח המשימה מדי לנדר כדי לשווק מוצרי מזון ישראליים בארה"ב. גם היא מוקמת באמצעות מכירה של יחידות השתתפות בישראל ובארה"ב.

"כור סחר" תשווק את "שטיחי כרמל" בארה"ב

מאת יונתן שרמן

"כור סחר" החלה בשיווק מוצרי קבוצת "שטיחי כרמל" בארה"ב, לאחר ש"שטיחי כרמל" החליטה להפסיק את השיווק העצמאי של מוצריה.

ההתקשרות בין שני הגופים הוחלה בתחילת השנה, לאחר שקבוצת "שטיחי כרמל" פנתה ל"כור סחר" והציעה לה את הנציגות בארה"ב. כוונת "שטיחי כרמל" היתה להקטין את הוצאות השיווק שלה, על־ידי שימוש במערך הקיים של נציגויות "כור סחר".

עמי אביב, מנכ"ל "כור סחר" מסר ל"הארץ", כי פעילות "שטיחי כרמל" בארה"ב הגיעה לכמה מיליוני דולרים וכללה מכירה של שטיחים ובדים.

אביב ציין כי "כור סחר" מבצעת גם פעולות שיווק בעבור "שטיחי כרמל" באנגליה.

העורך: נחמיה שטרסלר

שערי מטבע חוץ

12.5.87

המטבע	בנק לאומי — מזומנים קניה	בנק לאומי — מזומנים מכירה	בנק לאומי — העברות והמחאות קניה	בנק לאומי — העברות והמחאות מכירה	בנק הפועלים — מזומנים קניה	בנק הפועלים — מזומנים מכירה	בנק הפועלים — העברות והמחאות קניה	בנק הפועלים — העברות והמחאות מכירה	בנק דיסקונט — מזומנים קניה	בנק דיסקונט — מזומנים מכירה	בנק דיסקונט — העברות והמחאות קניה	בנק דיסקונט — העברות והמחאות מכירה	שער יציג	השינוי היומי
1 דולר	1.54	1.61	1.5777	1.5973	1.54	1.62	1.5777	1.5973	1.54	1.61	1.5782	1.5980	1.5876	-0.0011
1 לישט"ש	2.56	2.67	2.6253	2.6579	2.58	2.71	2.6303	2.6631	2.58	2.70	2.6276	2.6606	2.6418	-0.0129
1 מארק גרמני	0.86	0.90	0.8834	0.8943	0.87	0.91	0.8837	0.8947	0.86	0.91	0.8833	0.8944	0.8881	0.0025
1 פרנק צרפתי	0.25	0.27	0.2639	0.2672	0.25	0.27	0.2638	0.2671	0.25	0.27	0.2639	0.2672	0.2656	0.0006
1 גולדן הולנדי	0.76	0.80	0.7828	0.7925	0.77	0.81	0.7841	0.7939	0.77	0.81	0.7832	0.7931	0.7877	0.0023
1 פרנק שווייצרי	1.05	1.10	1.0751	1.0884	1.06	1.11	1.0769	1.0903	1.05	1.11	1.0752	1.0887	1.0815	0.0057
1 כתר שוודי	0.25	0.26	0.2523	0.2554	0.25	0.26	0.2527	0.2558	0.24	0.26	0.2525	0.2557	0.2539	0.0001
1 כתר נורבגי	0.23	0.24	0.2372	0.2402	0.23	0.24	0.2373	0.2403	0.23	0.24	0.2371	0.2401	0.2388	0.0007
1 כתר דני	0.23	0.24	0.2346	0.2375	0.23	0.24	0.2346	0.2375	0.23	0.24	0.2346	0.2375	0.2361	0.0006
1 מרק פיני	0.35	0.37	0.3625	0.3670	0.35	0.37	0.3625	0.3670	0.35	0.37	0.3626	0.3671	0.3648	0.0004
1 דולר קנדי	1.15	1.20	1.1805	1.1951	1.16	1.22	1.1816	1.1963	1.16	1.21	1.1804	1.1953	1.1877	-0.0032
1 דולר אוסטרלי	1.05	1.16	1.1288	1.1429	1.09	1.17	1.1286	1.1427	1.09	1.17	1.1277	1.1419	1.1363	0.0049
1 ראנד דרא"פ	0.51	0.61	0.7841	0.7939	0.53	0.80	0.7865	0.7963	0.50	0.69	0.7840	0.7938	0.7893	0.0015
10 פרנק בלגיים	–	–	0.4250	0.4303	–	–	0.4259	0.4312	–	–	0.4252	0.4306	0.4278	0.0010
10 שילינג אוסטריים	1.23	1.28	1.2551	1.2707	1.23	1.29	1.2549	1.2705	1.23	1.29	1.2547	1.2705	1.2630	0.0034
1000 לירות איטלקיות	1.19	1.25	1.2207	1.2358	1.19	1.27	1.2189	1.2341	1.19	1.27	1.2210	1.2363	1.2275	0.0044
100 ינים יפניים	1.10	1.15	1.1310	1.1450	1.11	1.16	1.1292	1.1433	1.11	1.16	1.1312	1.1455	1.1375	0.0025

PITNEY BOWES מציגה: 100 דרכים לחסוך כסף ולהרויח זמן

הפקסימיליה האוטומטית של PITNEY BOWES יודעת לחייג בעצמה ולשגר מסמכים ל־50 מנויים שונים.
היא עושה זאת ביום ובלילה ללא נוכחות מפעיל. היא יודעת, שבלילה, כאשר העומס על הקוים קטן, איכות הקו הגבוהה מאפשרת שידור מהיר החוסך 50% מעלות השיחה.

מפיצים מורשים
- כורגם רח' שמאי 14 ירושלים, טל: 02-224295-6.
- קוסמיק רח' יצחק שדה 36 ת"א טל: 03-339841-5.
- סיגנום רח' נתיב חן 1 נוה שאנן חיפה טל: 04-238980.
- מימד מכון משרדי רח' העצמאות 120 חיפה טל: 04-532025.

ישרא־טל בע"מ
רח' האומנים 7, ת"ד 21222, תל־אביב 61211, טל: (03)339712
טלקס: 342407, פקס: (03)330399

צפויה מהפכה בנושא העובר ושב

תינתן ריבית זכות על בסיס היתרה היומית

יתוקן העוול שנכנס לתוקף לפני שנתיים ● גליה מאור: "יש מקום לבדוק את שיטת תשלום הריבית בעובר ושב" ● השינוי יהיה במסגרת שינויים צפויים נוספים בחשבונות התפ"ס ובנושא העמלות שיוזם הפיקוח על הבנקים

מאת נחמיה שטרסלר

בנק ישראל מינה באחרונה צוות בין־מחלקתי המונה שלושה בלנים, כדי לבדוק את כל מערכת החשבונות בשקלים לא צמודים במערכת הבנקאות. הצוות יגיש תוך שבועיים־שלושה מסקנות בקשר לשינויים בחשבונות התפ"ס, העו"ש והעמלות.

הכיוון הכללי שבו הולך הצוות הוא פישוט של נושא חשבונות התפ"ס, כך שלא יהיה עוד צורך בדרישת יחידות מינימליות כלשהן, ולא יהיה גם צורך בהנפקת ניירות לשם כך. בנושא העו"ש תחול מהפכה שלמה, גם עקב הביקורת הציבורית בנדון.

תינתן ריבית זכות על בסיס היתרה היומית, במקום השיטה הנוכחית שנקבעה לפני שנתיים שלפיה משולמת ריבית תוך כדי מגבלות כה רבות עד שהן מורידות את הריבית האפקטיבית על העו"ש לכמעט אפס.

מול השיפור ללקוח בעו"ש, יוצאו מהפיקוח להקשות מבחן מסוימת עמלות שאינן מוגדרות כנדרשות לפעילות הבנקאית הרגילה, כמו עמלות על שבירת כספות או על פעולות בניירות ערך, אך יישארו בפיקוח — תוך כדי העלאה מסוימת — עמלות על פעולות שהלקוח חייב לעשות, כמו פעולות בחשבון עובר ושב.

מאור — רפורמה שקולה

גליה מאור, המפקחת על הבנקים, אישרה את קיום הצוות ואמרה ש"אמנם יש מקום לבדוק את שיטת תשלום הריבית בעובר ושב".

היא הוסיפה שלאחר תקופה ארוכה של הכנה, תופעל ביוני מערכת תמחיר משוכללת בבנקים שתאפשר החלטות ניהוליות טובות יותר. כמו כן אמרה, שהנהלות הבנקים לא יקבלו אישור להעלות עמלות לפני שיציגו תוכנית התייעלות משמעותית.

הבנקים מקווים לאישור קרוב לייקור העמלות הבנקאיות

הבנקים מכינים כעת את התחשיבים על השחיקה בעמלות הבנקאיות, זאת לאחר שקיבלו "אור ירוק" מבנק ישראל להכין בקשות בנושא ייקור העמלות.

כידוע, טוענים הבנקים שאחד הגורמים לרווחיות הנמוכה בשנת 1986 היה הקפאת העמלות הבנקאיות, שנשחקו בכ־60 מאז ההקפאה ביולי 1985.

בנק ישראל ביקש מהבנקים תחשיבים מלאים של העלויות, כדי לבחון את נושא ייקור העמלות, והבנקים מקווים שבנק ישראל יאפשר את ייקור העמלות בהקדם.

על־פי תחזית התוצאות לרבעון השני של 1987, אפריל־יוני, צפויה ירידה ברווחיות לעומת הרבעון הראשון של השנה.

רווח והפסד / אריה לביא

דשים האחרונים לצורך השקעות בפיקדונות שקליים, תוך ניצול שיעורי הריבית הגבוהים ששולמו על־ידי הבנקים, מעריכים במערכת הבנקאות. עשרות מיליוני דולר נוספים ממקורות אלה הושקעו בשוק המניות, תוך ניצול הבאות שהיתה בשוק זה עד החודש האחרון.

נגיד בנק ישראל פרופ' מיכאל ברונו העריך שלשום, בהופעה בפני ועדת הכספים, את ההמרות מאז הפיחות בינואר בכ־750 מיליון דולר.

עלייה קלה בריבית ג'אמבו, ל־18 אחוז

עלייה קלה נרשמה בימים האחרונים בשיעורי הריבית שהבנקים משלמים על פיקדונות ג'אמבו והיא עלתה בכחצי אחוז, ל־18 אחוז.

מערכת הבנקאות נמצאת כעת באיזון, גם משום שכספים שיצאו משוק המניות בהמשך הימים האחרונים הועברו לתפ"ס ולפק"מ. ההערכה היא, שעם העברת התשלומים למע"מ ולמוסד לביטוח לאומי בסוף השבוע תיכנס המערכת לגרעונות שיהיו קטנים יחסית.

ההעברות למס ערך מוסף מוערכות בסכום גבוה מהרגיל, כ־400 מיליון שקל, שכן הן כוללות את "הוגינות הקניות" של פסח.

ירידה תלולה בלקיחת משכנתאות

בשבועות האחרונים מדווחים הבנקים על ירידה תלולה בביצוע משכנתאות הן לזוגות צעירים הן למגורי זכאים אחרים. הגורם לכך: מאז הפיחות האחרון בינואר 1987 היתה עלייה במחירי הדירות ואי עדכון ההלוואות יצר פער מימוני לזכאים.

עקב כך חייבים רוכשי הדירות להשתמש יותר בהלוואות הבנקאיות, שמחירן יקר מאוד: בין 12 ל־13 אחוזים, צמוד למדד.

מ.מ.ס.י. תובעת לא לייקר את תעריפי הביטוח

מועצת המכוניות מ.מ.ס.י. פנה במבזק למפקח על הביטוח במשרד האוצר יהודה רוזן בתביעה לסגת מהכוונה לייקר את תעריפי ביטוח רכב חובה, זאת בעקבות החלטת המפקח להתיר לחברות הביטוח לייקר את התעריף ב־10 אחוזים החל מה־1 ביוני.

מנכ"ל המועצה אמציה גוית קובע, כי ייקור התעריף יגרום לכך שמספרם של המבוטחים על ביטוח רכב רכוש יגדל הציבור יפגע דווקא בציבור הרחב שאינו נהנה מאחזקת רכב.

בודקים הפיכת החברה לפיתוח תיירות לתאגיד בנקאי

ועדה מורכבת מחברי מועצת המנהלים של החברה לפיתוח מפעלי תיירות בודקת את האפשרות להפוך את החברה לתאגיד בנקאי. כיום נותנת החברה הלוואות לצורכי מימון מפעלי תיירות.

בחברה מבקשים לבדוק את האפשרות להשיג מקורות מימון בדרך של הנפקת איגרות חוב ומניות וכן גיוס הון באמצעות קווי אשראי.

אקרשטיין — גיוון בפעילות

חברת צבי אקרשטיין היתה עד לפני שנים מספר מפעל אחד לייצור מרצפות, אבני שפה ואלמנטים אחרים מבטון, שפעל באזור התעשייה של הרצליה.

בשנים האחרונות הרחיבה החברה באופן משמעותי את תחומי פעילותה. הפריצה הראשונה מחוץ לפעילותה הרגילה היתה הקמת בית אקרשטיין בצומת אכדיה בכביש להרצליה, כשהיא פועלת כבר להקמת אזור לתעשיות עתירות ידע בקירבת מקום.

מאז הפכה החברה, שהיתה כולה בבעלות בני משפחת אקרשטיין, לציבורית היא פרצה לכמה תחומי פעילות נוספים, ביניהם הקמת מפעל לאבני סיליקט, רכישת החברה המנהלת "המסלול", רכישת מפעל "דעפי גריך" והקמת מפעל לאבני ריצוף בקליפורניה.

השבוע נמסר על כניסת החברה לתחום פעילות חדש: בטון מוכן. הכניסה לענף זה כדאית לחברה משום שהיא פועלת משישה אתרים שונים בארץ, מה שמקנה לה יתרון בהובלת הבטון המוכן במערבלים תוך זמן קצר לאתר הבנייה.

הפעילות במניה נראה גרף של חברת מיטב משקפת את ההתפתחות המואצת של החברה. בסוף דצמבר 1984 הגיע מחיר המניה ל־0.07 סנט ומאז עלה ל־0.54 סנט למניה כיום.

מניה על הכוונת / אריה לביא

בני משפחת אקרשטיין מחזיקים כיום ב־87 אחוז מהמניות. לפני שבועות אחדים כאשר הבורסה להטה, נענה יו"ר ומנכ"ל החברה גיורא אקרשטיין להצעה של אחת מקרנות הנאמנות ומכר לה מניות בשווי של כחצי מיליון דולר. את התמורה השקיע באופציות של החברה, שמחירן היה זול יותר יחסית. פעילות במניה זו קרנות בנק מזרחי האיגוד וכן חברת הברוקרים הראון את לביא.

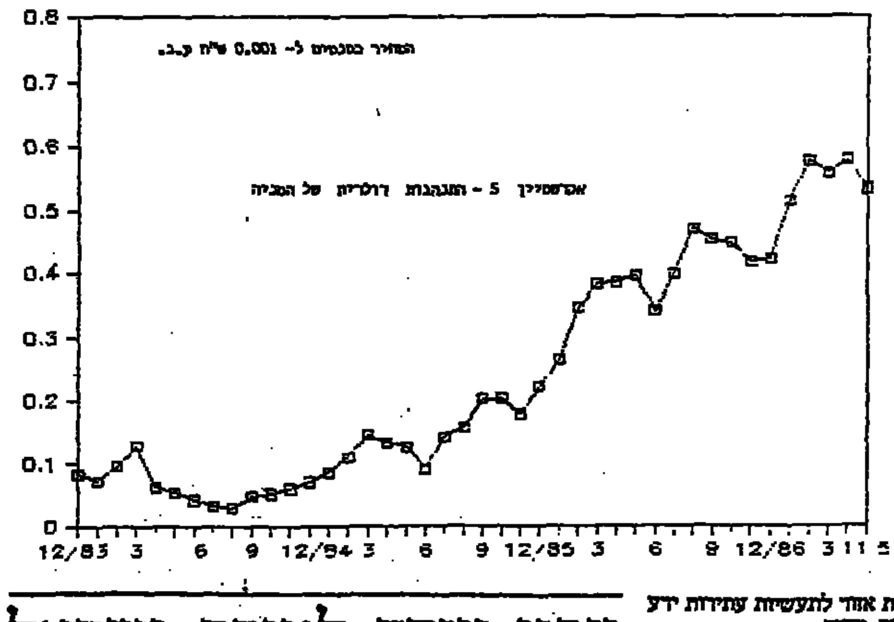

צפוי עודף לטובת ישראל במאזן הסחר עם צרפת

מאת אברים צהר

היקף הסחר הדו־צדדי בין ישראל לצרפת יגיע השנה לכ־1.2 מיליארד דולר, עלייה של כ־20% בהשוואה לשנה הקודמת. כך עולה מתחזיות שהציגו אנשי משרד התעשייה והמסחר ביום עיון שנערך השבוע במלון הילטון בתל־אביב מטעם לשכת המסחר ישראל־צרפת, בנושא הסחר הישראלי עם צרפת.

בשנת 1986 היה היקף הסחר הדו־צדדי הישראלי־צרפתי 996 מיליון דולר, מזה 54 מיליון דולר גרעון לרעת ישראל. בשנה הנוכחית צופים כי הגרעון ייעלם וישראל תצבור במאזן עם צרפת עודפים מסחריים קטנים.

יום העיון נערך לרגל בואה לארץ של משלחת מסחרית רמת־דרג מצרפת, בהשתתפות ראשי הקונצרנים הצרפתיים הגדולים, ביניהם [illegible], קבוצת מפעלי [illegible] ואחרים.

ביום העיון השתתפו גם שגריר צרפת בישראל [illegible].

נשיא לשכת המסחר ישראל־צרפת, דוד לובינסקי, אמר בדברי הפתיחה כי באחרונה גוברת התעניינותם של תעשיינים צרפתיים בקשירת קשרי מסחר עם התעשייה הישראלית, ויש לצפות להגברת הסחר בשני הכיוונים.

אסף רזין: הצמיחה מותנית בפיחות רצוף של השקל בהתאם לקצב האינפלציה

הסיכוי לצמיחה עד שנת 2000 מותנה בצמצום תקציב הביטחון, בפיחות מבוקר, לא חד־פעמי, הדומה לקצב האינפלציה, כלומר 20% לשנה תוך כדי עיקרון מתוספת היוקר, ובשמירה על תקציב מאוזן, אמר פרופ' אסף רזין במפגש מועדון "שערים" שמתקיים השבוע במלון דן בתל־אביב.

לדעתו, הקיפאון בפריון, בעיקר לעומת אירופה, נובע מההוצאות הגדולות על ביטחון ומירידת כושר התחרות של הסקטור העסקי, עקב הקפאת שער החליפין. גם בתקופת ארידור וגם בתקופה הנוכחית יש גידול עצום בצריכה הפרטית, וגידול בשכר. התוצאה היא קיפאון כבד־דול בתפוקה.

נחמיה שטרסלר

"עמית", חברה לעמילות מכס, תשמש נציגת "סמסון טרנספורט"

מאת אברים צהר

חברת סמסון־טרנספורט הדנית, שהיא חברת עמילות המכס הסקנדינבית הגדולה ביותר, מינתה את חברת עמילות המכס עמית הישראלית לנציגה ובת כנת בלעדית שלה בארץ. הסכם בעניין זה נחתם בימים אלה בתל־אביב בין שתי החברות.

חברת עמית הישראלית, שהיא אחת מחברות עמילות המכס הישראליות הגדולות, הוקמה בשנת 1955 והיא נמצאת בבעלות משפחות "שני" ובאורי מתל־אביב. בחברה, שלה סניפים בערי הנמל והבערים הגדולות, מועסקים כיום כ־70 עובדים.

חברת סמסון־טרנספורט, שמרכזה בקופנהגן, היא בבעלות משפחת איש העסקים היהודי־דנמרקי יוסף סמסון ומעסיקה כ־700 עובדים. החברה מפעילה גם צי משאיות להובלת מטענים ומחזיקה ברשותה מחסני ענק בערים העיקריות של מדינות סקנדינביה.

ישראל חוששת מהגבלות על היצוא לארצות־הברית

מבקשת להכניס שינויים בהצעת חוק סחר מקיף בארה"ב ● מנסה לפעול גם נגד קיצוץ בסיוע האמריקאי לישראל

מאת צבי זרחיה

ישראל מבקשת להכניס שינויים בחוק סחר מקיף הנמצא כעת בשלבי גיבוש ברשויות המשפט בארה"ב. על־פי הנוסח האמריקאי יוכל נשיא ארה"ב להטיל הגבלות על היבוא לארה"ב. אך ישראל מתנגדת לסעיף זה ומבקשת שלחוק ייווסף סעיף שלפיו ההגבלות לא יחולו על מדינה החתומה עם ארה"ב על הסכם אזור סחר חופשי.

גורמים כלכליים בירושלים אמרו אתמול, כי יש להוסיף סעיף זה כדי למנוע הגבלת היצוא הישראלי לארה"ב, כאשר ישראל היא המדינה היחידה החתומה עם ארה"ב על הסכם אזור הסחר החופשי.

סופר "הארץ" מציין, כי ישראל פנתה באחרונה אל ידידיה בקונגרס ובממשל האמריקאי, במגמה למנוע קיצוץ בסיוע של ארה"ב לישראל. במסגרת הצמצום בסעיף סיוע החוץ האמריקאי, הציעו באחרונה גורמים אמריקאים להחיל את הקיצוץ גם על הסיוע הניתן לישראל ולמצרים. הוצע לקצץ 4.5 אחוזים מסך הסיוע האמריקאי הניתן לישראל. יצוין ששר החוץ האמריקאי ג'ורג' שולץ, שהתבטא באחרונה בנושא, לא תבע לקצץ את הסיוע לישראל.

"נגב קרמיקה" תגייס 4 מיליון דולר

מאת יונתן שרמן

גיוס ההון המתוכנן של "נגב קרמיקה" הוא בהיקף של 4 מיליון דולר. רוב הסכום (3 מיליון) יגוייס בהנפקת מניות; יתרת הסכום תגויס באופציות.

בימים אלה מעריכה חברת ההשקעות של בנק לאומי את שוויה הכלכלי של "נגב קרמיקה" כדי לקבוע את אחוז המניות שיונפקו תמורת גיוס ההון. אך בחברה מציינים כי ההנפקה תהיה בשיעור נמוך מ־50 אחוזים.

מניות "נגב קרמיקה" מצויות כיום בבעלות "פקר פלדה", וההנפקה נועדה למימון תוכנית השקעות בסכום של 3.5 מיליון דולר להכפלת כושר הייצור של החברה.

החברה מתכננת לסיים את תוכנית ההשקעה שלה בתחילת השנה הבאה. אז יהיה המפעל מסוגל לייצר, על־פי התחזית, 4,500 מ"ר של אריחים ביום, בהשוואה ל־2,200 מ"ר בלבד כיום.

יצויין כי "נגב קרמיקה" מייצאת אריחי קרמיקה לארה"ב ולקנדה בהיקף 600 אלף עד מיליון דולר בשנה. עיקר הייצוא הוא לארה"ב. אריחי קרמיקה מישראל נהנים מיתרון בתחום המיסוי, עקב הסכם אזור הסחר החופשי, שיגיע בשנה הבאה ל־20 אחוזים.

מבצע 'מרס' במאי

מחשב מרס II עם לוח מקשים מעולה דמוי AT, 256K זיכרון, דיסק 20MB, מדפסת BROTHER 1409, תוכנת WORDMILL®

והמחיר $2250 לפני מ.ע.מ.

אלדטה מחשבים בע"מ

מקבוצת 'בינת תקשורת מחשבים'
הנחושת 8 רמת החייל ת"א
טל: 03-499389, 499296

Lotus® + GAASH®

1 SPREADSHEET 2 GRAPHICS 3 DATABASE

SYMPHONY	מדריך	REPORT WRITER	SQZ
R 1.2 כולל מערכת תומכת עברית 1,450 ש"ח	בעברית למשתמש בתוכנת 1־2־3 30 ש"ח	מחולל דוחות מקבצי לוטוס 400 ש"ח	מקבץ קבצי לוטוס עד לעשירית מגודלם 200 ש"ח

משווק לוטוס בישראל
גאש שרותי תוכנה בע"מ
רח' ארבע ארצות 15 תל־אביב 62486
טל. 234976, 03-237055

החיים לחוצים. התנאים מזוהמים, ומה הבריאות היא לא מה שהיתה.

יש לך כתובת - לייף־סטייל. מרכז בריאות למניעת גורמי סיכון למחלות לב.

לאחר בדיקה רפואית מדוקדקת, תוכל לעבור במשך 13 יום קורס מרוכז, במלון "ישורש", בפיקוח רפואי ומקצועי צמוד. בשיטה המבוססת על ידע אמריקאי, שהוכיחה עצמה על אלפי אנשים בארה"ב. רופאים, תזונאים, מדריכי פעילות גופנית - יתאימו לך תכנית אישית והדרכה מפורטת.

ממצאי בדיקותיך בסוף התקופה, בנוסף לתרגשתך, יוכיחו לך - אפשר וכדאי לחיות אחרת. בריא יותר. מכל הלב.

להרשמה ופרטים נוספים - צלצל או כתוב אלינו.

LifeStyle

לייף סטייל - המרכז הישראלי למניעת גורמי סיכון למחלות לב
שורש - ד.נ. הרי יהודה 90860, טל. 02-341997
טלקס 26541 Shore, 02-341171-5

תן למומחי מיטב לנהל את תיק ההשקעות שלך

מיטב

הניהול באמצעות פקדונך בסניף הבנק שלך
יפוי הכח למיטב מוגבל לקניה ומכירה של ני"ע

מיטב יועצי השקעות וני"ע בע"מ. בניהול צבי סטפק ושלמה סימונובסקי
רמת גן - ביאליק 51 א' טלפון: 727506 תל-אביב, נחמני 9 טלפון: 290251

גלגל הבורסה / אריה לביא

העליות נמשכות

עליות השערים שהחלו שלשום בשוק המניות נמשכו גם אתמול. המהפך שחל אתמול בגישת הציבור לקרנות הנאמנות יצר עניין רב. בניגוד לשני ימי המסחר הראשונים השבוע, שבהם נרשמו בקרנות פדיונות של כ־50 מיליון דולר, נרשמו אתמול ביקושים לקרנות, בסך של כ־12 מיליון דולר, מרביתם לקרנות המתמחות במניות.

בדומה ליום המסחר הקודם הביאה גם אתמול הפעילות החיובית במסחר במשתנים להמשך המגמה החיובית במסחר הרגיל. המחזור בשלב המסחר במשתנים, שבו נסחרים 22 ניירות בלבד, היה גדול מהרגיל והסתכם ב־3.78 מיליוני שקלים. מדד המשתנים עלה ב־3.5 אחוזים.

במהלך המסחר במשתנים נרשמו אתמול עסקות במספר שיא — 440, מה שמצביע בין השאר על גידול במספר הפעילים המנצלים את שיטת המסחר הזאת. הפעילות הרבה ביותר, במסחר במשתנים, היתה במניות הבנק הבינלאומי שעלו בשלב מסחר זה ב־4.25 אחוזים תוך מחזור של 543 אלף שקל. פעילות רבה היתה גם במניות דלק, 465 אלף שקל מחזור, והן עלו ב־3.25 אחוזים.

מניות דרוקר עלו ב־22.3 אחוז

עליות השערים נמשכו אתמול גם במניות החברות. דיסקונט השקעות עלו 8.7 אחוזים, בפרוטרום נרשמו קונים בלבד, דלק עלו ב־3.3 אחוזים. במספר מניות בעלות אופי ספקולטיבי יותר נרשמו עליות תלולות: דרוקר המשיכו לעלות אתמול. המניה בת שקל עלתה 22.3 אחוז והשניה 21.1 אחוז, אגגל ב־13 אחוז ומזרחי השקעות ב־10 אחוז.

מדד		שינוי יומי ב־%
מדד מניות כללי	127.40	1.88
כללי ללא בנקים	155.59	3.09
מדד אג"ח כללי	109.38	0.24
אג"ח צמוד מדד	109.03	0.31
אג"ח צמוד מט"ח	110.81	−0.10

פעילות דלה במניות הבנקים

במניות הבנקים שבהסדר נרשמה פעילות מצומצמת ביותר, כ־3.1 מיליוני שקלים לאחר השינוי בתשואה ביום המסחר הקודם. אתמול נרשמו עליות של עד שני אחוזים במניות הבנקים שבהסדר.

תשואה שנתית דולרית ב־%	
בל"ל 0.1	17.17
הפועלים ש	16.59
אי.די.בי. רג	16.93
דיסקונט א	16.75
המזרחי ש	17.02

ביקושים ניכרים למניות המקרקעין

עליות השערים אפיינו את כל ענפי הפעילות כאשר בלטו ביקושים למניות המקרקעין על רקע הנאות בענף זה. אזורים 1 עלו 14.5 אחוז כנראה על רקע פעילות בעלי עניין, דרעד עלו 10 אחוז למרות המעבר להפסד, שהוצג בדוחות הכספיים שפורסמו שלשום, אזורים עלו 4.1 אחוזים, לוינשטיין — 10.3 אחוז.

בסך הכל נרשמו עליות ל־261 ניירות ערך מהם 71 ניירות עלו ב־5 אחוזים ויותר. 102 ניירות ערך נסחרו ללא שינוי. רק 43 ניירות ירדו מזה 9 ניירות בחמישה אחוזים ויותר.

הודעות בורסה

● תדאה — החברה עברה ב־1986 לרווח של 738 אלף שקל לעומת הפסד של 169 אלף שקל. בדעת החברה לגייס 3 מיליוני שקלים בהנפקת אג"ח ניתנות להמרה ואופציות.

● אדגר — החברה תגייס הון על ידי הנפקת 450 אלף יחידות הכוללות אופציה במחיר של 4.5 שקלים ושלוש אגרות חוב במחיר של 3 שקלים.

● תיא עברה ב־1986 מהפסד של 200 אלף שקל בקירוב לרווח של 429 אלף שקל.

● י.ג.א.ל. מסרה שתקציב הקידוח של עגור 1 הוגדל ל־5.8 מיליוני דולרים לעומת תקציב חוזי של 4.7 מיליוני דולרים. עם י.ג.א.ל. שותפות, בקידוח זה, מספר חברות ישראליות נוספות: דלק, דלקידור, פושי נפט, נפטא.

פעילות רבה במלווה קצר מועד

פעילות רבה מהרגיל נרשמה במלווה קצר מועד כאשר המחזור הגיע ל־82 מיליון שקל. לעומת זאת היתה פעילות מצומצמת ביותר באגרות החוב, כנראה על רקע העובדה שהמוסדות הפיננסים הצטיידו כבר במרבית האג"ח שלהם הם זקוקים.

הסדרה	ימים לפדיון	שער	תשואה חודשית
537	7	99.56	1.93
547	14	99.13	1.92
617	22	98.64	1.91
627	28	98.33	1.85
637	35	97.86	1.90
647	42	97.42	1.91
717	49	97.00	1.91
727	56	96.56	1.92

שערי אגרות החוב

3% מלוה מדינה (הצמדה 100%)

סדרה	שער	שינוי בנק'
3601	38264	+190
3602	35231	+176
3603	32741	+167
3604	29305	+199
3605	26729	+185
3606	25163	+178
3607	23484	+99
3608	22078	+125
3609	21089	+10
3610	19672	+195
3611	18971	+122
3612	18736	+14
3613	18056	+62
3614	17271	+13
3615	15811	+63
3616	14450	+70
3617	13645	+56
3618	12948	+54
3619	11910	+51
3620	11251	−16
3621	10688	−16
3622	9638	−14
3623	8984	−35
3624	8460	−34
3625	7890	+73
3626	7297	+68
3627	6767	+64
3628	6198	+4
3629	5807	+5
3630	5489	+4
3631	4996	+20
3632	4705	+18
3633	4444	+18
3634	3922	+22
3635	3708	+21
3636	3571	+21
3637	3408	+14
3638	3172	+13
3639	2903	+12
3640	2390	+10
3641	2072	+9
3642	1842	+10
3643	1597	+9
3644	1419	+1
3645	1279	+1
3701	1062	+2
3702	830.8	+9.8
3703	731.6	+9.6
3704	626.4	+8.3
3751	334.2	+5.3
3752	134.5	+1.6
3753	129.1	+1.5

סדרה	שער	שינוי
3901	122.9	+0.1
3902	116.9	+0.1
3903	116	— —
3904	114.1	+0.1
3754	115.8	+1.1
3755	111.4	+1
3756	107.5	+1
3757	105.3	+0.9
3758	106.4	+0.9
3759	106	+0.9
3760	104.5	+0.9
3761	102.2	+0.9
3762	99.5	+0.9
3763	96.4	+0.9
3764	94.6	+0.8
3765	92.3	+0.8
3766	91.2	+0.8
3791	97.6	+0.1
3792	95.8	+0.1
3826	116	+0.1
3827	113.7	+0.1
3828	109.7	+0.1
3829	107.5	— —
3830	109.2	+0.1
3831	108.8	+0.1
3832	107.3	+0.1
3833	104.9	+0.1
3834	102.1	+0.1
4.25% שגיא		
4101	357.2	+0.3
4102	143.1	+0.9
4103	137.4	+0.9
4104	133	+0.8
4301	133	+0.8
4302	125.9	+0.1
4303	125	+0.4
4304	123	+0.1
4105	109	+0.1
4106	106.1	+0.1
4107	102.8	— —
4108	101	+0.1
4109	98.3	+0.1
4110	97.2	+0.1
4201	121.7	−0.3
4204	113	−0.4
4205	110.7	−0.4
4206	112.3	+0.7
4207	111.9	+0.7
4208	110.4	+0.8
4209	107.9	+0.7
4210	105.1	+0.7
4211	101.8	+0.7
4212	100.3	−0.9
4213	97.9	−0.8
3211	205900	— —

סדרה	שער	שינוי
3212	201900	— —
3213	194700	— —
3214	182181	— —
3501	184200	+200
3502	182400	+100
3503	168774	— —
3504	159900	— —
3505	155651	— —
3521	153300	— —
3522	146890	— —
3523	138401	— —
3524	140070	+3300
3525	135101	— —
3526	134200	+2700
3527	132300	+1000
3528	136500	+500
3529	136100	+500
3530	131136	−4000
3531	131900	+400
3532	127900	+400
3533	127050	— —
3534	120000	— —
3535	119900	+500
3536	119600	— —
3537	120200	— —
3538	113065	— —
3539	113200	+1100
3540	112100	+500
3541	108000	— —
3542	108000	+460
3543	103000	— —
3544	102700	+300
3545	101249	+113
3549	95659	+109
3552	87815	+100
3554	87680	+101
3555	87680	+101
3546	101724	+114
3547	101408	+114
3548	101250	+114
3550	96107	+109
3551	95586	+109
3553	87279	+670
3556	83658	+755
3558	83600	+773
3559	80610	+749
3560	79706	+745
3557	84967	+629
3572	80661	+629
3561	79429	+778
3571	79122	+779
3573	79654	+143
3574	73434	+152
3577	75443	+135
3578	67790	+124
3575	72945	+133
3576	72662	+132
3579	67072	+125

סדרה	שער	שינוי
3580	62446	+433
3581	56813	+406
3582	52390	+386
3583	48566	+240
3584	46203	+234
3585	43789	+228
3586	39730	+212
3588	39696	+217
3589	36236	+198
3587	39881	−23
3591	36344	−26
3592	36288	−25
3593	36203	−25
3590	36740	−282
3595	35024	−280
3594	34718	+74
5% מלוה פיתוח (ברירה כפולה)		
2001	151000	+1050
2002	149300	+980
2003	143900	— —
2004	144400	+800
2005	136200	— —
2006	135800	+100
2007	133800	+1300
2008	131541	— —
2009	133900	+800
2010	133000	— —
2011	129700	+500
2012	135100	+800
2013	134300	+700
2014	133000	+1900
2015	131200	+650
2016	134200	+1000
2017	130600	+1200
2018	130700	+1700
2019	128350	+1050
2020	123700	+1200
2021	124300	+700
2022	118000	+2060
2023	117210	+600
2024	109300	+600
2025	109700	+608
2026	109300	+600
2027	105100	+600
2028	106550	+550
2029	101000	+1660
2030	102050	+550
2031	97900	+600
2032	101524	+77
2034	95994	+73
2033	96147	+72
2035	88388	+65
2036	87222	−747
2038	85095	−750
2040	82589	−752
2037	88366	+2534

סדרה	שער	שינוי
2039	85442	+2553
2041	77597	+60
2052	71460	+55
2051	78024	+61
2053	70417	−688
2055	65016	−662
2054	66005	+51
2056	61104	+47
2057	61979	−1720
2059	56382	−1624
2058	58024	+1674
2060	53615	+1600
2061	39948	+1162
2062	36505	+1088
2063	35901	+1071
רמון		
7001	250.7	+0.2
7002	243	+0.2
7003	226.7	−5.1
7004	208.7	−4.9
7005	194.7	−5.1
7006	183	−5.2
7007	170.6	−4.7
7008	162	−4.6
7009	160	−0.5
7010	149.5	−0.1
7011	141.6	−1.9
7012	136.6	−1.8
7013	131.5	+0.3
7014	116.5	+0.1
7015	96.4	+0.8
7016	95.5	+0.9
7017	97.7	+0.9
7018	97.5	+0.9
7019	97.9	+0.9
7020	97.7	+0.9
7021	96.8	+1
7201	94	+0.9
גלבוע		
6101	13241	−90
6102	7870	−27
6103	7096	−9
6104	6435	+37
6105	6124	+45
6106	5987	+7
6107	5767	+7
6108	4085	+5
6109	3884	+4
6110	3817	+5
6111	3144	−2
6112	3048	−2
6113	2051	−6
6151	780.2	−16.4
6152	747	−15.8
6153	650.4	−11.8
6154	639.1	−12.9
6155	427.9	+0.6

סדרה	שער	שינוי
6156	338.9	−8.8
6157	248.6	−4.8
6158	235.8	−4.6
6159	212	+0.3
6160	194.5	+4.6
6161	187.9	+4.5
6162	163.8	−2.6
6163	154.7	+2.2
6164	148.7	+2.1
6165	141.3	+2.7
6166	131	+0.2
6167	128.1	+0.2
6168	126.3	+0.2
6169	119.5	−1.8
6170	112.1	−1.9
6171	80	+0.1
6172	79.1	+0.1
6801	87.6	−0.4
אדמון		
2502	170.9	— —
2503	164.2	— —
2504	164.5	— —
2505	157.8	+0.3
2506	152	+0.3
2507	146.9	+1.7
2508	114.8	+3.3
צמודות זהב		
5 יוד	129	−2
מט"ח 100%		
אל אופ	1203	— —
אלביט	227.7	+6.6
אלתא	1201	— —
אלסינט	1908	— —
טאיטקס	747	−9
תדר 84	96.6	−1.8
תדר 85	365	+4.
זהב היש	217	+2
דיס הש	163.7	— —
מור	148.5	— —
כלל	433	— —
מצפ ד	207.7	— —
מצפ ם	286.4	−0.8
מצפ י	335	— —
רד	109.7	+1
סל בנ	154.4	— —
תישע	208.2	+0.5
מדד/מט"ח		
בלת.	134.5	— —
דיס הש	140	— —
מור	137.6	— —
כלל	173.3	— —
לאומי	119.8	−3.9
בנ דיס	138.2	— —
מבא מו	134.2	— —
מבא מו	127.7	— —
מבא מו	121.3	+1.5

זקוק דחוף למודעה?
מודפון
לשירותך 24 שעות ביממה
03-38 38 38
לבעלי כרטיסי אשראי בלבד

כרטיס דיינרס מעניק לך כרטיס טיסה במבצע "שלוף דיינרס וטוס אל על"

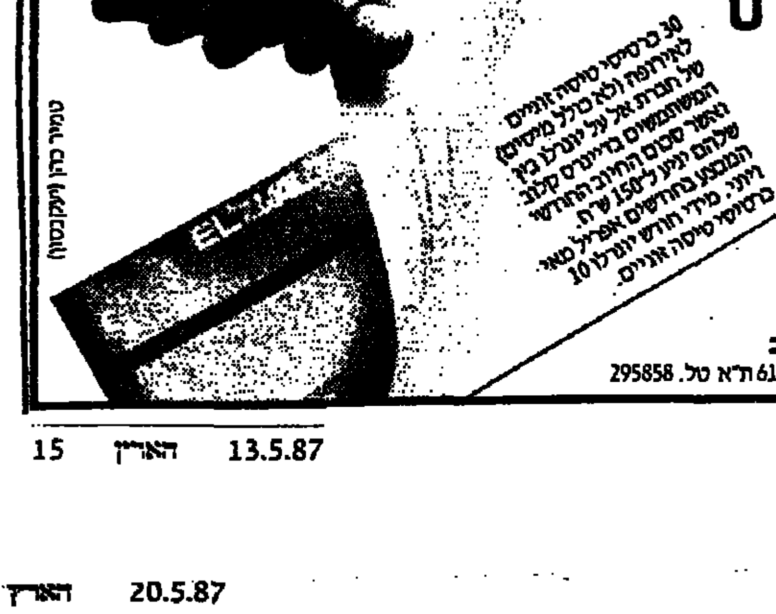

30 כרטיסי טיסה זוגיים לאירופה (ללא כולל מיסים) של חברת אל על יוגרלו בין המשתמשים בדיינרס קלוב אשר סכום החיוב החודשי שלהם יגיע ל־150 ש"ח. המבצע בחודשים אפריל, מאי, יוני. מידי חודש יוגרלו 10 כרטיסי טיסה זוגיים.

תענוג לשלם בדיינרס
Diners Club International

דיינרס קלוב
שד' רוטשילד 61 ת"א טל. 295858

טמיר כהן (יעקבסון)

שערי המניות 12.5.87

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
בנקים שאינם נכללים בהסדר ההצמדה						
הפטנת א 0.5	1409	תב	3685	+70	+5.2	+7239
הפטנת אפ 2	1905		974	+30	+1.5	+1357
כללי לא בהסדר	29600		198	+700	+2.4	+232
בנק בנלאומי 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
בנק בנלאומי 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
פיבי 0.5			—	הפסקת	מסחר	—
בנק בינלאומי 05	7068		1508	+295	+4.3	+2150
בנקים הנכללים בהסדר ההצמדה						
אידיבי רג 100.0	91270		429	+900	+1	+1351
אידיבי ב 100.0	98260		1			−1
אידיבי בכ א	555200		1	−2000	−0.4	−1
אגוד 0.1	67523		115	+200	+0.3	+285
דיסקונט ב	117210		44	+1800	+1.6	+62
דיסקונט א	116750		214	−400	−0.3	−263
דיסקונט שה ב	13635	שב				
המזרחי ש	37510		1321	+700	+1.9	+5963
המזרחי ב	37800					
המזרחי שה 9	17545					
הפועלים בכב	92000		7	+500	+2.9	+5
הפועלים ש	62268		1357	+900	+1.5	+2772
הפועלים ב	62060		248	+1300	+2.1	+3132
כללי א 1.0	158150		13	+1580	+1	+190
כללי שה 7	7467		847			−633
כלל 0.1	39280		1855			
כלל שה 11	14730		270			−270
מימון ומסחר 1.0	51471	שב				
מימון ומסחר 5.0	26500		1	−150	−0.6	−1
בנקים למשכנתאות						
אדנים 0.1	29150	תב	37	+2200	+8.2	+44
לאומימשכ' ש	9450		461	+220	+2.4	+729
לאומימשכ' ם	9510	שב				
כרמל ש	5200		110	+50	+1	+275
כרמל שה 1	3909	שב				
בנין ב' 5.0	14200		216.8	+200	+1.4	+37.3
פת משכ ש	3610		1393	+120	+3.4	+2282
משכן ב ש	3660		728	−5	−0.1	−479
עצמאות 0.1	20800		43	−100	−0.5	−27
טפחות בכב ש	23100					−10
טפחות רג ש	23000	תב	251	+1500	+7	+344
טפחות שה 1	10100			+500	+3.1	+175
טפחות שה 2	4980		100	+61	+1.2	+1250
יעוד 1.0	2150		549	+8	+0.4	+274
יעוד 5.0	1187	בה	683	−12	−1	−52
בית"ב 1.0	8780		125	+400	+4.8	+433
מוסדות מימון						
שלמון אש	763		12309	+12	+1.6	+2195
הלוואות מבכב א	165000	תב	4	+15000	+10	+5
הלוואות מבכב ג	178965	תב	9	−19885	−10	−14
לאומי תעש' א ש	14500		149			+146
פתוח תעש' בכב	221830		2	−2255	−1	−53
פת תעש' בכ 1	317000		1	−18000	−5.1	−5
פת תעש' בכ גג	198000		6			+5
פת תעש' בכ גגג	196000		1	−2000	−1	−2
פת תעש' בכ ד	230000					
פת תעש' בכ דד	68529	שב				
מרכז קבלנים 5.0	1360		1890			−572
תיירות בכ	202050		2			−5
כלל ליסינג א 0.1	25830		20	+1230	+5	+22
כלל ליסינג 0.5	21000	תב	188	+1200	+6.1	+594
כלל ליסינג אגח	18000		25	+282	+1.6	+127
ביטוח						
ארנן	263		8391			−2042
אררט 0.1	1662		118	−33	−2	−947
אררט א 0.5	860		3015			−3082
בטוח מסנה 0.1	808		2554	+25	+3.2	+1446
בטוח מסנה 0.5	327		12815			
הדר 1.0	451		9471			
הדר 5.0	320		16343	+11	+3.6	+17512
הדר אפ סד 2	287		20075	+14	+5.1	+29205
הפניקס 0.1	848		9265	+40	+5	+19177
הפניקס 0.5	793		1711	+17	+2.2	+1022
המסנה-הראל 1.0	7010		300	+60	+0.9	+24
המסנה-הראל 5.0	4741		682	+141	+3.1	+629
מנורה 1.0	3120	בה	423	+284	+10	+992
מנורה 5.0	1620		1640			−814
סהר ג 1.0	7588		1084			+710
סקוריטס 0.1	1391		100	+31	+2.3	+147
צור ש	410		11260	+7	+1.7	+4152
ציון החזקות 1.0	10440	תב	285	−1160	−10	−205
ציון החזקות 5.0	3020		276	−70	−2.3	−440
חסנה ש	424		7474	+11	+2.7	−1852
מסחר						
אינטר גאגא 1 ש	8401		299	+400	+4	+482
אינטר גאגא 5 ש	5580		554			−330
מאור עזרא 1.0	1040		6095	+10	+1	+6045
מאור עזרא אפ	652		1817			−667
כלל סחר	475		43514	+12	+2.6	+52411
אפ 4	399		51052	+9	+2.3	+71678
אגח 2	166.5		27441	+4	+2.5	+36674
קריסטל 1.0	1050		4801	+50	+5	+7305
רפק 0.1	33000		1.9	−950	−2.8	−5.2
רפק 0.5	15709	בה	30	+155	+1	+6
שופרסל א 2.0	15487		300	+937	+6.4	+406
שופרסל ב 10.0	12412		202	+332	+2.8	+83
הראל 1.0	2545	שב				
הראל 5.0	2210		89	+110	+5.2	+100
מפגת הספקה 0.1	28000	תב	197	+1400	+5.3	+207
מפגת הספקה 0.5	12034		504			−176
קרור 0.1	1475	תב	8536	+115	+8.5	+17283
קרור 1.0	375		40099			+4160
מוס' ערובה 0.1	3156		225	+121	+4	+220
מוס' ערובה 0.5	1502		1505	+72	+5	+1255
קנמודיטים 0.1	4450		199			−165
קנמודיטים 0.5	2750	תב	595	+150	+5.8	+1185
שירותים						
דלק ב ש	6127		1391	+193	+3.3	+888
גלי זהר 1.0	6700		5	+200	+3.1	+20
גלי זהר 5.0	4608	תב	65	+419	+10	+331
מלונות דן 1.0	2480		250	+95	+4.1	+109
מלונות דן 5.0	1701		1300			−652
חוף האלמוג 1.0	7200	תב	236	+450	+6.7	+850
כנס מר 1 ש	2200		467.5	+47	+2.2	+581.5
מלונות הירדן	2741		453	+50	+1.9	+1235
מלונות ושירותי תיירות						
קשל 1.0	5850		291			−116
מחשבים ושירותי מחשבים						
איכות מחשבים	1600		2601	+50	+3.2	+3691
דטה מיכון 1.0	13220		184	+520	+4.1	+141
תילת 1.0	23080		146	+280	+1.2	+112
יעגא 1.0	8432		150	+402	+5	+78
כלל מחשבים 1.0	14100	תב	61	−1325	−8.6	−119
מ.ל.ל. 1.0	18897		8	+197	+1.1	+8
מ.ל.ל. 5.0	6595		239	+150	+2.5	+238
משכ מחשבים 1.0	730	תב	782	+39	+5.6	+927
משכ אפ	549		1245			
ניקב מחשבים 1	2580		477	+80	+3.2	+457
ניקב מחשב 5	1500		2999			−2768
ניקב אפ סד 2	6235		236	−140	−2.2	−327
תים מחשבים 1.0	965		4509			−360
נדל"ן, בינוי ופיתוח						
אבגד גינדי רש			—	הפסקת	מסחר	—
אבגד גינדי פש			—	הפסקת	מסחר	—
אזורן 1.0	722		541			
אזורן 5.0	342		2060	+16	+4.9	+26935
אזורים 1.0	1400		37371	+55	+4.1	+27789
אזורים אפ	1098		4529	+53	+5.1	+4674
אזורים אגח	174.5		56621	+8	+4.8	+107831
אילון 1.0	495	תב	18908	+36	+7.8	+42363
אל-רוב 1.0	2150		3579	+50	+2.4	+1097
אפגנים 1.0	5078	בה	433	+400	+8.6	+1622
אפריקה 0.1	51000		450	+400	+0.8	+249
אפריקה 1.0	45000		542			+814
אפריקה אפ	36850		142	+1150	+3.2	+233
ארים	2730		416	+121	+4.6	+1266
אילון 0.1	5530	תב	3103	+700	+14.5	+8773
אילון 0.5	3611	תב	4097	+300	+9.1	+6059
בן-יקר גת 1.0	8822	תב	281	+802	+10	+475
בונוביץ 1.0	3700	תב	250	−239	−6.1	−377
בונוביץ 5.0	2544		1015	+1		+824
דנקנר 1.0	7100		94			+2
דרוקר 1.0	2191	תב	1824	+400	+22.5	+4240
דרוקר 5.0	1725	תב	1224	+300	+21.1	+2703
ודש 0.1	493	תב	4270	+45	+10	+6881
ודש 0.5	405	תב	8711	+26	+6.9	+6620
המכלול 1.0	1686		239	+50	+3.1	+317
המכלול 5.0	1093	תב	449	−122	−10	−778
תלב 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
תלב 0.5			—	הפסקת	מסחר	—
חברה לירושלים	384		42085	+18	+4.9	+60388
ירושלים אפ	260		10031			+4761
גבים 0.1	5570		2456			−1420
גבים 0.5	4750		1431	+140	+3	+1937
ישראלום 1.0	1665		2630	+60	+3.7	+4041
ישרס 10.0	20900		280			−42
כהן פתוח 1.0	9592		105			−95
לומיר 1.0	5667		520	+56	+1	+302
לומיר 5.0	2868		969			−897
מתנ.ג 1.0	557	תב	22590	+32	+6.1	+56865
מתנ.ג אפ 2	400		7299			+1
מתנ.ג אגח	132.5		23750	+3	+2.3	+92274
מגורי בניה 1.0	926	תב	4047	+46	+5.2	+7993
מישאל 5.0	475	תב	7450	+62	+15.1	+15366
מגרב 5.0	2830		1148	+130	+4.8	+1221
מרלו 1.0	997		4820	−30	−2.9	−4987
לוינשטין 1.0	559	בה	1326	+52	+10.3	+9967
לוינשטין 5.0	259	תב	36872	+17	+7	+68145
ליפשיץ 1.0	2590	תב	4210	+205	+8.6	+8095
ליפשיץ 5.0	1900	תב	4205	+100	+5.6	+6632
נאות אביב 0.5	13900	תב	372	+850	+6.5	+867
נכסי אדרים	331		8770	+4	+1.2	+10229
סהר החזקות 1.0	27760		80	+1326	+5	+130
סהר החזקות 5.0	25935		26			−16
סוף 1.0	8150		10	+350	+4.5	+10
סוף 5.0	4650		31	+70	+1.5	+19
עמר ומלצ' מר 1 ש	735		4701	−22	−2.9	−6630
עזר 5.0	3126	תב	1851	+200	+6.8	+1028
קיסריה 0.1	4984	תב	556	+453	+10	+778
קיסריה 0.5	1910		1125	+1	+0.1	+1069
רוגובין 1.0	436		7967	−15	−3.3	−12309
רוגובין 5.0	247		7426			−2323
רוגובין אפ	1257		2029			+631
רוגובין אג"ח	129		53891	+3	+2.4	+138098
רסקו מבכב	5044		248			−205
רסקו רג	4885		480	+230	+4.9	+539
נכסים ובנין	3969		1369	+134	+3.5	+1042
השכנות הישוב ש	94912		77	+1861	+2	+75
ישפרו 0.1	5157		478	+174	+3.5	−272
כלל נדל"ן	794		4455	+23	+3	+3883
חקלאות						
מטעי הדר 0.1	3910	תב	525	+190	+5.1	+859
מטעי הדר 0.5	3660		750	+160	+4.6	+950
מהדרין 0.1	6690		2252	+240	+3.7	+5180
מהדרין אפ	4550		1229			+377
פרי אור 0.5	2560		605			−605
שטוד 5.0	3420		787	+160	+4.9	+981
שטוד אפ	2516	תב	807	+326	+14.9	+1490
נכסי הדרים 1.0	1887		220	+75	+4.1	+545
מזון וטבק						
אסגם	1537	בה	589	+60	+4.1	+1206
גולדפרוסט 1.0	3150		82	+100	+3.3	+465
גולדפרוסט 5.0	2475	בה	516	+100	+4.2	+224
גולדפרוסט אפ 1	1704	תב	32	+127	+8.1	+95
דובק מב ש	6050	בה	415	+180	+3.1	+1943
דובק מב ם	6000		182	+130	+2.2	+1649
עלבל 1.0	1010		555			−55
עלבל 5.0	798		785			
פרי-הנ 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
פרי-הנ 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
טמבור בירה 1.0	34080		52			−4
טמבור בירה 5.0	28750	תב	112	+1580	+5.5	+224
יבנר 1.0	1590		619	−30	−1.9	−519
יבנר א 5.0	878		4125			
יבנר אפ 2	623		716			−314
כן 1.0	799		3363	−7	−0.9	−2783
כן 5.0	500		3278	−15	−2.9	−7390
מגפרוסט 1.0	17430	תב	151	+1500	+9.4	+287
עסיס ב 0.5	544		10155	−1	−0.2	−9587
אגגל שקל 1	3205	תב	836	+470	+15.1	+1557
שמן מבכב א	5940		515			−103
עלית	21500		121	+838	+4.1	+78
טכסטיל והלבשה						
ארגד סד 1 ש			—	הפסקת	מסחר	—
אופים 1.0	1767		1483			
אופנת ברוך 1.0	715		3479			+515
אופנת ברוך 5.0	570		2968	+20	+3.6	+838
אפ א	519		2821			−1557
אינבון רג ש	18100		488	+300	+1.7	+543
דלתא-גליל א 5.0	4328	תב	2184	+220	+5.4	+5859
מטוית מאוחד 1	2762	תב	109	−307	−10	−246
מטוית מאוחד 5	1161	תב	1392	−126	−9.8	−1495.2
ויטלגו 1.0	2249	תב	619	+140	+6.6	+2287
ויטלגו 5.0	1715		425	+60	+3.6	+1950
הדרינן 1.0	8400		195	+178	+2.2	+226
ויקית 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
ויקית 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
לודזיה 0.1	3900	תב	235	+300	+8.3	+511
לודזיה 0.4	2674		3330			−1247
ליגגת 1.0	1025		1105	+30	+3	+3599
מיס גליק	882	קב		+42	+5	+1819
מקס 0.1	5827	תב	1061	+530	+10	+1010
מקס 0.5	3680	תב	1174	+200	+5.8	+2892
עיט 1.0	650		5189	+30	+4.8	+5383
עיט 5.0	328	תב	9866	+20	+6.5	+25802
עסק סדרה 1 ש'	345		10917			+3139
עסק אפ	232		11123	−1	−0.4	−5265
פולגת א 1	6400		3438	+300	+4.9	+3540
פולגת ב 4	3980		5541	+90	+2.4	+4589
פלימן א 0.5	11220		252	+400	+3.7	+334
פרגוד	5525	תב	216	+502	+10	+391
גיבור סברינה	19604		348	+904	+4.8	+402
תעש רוסוף 1.0	2700		339	+40	+1.5	+352
דלתא-גליל 1.0	5720		582	+262	+4.8	+782
מתכת ומוצריה						
איקטון 5.0	3857	בה	80	+30	+1	+94
חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה						
אלביט 3.0	578000		22	+23000	+4.1	+48
אלקו 0.1	14107		120	+607	+4.5	+217
אלקו 0.25 ש	6670		883	+220	+3.4	+947
אלקו 0.25 ם	6540		23			−15
אלקטרה 0.1	2430		1857			+625
אלקטרה א 0.5	1510		7521	+20	+1.3	+6290
אפ 5	1395		3401	+20	+1.5	+4106
אגח 3	154		27502	+5	+3.4	+39787
אלרון 3.0	457000		44	+17000	+4.1	+102
אורית 1.0	30050		167			−27
כלל תעש אלק'	3188		4111	+50	+1.6	+2329
ספקטרוניקס 1.0	1652		1987	+47	+3	+665
ספקטרוניקס 5.0	1250		3365			
פיטמנגר 1.0	760		1169			+853
פיטמנגר 5.0	723		3739	−1	−0.1	−1424
ציקלון 1.0	2870		1217	+185	+8.8	+1526
ציקלון 5.0	1603		327	+13	+0.8	+368
קבוצת אורלד 1.	9400		231	+10	+0.1	+88
קבוצת אורלד 5.	7408		558	−1		−653
ת.א.ת. 1.0	2805	תב	1467	+100	+5.3	+1674
ת.א.ת. 5.0	940	תב	8647	+47	+5.3	+29586
ת.א.ת. אפ 1	24961		35	+960	+4	+102
תדאה			—	הפסקת	מסחר	—
מוצרי בניה						
א.פ. תעשיות 1.	222		55424	+5	+2.3	+30489
א.פ. אפ	805		7390			−2789
א.פ. אגח	133		46371	+1	+0.8	+98561
אלקול 5.0	8300		116	+20	+0.2	+58
אקרשטיין 1.0	1516	תב	2619	+74	+6	+6477
אקרשטיין 5.0	905	תב	8059	+56	+6.6	+22373
אקרשטיין אפ	585		5199	+30	+5.4	+7479
אקרשטיין אגח	134.5		65936	+0.5	+0.4	+60831
בי-כון 1.0	1580	תב	575	+70	+4.5	+1291
בי-כון 5.0	610		3840	+10	+1.7	+4380
חרסיאנטים 1.0	9900					
חרסיאנטים 5.0	4825	תב	251	+290	+6.4	+307
מ.ל.ב. 1.0	1160		320	−6	−0.5	−755
מ.ל.ב. 5.0	852		100			−100
מחזל השק מזעש	790		2445	+35	+4.6	+2560
מתאיקה ולפמן 1	23100	קב		+1100	+5	+2
מתאיקה ולפמן 5	21200		15.5	+777	+3.8	+15.5
אליאנס ב	4200		771	+200	+5	+815
גל תעשיות 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
גל תעשיות 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
נקסטר 1.0	3460	תב	310	+200	+6.1	+263
רשפים 0.1	5020	בה	66	+228	+4.6	+117
רשפים 0.5	1910		2332	+90	+5	+5333
חיפה כמר 10.0	1075		24149	+32	+3.1	+17881
ליפסקי 1.0	3180		300			+562
ים המלח	2975		16978	+100	+3.5	+27976
פטרוכימים 10.0	822		49297			+13952
מקסימה 1.0	8810		157			−158
מקסימה 5.0	6861		118	+120	+1.9	+163
מקה כמיקל 1.0	8444		295			+218
כנר 1.0	26703	תב	170	+1800	+7.2	+315
כנר 5.0	21614	בה	93	+214	+1	+6
פריקלאס	654	בה	11231	+14	+2.2	+5271
פריקלאס אפ'	251		11011			−2191
קום כימיקל 1.0	7400		174	+200	+2.8	+294
תג.ל. 1.0	4240		90	−10	−0.2	−99
תג.ל. 5.0	2900		174			+72
תיא 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
פרוטרום 10.0	44352	קב		+2112	+5	+832
תדר א 5.0	10626	קב		+506	+5	+803
כימיה, גומי ופלסטיק						
אגן 5.0	21600		20	+637	+3	+25
סבג ש	13404		922	+453	+3.5	+1110
עץ, נייר ודפוס						
כור	265		10258			
דשרון 1.0	9200		18	+100	+1.1	+25
דשרון 5.0	6300		30	+50	+0.8	+16
תנ.ל. 1.0	11836		300	−150	−1.3	−361
יאה 1.0	6050		410	+100	+1.7	+256
לבידי אשקלון 1	716		4416	+26	+3.8	+3221
מלט ב 0.5	50500		33			+49
מפעלי ניר 10.0	455000		142	+2000	+0.4	+117
סקטשיה 1.0	3737	תב	339	+287	+8.3	+2577
רים 0.1	2700		240			+340
רים 0.4	1950		317			−85
תעל ב 0.2	21993		115	+1000	+4.8	+240
אברין 1.0	13357	תב	122	+1000	+8.1	+86
אברין 5.0	7780	תב	251	+600	+8.4	+727
המישה יה'	3700		684			+115
הגבפלק 1.0	2390		100	−60	−2.5	−150
הגבפלק 5.0	1880	תב	1960	−180	−8.7	−2960
מד' נכ' ש			—	הפסקת	מסחר	—
כלל תעש' 1.0	275		192957	+7	+2.6	+469351
מאגרי טכנולוגיה	512		5736	+12	+2.4	+4586
תעשיות שונות						
אלומות 1.0	7750		120	−50	−0.6	−55
אלומות 5.0	6520		116			−61
כבלים ש	71400		79	+3465	+5.1	+172
התכוף 1.0	8225		159			+90
התכוף 5.0	5650	תב	536	+350	+6.6	+258
התכוף אפ	5300	תב	254	+300	+6	+534
דיקה 1.0	5501	תב	25	+451	+9.5	+523
דיקה 5.0	2374	תב	106.1	+200	+9.2	+579.9
קומקואת פז 1.0	5350		2615	+220	+4.5	+2374
קומקואת פז 5.0	5327		577	+250	+4.9	+148
מתכת מרום 1.0	427		14272	−1	−0.2	−3524
כבלי ציון 1.0	3500	תב	509	+300	+9.4	+1170
כבלי ציון 5.0	1890		2522	+90	+5	+5846
כבלי ציון אפ	930		4310			−6107
מרקן 1.0	1205	תב	513	+90	+8.1	+1471
קרטנר 1.0	372	תב	8897	+24	+6.9	+18275
קרטנר 5.0	233	תב	20500	+21	+9.9	+54727
מרשמן 0.1	50900	תב	2	+2500	+5.2	+15
מרשמן 0.5	19069		79			+48
פקר פלדה 1.0	22000		296			−16
קינג 1.0	1255		2861			−2149
קינג 5.0	805		5750			
קליל 1.0	2831		501			−166
קליל 5.0	2585		1179			−592
קליל אפ	1361		1901	+11	+0.8	+1176
קליל אגח	121		45474			+14826
שלמה 5.0	14000	תב	605	+1000	+7.7	+1041
תעשיות לכיש 1.0	1250	תב	733	+70	+5.9	+1077
תעשיות לכיש 5.0	941		820	+40	+4.4	+1220
אורדן 0.1	11009		59	+295	+2.8	−24
אורדן 0.5	9749		107	−265	−2.6	−59
השקעות בתעשיה						
מימונית ב 0.1	13231		455	+524	+2.5	+329
חברות השקעה						
אגאקס ש	9685		348	+285	+5	+454
אדיבי פתוח 2.0	10500		5730	+500	+5	+8569
אינקסה 0.1	100		57134	+3	+3.1	+52813
אלגר ש	19158		226			+57
אלגר ם	20100	תב	35	−245	−1.2	−35
אלרן ם	7500		167	+212	+2.9	+147
אמישר כל	1855		1035.8	+55	+3.1	+1068.8
אפיק 1.0	412		6444			+3762
אפיק 5.0	321		8294			+4557
גולת 1.0	1950		337	+80	+4.3	+118
דנבאר 1.0	894	תב	4353	+74	+9	+4784
דנבאר 5.0	555	תב	3660	+29	+5.5	+3153
חברה לישראל 1.0	4273	תב	7504	+240	+6	+10178
חברה לישראל 5.0	4040		1637	+182	+4.7	+4391
חלפמן 0.1	144600	שב				
חלפמן 1.0 ש	31000		143	+1100	+3.7	+150
אגאמ א 0.5	30010		148	+790	+2.7	+178
פועלים השק ש	12250		861	+350	+2.9	+1710
דיסקונט השק ש	6950		10975	+250	+3.7	+18237
מזרחי השק ש	41470	תב	74	+3770	+10	+101
מור השקעות 1249	13010			+40	+0.3	+8
חירון 1.0	3710		309	+110	+3.1	+66
חירון 5.0	1750		1170			−486
ישום החזקות	280		17734			+5330
קידון א 0.1	2632		297	+102	+4	+66
כלל 50.0	1397		3030			
לנרקו 0.1	2575		487	+120	+4.9	+753
לנרקו 0.1	1205	תב	563	+59	+5.2	+417
מגור 0.1	753	תב	4000	+50	+7.1	+7436
מגור א 0.5	510	תב	901	+35	+7.4	+1875
מגור אפ	366		1697			−2206
אגח 1	130		13900	+4	+3.2	+96107
עוז השק ב 0.1	4851	בה	231	+250	+5.4	+166
עוז השק ג 0.5	3510		230	−90	−2.5	−150
פמה א 0.1	10901		57			
פמה 0.5	8000		578	+250	+3.2	+725
פריון ב 2.5	14340	תב	1110	+700	+5.1	+1299
קרדן 1.0	195		17404	+3	+1.6	+13000
קרדן 5.0	175		12266			−9740
אלרן ש	6534		325	+311	+5	+155
יעוא ש	16891		43	+291	+1.8	+22
כלל 10.0	1499		2330	+51	+3.5	−700
פז השק ש	3838		235	+75	+2	−77
חיפושי נפט						
דלק נפט 1	5000		447	+147	+3	+388
דלק נפט 5	2900		864	+70	+2.5	+1098
דלק חיפ' אפ 2	2211		1567	−30	−1.5	−1912
יואגל 5.0	861		33334	+25	+2.7	+21982
מגג 1.0	7351		220			−54
מגג 5.0	3480		1803			+1222
פראשיל ב 0.3	7820		224	+14	+0.2	+24
נפטא ש	2765000		4	10000	+4.1	+2
פז חיפושי נפט	38815		28	−121	−0.3	−49
נסחורות במט"ח						
גית ם	206		750	−4	−1.9	−750

שרף נאמנות
בטחה
קבוצת כלל
ניהול תיקי השקעות וניהול קרנות נאמנות בע"מ

שערים בינבנקאיים

אתמול, צהריים, 12.5.1987 באירופה

מסירה מיידית (ספוט)

1.6640/1.6650	$ ארצות הברית	ל־1 שטרלינג
1.7865/1.7875	מרקים גרמניים	ל־1$ ארה"ב
2.0148/2.0155	פלורינים הולנדיים	"
1.4677/1.4687	פרנקים שוויצריים	"
37.11/37.14	פרנקים בלגיים	"
5.9770/5.9800	פרנקים צרפתיים	"
1292.50/1293.50	לירטות איטלקיות	"
139.50/139.60	יינים יפאניים	"
1.2831/1.2836	$ ארצות הברית	לס.ד.ר.

שער הזהב 460.25 $ ארה"ב אונקיה לזהב מיקסינג

מסירה מאוחרת (פורוורד)

	ל"ש/$	פר"ש/$	מרק/$
1 ח'	1.6612/1.6624	1.4626/1.4640	1.7813/1.7825
3 ח'	1.6573/1.6586	1.4549/1.4562	1.7707/1.7719
6 ח'	1.6538/1.6553	1.4413/1.4431	1.7534/1.7548

הנתונים נמסרו על־ידי בנק דיסקונט לישראל בע"מ

طبق الأصل

هكذا منذ الأصل

מכתבים למערכת הארץ

מהתפרעות לפרעות

קצרה הדרך מהתפרעות וגרימת נזק לרכוש במקום מגוריהם של בני לאום אחר, לפרעות ולאלימות פי־סית גלויה, שספק אם אפשר לעצרה. התהליך המוביל לפרעות של יהודים בערבים לא רק מזעזע את רקמת היחסים הדקה, שאולי מקשרת עדיין בין יהודים לערבים בארץ הזאת, אלא מובילה גם לשינוי בהגדרות ובסמלים לאומיים המאפיינים את הייחוד היהודי. פרעות בישראל לא זעזעו את אמונתם של יהודים במשך הדורות, ואין להניח שאלימות ועלבון כלפי שכנים ערבים ישנו יותר.

בוויכוח הציבורי סביב התנגדות לוויות שמעבר לקו הירוק, מקובל היה להזכיר לעתים את יחודם של המתנחלים המזכירים את רצות החלוץ של ימים רחוקים. הרמות המשתקפת במראה של ההתפרעויות החוזרות בקלקיליה מעוררת רתיעה וזרה. לפני שיטילו עלינו עתיד ללא מוצא של לבנון ובלפאסט, יש להקפיע ללא היסוס את נוטלי החוק שלוחי הרסן, שאין להם ולא כלום עם המסורת היהודית המוכרת לכל חלקי עם ישראל באשר הם.

פרופ' משה שוקד
יו"ר האגודה הישראלית
אוניברסיטת תל־אביב

* * *

דניאלה וייס חסרה זו מפיחה חוק, מסיתה לפרעות בתושבים שלווים, ומתיימרת לקבוע עובדות מדיניות ביהודה ובקלקיליה. בגללה עלולה לידבק למדינתנו תדמית של רפובליקת בננות.

היא דוגמה רעה לנוער ובפרט לבנות. יש לעצור מגיפה זו בעוד מועד.

משה פלמון
תל־אביב

סארטר נגד הוועידה

ז'אן־פול סארטר, הפילוסוף הצרפתי המהולל, איש השמאל, התבטא לא אחת גם בענייני מדינת־ישראל, שבה ביקר שנים מספר לפני מותו. לא תמיד ירד לעומק בעיותיה. אך פעמים קלע בביטחון ויש שלקחו אקטואלי עד עצם היום הזה.

הנה, למשל, רעיון הוועידה הבינ־לאומית ליישוב סכסוך ישראל־ערב: "אינך יכול להזמין את הישראלים והערבים כאחד לוועידה בין־לאומית", אמר ב־1968. "אין ביכולתך לעשות כן, משום שאין הערבים רוצים בזה". ויש לו לסארטר הסבר לפסיקתו זו: "אחדותו של העולם הערבי איננה ניתנת, לאמיתו של דבר, להשגה... האמצעי היחיד להביא היום לאיחוד בין הערבים הוא באמירה 'אנו רוצים במותה של ישראל'..."

מן הראוי, שאנשי המערך, האפ־גנים מבית מדרשה של הציונות הסוציאליסטית לשעבר, יתנו דעתם על האמת ה"אכזיסטנציאליסטית" הזאת בפי נביאה — סארטר.

פרופ' יוסף נדבה
ירושלים

בזק: יש התייעלות

בזק רשמה הישגים גדולים בה־תייעלות בשנים האחרונות. צריך לומר זאת בתגובה לידיעה על הפקת המגזית הצפויה שלה ("הא־רץ", 18.5).

בשנה האחרונה התקינה בזק 145 אלף טלפונים לעומת אף בשנה של־פני הקמת החברה.

השנה התקנו 2399 טלפונים ציבוריים, 809 קווי טלקס והנחו כבילים ברשת הטלפונים המקומית בהיקף של 3736 ק"מ. לעומת כל אלה גדל כוח האדם בפחות מ־10 אחוזים.

עם זאת, חברת בזק איננה ריבונית בקביעת תעריפיה. עם הקמת ה־חברה הבטיחה לה הממשלה שתי־שמר רמתם הריאלית של התעריפים כפי שהיתה בנקודת ההתחלה. במציאות מפגרים התעריפים לעומת רמה זו, ובנסיבות הקיימות הם כול־לים סובסידיה ממשלתית לציבור, ומשפיעים שלילית על הרווחיות.

זכריה מירוזנסקי
דובר "בזק"
ירושלים

פרשת אסמעיל עג'ווה המוסר והתועלת

בכתבתו "מהחשך לאור" (מוסף "הארץ", 8.5) מזכיר עקיבא אלדר כתבה שכתב לפני שמונה שנים בפרשת העיתונאי אסמעיל עג'ווה, שנחקר על ידי השב"כ. העניין הועלה לסדר היום של הכנסת על־ידי ח"כ שמואל טולדנו. כותב אלדר, ואף שהטלתי ספק באמינות הכתבה הוריתי לפרקליט המדינה, גבריאל בך, בהוראתו של ראש הממשלה, לחקור את העניין. איש לא ניסה להשפיע על הכרעת הפר־ליטית "לרדת מן העניין", מוסיף אלדר. החקירה הושלמה והוסקו כל המסקנות כלפי חוקרו של עג'ווה.

עלי להוסיף כי מיד כאשר נודע לי הדבר, הודעתי בפומבי כי העניין ייחקר עד תום. הוריתי על פתיחת החקירה. היועץ המשפטי לממשלה יצחק זמיר ופרקליט המדינה, גבריאל בך, היו תמימי דעים אתי לחלוטין, ובשלב ידוע פניתי לראש הממשלה מנחם בגין, הממונה על השב"כ, וביקשתי את אישורו לעמדתנו. בגין נתן בו במקום את אישורו והמערכת המשפטית והשב"כ פעלו בהתאם, כדין.

השקפתו של בגין בעניינים אלה, כהשקפתי, היתה נחרצת, וכאלה היו גם עמדותיהם של היועץ המשפטי לממשלה ופרקליט המדינה. התש־תית לעמדותינו היתה עקרונית־מוסרית, אך תוצאת הלוואי היתה, שיכולנו כולנו להישיר מבט בעניינים אלה גם כלפי כל גורם בין־לאומי.

תוצאת לוואי נוספת לעמדה עקרונית זו היא מניעת מצבים, נדירים ככל שיהיו, של מתכונת פנימית במקרים של לחץ מבחוץ. מתכונת כזו עלולה להתבסס על שותפות לעבירה על החוק.

בעניינים כאלה, סבורני, אמת־המידה המוסרית עולה לאורך ימים בקנה אחד עם התועלת המעשית.

שמואל תמיר
תל־אביב

עקידה שנייה

מחבר המחזה "עקידה" שהוקרן בטלוויזיה בערב יום הזיכרון, הוא בן למשפחה שכולה. האם די בכך להקנות לו את הזכות לשים ללעג ולקלס את ההורים השכולים? ההורים השכולים במחזה נראו אנשים לא שפויים, המשקים צמחים, מקצצים אותם, בוחרים פורמייקה, אוכלים ושותים על קבר בנם, מתווכחים על שטויות, מגבלים את פיהם כעוסקים בעסקי אוויר.

במקום ליצור הזדהות עם סבלם של ההורים השכולים, גרם להם המחזה "עקידה" נוספת.

חיים ניסנבוים
רמת־גן

"לא מכרת
לא שילמת"
"לוח העיר"
"פרסום
און"
885־885

תיקון טעות

במודעה שפורסמה בתאריך 6.5.87 בנוגע לאסיפה כללית רגילה של (MIF) נפלה טעות בסעיף 1.
התאריך הנכון הוא 31.3.86

תקליטים קלים/ רפי קינן

העץ הקודר של יו־2

להקת יו־2: עננים ומדבר צחיח

"ג'ושוא טרי" — להקת יו־2: הלחנים של הלהקה, המלים של בונו (יוסון); מפיקים: דניאל לאנויס ובריאן אנו; הלהקה: בונו — שירה, גיטרה והרמוניקה; דייב אוואנס (אדג') — גיטרה, פסנתר, שירה; אדם קליטון — באס; לרי מאלן — תופים; כן מנגנים: בריאן אנו — קלידים; דניאל לאנויס — מגבירון הגיטרה; תקליט של חברת "איילנד", מיוצר ומופץ בארץ על־ידי חברת הכללית למוסיקה, CAN U26.

עצים קודרים ומדבר צחיח הם הסביבה הדימויית שבה מתרחשים שירי תקליטה החמישי של הלהקה האירית יו־2, שעטיפתו שחורה אפורה ושקרוי על שם העץ ממשפחת הקקטוסים המצוי במדבריות ארצות־הברית. זהו תקליט המשך לכעס ולפסימיות שאיפיינו את חמשת תקליטיה הקודמים של הלהקה, אשר תוך דבקות בקו הב־אמירה אמנותיים בעלי משמעויות חברתיות ובלי להיכנע לתכתיבי אופנה הגיעה גבוה לצמרת העול־מית.

כתגר להשוות להקות שמגיעות למעמד הזה עם החיפושיות. כמו בכל ההשוואות הללו יוצאים ארבעת המופלאים ידם על העליונה: אין ליו־2 את יכולת היצירה הבלתי מו־גבלת שהיתה לחיפושיות ושעולם הפופ ניזון ממנה עד היום.

מבחינה סגנונית, להקת יו־2 היא, במידה רבה, המשך של להקות הפולקרוק של שנות השישים, בצ־ליל ובמעורבות החברתית. מלות השיר "עיירת הכורים וה"היל", על שביתת הכורים הגדולה בבריטניה ב־1984, שנכשלה, מזכירות ברוחם שיר־עם אמריקאי על שביתה דומה בארצות־הברית בתחילת המאה, שא־ני מכיר אותו בגירסתו של פיט סיגר. אפשר היה לשלב את שירי "ג'ושואה טרי", לפחות ברוחם, בסרט "איזי ריידר" (אדם בעקבות גורלו).

כפי שבעולם הג'אז כיום יש שיבה למקורות תוך שילוב הדברים שקרו מאז, כך יו־2 עושה שימוש בחומרים של אז, אבל בעיבודים ובכלים מתוחכמים יותר ובלי לאבד את הכנות התמימות — ואפילו האגיוות — המאפיינת שירים אלה. מה שחסר ללהקה הוא מעט חוש הומור והתייחסות קצת פחות רצינית לעצמם.

הצליל של יו־2 עשוי בעיקר גיטרות (חשמליות ואקוסטיות), באס תופים עם מעט קלידים אלקטרו־ניים לצורך מילוי וקישוט. הדגש בנגינה הוא על צליל האנסמבל ואין כמעט בתקליט קטעי סולו של כלי בודד. ארבעתם מנגנים מצוין ומוותרים על האגו הפרטי לטובת הצליל הכולל. הבולט בין הארבעה מבחינה זאת הוא אולי המתופף, מאלן, דווקא מפני שהכלי שלו אינו בולט. העיבודים מסוכמים ונבונים מאוד, עם מינון נכון של צלילים רכים, רוגים ויבשים כצד צלילים חזקים וחדים יותר.

המוסיקה של הלהקה עשויה הרמוניות פשוטות ומשפטים מוסיק־אליים מסכמים מאוד החוזרים על עצמם פעמים רבות, לעתים תוך שינויים מזעריים המתחייבים משי־ני ההרמוניות. מבחינה מוסיקלית בנויים רוב השירים מבית אחד ופז־מון חוזר. עם זאת יש בהרבה מלותיהם השראה והם מרגשים מאוד, בייחוד בשמיעה חוזרת.

מלות השירים, של בונו, עוסקות בחוויות מרגשות — מוות, התאבדות, אי־צדק חברתי, התמכרות לסמים. ברוב השירים המלים חזקות והמשפטים רב־דימויים.

בונו מרבה להשתמש בדימויי טבע אפוקליפטיים, במיוחד של גופי מדבר צחיחים ושל תשרות עצים קודרות, כדי לתאר הלכי רוח. פה ושם המלים חסרות כיסוי (יש גם שיר או שניים חסרי כיסוי), לפעמים תואמים המשפטים בעודף חמלה עצמית — כמעט כל השירים חר־טאים בהתייחסות עצמית רצינית לעייפה, ואין בהם ולו כמה זיקים של הומור שהיו מונעים את הצורך במעט סלחנות כלפי הבאוויות של גיל הנעורים המאפיינת חלקים נכב־דים מהם.

היעדר ההומור בהתייחסות העצ־מית אצל בונו המלכליך, מאפיין את בונו הזמר. לצד יכולת שירה יוצאת מהכלל המסונה בקול חזק וזהב, לסירוגין רגוע וזהב או חזק וצרוד, במגעד גדול המאפשר לו — והוא עושה זאת כמה פעמים — לקפוץ אוקטאווה, וביכולת להעביר עוצמה ומתח, חוטא בונו באנאידריומים. הוא נוטה להאריך צלילים מסוימים (בייחוד צלילים אווריריים של ה') שלא לצורך, לעוות ביטוי של אותיות מסוימות במקומות מסוימים, או לאנפף פתאום בסופי משפטים מוסיקליים (האנפוף מזכיר לעתים את דילן, שזה היה מגבן שירתו).

עודף הדרמטיות בשירתו, כשהוא שר מלים שגם הן דרמטיות מאוד (לעתים, כאמור, יותר מדי), פוגם באמינות. כפי שהמוסיקה והלחנים מאפשרים למלים לדבר בעד עצמן, כך היתה גם השירה צריכה לעשות.

אף שהמלים והשירה סמוגות יישור ושיתוף כדי להגיע לפשטות הכנובה של הלחנים והעיבודים, "ג'ושואה טרי" הוא תקליט מצוין ומומלץ.

ניו־אייג' דיגיטאלי כחול־לבן

"מנגרוה". אייק רודיך הלחין, הפיק ומנגן על קלידים ותופים אלקטרוניים; תקליט LP77.

תקליט אירדינגן שני לאייק רו־דיך, הפעם תחת הגג של מוסיקת ה"ניו־אייג'", שם חדש יחסית למו־סיקה המנוגנת כבר לא מעט שנים, שרודיך אימץ למוסיקה שהוא עושה.

המאפיין את המוסיקה החדשה הוא שילוב של מוסיקת עמים ותר־בויות שונות, מוסיקה קלאסית ומו־סיקה בת־זמננו. עוד מאפיין למו־סיקה הזו הוא מיסטיקה ולעתים גם מיטב שכלולי הטכניקה של כלי המוסיקה. זאת מוסיקה רגועה, המשרה שלווה.

מבין כל המאפיינים, המובהק ביותר לקטעים בתקליטו של רודיך הוא השימוש בכלי נגינה בני הדור הטכנולוגי האחרון: הוא מנגן על כ־17 סוגי תופים וקלידים אלקט־רוניים ועל כלי אקוסטי אחד בלבד: פסנתר. הקטעים גם משרים שלווה.

באשר לשלושת המאפיינים הרא־שונים של מוסיקת הניו־אייג', שהם היותר מעניינים, לדעתי, אפשר למצוא בכמה קטעים בתקליט מו־טיווים מזרחיים. אם יש בקטעים מאפיינים של מוסיקה קלאסית, הם חסרי משמעות.

רוב הקטעים בנויים מנעימה מלו־דית, בדרך כלל ערבה לאוזן, המנו־גנת בצליל של פסנתר או בצליל תו־ריבש דמוי צ'מבאלו או גיטארה אקוסטית, כשהרקע מלא צליל רוגע, "מקיר אל קיר", דמוי מיתרים ו/או כלי נשיפה, או מוטיב מוסיקאלי החוזר על עצמו שוב ושוב באריכותו של הסיקוונסר (כלי המנגן על־פי תכנות מוקדם של מחשב).

שבעה מבין הקטעים נכתבו בעבור סרטים, ורובם אכן מתאימים למדיום זה. הם אינם דורשים הקשבה ואינם מטיבים תשומת לב יתירה אחרי ששומעים את המוטיב פעם או פעמיים.

אבל מה שמהווה יתרון על המסך הוא חיסרון על התקליט: אין לגר־סיקה הזאת עומק וחסרים בה השתנות ואירועים מוסיקאליים. לכן נשמעים רוב הקטעים ארוכים מדי.

רודיך יודע פרק במוסיקה, יש לו חוש טוב למלודיה והוא שולט יפה בכל הכלים האלקטרוניים. אלא דומה שמרוב העיסוק (משחק) בכלים הלכה המוסיקה לאיבוד ונאבדת גוף. אם "ניו־אייג'" מיודיך, אני מעדיף בהרבה את הכיוון האקוסטי של להקה כמו זו של פול וינטר, "אורגון" או אפילו את ג'ורג' וינסטון בפסנתרו המהורהר.

הארץ ממליץ

שם הוורד (ת"א, חיפה) — סיפור מתח המתרחש במנזר במאה ה־14, לפי ספרו של ההסטוריון אומברטו אקו.

בקצב השטן (ת"א) — קומדיה בריטית על מנהל תיכון נפוח חשיבות, התועה בדרכו לוועידה חשובה. בכיכובו של ג'ון קליז מחבורת "מונטי פייתון".

פלאטון (ת"א, ירושלים, חיפה) — סרט מלחמה אמריקאי על חוסר הטעם שבמלחמת ויטנאם. נכתב ובוים ע"י אוליבר סטון, שלחם בוויטנאם ואף זכה בעיטור גבורה.

זכרונות אהבה מפירנצה (ת"א) — סיפור אהבה עדין עם צי־לומים מקסימים של פירנצה והכפר האנגלי לפי "חדר עם נוף" של פורסטר.

חנה ואחיותיה (ת"א, ירושלים) — סיפורה של משפחה אמריקאית, היחסים בתוכה מוצגים באירוניה ובחום ע"י וודי אלן.

חליפת ערב (ת"א, ירושלים) — סאטירה העשויה למלודרמה, על משולש כוח המשנים את הגדרות הזהות המינית. סרט צרפתי.

המורדות (ת"א) - סרט על התבגרות בקיץ אחד, בעיר צרפתית קטנה. בכיכובה של שרלוט גינסבורג.

שתי אצבעות מצידון (ת"א) — סרטו של אלי כהן על מלחמת לבנון דרך עיני החייל הפשוט.

סרטים מיוחדים

מלו (ת"א) — משולש רומנטי, בקולנוע קרוב לשלמות של אלאן רנה, לפי מחזה תיאטרון מסוף שנות העשרים.

קיין (ת"א) — סרט רגיש של אריק רוהמר ("ירח מלא בפריז") המתעד את תופעת הקיץ של נערה פריזאית הסובלת מבדידות.

שיחות מלוכלכות (ת"א) — סאטירה קנדית שנונה, שכולה שי־חות, על אינטלקטואלים, כיבוש, התפוררות התרבות המערבית, הי־פער בין הגוף ובין הדיבורים עליו.

דקה לחצות (ת"א) — אהבתם של הצרפתים לתרבות האמריקאית ול־ג'ז בפרט, מתגלמת בסרטו זה של טברניה הצרפתי, המספר על טיפולו המסור של צעיר פריזאי בנגן סקסופון אמריקאי המכור לטיפה המרה. (נגן הסקסופון גורדון דקסטר, המתגלה כאן כשחקן מעולה). לאוהבי ג'ז.

סרטי בידור

חנות קטנה ומסויטה (ת"א) — בחור עני ויתום, בלונדינית טובת לב, וצמח אוכל אדם. מככבים בסרטו המסוגנן של פרנק עוז (אחד מיוצרי "החבובות"), שהינו סרט אימה־מוזיקלי־קומדיה.

קרוקודיל דנדי (ת"א, ירושלים, חיפה) — קומדיה קופתית לכל המשפחה, על צייד תנינים קשוח הבוחר עיתונאית אמריקאית בערבה האוסטרלית, ובתמורה זוכה בביקור ב"ג'ונגל" הניו־יורקי, ובאהבתה.

ג'ושוע אתמול והיום (ת"א) — סיפור חייו של בחור יהודי טוב, שאביו נגנבר ואמו ערכה סטריפטיז בנסיבות הברמצווה שלו. סרט קנדי.

תיאטרוני ישראל

הערב יום ד' 13.5

התיאטרון הבימה:
מירלה אפרת: 17.30, 20.30
המרדים: 20.30
הקאמרבוס: בבימרתף 20.30

התיאטרון הקאמרי:
מיכאל קולהאס – בקאמרי
קודש – צוותא
אני לא רמאושע – כפר סבא

התיאטרון העירוני חיפה:
חג פתוח – ת' חיפה
הזמנים – האורי סאלוב (2)
הקיץ של אביה – מוצרטן חיפה ב' 21.00 סודה 02

הערב בטלויזיה ב־20.30

מבחר תכשיטים ומוצרי אומנות מרהיבים
מן "המרכז הישראלי לעיצוב תכשיטים"
בתל־אביב רחוב הירקון 78
בתכנית בין הכסאות

נצל את ירידת ערך הדולר

ירידת ערך הדולר מאפשרת לך לרכוש היום בישראל את מלגזות קטרפילר האמינות והמתקדמות בעולם, במחירים תחרותיים.

יעוץ והדגמה אצלך ללא התחייבות. טלפון למרכז מלגזות קטרפילר ישראל־04־674333

חדש בישראל: מלגזות חשמליות ממוחשבות 1.25 - 3 טון

אליעזר סקר בע"מ

CATERPILLAR

Caterpillar, Cat and are Trademarks of Caterpillar Inc.

בית התפוצות על שם נחום גולדמן

"מוזיאונים שהשפיעו"

37 מוזיאונים שהשפיעו על התרבות האנושית מאז ימי נפוליון ועד ימינו הרצאה לציון תשע שנים לבית התפוצות

מרצה אורח: **מר קנת האדסון מבריטניה.**
מחבר הספר "מוזיאונים שהשפיעו"
הערב יום רביעי, בשעה 20.00,
אודיטוריום "בני ציון", בית התפוצות
ההרצאה בשפה **האנגלית**

הציבור מוזמן

האוניברסיטה העברית בירושלים

הפקולטה למדעי החברה
מכון לוי אשכול לחקר הכלכלה, החברה והמדיניות בישראל

הזמנה

ביום שני, י"ט באייר תשמ"ז (ה־18 במאי 1987)
יערוך מכון אשכול דיון בנושא:
הפיתוח הטכנולוגי של המיגזר הכפרי בישראל

יו"ר הדיון - **מר אברהם כץ־עוז**, סגן שר החקלאות

מושב התעשייה: מרצה - ד"ר אליעזר טל, יועץ לתעשיה הקיבוצית
16.00 - 17.15 מגיב - פרופ' מוריס תובל, המחלקה לכלכלה, האוניברסיטה העברית בירושלים

מושב החקלאות: מרצה - ד"ר דן לבנון, מנהל מו"פ צפון מיג"ל, קרית שמונה
17.45 - 19.00 מגיב - פרופ' אילן חת, דיקן הפקולטה לחקלאות, רחובות

מקום הדיון: בית מאירסדורף, הר הצופים, חדר 502
קווי אוטובוס מהתחנה המרכזית בירושלים: 26, 28.

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה - 1965

מרחב תכנון מקומי ראשון לציון

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה ראשון לציון הופקד תיק הנקרא "שינוי תכנית מפורטת מס' רצ 12/78 ג' "ביחד עם התשריט המצורף אליה.

עיקרי הוראות השינוי: ביטול שטח ציבורי פתוח והרצועות לשטח ציבורי פתוח והפיכתם לאזור מגורים ביחד השינוי בה כדי לאפשר רישום הבתים כבתים משותפים.

ואלה הם הגושים והחלקים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 3926 חלקה 922, 924, 925, 928, 929, 936.

כל המעונין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שה־משרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך עפ"י סעיף 100 לחוק האמור, רשאי, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה. ועליה לכלול פרוט הנימוקים להתנגדות ול־היות כלולה בתצהיר חתום ע"י עו"ד המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

רב שיש
יו"ר הועדה המחוזית
לתכנון ולבניה - מחוז המרכז

תאריך 29.4.1987

מפעל מים כפר סבא
אגודה חקלאית שיתופית בע"מ

מזמינה את החברים לאסיפה כללית שנתית שתתקיים ביום ה' 21.5.87 בשעה 19.30 בבית תרבות לצעירים רחוב גאולה כפר סבא.

סדר היום
בחירת יו"ר האסיפה ומזכיר האסיפה
דין וחשבון ההנהלה
דין וחשבון על המאזנים לשנים 1985/6, 1984/5 ואישורם.
דין וחשבון ועדת בקורת
בחירות ועד האגודה וועדת בקורת
מנוי רואה חשבון

אם בשעה הקבועה לא יהיה נוכח מנין חוקי תדחה האסיפה ותתקיים בשעה 20.30, והיא חוקית בכל מספר של משתתפים.

הנהלת מפעל מים כפ"ס
אגודה חקלאית שיתופית בע"מ

מדריך הארץ

תורנויות

תורנות רופאים

הזמנת רופאים במקרים דחופים: מ־8 בערב עד למחרת ב־7 בבקר בתחנת מד"א טל' 101.

מגן דוד אדום:
ירושלים 523133
תל־אביב 5460111
חיפה 512233
בת ים 781111
הרצליה 052־541333
נהריה 823333
רחובות 08־451333
נתניה 5511111
חולון 803133
לוד־רמלה 08־221022
באר שבע 057־74767

מוקד מידע רפואי בקופ"ח הכללית:
בימים א'־ה' — 8.00–20.00
בימי ו' — 8.00–15.00
טלפונים: 03־435300

שירן - שירות רפואי ביתי
24 שעות ביממה, כולל רפואת שיניים:
ירושלים, מוקד יום - 660585, 669531
מוקד לילה, שבת וחג - 226191 מנוי מס' 1780 ולהשאיר הודעה לרופא תורן
תל־אביב, מוקד יום - 218820, 218898
מוקד לילה - 631011 מנוי 3752 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מכון בלב

"שקם" — שירות רפואי לקטנים
שירות ביקורי בית של רופאים מומחים לילדים ותינוקות בשעות 24–19:
טל' 03־7549111 "סקם" קוד מנוי 222

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה תל־אביב:
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשטרה) טלפון: 294869, 03־285822
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 9.00–24.00, אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד. בי' מטבא 49 טל' 03־284649 פתוחה בימים א'־ה' בין 21.00 עד 23.00 יום ו' וערב חג מ־18.00 עד 24.00 שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00

חיפה:
רח' הנמל 26, קומה ג', טל' מס' 04־521245, שעות הקבלה כל יום בין 20.00–23.00.

קופ"ח לבית — שירות סיעודי לרופאה, טיפוח וסיעוד בבית.

מרכז רפואי הרצליה פיתוח 052־548575
איכילוב 7549111 1500

שירן — עזרה ראשונה במשיחה: 24 שעות ביממה:
ירושלים 227171
תל־אביב 261111
ילדים המשך 261115
חיפה 672222/3
נתניה 055־35316
באר־שבע 057־418111
מרכז רפואי באר־יעקב 08־223958

מרכז סיוע לקרבנות אונס 24 שעות ביממה:
תל־אביב טל' 234819
ירושלים טל' 02־245554
חיפה טל' 04־382611

מרכז סיוע למכורי להימורים "סמבטיון"
א' דה 11.00–13.00
ב' דך 16.00–18.00
רח' מאנה 13 תל־אביב טל: 220051

יד ביד - ארגון תמיכה לילד ולהורים
תל אביב - לילך 226027 24 ש' ביממה להורים, בימים ב', ה' ב־17.00–20.00: 222752
ירושלים - 243358
חיפה והצפון - 229486 ב־20.00–11.00
הגליל המערבי - 04־922222

תורנות בתי־חולים

תל אביב איכילוב – (ילדים,נשים, כירורגיה)
ירושלים הדסה ע"כ – (פנימית, כירורגית, עיניים)
שערי צדק – (ילדים)
הדסה הר־הצופים –(נוער, אורתופדיה)
בקור חולים – (נ.א.ג)

תורנות בתי־מרקחת

תל־אביב בנה ישראל בנה ישראל 12 226545
בבלי עוזיאל 1 פינת טולידנו 10, בבלי 440552
ירושלים קופ"ח כרמלה רוממה הב"ג 28 523191
חיפה קרית אליעזר כבר מאירהוף 6 511707
חולון אהרון הזמיר 52 889155
בת ים קופ"ח עין יהב 2 884854
נתניה קרניאל ב. ממטרי קרית נורדאו 51707
רמת גן קופ"ח כללית המיתר 25 782557
פתח תקוה קופ"ח כללית חיים עוזר 905217
הקריות הדגן ספנות מדירין קרית מוצקין 715156
רחובות כלל הרצל 134 451228
כפר־סבא כנרת ויצמן 3

דלת פתוחה

מרכז מידע וייעוץ לצעירים ע"י צוות מקצועי — ייעוץ ומידע בנושא הבריות, משפחה, מיניות — אמצעי מניעה. ימים ב' ג' ד' — 16.00–19.00. רמב"ם 9 5101511/2
חיפה: ימים א' ו־ד' 16.00–19.00 רח' הספורט 14 טל' 581520

מרכזי מידע — אגר

03־432777
04־549121
02־528251־2

מוגש כשירות לציבור על ידי
הסנה
חברה ישראלית לביטוח בע"מ

טלוויזיה

לימודית

08.00 טלטקסט
08.03 שעת כושר
08.15 ארץ מולדת
08.40 אנגלית ו'
09.00 מדעי הטבע (יסודי)
09.20 אנגלית ז'
10.00 שעת כושר
10.10 מדעי הטבע ה־ו'
10.30 פרפר נחמד
11.00 חשבון ו'
11.15 אנגלית י"א–י"ב
11.30 מושגים ביהדות
12.00 טלטקסט
12.25 אנגלית י'
13.00 מדעי הטבע
13.30 גאוגרפיה — המזרח התיכון
14.00 טלטקסט
14.05 האוניברסיטה הפתוחה
15.00 חיפוש האוצר האבוד
15.30 פרפר נחמד
16.00 פיצוחים — קישקושון
16.30 משפט ג'ון (איבאן) דמיאניוק
17.00 ערב חדש

כללית

17.30 שמיניות באוויר
18.30 (ע) קיצור החדשות
18.32 (ע) חידון דמואמן
19.00 (ע) בקר הבריאות
19.30 (ע) חדשות
20.00 כותרות מבט
20.02 משהו מהסרטים — קולנוע
20.30 בין הכיסאות
21.00 מבט לחדשות
21.30 תשדירי שירות
21.35 מוקד
22.05 "הכיור" — סרט קולנוע
00.05 פסוק של יום וחדשות

ערוץ שני

19.00 שישאבי ביגינו
19.30 זמנת הארץ
20.40 שירים בלדינו
21.10 מוסיקת שם

ירדן ערוץ 6

18.00 תכנית בצרפתית
19.00 חדשות בצרפתית
19.15 ירדן כיום
19.30 חדשות בעברית
19.45 לקט שירים
20.00 חדשות בערבית
20.30 שלושה זה צפוף (קומי)
21.10 מלחמת טרויה (היסטורי)
22.00 חדשות באנגלית
22.20 קאמוס בבל המלחמה (דרמטי)

לבנון ערוץ 12

13.30 הימים אחרים (סדרה)
14.00 מועדון 700
14.30 התעמלות
15.00 סרט: "הגיבן מנוטרדאם"
16.50 ילדי ההבובות
17.00 סופרבוק (מצויר)
17.30 ההבובות עם אליס קופר
18.00 זהו הליבוד
18.30 משפחת קמבל (סדרה)
19.00 חדשות
20.00 סיימון את סיימון (בלש)
21.00 רמינגטון סטיל (סדרה)
22.00 קגני ולייסי (משטרתי)
23.00 מועדון 700

רדיו

קול המוסיקה

06.02 צלילי בוקר
07.09 בהאזנה נינוחה
09.00 קונצרט בוקר
11.57 פינת השיר — משירי נתן זך
12.00 אמנים באולפן
13.05 בהאזנה נינוחה
15.00 מוסיקה ויותר
16.00 מהקלטות התזמורת הסימפונית י־ם רשות השידור
18.00 דיוקן
19.00 מוסיקה אהובה עליכם
20.05 אינטרלוד — רצף מוסיקלי
20.30 אופרה של יום רביעי

רשת א'

19.05 שאל כעניין
19.20 פרקי היום בתנ"ך
19.30 שידורים לעולים
22.05 חבר מאותו כוכב

רשת ב'

18.45 היום בספורט
19.00 היום הזה
19.30 מוסף לענייני צבא וביטחון
20.05 ביתוח הצור
21.05 השושנה פורחת
22.05 ממשיכים את המסע
00.15 בימה ומסך

רשת ג'

18.06 הצעקה האחרונה
20.05 לי ולך שיר חדשה
21.05 צליל מכוון
23.05 הלילה הוא שירים

גלי־צה"ל

18.05 יעד מסודר
19.05 שירים מבאן — שירים עבריים
19.50 משפט ג'ון איבאן דמיאניוק
20.05 סלתוקי אושוויץ
21.00 מבט לחדשות
21.30 אוניברסיטה משודרת
22.05 על הדשא ועל הפיתאק
23.05 עשרים וארבע, היום שהיה
23.55 שירות חצות
00.05 ציפורי לילה קלאסיות

שידור קבוע

רשת א'

07.50 רדיו קל — עברית קלה
08.05 הגה
08.30 משפט דמאניוק — שידור חי
14.06 בראש צעיר — מועדון לילדים
15.30 השכלה הדעת לכל
16.05 משפט דמאניוק — שידור חי

רשת ב'

07.00 הבוקר הזה
08.00 עושים עניין
09.05 בראש צעיר — לילדים בחופשה
10.10 כל צבעי הקשת
11.50 סעו לשלום
12.10 אלף־אלף בב'
13.00 בחצי היום/חדשות המבזקים
14.06 לראות לאן לא־חדשות ואנשים
14.30 בת צחוק־זמר הזמר
15.05 רגעי קסם
16.05 תוצרת הארץ–שירים עבריים
16.55 קראוני ספר–קוראים בלבלים
17.10 יומן כלכלה
17.30 על מסחרים ואנשים

רשת ג'

06.05 בחזרה לאהר־להיטים
07.05 שיר במקצב־בוקר־פינומים
09.05 מה, כבר תשע?
10.05 שבעים מי יודע
11.05 בדור פורה
12.05 רק מוסיקה
13.05 זו לאוזן
14.05 פזמון חוזר
15.05 הרוב, הרעש והשורש
16.05 הצגה יחידה

גלי צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת
06.30 מוקדים עין–מידע ומוסיקה
07.07 שבע אפס שבע
08.05 מקיר־זוב ישראל — אקטואליה
09.05 אילה בוקר
10.05 המסקה עשר
11.05 נכון לעכשיו
13.05 אחד אחד מוכתבים ישראליים
14.05 דדה־יובי
15.05 כה ים
16.05 ארבע אחר הצהרים–שירים
17.00 ערב טוב ישראל

שידורי צה"ל 2

19.05 רדיו, רדיו
20.05 מאבובה בבסיס
22.05 על הרכב ועל הביתאק
23.05 לילה לילה

קולנוע

תל־אביב

אורלי — ילדים הורגים לאלוהים 4.30, 7.00, 9.30
סין — האינטסלוסור 5.00, 7.30, 9.40
בית לסין — הפרשים 11.15
אסתר — שמונה מיליון דרכים למות 5.00, 7.15, 9.45
בן יהודה — ימים חוף ברייטון 5.00, 7.15, 9.30
גורדון — אהבה גנובה 4.30, 7.15, 9.30
גת — חנות קטנה ומסויטה 5.00, 7.30, 9.45
דיזנגוף 1 — שיחות מלוכלכות 11.00, 1.30, 5.00, 7.30, 9.50
דיזנגוף 2 — זכרונות אהבה מפירנצה 11.00, 1.30, 5.00, 7.30, 9.50
דיזנגוף 3 — המורדות 11.00, 1.30, 5.00, 7.30, 9.50
דקל — קרוקודיל דנדי 7.15, 9.30
דרייב אין — פלאטון 7.45, 10.00, סקס 12.00
הוד — פיצוץ לחש 5.00, 7.15, 9.50
הקלנוע — בית ציוני אמריקה — הערב אין
השעשוע 1 — צבע הכסף 4.45, 7.15, 9.45
חן 2 — פשעים שבלב 5.00, 7.30, 9.45
חן 3 — אל תקרא לי לבן 5.00, 7.35, 9.45
חן 4 — ג'ושע אתמול והיום 11.00, 2.00, 5.00, 7.30, 9.40
חן 5 — היהמא של בוקספורד 11.00, 2.00, 5.00, 7.30, 9.40
ליבודי — הבוקר שאחרי 5.00, 7.15, 9.30
לב 1 — חליפת ערב 2.00, 5.00, 7.30, 9.30
לב 2 — קצב השטן 2.00, 5.00, 7.40, 9.40
לב 3 — מורדף הזקן 2.00, 5.00, 7.40, 9.40
לב 4 — מלו 2.00, 5.00, 7.30, 9.40
מוזיאון ת"א — כהאה 1.00, תמיד 7.30, 9.30
מקסים — כלא הנשים 7.15, 9.30
הזירה הישראלית — שתי אצבעות מצידון 10.00
סינמה 1 — כלא הנשים 5.00, 7.15, 9.30
סינמה 2 — חנה ואחיותיה 5.00, 7.15, 9.30
פאר — כישורים שבפיטרתי לאבא 5.00, 7.30, 9.30
סינמטק ישראלי — כנען אל תוך הלילה 7.15, בגנר בעילים 9.30
פריז — בני בלו 11.45, 2.00, 4.00, 7.00, 9.30, בדים 11.30 בלילה
צפון המנוחה — שם הוורד 4.30, 7.00, 9.45
שחף — פלאטון 4.30, 7.00, 9.30
תכלת — מצבים בכתבים 5.30, 9.40
תבלת — דקה לחצות 4.30, 7.00, 9.35
תל־אביב — נער הזהב 5.00, 7.15, 9.30

בת־ים

אירית — צבע הכסף 5.00, 7.30, 9.30
עצמאות — הזיו הדעם 5.00, 7.15, 9.30

רמת השרון

כוכב — חורה לנעורים 7.00, 9.30

ירושלים

אדיסון — נער הזהב 4.30, 7.30, 9.30
אוריון — אל תקרא לי לבן 4.30, 7.15, 9.15
אור 1 — קרוקודיל דנדי 4.30, 7.15, 9.15
אור 3 — חליפת ערב 4.30, 7.15, 9.15, מתח גבוה 11.15
אור 4 — ג'ק פלאש המקפץ 4.30, 7.15, סילברדו 9.30, 11.15
אור 5 — להמתנה גבית 4.30, 7.15, 9.15, הקשר הצרפתי 2 11.15
אורנה — סוסובוס 4.30, 7.15, 9.15
בית אגרון — טרין והנו 4.30, אהבה בטוקיו 6.00, מבטי פיטון - צבע הזק 8.00, נשיקת אשת העכביש 9.45
בניר — פלאטון 4.30, 7.15, 9.30
הבירה — האינטסלוסור 5.00, 7.30, 9.30
כימושל — ילדים הורגים לאלוהים 4.30, 7.15, 9.30
סמדר — מפריץ מוסקיטו 7.00, 9.30
סינמטק 1 — קאמילה 19.00, הקולנוע א. לעין סיכות מלה 21.00
סינמטק 2 — התנהרת הקסם 19.00, איש הפרודים 21.00
עדן — כלא הנשים 4.30, 7.30, 9.30
רון — בלקולם 4.30, 7.30, 9.30
תיאטרון ירושלים — בס הימים 6.45, 9.15

רמת גן

אוהלים — האינטסלוסור 4.30, שמונה מיליון דרכים למות 7.15, 9.40
אורדגן — מלכודת 52 7.15, 9.30
ארמון — קרוקודיל דנדי 5.00, 7.15, 9.40
הדר — ילדים הורגים לאלוהים 4.30, 7.00, 9.30
רב גן 1 — נמבי 5.00, הבוקר שאחרי 7.25, 9.45
רב גן 2 — הבגל המדמדר 5.00, 7.25, מונה ליזה 9.45
רב גן 3 — צבע הכסף 4.30, 7.00, 9.45
רב גן 4 — חנות קטנה ומסויטה 5.00, 7.30, 9.45
ליליי — פלאטון 4.30, 7.00, 9.30
שבזים — ג'ושע אתמול והיום 7.30, 9.30

רחובות

בית העם — כנרה 8.30
הדר — ילדים הורגים לאלוהים 7.15, 9.30
חן — פלאטון 7.15, 9.30

כפר סבא

חן — צבע הכסף 7.15, 9.30
קטל — ג'ק פלאש המקפץ 7.15, 9.30
בית ביל — פלאטון 7.15, 9.30

נתניה

מגדל — הבוקר שאחרי 5.00, 7.00, 9.15
שרון — קשנים שבאלה 5.00, 7.00, 9.15

חיפה והסביבה

אורה — שם הוורד 4.00, 6.30, 9.00
אורלי — דקה לחצות 6.30, 9.15
אמפיתיאטרון — פלאטון 4.00, 6.30, 9.00
ארמון — הריפאמ של באקספורד 4.30, 6.45, 9.00
חן — הסינגלים הן כוחלות 4.30, 6.45, 9.00
סינמטק — בעקבות הדרך האבודה 5.00, ציד הכובים 7.00, גברת וקנה חמרה בחזה 9.30
עצמון 1 — ילדים הורגים לאלוהים 4.15, 7.45, 9.15
עצמון 2 — שיחות מלוכלכות 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 3 — שבתי בנו למורה 4.30, 7.00, 9.15
פרן אור המתחים — סיפורים מוזחים 4.30, 7.00, 9.15
פאר — קרוקודיל דנדי 4.30, 7.00, 9.15
רון — נער הזהב 5.00, 7.00, 9.30
שביט — ג'ינג'ר ופרד 7.00, 9.15
רב גת 1 — פשעים שבלב 4.30, 7.00, 9.15
רב גת 2 — חליפת ערב 4.30, 7.00, 9.15
אורות — מלכודת 52 7.00, 9.15
בית הקס — בוחר מתבגר 9.15
הזמל — צבע הכסף 9.15
נגב — נער הזהב 7.00, 9.15
בבהן — קשנים שבאלה 7.00, 9.15
כנרת — אהבה גנובה 7.15, 9.30

הרצליה

דוד — זכרונות אהבה מפירנצה 7.15, 9.30, כפרך אלבני 5.00
היכל — כלא הנשים 5.00, 7.15, 9.30
מהה ורואל — מפריץ מוסקיטו 7.00, 9.30
תפארת — אהבה גנובה 7.30, 9.30
דן אכדיה — 7.10, 9.30

חולון

מגדל — אל תקרא לי לבן 7.15, 9.30
ארמון — האינטסלוסור 5.00, להתחתן בגית 7.30, 9.30
מגדי — כלא הנשים 5.00, 7.15, 9.30
רינה — ג'ק פלאש המקפץ 5.00, 7.30, 9.30

עפולה

חן — האינטסלוסור 7.00
היכל התרבות — שואה חלק ב' 8.00

חדרה

חדרה — נער הזהב 7.15, 9.30
חן — האינטסלוסור 7.00, 9.15

פתח־תקוה

היכל 1 — ילדים הורגים לאלוהים 4.30, 7.15, 9.30
היכל 2 — נער הזהב 4.30, 7.15, 9.30
היכל 3 — פלאטון 4.30, 7.15, 9.30

קרית אונו

מרכז קהילתי — הישמרה החמה 4.30, לנעורים 6.30–9.00

טבריה

יד שמואל — חנה ואחיותיה 7.15, 9.15